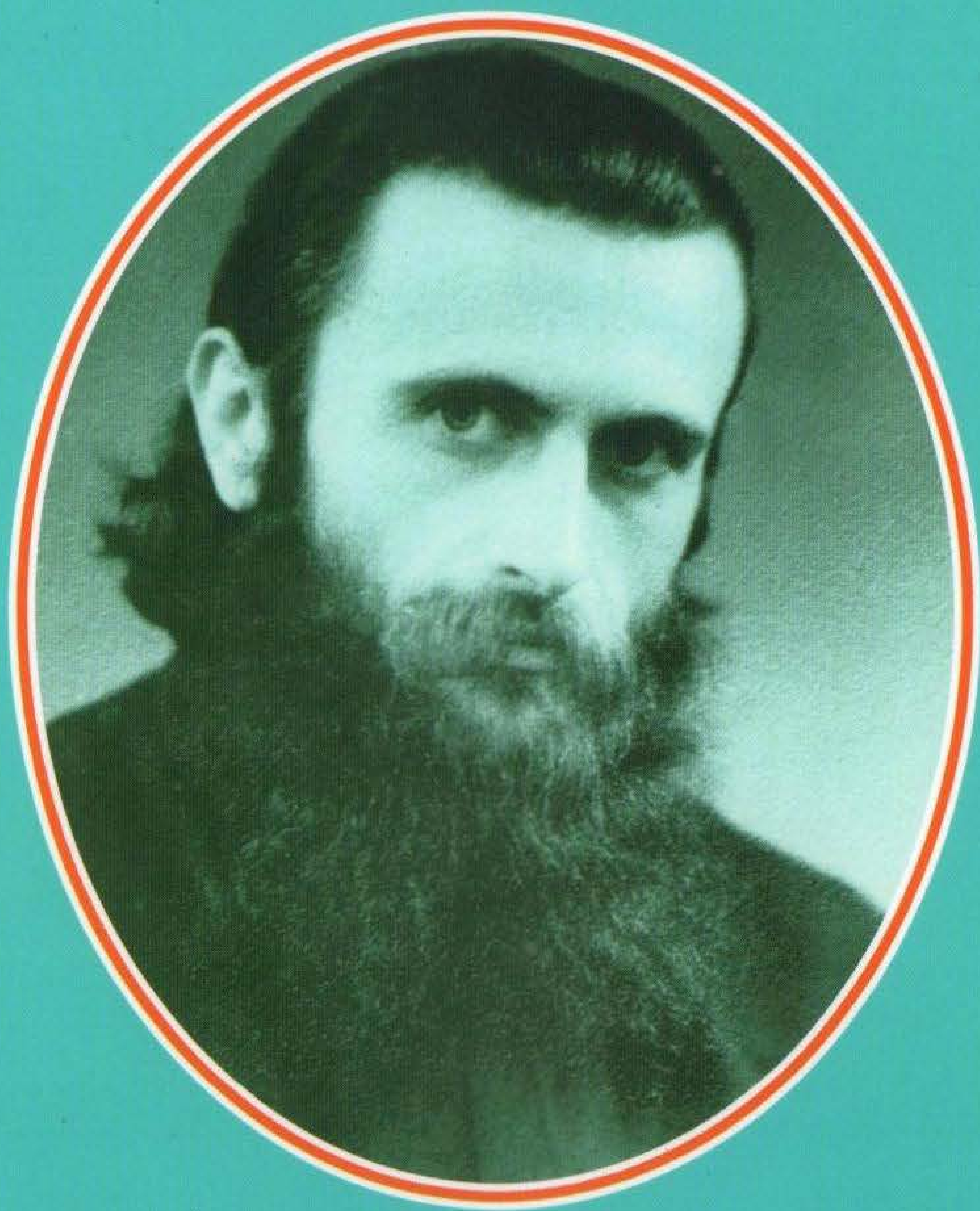
Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca

FERICIREA DE A CUNOAȘTE CALEA SPRE MÂNTUIRE

Tipar:
Accent Print, Suceava

Părintele Arsenie Boca

Fericirea de a cunoaşte calea spre mântuire

Motto: „Toţi cei ce umblă după plăceri, de orice fel, nu vor scăpa de primejdii, căci sub orice plăcere e încolăcit un şarpe.”

„După cuvântul Sfinţilor, toată strădania diavolului aceasta era şi este, ca să desfacă dragostea sufletului nostru de Dumnezeu şi s-o lege de orice altceva afară de Dumnezeu.

Drept aceea vrăjmaşul, ca să-şi ajungă ţinta fărădelegii, îmbie sufletului ispita întâi, cea prin plăcere, aducându-i momeli plăcute la vedere şi bune la gustare - potrivite cu fiecare putere frântă a sufletului, în parte, iar pe trup îl împinge să le împlinească cu lucrul şi să le facă tot mereu. Vrea vicleanul, ca pe nişte lipsiţi de bucuria vederii lui Dumnezeu, pe care ne-a furat-o, să ne mângâie învăţându-ne să iubim plăcerea, bineştiind vicleanul că asta stinge iubirea de Dumnezeu şi întunecă mintea de la vederea Lui.”

(*Părintele Arsenie Boca*)

Conținutul prezentei cărți este adunat de Părintele Arhimandrit **Serafim Popescu**, - mare duhovnic, om smerit, bun, blând, binevoitor, alinând suferințele multor suflete necăjite - unul din primii viețuitori, împreună cu Părintele Arsenie Boca, ai Sfintei Mănăstiri Brâncoveanu de la Sâmbăta de sus, stareț între anii 1949-1955.

Născut la 27 Octombrie 1912, trece la cele veșnice la 22 Decembrie 1990.

„Ori te-or asculta, ori nu, tu fiul omului, să nu te temi de ei și de vorbele lor să nu te sperii; deși ei vor fi pentru tine spini și ciulini, ai să trăiești între ei, ca între scorpii; să nu te temi de vorbele lor, să nu te sperii, ci să le spui cuvintele Mele, ori te-ar asculta, ori nu te-ar asculta" (Iezechiel 2, 3- 7).

Trădarea misiunii preotului sau chiar și nu-mai împlinirea ei cu nepăsare (Ieremia 8, 11), îți pune asupra ta sângele oamenilor care mor pedepsiți cu dreptate pentru păcatele lor, dar cu ei te pierzi și tu. *„Iar dacă tu ai prevenit un păcătos să se abată de la calea lui și el nu s-a abătut, atunci el va muri pentru păcatele lui, iar tu ți-ai mântuit viața*" (Iezechiel 33, 9).

Cine are minte, să ia aminte!

Părintele **ARSENIE BOCA**

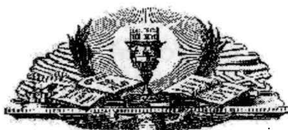
FERICIREA

DE A CUNOAŞTE CALEA SPRE MÂNTUIRE

Se tipăreşte cu binecuvântarea
Înalt Prea Sfinţitului **CALINIC**
Episcopul Argeşului

În zilele Părintelui nostru
JUSTIN PÂRVU - stareţul mănăstirii
Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil

ISBN 973-8256-34-8

Consilier editorial:
Preot Nicolae Tănase

Ediție îngrijită de **Ieromonahul Teognost**
Mănăstirea Sfinții Arhangheli
Mihail şi Gavriil

✣✣✣ ✣✣✣ ✣✣✣ ✣✣✣

Difuzarea se face numai prin
„PELERINUL" - IAŞI; Stradela Grădinari 39;
Bl. B2; Sc. B; Et. 3; Ap. 3;

Telefon: 0744. 91 50 69

Editura primeşte spre tipărire:
cărți, manuscrise, casete video şi audio;
toate cu conținut ortodox.

Pentru colaborarea prin poştă cărțile pot fi
comandate pe site-ul:
www.credinta-stramoseasca.ro

sau prin e-mail la adresa:
contact@credinta-stramoseasca.ro

Editura cere ajutor financiar (sponsorizare) pentru a putea continua tipărirea de carte bisericească.

Binevoitorii pot depune donațiile în contul Editurii Pelerinul; Nr. RO89 RNCB 0175 0335 7393 0001; Cod Fiscal 5606114, deschis la BCR Iaşi. Pentru informații sunați la telefonul 0744 91 50 69.

Bunul Dumnezeu şi Maica Domnului să vă răsplătească râvna şi dragostea pentru păstrarea

Cuvânt al Părintelui Justin Pârvu, despre Părintele Arsenie Boca

Dumnezeu lucrează prin oameni. Socotim că frumuseţea artei scrise şi pictate de părintele Arsenie Boca este de toată vrednicia. Toate le încununează un suflet înaintea lui Dumnezeu, şi pe noi şi neamul nostru şi toată creştinătatea de pretutindeni. Valorile acestea Ortodoxe au fost pretutindeni şi vor rămâne în viaţa noastră ca existenţă în eternitate. Rolul mare pe care l-a avut Părintele Arsenie Boca, ca trimis al lui Dumnezeu, este tocmai această mare lucrare de o deosebită adâncime duhovnicească pe care el a lăsat-o, iar noi, ca urmaşi ai lui, trebuie să ne hrănim dintr-însa şi să ne ostenim cu toată râvna să o ducem mai departe ca binecuvântare pentru nepoţii şi strănepoţii noştri. Aceasta a fost şi este misiunea părintelui Arsenie Boca, şi el nu e mic înaintea lui Dumnezeu; de aceea îl laudă credincioşii în biserici, la mormântul lui şi în casele lor iar temelia credinţei este în aceşti închinători binecredincioşi.

Ştiut este de toţi că vrăjmaşul urlă la mormântul Părintelui. Vrăjmaşi au fost dintotdeauna şi vor exista cât timp va îngădui Dumnezeu să existe omenirea aceasta. Atâta timp cât noi vom fi şi vom rămâne în haina aceasta monahală vom avea şi prieteni şi neprieteni că aşa a fost dintot-

deauna, de la începutul veacurilor.

Mântuitorul Hristos a dus crucea pentru toţi, şi neamul nostru duce crucea unei dreptăţi pentru că el mereu a fost hăituit dar s-a menţinut datorită modestiei, simplităţii, smereniei, şi a trăit cu mulţumirea de a rămâne în hotarele lui şi de a nu trece peste alte neamuri din jurul nostru. S-a învăţat mereu în această credinţă că tot ce nu-i al nostru nu este de la Dumnezeu. Şi toţi cei care au năvălit şi năvălesc şi astăzi în ţara aceasta s-o cumpere, s-o defăimeze, s-o distrugă, se vor lovi de piatra Hristos. Acuma se dovedesc foarte multe lucruri şi e posibil ... ca poate să fim şi vânduţi, o parte... Dar aşa cum a fost în toate vremurile, au fost oameni şi pentru, şi împotriva lui Dumnezeu.

Cei care sunt împotriva lui Dumnezeu sunt şi împotriva neamului şi împotriva mântuirii lor.

Monahismului, în special, ca armată de geniu a Bisericii Ortodoxe, îi revine marea sarcină:

1 - de a duce crucea naţiei din care face parte, în post, în rugăciune şi smerenie;

2 - de a păstra cu sfinţenie şi transmite urmaşilor învăţăturile Sfinţilor Părinţi;

3 - de a duce mai departe flacăra mântuitoare a credinţei Ortodoxe a înaintaşilor noştri prin care a lucrat Dumnezeu. Şi unul dintre aceştia este şi Părintele Arsenie Boca.

Şi precum la Înviere preotul cheamă poporul: *„veniţi de luaţi lumină”*, iar la Botezul Domnului în prima stihiră de cântare zice: *„veniţi de luaţi darul smereniei, al înţelegerii şi al temerii de Dumnezeu”* aşa să ne binecuvinteze Dumnezeu şi

pe noi şi să ne ajute mai departe. Amin!

† † †

După învăţătura Sfintei Scripturi, omul - „în stare naturală (căzută)" - este alcătuit din suflet şi trup. Deci sufletul singur nu este om şi nici trupul singur nu este om. Totuşi înaintea bunului Dumnezeu toate bogăţiile acestei lumi nu valorează cât un suflet înduhovnicit.

În cartea **„Dogmele Bisericii Ortodoxe"** alcătuită de Sfântul **Silvestru** - Episcop de Canev, în vol. III, la pg. 175, este arătat că Sfinţii Părinţi (*Iustin, Taţian, Irineu, Tertulian, Clement al Alexandriei*) din primele secole ale creştinismului învaţă cu deosebită putere că ei deosebesc în om pe lângă suflet, încă ceva, şi anume **duhul**, ca fiind deosebit de suflet. Astfel ei învaţă că „trupul este locuinţa sufletului, iar sufletul este locuinţa duhului şi că aceştia trei se păstrează în acei (oameni) care au nădejde şi credinţă sinceră în Dumnezeu". Tot omul are suflet dar nu toţi au duhul lui Dumnezeu. Omul numai cu suflet şi trup nu este încă om deplin şi desăvârşit. „Omul desăvârşit constă din trei: trup, suflet şi duh, dintre care unul, adică duhul, mântuieşte şi formează, altul, adică trupul, se uneşte şi se formează, iar sufletul, când urmează duhului se înalţă printr-însul (spre Dumnezeu), iar când satisface trupul, cade în poftele pământeşti (drăceşti). Omul în stare naturală, adică în stare căzută, constă numai din suflet şi trup; dar până la cădere, în afară de acestea, avea încă şi duh, care i se redă prin răscumpărare (la Sfântul Botez)".

Astăzi mai mult ca oricând lupta de îndobitocire în masă a tineretului a luat o formă deosebit de gravă prin emisiunile de la televizor, presă, reviste porno, vrăjitorii, farmece, ghicitorii de tot felul, etc. Mai dureros este faptul că nici părinţii nu se mai ocupă de creşterea duhovnicească a copiilor, nici Biserica nu are profesori de religie bine pregătiţi şi nici chiar manuale de religie structurate care să îi pregătească pe tineri pentru a face faţă acestei avalanşe de demonizare în masă. Mare dar şi mare plată vor avea de la Dumnezeu părinţii, bunicii, profesorii şi preoţii care se vor strădui să pregătească copiii şi tinerii spre o trăire duhovnicească care să ducă la mântuirea sufletelor lor.

Dacă dintre toţi cei care vor citi această carte măcar zece se vor întoarce la Dumnezeu, noi dăm slavă bunului Dumnezeu, întrucât toate bogăţiile acestei lumi nu valorează înaintea Lui cât un suflet curat, îndumnezeit. După 2.000 de ani de la venirea Mântuitorului pe pământ, normal ar fi fost ca toată omenirea să fi îmbrăţişat credinţa cea mântuitoare propovăduită de Hristos şi toţi Sfinţii Lui cu Sfinte Moaşte. Constatăm însă cu durere că astăzi lupta pentru mântuire a devenit covârşitor de grea pentru că părinţii necredincioşi, fiind goi sufleteşte, nu au ce semăna bun în sufletele copiilor care şi ei, la rândul lor, vor avea copii, dintre care poate unii vor ajunge chiar preoţi.

Nu întâmplător a întrebat Mântuitorul: „... Când va veni Fiul Omului, oare va mai afla credinţa pe pământ?" (Luca 18,8).

CUVÂNT ÎNAINTE

Găsiţi aici o seamă de cuvinte, răspuns la atâtea lacrimi... şi unele şi altele se adunau la măsuţa Sfintei Spovedanii, unde mila lui Dumnezeu strălucea în ele, ca soarele în picurii de rouă.

Strălucirile acelea, prinse din lacrimi, împreună le dăm - Părinte şi părinţi - învăţături din vreme urmaşilor, în neam şi în neam, ca să nu mai orbecăiască şi ei în noaptea neştiinţei şi a lipsei de sfat, de unde vin toate relele, care chinuiesc pe oameni, întunecă vremile şi cruntă pământul.

Este o singură cale senină: trăirea învăţăturii creştine în toată adâncimea ei şi în toată sinceritatea noastră. Asta rămâne singura cale sigură, pe care trebuie s-o învăţăm mereu, în fiecare rând de oameni.

Dăruită cu părintească iubire tuturor ostenitorilor, şi cu multă smerenie la toţi creştinii.

† Arsenie Boca

ÎN LOC DE INTRODUCERE

De la început e bine să plecăm cu câteva lucruri ştiute şi anume că: toţi oamenii, fără deosebire, suntem în acelaşi timp şi fiii oamenilor şi fiii lui Dumnezeu (Ioan 1,12-13). Adică, după trup suntem făpturi pământeşti, iar după duh făpturi cereşti, care însă petrecem vremelnic în corturi pământeşti (II Corinteni 5,1). De la Dumnezeu ieşim (I Ioan 5,19), petrecem pe pământ o vreme şi iarăşi la Dumnezeu ne întoarcem. Fericit cine se întoarce s-ajungă iar Acasă, rotunjind ocolul. Aceasta e cărarea.

Unii însă nu se mai întorc... Sunt cei ce ascultă de o vrajă vrăjmaşă, care îi scoate din cale şi-i încâlceşte în lume cu pofte pieritoare. Vraja aceea, a păcatului, cu vremea le slăbeşte mintea şi de aşa fel le-o întoarce, încât ajung să zică răului bine, şi binelui rău (Isaia 5,20), şi nu mai vor să se întoarcă. Vremea li se gată, puterea li se stinge şi aşa îi prinde noaptea (Ioan 9,4) - moartea - rămaşi rătăciţi de Dumnezeu şi neîntorşi Acasă.

Acesta este omul cel căzut între tâlhari, pe când se pogora din Ierusalim în Ierihon (Luca 10,30), adică Adam căzut din Rai în lumea aceasta, cu toţi urmaşii lui. Pentru el s-a pogorât din ceruri Samarineanul milostiv. El ne-a făcut datori să ştim: ce suntem, cine ni-s Părinţii, de unde venim, ce-i cu noi pe aici, cum să ne purtăm într-o

lume cu viclene primejdii, cine ne cheamă Acasă şi cine ne întinde momeli?

Că de la cârma minţii atârnă încotro pornim şi unde să ajungem.

Un Tovarăş nevăzut şi bun

Două sunt căile ce se deschid înaintea oamenilor:

1. una coborâtoare şi lată, fiindcă mulţi sunt cei ce merg pe dânsa (Matei 7,13) fiind plină de ademeniri,

2. iar alta suitoare şi îngustă şi puţini sunt cei care merg pe ea (Matei 7,14).

Calea largă e calea pierzării. Pe ea aleargă de zor două feluri de drumeţi: oamenii şi dracii, adică Lucifer cu toată ceata lui de diavoli, aruncaţi pe pământ, şi toată lumea pe care o înşeală el: *„Şi s-a aruncat balaurul cel mare, şarpele cel vechi, care se cheamă diavolul şi satana, cel ce înşală toată lumea, s-a aruncat pe pământ, şi îngerii lui cu el s-au aruncat. Şi am auzit glas mare în cer zicând: Acum s-a făcut mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru, şi stăpânirea Hristosului lui, că s-a aruncat pârâtorul fraţilor noştri, cel ce pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru ziua şi noaptea. Şi ei au biruit pe el cu sângele Mielului şi cu cuvântul mărturiei lor, şi nu au iubit sufletele lor până la moarte. Pentru aceasta, bucuraţi-vă cerurile şi cei ce locuiţi într-însele. Vai celor ce locuiesc pământul*

şi marea, că s-a pogorât diavolul la voi având mânie mare, ştiind că puţină vreme are. Şi când a văzut balaurul că s-a aruncat pe pământ, a gonit pe muierea care a născut parte bărbătească" (Apocalipsa 12,9-13). Şi-i înşeală aşa, că, înţepându-i cu acul plăcut al păcatului, le omoară sufletul o vreme sau chiar toată vremea vieţii pământeşti. Aceştia pentru Dumnezeu sunt morţi, deşi lor li se pare că trăiesc (Apocalipsa 3,1), dar sunt numai trupuri (Geneza 6,3). Toţi aceştia, câtă vreme trăiesc, deşi-s morţi, neştiind de Dumnezeu, sunt cu îngerii cei răi, călători la iad (Iov 21,13), pe calea pierzării. Aşa au călătorit toţi nepoţii lui Adam, mii de ani de-a rândul.

Dar Dumnezeu preamilostivul, din iubirea de oameni, a făcut totul din partea Sa, ca să-i întoarcă pe oameni din povârnirea pierzării într-o cale nouă, calea mântuirii. De aceea Fiul, a doua Faţă a lui Dumnezeu, S-a făcut om desăvârşit - afară de păcat - şi ne-a arătat cărarea. Prin urmare, calea mântuirii e chiar cărarea pe care a mers Dumnezeu Însuşi ca Om adevărat, făcându-ni-Se pildă întru toate (Ioan 13,15) şi dându-ne îndrăzneală.

Dar şi pe calea mântuirii merg tot două feluri de călători, căci de atunci... un Tovarăş nevăzut şi bun merge cu noi, cu fiecare dintre noi, în toate zilele vieţii noastre, cu fiecare rând de oameni, până la sfârşitul veacului (Matei 28,20). Dumnezeu Însuşi şi cu sfinţii Săi, întovărăşindu-i nevăzut pe oameni...

Noe şi Iisus

Ceea ce odinioară era corabia lui Noe, peste puhoaiele potopului, aceea e Biserica lui Hristos - Cel cu cruce - peste puhoaiele pierzării. Deosebirea e că aceea a fost închisă pe dinafară de Dumnezeu şi nimeni n-a mai putut intra (Facere 7,16), pe când corabia Bisericii - o corabie cu crucea pe catarg - are intrarea deschisă şi mai pot intra oameni zdrobiţi de puhoaie. Acolo era Noe, aici e Hristos, iar în valuri e ucigaşul diavol, înecându-i pe oameni.

Se întâmplă însă ceva de neînţeles, că cei ce se chinuiesc în valuri, deşi toţi ţin să trăiască, totuşi nu toţi vor să scape în Corabie. Mai mult chiar, scuipă mâinile ce li se întind de la intrarea în corabie. Iar mâinile sunt braţele părinteşti, braţele celor şapte Sfinte Taine ale Bisericii lui Dumnezeu, care izbăvesc pe oameni din potop, născându-i din trup în duh (Coloseni 2,12), din omorâta viaţă, la viaţa cerească. Aceştia, care nu vor să scape în Corabia cârmuită de Iisus Hristos - Cel cu cruce - sunt fiii pierzării (Ioan 17,12) fiindcă n-au primit iubirea Adevărului ca să se mântuiască. De aceea Dumnezeu îngăduie să vină asupra lor amăgiri puternice, ca să dea crezământ minciunii şi să cadă sub osândă toţi cei ce n-au crezut adevărul, ci au îndrăgit nedreptatea (II Tesaloniceni 2,10-12). Astfel, după trecere de

vreme, îngăduind Dumnezeu, vrăjmaşul mântuirii oamenilor s-a mai iscusit în rele: a scornit şi el corăbii şi cu ele dă târcoale peste apele potopului, ca să culeagă el pe cei ce întind mâinile să scape, dar scuipă Biserica. Pentru ei, fiii pierzării, îngăduie Dumnezeu amăgirea nelegiuită a satanei (II Tesaloniceni 2,10), care li s-a făcut până acum în peste 800 de hristoşi mincinoşi (Matei 24,24), care de fapt sunt diavolii. Căci până acum, nelegiuitul a scornit peste 800[1] de luntre sau biserici mincinoase, în care pe mulţi îi ia de minte şi-i duce cu el. Înşelăciunea-i uşor de prins: corăbierul vrăjmaş şi hristoşii mincinoşi nu au crucea pe catarg, iar înlăuntru nu au cele şapte Sfinte Taine. Înşelăciunea e şi mai vădită, întrucât oricare dintre hristoşii mincinoşi, luat în parte, nu e Fiul Tatălui, dovadă că nu lasă ucenicii să zică: *Tatăl nostru*, deşi scrie: *„Aşa să vă rugaţi..."* (Matei 6,9). Apoi oricare dintre hristoşii mincinoşi, luat în parte, nu e Fiul Sfintei Fecioare, dovadă că-şi învaţă ucenicii să zică rău de Maica Domnului, şi, în sfârşit, întrebarea Apostolului Pavel: *„Oare S-a împărţit Hristos?"* (I Corinteni 1,13). Prin urmare, hristoşii mincinoşi îşi scot ucenicii dintre fiii Tatălui şi îi fac fiii pierzării. Aceştia sunt cei nesiguri în adevăr, dar siguri în înşelăciune.

Cum ajunge cineva pradă înşelăciunii, se va lămuri la vreme. Aici, răspunzând celor ce se ţin mai presus de Biserică şi Sfinţi, e destul să le aducem aminte înşelăciunea în care au căzut

---

[1] Astăzi când tipărim lucrarea sunt vreo 3000.

jidovii, ucigaşii drepţilor, primii călători la iad cu Scriptura în mână. Nu după Scripturi L-au răstignit ei pe Dumnezeu? (Ioan 19,7)

Din păcătoşi Biserica face Sfinţi

Mântuirea e fapta milostivirii lui Dumnezeu prin care ne scoate din păcat, dacă vrem şi ne ostenim şi noi. Dacă nu vrem, cu sila, nu ne mântuieşte nimeni. Aşa voieşte Dumnezeu, ca darul mântuirii Sale (Efeseni 2,8) să fie şi roada cunoştinţei, a voinţei, a ostenelii şi a dragostei noastre. Dar e aşa de milostiv, că tot El ne ajută şi să vrem şi să lucrăm. Calea mântuirii, însă, începe când vine omul - (de cele mai multe ori abia viu din gâlceava cu moartea) - şi intră în Biserica văzută, cea adevărată, care e: „Una, Sfântă, Sobornicească şi Apostolească Biserică". Mântuitorul nostru a întemeiat şi are numai o Biserică creştină, nu 800.

Biserica aceasta, una, e sfântă, pentru că Sfânt e Întemeietorul ei, şi rămâne mereu sfântă, ba chiar îi sfinţeşte pe păcătoşi. Celelalte „biserici" nu sunt sfinte, pentru că sunt întemeiate de oameni robiţi răzvrătirii, şi nici nu sfinţesc pe nimeni.

Biserica lui Hristos e Sobornicească, adică stă pe temelia celor şapte Soboare a toată lumea şi cârmuită nevăzut de Mântuitorul Însuşi (Matei 28,20), nu de vreun înlocuitor al Său, mai presus de soboare.

Biserica în care ne mântuim e Apostolească, adică singura avându-şi slujitorii urmând ca dar prin punerea mâinilor (Faptele Ap. 6,6) unii de la alţii în şir neîntrerupt în sus, până la Apostoli şi până la Iisus. Toate celelalte, ivite după aceea, sunt alăturea de cale, deci alăturea de mântuire.

Prin urmare, cei ce stăm sub semnul Crucii (I Corinteni 1,18), câtă vreme petrecem în cortul pământesc, urmăm calea mântuirii în Biserica văzută, luptătoare. După dezlegarea noastră din cele pământeşti, dacă am luptat lupta cea bună pe pământ (I Timotei 6,12), venim în obştea Bisericii biruitoare din Ceruri - desăvârşirea neavând hotar.

Biserica de pe pământ se numeşte luptătoare, pentru că aici inşii din obşte se luptă în ei înşişi, cu trupul, cu lumea şi cu diavolul, sub povăţuirea Bisericii. Păstorirea Bisericii urmăreşte ca nici unul din fiii Tatălui să nu se învrăjbească în ei înşişi, sau să se rupă din obşte şi din duhul dragostei lui Hristos, căci El uneşte obştea laolaltă, deci nimeni nu se mântuieşte răzleţindu-se de obşte.

Biserica din Ceruri se numeşte biruitoare fiind alcătuită din obştea bunilor biruitori mucenici, a sfinţilor slujitori şi cuvioşi şi a tuturor sfinţilor purtători şi mărturisitori de Dumnezeu (Apocalipsa 12,11), unde sunt aşteptaţi toţi ucenicii Domnului, care vor mai fi până la sfârşitul veacului - (Apocalipsa 17,14). Unii s-au învrednicit încă de aici să petreacă nevăzut cu sfinţii, să fie cercetaţi de Maica Domnului, de Puteri cereşti şi chiar pe Domnul să-L vadă. E cunoscută întoarcerea lui Pa-

vel, pe drumul Damascului (F. Ap. 26,12-18) şi răpirea lui în Rai (II Corinteni 12,4).

Calea mântuirii, prin urmare, e de pe pământ la cer, ca a unora ce ştim că, de la Dumnezeu am ieşit şi iarăşi la Dumnezeu ne întoarcem şi lăsăm lumea. Fericit cine se întoarce...

Lupta mântuirii

Pe o asemenea mărită cale, nimeni nu poate merge singur, de nu va veni în obştea Bisericii şi să fie condus de mâna nevăzută a Mântuitorului prin Preoţi, ucenicii Săi văzuţi, trimişi de El în fiecare generaţie de oameni. De aceea au zis Părinţii că, cine vrea să se mântuiască, cu întrebarea să călătorească. Aceasta, pentru că oricine s-a hotărât să iasă din calea păcatelor, care este gâlceava fărădelegilor, se va trezi deodată că i se vor ridica împotrivă (II Timotei 3,12) **trei vrăjmaşi**, unul după altul. Iar vrăjmaşii mântuirii sunt aceştia: **lumea, trupul şi diavolul**. Pe aceştia îi arată toţi Sfinţii Părinţi.

Prin „lume" se înţelege categoria păcatului, adică turma oamenilor necredincioşi (Ioan 1,10), cei ce din toată voia s-au unit cu sfaturile dracilor (I Ioan 3,8). Aceasta e lumea pentru care nu s-a rugat Mântuitorul. E gura satului, gura vecinului şi, de multe ori, gura şi faptele celor din casă cu tine (Matei 10,36).

Aceştia, adică lumea, îţi iartă orice ticăloşie ai

face, oricât ai îndărăpta cu sufletul, dar nu te iartă nicidecum să le-o iei un pas înainte şi să te faci mai bun. Oamenii aceştia ai lumii au o ciudată ruşine de a fi buni. Bunătatea ta îi arde, şi se trudesc să te scoată de vină cu tot felul de ponoase, ba că te mândreşti, ba şi alte ponoase îţi mai aduc.

Lumea e veacul viclean, placul oamenilor (Efeseni 6,6) şi slava deşartă (I Ioan 2,16). Gura lumii grăieşte ale stăpânitorului ei (diavolul) (I Ioan 5,19). De aceea avem poruncă: *„Nu iubiţi lumea, nici cele din lume: pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii, care nu sunt de la Tatăl"* (I Ioan 2,15-16).

Cine vrea să biruie această primă piedică (lumea), în calea mântuirii, are la îndemână acestea trei: răbdarea, iertarea şi rugăciunea. Cu răbdarea suntem datori pentru că, mai înainte de a veni la calea lui Dumnezeu, sau la ostenelile mântuirii, făceam şi noi ale lumii, umblând pe calea păcatelor şi astfel ne-am băgat datori, iar acum trebuie să plătim ale noastre de atunci, ca pentru răbdare să ne ierte Dumnezeu. Aşa trebuie să plătim acum cu durere, cele ce le-am făcut odinioară cu plăcere.

Cine vrea să biruie lumea, e dator cu iertarea, oricâte necazuri ar pătimi de la omenii lumii acesteia, ca unul ce ştie că fraţii lui stau legaţi într-o robie străină, în întunericul necunoştinţei de Dumnezeu şi de ei înşişi.

Cine vrea să biruie lumea se roagă Tatălui său în ascuns, sau în gând, pentru orice fiu al lui Dumnezeu, oricât de întunecată purtare ar avea şi oricâte rele i-ar face; căci răbdarea răului, ierta-

rea fraţilor şi rugăciunea în ascuns au putere înaintea lui Dumnezeu şi, pentru ele, biruie El şi întoarce spre bine pe cel ce te amărăşte. Iar cu acestea, te-ai făcut pricină de mântuire pentru fratele tău din lume.

În rugăciunea cu gândul să fim smeriţi, aducându-ne aminte greşelile noastre, şi zicând: „Doamne, iartă-i vorbele şi mie faptele!" Căci asupra smereniei, vrăjmaşul nu poate nimic. Şi făcând aşa, ori de câte ori întâmplarea o cere - dar şi când n-o cere - cu ajutorul lui Dumnezeu, treci cu bine peste prima piedică a potrivnicului, pe care ţi-o ridică în cale, prin fraţii tăi din lume, mai slabi de înger (I Tesaloniceni 5,14). Cine are darul dragostei, al răbdării şi al gândului smerit, în vreme de luptă, poate vedea lucruri minunate, dacă luptă după lege (II Timotei 2,5), iar legea este dragostea.

Aşa de pildă, noi nu ştim tainele lui Dumnezeu: pe cine mântuieşte din lume şi pe cine osândeşte. Dacă pe cel ce se sălbăticeşte asupra ta, din întunecimea sa, îl ştie Dumnezeu că se va mântui, mântuirea lui o va face şi cu ajutorul tău, că-ţi dă ţie darul răbdării, al iertării din inimă (Matei 18,35) şi rugăciunea; şi aşa, pentru smerenia ta, îl va birui Dumnezeu şi va alunga duhurile rele dintr-însul. Dacă, însă, fratele acela mai are de chinuit în robie străină, sau chiar îşi va pierde sufletul, la purtarea ta cea după Dumnezeu, răutatea lui va creşte şi desăvârşit se va sălbătici împotriva oamenilor şi împotriva lui Dumnezeu. Prin urmare, nicidecum să nu uităm că ostaşi ai lui Dumnezeu suntem (II Timotei 2,3). Deci fii des-

toinic, suflete, ştiind cui crezi (II Timotei 1,12), cu ale cui arme baţi războiul (II Corinteni 10,4), cine îţi ajută, ca să nu piardă Dumnezeu pe cineva, pentru neiscusinţa ta. De aceea au zis Părinţii că pricina mântuirii este aproapele. De aceea, cei ce biruie lumea (I Ioan 5,4) nu sunt o adunare de slabi, de neputincioşi, oricât ar părea răbdarea o slăbiciune, ci ei sunt ostaşii împăratului Hristos, primul Care a biruit lumea, şi în temeiul aceleiaşi biruinţe dă cununa, care este mântuirea. În nevoinţe se dovedeşte răbdarea şi credinţa Sfinţilor (Apocalipsa 13,10).

Vrăjmaş milostiv şi prieten viclean

Când potrivnicul se vede bătut la prima piedică - cea mai uşoară - ce o ridică în calea robilor lui Dumnezeu prin lume, le stârneşte piedica a doua: propriul lor trup cu iubirea de sine. Se tânguie trupul, ca să te milostiveşti de el, (dar asta) e **tânguirea vicleană a stricăciunii**, care nu trebuie ascultată ci scoasă din rădăcină şi firea făcută iarăşi curată. De aceea, Părinţii i-au zis trupului: **„vrăjmaş milostiv şi prieten viclean"**. În vremea negrijei pentru mântuire, trupul se nărăveşte cu patimile şi poftele care l-au desfrânat şi l-au scos de sub conducerea minţii, sau mai bine zis au scos mintea de la conducere, încât se răscoală cu neruşinare împotriva sufletului, chinuindu-l în tot felul, întărâtându-se până şi împotriva lui Dumnezeu. Deoarece:

5. *Cei ce sânt după trup, cele ale trupului cugetă, iar cei ce sânt după Duh, cele ale Duhului.*

6. *Pentru că cugetul trupului este moarte, iar cugetul Duhului este viaţă şi pace;*

7. *Pentru că cugetul trupului este vrăjmaş lui Dumnezeu, că Legii lui Dumnezeu nu se supune, că nici nu poate;*

8. *Iar cei ce sânt după trup, lui Dumnezeu a plăcea nu pot.*

9. *Dar voi nu sânteţi după trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu locuieşte întru voi. Iar de nu*

are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este a lui Hristos.

10. *Iar de este Hristos întru voi, trupul este mort pentru păcat, iar Duhul viiază pentru dreptate.*

11. *Iar de locuieşte întru voi Duhul Celui ce L-a sculat pe Iisus din morţi, Cela ce L-a sculat pe Hristos din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui, Cel ce locuieşte întru voi.*

12. *Drept aceea, fraţilor, nu sântem datori ca să vieţuim după trup,*

13. *Că de vieţuiţi după trup, veţi muri; iar de veţi omorî cu Duhul faptele trupului, veţi fi vii.*

14. *Că oricâţi cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceştia sânt fii ai lui Dumnezeu.*

15. *Pentru că nu aţi luat iarăşi duhul robiei spre temere, ci aţi luat Duhul punerii de fii, întru care strigăm: Avva, Părinte.*

16. *Însuşi Duhul acesta mărturiseşte dimpreună cu duhul nostru că sântem copii ai lui Dumnezeu.* (Romani 8,5-16).

Aşa vine, că fiecare suflet duce un necredincios în spate - trupul de pe noi. De la starea asta şi până la a-l face să fie templu sau Biserică a Duhului Sfânt (I Corinteni 3,16; 6,19) e de luptă, şi uneori, o viaţă întreagă.

Firea trupului fiind surdă, oarbă şi mută, nu te poţi înţelege cu el decât cu osteneală şi foame, însă aceasta să fie după dreapta socoteală, ca să nu-i dăuneze sănătăţii. Acestea îl îmblânzesc şi nu se mai ţine vrăjmaş lui Dumnezeu. Rugăciunea şi postul scot dracii poftei şi ai mâniei din trup.

Foamea îmblânzeşte fiarele din noi.

Toată lupta aceasta însă nicidecum să nu se poarte fără îndrumarea unui duhovnic iscusit, care ştie pentru fiecare aceste trei: măsura, trebuinţa şi putinţa fiecăruia. Adică: după vârstă, după sănătatea rămasă - deşi postul pe mulţi i-a făcut sănătoşi - şi după tăria şi felul ispitelor. Aşa cere dreapta socoteală. Cei ce s-au grăbit fără sfatul dreptei socoteli, toţi au întârziat sau au pierdut, îndărăptând. De aceea au zis Părinţii, gândindu-se la cei grăbiţi să stingă patimile, că mai mulţi s-au păgubit din post, decât din prea multa mâncare şi preamăreau dreapta socoteală, ca virtutea cea mai mare. Preţuirea pătimaşă a trupului pe mulţi îi întoarce împotriva duhovnicului, dar nu-i ţine mult, boala îi întoarce; iar pe alţii, muşcaţi la minte de mândrie, de la început nici nu-i lasă să ajungă, deşi le tânjeşte cugetul. La vreme de umilinţă, însă, şi aceştia biruie şi vor intra în luptă.

Iubirea de sine, primul pui al diavolului

Aşa numeşte Sfântul Maxim Mărturisitorul iubirea de sine: „primul pui al diavolului”. E cealaltă parte din piedica a doua ce ne-o stârneşte potrivnicul în noi înşine: **iubirea trupească de sine, începătura mândriei, puiul necurat.** Împotriva ei ne-a cerut Mântuitorul hotărârea lepădării de sine, zicând: *„Oricine voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea sa în fiecare zi şi să-Mi urmeze Mie”* (Luca 9,23). Lepădarea aceasta însă o poate face numai cel ce s-a desfăcut din toată dragostea lumească şi şi-a strămutat puterea dragostei sale, toată, către Dumnezeu. Sau altfel zis: pe cel ce l-a ajutat Dumnezeu să iasă din legăturile dinafară ale iubirii de lume, îl ajută să iasă şi din legăturile dinlăuntru ale iubirii de sine.

Ca să treci cu bine peste piedica a doua, care eşti tu însuţi, iată că sporeşte Dumnezeu dragostea Sa către tine şi sporeşte şi dragostea ta de Dumnezeu, pe măsura piedicii din cale.

Într-adevăr, această iubire trupească de sine, primul pui al diavolului, numai dragostea aprinsă a lui Dumnezeu o poate arde şi desăvârşit s-o facă scrum. Obişnuit, noi nu prea putem să ştim în câtă primejdie ne bagă iubirea de sine, dar putem deduce după purtarea de grijă a lui Dumnezeu,

Care, cu iubire, ajutând mântuirea noastră, îngăduie încercări, ceartă şi ocări asupra noastră, ca să ne scârbim de noi înşine şi să ni se tocească tot gustul de cele de aici, că altfel nu putem muri nouă înşine (Galateni 2,19), ca să viem lui Dumnezeu. De aceea toţi Părinţii au fugit de laudă şi au iubit ocara şi toată năpăstuirea, ca pe unele ce ucid puii de drac şi mai mult folos aduc de la Dumnezeu.

Cei ce, cu darul lui Dumnezeu, se izbăvesc şi de legăturile dinlăuntru ale iubirii de sine, se mărturisesc şi sunt: străini şi călători aici pe pământ (Evrei 11,13). De aceea *„suspinăm în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuinţa noastră cea din Ceruri"* (II Corinteni 5,2). Iată de ce, prin sfatul dreptei socoteli, trupul trebuie stins, veştejită floarea lui în lumea aceasta, iar faptele lui vicioase omorâte (Romani 8,13). Stau mărturie cuvintele Mântuitorului, când zice: *„Cine ţine la viaţa lui o va pierde; iar cine-şi pierde viaţa lui pentru Mine, va găsi-o"* (Matei 10,39). Înţelegem că-şi va pierde viaţa cel ce ţine la felul lumesc şi trupesc al vieţii. Sub altă formă auzim acelaşi cuvânt, grăind: *„Cine va voi să-şi mântuiască sufletul îl va pierde; iar cine-şi va pierde sufletul său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va mântui"* (Marcu 8,35). Sufletul are şi el o parte pătimaşă, care s-a nărăvit cu viaţa cea trupească, încât sufletul multor oameni n-ar mai vrea să moară trupul, aşa de tare s-au învoit şi s-au legat cu plăcerea de lumea aceasta. Ar vrea să fie veşnică viaţa aceasta. Poate că şi de aceea a lăsat Dumnezeu viaţa aceasta

aşa de necăjită, ca să ne mai şi săturăm de ea. Deci, mai fericiţi sunt săracii (Luca 6,20) ca bogaţii. Căci zice bogatul: *„Acum, suflete, ai multe bunătăţi adunate pe mulţi ani: mănâncă, bea şi te veseleşte."* Iar pentru o atare socoteală Dumnezeu i-a zis: *„nebun"* (Luca 12,20). Deci, ca să ne mântuim, trebuie să ucidem înclinarea sufletului cea lunecoasă spre împătimirea cu lumea, cu trupul şi cu avuţia, care, toate, aici rămân. Dacă nu ardem această înclinare a sufletului spre lume, întreg sufletul se pierde.

Sunt alţii care-şi curăţă sufletul de patimi prin multe osteneli, - ştiut fiind că şi sufletul are patimile lui: părerea, slava deşartă, mândria, - iar când scapă de aceste bucurii mincinoase, şi-i dăruieşte Dumnezeu cu adevărat bucurii duhovniceşti, se îndrăgostesc de propriul lor suflet, că iată se face curat. Şi sufletele acestea se sting şi se pierd. Bucuria neînfrânată, chiar cea din daruri cu adevărat duhovniceşti, te poate face să uiţi că încă n-ai ieşit desăvârşit din împărăţia ispitelor. Sufletul care se mântuieşte este acela, care nu mai trăieşte pentru sine, ci pentru Dumnezeu; e sufletul care s-a izbăvit de sine şi petrece ca un dus din lume. Viaţa şi dragostea lui întreagă este numai Dumnezeu, Care-l face să uite de sine, iar când revine la lumea aceasta, se urăşte pe sine. Sfântul Ioan, Evanghelistul, prinde tocmai această a treia treaptă a luptei cu sine însuşi după acelaşi cuvânt al Domnului, zicând: *„Cine îşi iubeşte sufletul său, îl va pierde; iar cine-şi urăşte sufletul său în lumea aceasta, îl va păstra spre viaţa veşni-*

că" (Ioan 12,25). De am străluci duhovniceşte ca soarele, ceea ce la puţini se întâmplă, de una să ne ţinem: că nu suntem din lumea aceasta, nu e aici dragostea noastră. Căci dragostea lui Dumnezeu ne arde, şi arde şi piedica a doua din calea întoarcerii noastre Acasă... Cei ce şi-au întors toate puterile făpturii lor din lumea cea deşartă cu viciile ei, şi le-au strămutat la Dumnezeu, lepădându-se de lume, au biruit lumea şi pe ei înşişi, cu darul lui Dumnezeu.

Semnul Sfintei Cruci

În calea mântuirii, sau a întoarcerii noastre Acasă, se mai ridică o piedică: vrăjmaşul însuşi, puterea răului în persoană, sau îngerul rău. El, în mândria lui, nu poate răbda să fie bătut. Dacă a fost bătut când se lupta cu noi din afară, prin gura lumii, dacă a trebuit să fugă ruşinat, după zeci de ani de lupte dinlăuntru, din trup şi din suflet, atunci sufletul şi mintea, făcându-se curate, îl prind în vederea nevăzută; şi atunci (diavolul) nemaiavând ce face, vine în persoană să se războiască cu noi. De acum, începe războiul minţii omului cu mintea cea vicleană, sau războiul nevăzut. Spre războiul acesta, însă, să nu îndrăznească nimeni de n-a fost chemat de Dumnezeu, cu rostul de a ruşina puterea vrăjmaşă şi a mai întări neputinţa oamenilor spre război, căci nu e un război de glumă. Deocamdată să ne mulţumim a şti, că arme asupra diavolului avem aceste trei:

1 - Numele Domnului şi al Maicii Domnului, despre care zice Sfântul Ioan Scărarul că: „Armă mai tare în Cer şi pe pământ nu avem, ca numele lui Dumnezeu".

2 - a doua armă pe care o avem împotriva puterii vrăjmaşe este Sfânta Cruce (I Corinteni 1,18). Aş întreba pe cei ce nu au cruce: cu ce semn vă apăraţi de diavol? Ei însă n-au semn, că nu-i lasă să-l facă. Nu în zadar semnul Crucii îl numeşte Biserica: *„Armă nebiruită asupra diavolului, cru-*

cea Ta ne-ai dat-o nouă...".

3 - iar a treia armă de apărare e smerenia sufletului, chiar în ceasul tulburării tale, zicând din adâncul inimii: „Pentru păcatele mele pătimesc acestea, Doamne, izbăveşte-mă de cel rău". Şi întoarce-te cu inimă bună către Dumnezeu, orice gânduri rele ai avea, pălmuindu-ţi mintea, că vede Tatăl osteneala fiului şi nicidecum nu-l lasă.

În pustia Carantaniei

Dumnezeu a făcut totul pentru mântuirea noastră. Aceasta nu înseamnă ca noi să ne dedăm lenei, pentru că a făcut Dumnezeu totul şi noi nu mai avem nimic de făcut. Dumnezeu a făcut totul din partea Sa: S-a micşorat pe Sine şi S-a făcut Om adevărat, întru totul asemănându-se nouă, afară de păcat, (Filipeni 2,7), ca să ne arate cu lucrul şi cu pilda cărarea de urmat. El era şi Dumnezeu adevărat, dar a mers omeneşte pe calea cea nouă. De aceea, calea mântuirii o numim calea lui Dumnezeu, pentru că cel dintâi El a mers pe ea.

Deci, cei ce vrem să ne mântuim, avem a merge şi noi toţi aceeaşi cale, toată. Şi, fiindcă avem de a trece peste şerpi şi peste scorpii şi peste toată puterea vrăjmaşă (Luca 10,19), iar noi suntem numai oameni, Iisus, Cel cu Cruce, ne ajută El, dăruindu-ne cele mai presus de firea noastră. Ba mai mult, chiar El însuşi se luptă pentru noi, ca să-l urmăm întocmai toată calea pământească. Din buze, mulţi Îl urmează pe Dom-

nul, dar când să treacă prin moartea de pe cruce - adică desăvârşita lepădare de sine - mulţi se dau înapoi. Toţi aceştia întârzie pe cale. De aceea zic, cine vrea să vadă pe Domnul în veacul fără de sfârşit, după înviere, trebuie să meargă cu El toată calea, iar nu numai până la un loc, sau numai până la o vreme. Rămaşi în urmă, de frică, (Apocalipsa 21,8) sunt destui în toate veacurile şi vremurile, dar mai ales în vremurile noastre, temându-se, ca nu cumva din cauza credinţei să-şi primejduiască viaţa aceasta. Ori, unde e fericirea aceea să cădem şi noi în „primejdia" în care a căzut Dumnezeu? Iar de nu cădem (adică nu suntem încercaţi prin ispite), e semn că nu suntem vrednici.

E bine de observat că Iisus Hristos, întrupat în Om adevărat, ca Om l-a biruit pe diavolul, iar nu ca Dumnezeu; căci cu puterea de Dumnezeu, ca fulgerul l-a aruncat din ceruri (Luca 10,18). Iisus, ca Om adevărat, a venit să se lupte cu diavolul, întrucât numai aşa ne putea împinge pe noi la toată îndrăzneala câtă trebuie. Iar ca Om, câştigând biruinţa desăvârşită asupra diavolului, biruinţa Sa ne-a dat-o nouă, dar, numai dacă ne luptăm şi noi ca El. Cu biruinţa Sa, Mântuitorul ne-a învăţat şi pe noi meşteşugul războirii, ne-a dat cunoştinţa şi ne-a dat şi puterea. El este modelul de luptă cât ţine cărarea.

Iată, după Sfântul Maxim Mărturisitorul, lupta lui Iisus cu satana: Mântuitorul de aceea a venit, ca să sfărâme lucrurile diavolului (I Ioan 3,8) şi să surpe stăpânirea lui, în care îi ţinea pe oameni. Astfel, când diavolul L-a ispitit în pustia Caranta-

niei (Luca 4,1-13) ca să facă din pietre pâine, căci flămânzise, Iisus l-a bătut cu Scriptura, zicând: *„Scris este că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul ce iese din gura lui Dumnezeu"* (Matei 4,4). Dar diavolul n-a renunţat la luptă, ci L-a ispitit cu strălucirea tuturor împărăţiilor pământului - cu slava puterii politice - (gândind: nu cumva primeşte să fie împărat?), zicând Domnului: Ţie îţi voi da toată puterea şi strălucirea ei, căci mie îmi este dată şi o dau cui vreau, deci dacă Tu te vei închina mie, toată puterea şi strălucirea ei ţi-o dau Ţie. (Matei 4,8,9). Şi răspunzând Iisus, l-a bătut grăind din Scripturi: *„Mergi înapoia Mea, satano, că scris este: Domnului Dumnezeului Tău să te închini şi Lui unuia să-I slujeşti"* (Matei 4,10).

Când s-a văzut diavolul bătut din Scripturi, a luat şi el Scriptura - căci ştie şi el Scriptura, însă diavoleşte, deoarece mintea lui fiind nebună, strâmbă înţelesul oricărui cuvânt, de vreme ce el nu stă întru Adevăr, ci în minciună. Aşa Îl duse pe Iisus pe aripa templului din Ierusalim, zicându-I: *„De eşti Tu, Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te pe sineţi jos, că scris este: «Îngerilor Săi va porunci pentru Tine, şi pe mâini Te vor ridica, ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul Tău»„* (Matei 4,7). Atunci Iisus i-a tăiat scurt şi ispita aceasta, răspunzându-i: *„Iarăşi scris este în Lege: «să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău»„* (Matei 4,7). Şi după ce sfârşi toată ispita, diavolul se duse de la El până la o vreme, semn, că mai târziu, a venit şi sub altă formă.

Cărarea e iubirea

Potrivnicul L-a cercat pe Domnul prin acestea trei:

- prin neputinţa trupului,
- prin slava deşartă şi
- prin ispitirea de Dumnezeu.

Toate aceste ispite au ascunse în ele momeala plăcerii sau acul păcatului (I Corinteni 15,56), însă în chip felurit.

Toate la un loc alcătuiesc chipul dintâi al războiului, sau, după Sfântul Maxim, ispita prin plăcere. Dacă Iisus S-ar fi biruit de oricare dintre acestea, ar fi căzut din dragostea Tatălui, ar fi călcat El porunca primă din lege, pe care avea s-o propovăduiască între oameni ca nimeni altul, porunca dragostei de Dumnezeu, ca Tată al oamenilor (Matei 5,48).

Tot războiul potrivnicului acesta a fost: Ca să-L facă pe Domnul să calce dragostea către Dumnezeu ca Tată. Căci ştie vrăjmaşul că plăcerea pământească, pentru cine umblă după ea, are drăceasca putere să desfacă pe om de dragostea lui Dumnezeu şi să i-o întoarcă spre plăcerea a orice altceva a veacului de acum afară de Dumnezeu.

Prin urmare, dacă mai avem inima prinsă de orice de pe pământ, stăpânitorul lumii acesteia încă ne mai ţine legaţi în împărăţia lui, de vreme ce dragostea noastră către Dumnezeu încă n-a

ars şi aţa aceea.

După ce Domnul l-a bătut pe diavol în pustia Carantaniei, în sfânt sufletul Său, curat de lumea aceasta ca o pustie, a venit să-l bată şi între oameni. Cuvintele Evanghelistului ne descriu şi această latură a războiului, căci zice: *„Şi după ce sfârşi toată ispita, diavolul, se depărtă de el până la o vreme"* (Luca 4,13). Semn că a mai venit iarăşi, însă de data aceasta, războindu-se cu Domnul prin oamenii lumii acesteia. Satana a răsculat împotriva Mântuitorului pe oamenii puternici de atunci, vicleniii vremii, cărturarii şi fariseii lumii vechi, unelte ale sale, oameni slabi dar cu putere mare, că doar-doar Iisus îi va blestema, sau îi va urî, şi aşa să greşească măcar împotriva celei de-a doua porunci, porunca iubirii de oameni.

Aceasta e, cum zice Sfântul Maxim, ispita a doua, prin durere, care are însuşirea să învrăjbească oamenii întreolaltă. Mântuitorul, e drept, l-a mustrat şi i-a certat ca nimeni altul (Ioan 8,41-47), însă nu i-a urât nici-o clipă, de vreme ce pe diavolul din ei îl certa şi-l umilea, dându-l la iveală şi arzându-l cu adevărul, iar pe ei îi iubea şi-i învăţa înainte (Ioan 8,48-59).

Dumnezeu îi prevenise pe mai marii templului, prin vedenia lui Zaharia Proorocul, ca să ia aminte că şi ei vor fi ispitiţi. Iată cuvântul: „Şi mi-a arătat Domnul pe Iosua (Iehoşua), marele Preot, stând înaintea feţei îngerului Domnului şi diavolul la dreapta lui, ca să i se împotrivească" (Zaharia 3,1). Proorocul vede schimbându-i-se veşmintele rele cu altele bune şi punându-i-se

podoabă curată pe cap, şi îngerul i-a atras aminte: „Fii luător aminte, Iosua, mare preot, tu şi soţii tăi, care stau înaintea feţei tale: căci ei sunt chipuri pentru viitor. Căci iată Eu aduc pe Slujitorul Meu Odraslă" (Zaharia 3,8). Totuşi, ei, învăluiţi cu lumea aceasta, n-au putut pricepe ispita, în care cădeau, pizmuind pe Iisus.

Iubirea de Dumnezeu şi iubirea de oameni, în care atârnă toată Legea şi Proorocii (Matei 22,40), împlinindu-le Iisus ca nimeni altul, se vedea limpede că Iisus este Dumnezeu şi că Dumnezeu este iubire (I Ioan 4,8). Pe acestea două ni le-a dat ca porunci. De aceea, poruncile lui Dumnezeu bat pe vrăjmaşul, când are cine le trăi. Că iată, Dumnezeu se ascunde în poruncile Sale.[2]

Trăirea acestor porunci îl arde pe diavol aşa de cumplit, încât acesta răscoală puterile iadului şi cu ele aţâţă oamenii lumii, care-s biruiţi de el, şi-i năpusteşte împotriva lui Iisus şi a oricărui ucenic al Lui. Iar prin Lege, prin stăpânitorii lumii acesteia (ei înşişi stăpâniţi de el, de diavol), prin slujitorii Templului: arhiereii Anna şi Caiafa, prin Iuda vânzătorul, (toţi biruiţi de el), diavolul nu-L mai putea răbda să-i facă împărăţia de jaf şi-I cere nedreapta răstignire pe cruce, în rând cu tâlharii.

Războiul nevăzut între iubire şi ură ajungând aici, iată cum îl bate Iisus pe diavol - tot ca om, să

---

2 Sf. Marcu Ascetul, Despre legea duhovnicească, Filocalia, Sibiu, 1946, ed. I, vol. I, pg. 249; Sf. Maxim Mărturisitorul, Capete gnostice, Filocalia, Sibiu, 1947, ed. I, vol 2, pg. 193.

nu uităm - prin neputinţa şi nepreţuirea trupului (Ioan 6,63). Adică prin desăvârşita lepădare de sine sau primirea de bună voie a morţii. Plăcerea a respins-o cu prigonire mare, durerea însă a primit-o cu mare dorire (Luca 12,50).

Vedem că la Domnul lupta e întoarsă:

- întâi l-a înfrânt pe potrivnicul în duh, în pustie, biruind prin dragostea de Dumnezeu ispita cea dintâi - momeala plăcerii;

- apoi l-a bătut în lume, prin iubirea de oameni, oricât îl lovea printr-înşii (prin oameni) vrăjmaşul, cu ispita durerii;

- şi pe urmă de tot, a venit - prin orânduire dumnezeiască - ispita, tot prin durere, asupra trupului Domnului, ispită pe care a biruit-o, dându-Şi trupul să fie răstignit pe cruce, ca un făcător de rele. Nu-şi dădea satana seama că răstignind „omul" pe Cruce, după ce-L va înghiţi cu poftă, sau cu ura cea mai mare, va afla că prin Cruce a înghiţit pe Dumnezeu. Nu-şi putea da seama vicleanul de Taina Crucii, care-i va rupe toate cele dinlăuntru, şi, Hristos Iisus, Omul-Dumnezeu îl va învia pe drepţii cei din Vechiul Testament, făcând biruinţă veşnică asupra răului, pe care o va da omului, fratele Său (Matei 28,10) şi ucenic pe aceeaşi cale. Această biruinţă a lui Iisus, prin omul în care Se ţinea ascuns, ne-a deschis împărăţia lui Dumnezeu şi ne-a făcut cu putinţă învierea şi mântuirea.

Iată de ce ne este drag de Dumnezeu, Cel în Treime închinat: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt, că pentru noi şi pentru a noastră mântuire S-a făcut Om,

şi omeneşte a mers şi merge înaintea noastră, Însuşi făcându-Se cărare de la om la Dumnezeu. Ne este drag că ne-a dat meşteşugul, învăţătura şi puterea.

Ca mărturii netrebnice (ce suntem noi) îi ştim dragostea cu care ne iubeşte El, dar nimic de pe pământ n-o poate spune. **El umblă nevăzut de oamenii cu ochi de lut, căutând mereu pe fraţii Săi** (Matei 28,10), **pândind şi alergând după fiecare ins, şi neavând odihnă până nu-i află pe toţi, ca să-i adune Acasă. Şi aceasta o face mereu, în fiecare veac de oameni, până la sfârşitul lumii. Asta nu o pot tăcea.** Iar cine L-a văzut pe Domnul şi neasemănata-I Cruce, pe care încă o tot duce, printre oamenii care-L pălmuiesc cu ură de fiară, - până la sfârşitul veacului de acum, - unul ca acela sare ca ars din orice iubire de sine şi se roagă, strigând să aibă în lumea aceasta soarta lui Dumnezeu şi trăieşte ca un dezlegat de viaţă şi nici o urgie a vremii nu-i poate face nimic decât a-l desăvârşi, lămurindu-l ca aurul.

Suferinţa fără de asemănare a lui Dumnezeu Mântuitorul nostru, cea din iubirea de oameni, curăţeşte şi viaţa noastră; căci acesta-i focul azvârlit de Dumnezeu pe pământ (Luca 12,49): pârjolul dragostei, care aprinde lumea, arde dracii şi străluceşte cu lumină dumnezeiască pe smeriţii Săi următori, ce se întorc Acasă. Dorul lui Dumnezeu după cel mai mare păcătos este neasemănat mai mare decât dorul celui mai sfânt om după Dumnezeu.

Saul şi David

Pe calea mântuirii nimeni nu poate merge singur, de nu va fi condus de mâna nevăzută a Mântuitorului, prin preoţii Bisericii, ucenicii Săi văzuţi. Căci zice: *„Cine vă primeşte pe voi, pe Mine mă primeşte"* (Matei 10,40). Deci, în calea Duhului, nu poţi merge fără ucenicie[3] la duhovnic. Mulţimea ispitelor, vicleniile vrăjmaşului nevăzut, care ne războieşte prin lucrurile sau oamenii văzuţi, oricând ar putea scoate pe ucenicul Domnului din calea mântuirii, şi să-l rătăcească, dacă duhovnicul nu ar avea meşteşugul, ştiinţa şi puterea de la Dumnezeu, ca să împrăştie şi mereu să strice lucrăturile potrivnicului. Pricepem, prin urmare, că ucenicul sau credinciosul e dator cu ascultarea din dragoste către duhovnicul său, căci fără aceasta e cu neputinţă izbăvirea de necazuri şi ajutorul la mântuire.

Sfânta Scriptură ne înşiră mulţi ascultători buni, dar şi foarte mulţi neascultători. Dintre cei ascultători, alegem spre învăţătură, dreapta socoteală cu sine a regelui David sub povăţuirea duhovnicului său, Natan proorocul. Îl numim pe Natan duhovnic şi nu sfetnic al regelui, pentru faptul că era îndreptător în ale Duhului şi mijlocitor între legea lui Dumnezeu şi fărădelegea omului, deşi în Legea Veche nu era mântuire, spre

[3] ucenicie - ascultare de duhovnic; (n.ed. 2012)

deosebire de sfetnic, care mijloceşte între om şi om. Iar dintre neascultători, alegem viaţa regelui Saul, care nu primea sfatul lui Dumnezeu prin Samuil şi, neascultând până în sfârşit, a luat plata neascultării, desăvârşit pierzându-se.

Cum ne băgăm datori

David, până a nu fi rege, era al optulea copil la părinţi şi ciobănaş cu slujba, trăind toţi viaţă cumpătată. Când însă a ajuns rege, dând de trai bun, l-au îmbulzit poftele; s-a întâmplat şi vremea cu prilej că o vecină a lui, femeia lui Urie, făcea odată baie. David a văzut-o şi s-a aprins de pofta curviei. A aflat cine e, a pus la cale cu făţărnicie şi cu vicleşug trimiterea bărbatului ei în primejdie de moarte - unde a şi murit - şi aşa, i-a luat muierea. Iată-l pe regele David, cel uns de Dumnezeu cu cinste de rege şi cu dar de prooroc, omorând bărbatul şi prea-curvind cu femeia rămasă. După slujbă era rege, după dar prooroc, trupul însă... vrăjmaş lui Dumnezeu şi ucigaş de om. Şi zice Scriptura: *„Fapta aceasta, pe care a făcut-o David, a fost rea înaintea lui Dumnezeu"* (II Regi 11,27).

Vremea de plată

Să vedem acum, în ce chip îi rânduieşte Dumnezeu îndreptarea. Ştim că era uns rege de Samuil proorocul, însă acesta murise. Astfel a trimis Dumnezeu la David pe Natan, proorocul, care, printr-o asemănare l-a adus să-şi cunoască păcatul şi vrednicia de moarte. Proorocul sau văzătorul înainte al celor ce au să vie de la Dumnezeu, i-a făcut înţeleasă legea, care atârnă peste fără-de-lege. I-a arătat că, făcând moarte de om, sabia va atârna în veac asupra casei sale. Iar pentru că a luat femeia altuia şi femeia sa va fi luată de alţii, dinaintea ochilor săi. Ce a făcut el altuia în ascuns, alţii îi vor face lui pe faţă, înaintea a tot norodul. Asta e legea nestrămutată a dreptăţii lui Dumnezeu, care aduce peste capul tău ce ai adus şi tu peste capul aproapelui tău. Ce-ai făcut, ţi se va face; ce-ai zis, ţi se va zice; cu ce încarci pe altul, ai să duci şi tu.

Când dreptatea lui Dumnezeu se întoarce asupra noastră, a sosit vremea de plată sau ispăşirea. Ispăşirea nu e o pedeapsă de la Dumnezeu ci o înţelepţire, o îndreptare mai aspră. Iar fiindcă dreptatea lui Dumnezeu mereu ţine cumpăna între faptă şi răsplată, putem vorbi chiar de legea ispăşirii, ca de-o lege milostivă prin care ne curăţim de petele faptelor rele. În vremea ispăşirii, când vin asupra noastră strâmtorările, dacă le

răbdăm de bună voie, neumblând cu ocolirea, atunci ne ajută Dumnezeu, iar nevrând să primim cele ce vin peste noi şi neînţelegându-le, nu ne ajută Dumnezeu, deşi ar fi vrut.

Toată slujba aceasta a lămuririi ucenicului în ale duhului, în ale acelor nevăzute legi, de unde vin peste oameni toate cele văzute, n-o poate face decât duhovnicul, căruia i s-a dat meşteşugul, cunoştinţa şi puterea ca să ajute omului, să vrea şi el leacul ce i-l vrea Dumnezeu.

Mărturisirea

Când David şi-a înţeles greşeala şi urmările ei, şi-a mărturisit păcatul zicând: „Am păcătuit înaintea Domnului". De la această înţelegere şi recunoaştere a păcatului, făcută înaintea duhovnicului, e cu putinţă îndreptarea. Aceasta e mărturisirea după voia lui Dumnezeu. Îndată după mărturisirea omului, vine de la Dumnezeu iertarea vinovăţiei: „Şi Domnul a ridicat (acum) păcatul de deasupra ta - zise Natan - şi tu nu vei muri". Înţelegem de aici, că atâta vreme cât ţinem păcatele nemărturisite, ascunse cu voia, atâta vreme atârnă pedeapsa lor asupra noastră, ca o sabie care stă să cadă peste viaţa noastră. De îndată însă ce mărturisim păcatele şi vinovăţia, primejdia morţii o înlătură Dumnezeu de deasupra noastră.

Ispăşirea

Dumnezeu ne iartă uşor, însă noi, fiind uşuratici cu firea şi scurţi de minte, trebuie să câştigăm iertarea lui Dumnezeu, cu osteneală sau cu nevoinţă multă. Vinovăţia ne-o iartă Dumnezeu, îndată după mărturisire. Cu năravul păcatului însă, trebuie să ne luptăm noi, uneori, toată viaţa. Această vreme de amărăciune, care ne învaţă minte ca să nu ne mai întoarcem la cele dintâi, e chiar vremea ispăşirii. Căci ispăşirea ne învaţă cel mai bine calea lui Dumnezeu.

Să nu uităm însă, că una e ispăşirea omului care s-a mărturisit şi alta e ispăşirea omului care nu s-a mărturisit. Unul e luminat la minte, liniştit şi câştigă din nou nevinovăţia; celălalt e întunecat, îndărătnic şi mai rău se afundă. Unul e ascultător de duhovnic - asta-i uşurează ispăşirea (răbdarea încercărilor); celălalt nu ascultă de nimeni, ceea ce-i face îndreptarea, cu neputinţă.

Iată cum îl trece Dumnezeu pe David prin amărăciunile învăţării de minte, sau calea ispăşirii prin suferinţe. Sabia ce ar fi atârnat asupra vieţii lui - dacă nu şi-ar fi mărturisit păcatul - se mută asupra copilului său, ca unul ce era în fărădelegi venit. Prorocul îi preveseşte moartea copilului ce i se va naşte. În casa regelui încep să vie ispite peste ispite, între ceilalţi fii ai săi. Pe unul din ei, regele îl pedepseşte, ca doi ani să nu-i vadă faţa, ceea ce era neînchipuit de greu pentru

fiul de rege. Pedeapsa aceasta însă îşi dă roada tocmai contrar aşteptărilor, căci fiul său, prin suferinţa sa câştigă dragostea poporului şi unelteşte răsturnarea de pe tron a tatălui său. Pe de altă parte, ispititorul, duhul cel rău, cearcă şi pe rege, nu cumva va vrea să despartă poporul în două tabere, una a lui şi alta a fiului său şi să se bată împreună, ca să îşi apere tronul, ceea ce ar fi pricinuit multă vărsare de sânge?

Iată cum îngăduie Dumnezeu ispititorului să se apropie, ca un vameş al văzduhului, să încerce pe robii lui Dumnezeu: nu cumva se mai află la ei ceva iubire de sine, ceva mândrie sau părere înaltă de sine, şi printr-însa să-i întineze iarăşi în cele dintâi; ba, dacă ar izbuti, în mai mari să-i cufunde. Regele David (sau dacă vreţi: sufletul) se săturase de vărsare de sânge şi n-a mai vrut să-şi apere mândria de rege, ci şi-a ales mai bine fuga de pe tron: umilinţa cea mai de pe urmă, ce-i poate veni unui rege. Fuga lui însă dovedeşte, nu cea mai mare slăbiciune, ci cea mai mare putere. Căci primirea umilinţei e cea mai mare putere a dreptului, pe când războiul pentru mândrie e dovada celei mai mari neputinţe. David era hotărât să-şi ispăşească deplin fărădelegea şi să nu se mai încâlcească iarăşi în aceleaşi păcate. Drept aceea, fugind de prigonirea fiului său: *„S-a dus în muntele Eleonului, şi mergând plângea, capul îi era acoperit* (aşa e jalea la iudei), *picioarele desculţe şi toţi oamenii care erau cu el îşi acoperiseră fiecare capul şi mergeau plângând”* (II Regi 15,30).

Prin cuptorul smereniei

> *Că în foc se lămureşte aurul, iar oamenii cei plăcuţi Domnului, în cuptorul smereniei.* (Sirah 2,5)

Ispăşirea mai are şi laturi neaşteptate prin care îngăduie Dumnezeu oricui, neînsemnat la slujbă sau la chip, să-ţi sară în obraz şi să ţi-l pălmuiască cu ocările cele mai de pe urmă. Astfel, pe când regele trecea plângând, un om oarecare, ca din senin, începu să arunce cu pietre după el şi după tot poporul, şi să-i azvârle în obraz blesteme: *„Pleacă, pleacă, nelegiuitule şi ucigaşule!"*

Iată cum îngăduie Dumnezeu să-ţi auzi faptele pe nume. Foarte mari târcoale dă vrăjmaşul în jurul celor ce se ispăşesc, ca să-i scoată din calea mântuirii, ispitindu-i să nu se smerească, ci să-şi apere „onoarea". Potrivnicul, dacă n-a reuşit să-l facă să-şi măcelărească poporul în două tabere, era aproape sigur că măcar o moarte de om tot va mai scoate de la rege. Şi, fiindcă prin blestemele cele din senin nu l-a putut scoate din liniştea pocăinţei (şi să-l împingă) la iuţimea mâniei ucigaşe, s-a mulţumit vrăjmaşul să intre într-unul din însoţitorii săi şi să ceară regelui moartea acelui om: *„De ce acest câine leşinat blestemă pe domnul*

meu? Mă duc să-i tai capul!"[4] (II Regi 16,9).

David, însă, luminat de Dumnezeu prin Natan proorocul, duhovnicul său, era prevenit şi avea cunoştinţă despre legea ispăşirii (a încercărilor), precum că de la Dumnezeu îngăduire este şi cu a Lui purtare de grijă trebuie să treacă, pentru păcatele sale, prin cuptorul smereniei (Sirah 2,5), sau focul curăţitor al ocărilor, ca un bun ascultător de Dumnezeu. De aceea regele, în loc să asculte ispita vrăjmaşului, cea din însoţitorul său, o taie cu blândeţea şi cu înţelepciunea, zicând: *„Lăsaţi-l să blesteme, căci Domnul i-a poruncit să blesteme pe David. Cine poate să zică Domnului: «De ce faci tu aşa?»„* Însoţitorul regelui, însă, cuprins de duhul rău care cerea moarte de om, nu se lăsa bătut uşor, de acea regele de mai multe ori îi spune acelaşi cuvânt. (E ştiut că pentru a scoate un gând rău din mintea cuiva, de foarte multe ori trebuie să i-o învălui cu cuvântul bun, ca să i-o izbăveşti din robia gândului străin. Aci e calea cea mai lungă: de la urechi la inimă). Până în sfârşit, pentru că sfetnicul nu mai tăcea pentru apărarea onoarei, regele destăinui însoţitorului său taina răbdării sale, zicând: *„Poate va căuta Domnul la umilirea mea şi-mi va răsplăti cu bine pentru acest blestem al lui"*, - cuvinte de frumoasă mărturie pentru regele, care, întru cunoştinţă fiind, era smerit.

Şi aşa se duceau alături, fiecare în calea lui:

---

[4] Diavolul dă sfaturile lui la toţi, dar nu are putere peste cei ce nu-l ascultă. (n.ed. 2012)

regele în calea ispăşii sau a ascultării de Dumnezeu şi ocărâtorul în calea ocării; iar vrăjmaşul, nevăzut, arzându-se de smerenie...

Totuşi, de ce îngăduie Dumnezeu aşa palme în calea dreptului? Pentru că nu este altă cale de sfinţire şi pentru că înaintea lui Dumnezeu nici cerul nu este destul de curat (Iov 15,15), iar sfinţire fără umilire nu există. Nouă, celor păcătoşi şi grei la pricepere, numai pe calea ocărilor ne aduce aminte de păcatele noastre ştiute sau uitate, ca să ni le cunoaştem şi să ni le mărturisim. Dacă ne-am cunoaşte cât suntem de păcătoşi, ne-ar fi mult mai uşoară ispăşirea, dar dacă nu ne cunoaştem păcatele, ni se pare, în ochii noştri, că suntem drepţi şi nu răbdăm cele ce vin peste noi, cu rânduiala lui Dumnezeu. Drept aceea, când auzi pe oricine făcându-te tobă de ocări şi blesteme, nu te pripi cu mintea şi nu sări cu gura, răspunzându-i cum nu trebuie, ci zi ca David: *„Pentru păcatele mele, Domnul i-a poruncit să mă blesteme, dar pentru năpăstuirea ocării, va avea Dumnezeu milă de mine"*.

Să zicem că, după părerea ta, ai avea o viaţă bună, după voia lui Dumnezeu, soţie şi mamă cumsecade, şi totuşi, aşa din senin, la o întâmplare oarecare, un vecin, sau propriul tău copil sau soţ să-ţi ardă obrazul zvârlindu-ţi vorbe grele: prăpădito, ucigaşo, hoaţo... Iar tu, neştiindu-te de vină cu nici una din acestea, şi nepricepând ce se lucrează la mijloc, se poate întâmpla să sari ca muşcată de şarpe, cu şi mai grele vorbe, apărându-te şi îndreptându-te, iar pe cel ce te cearcă,

apăsându-l şi ucigându-l cu mânia.

Nu e bine, nu te grăbi, ci socoteşte precum trebuie: poate că nu ţi-ai mărturisit asupra ta vreo greşeală mai veche, cu propriul tău soţ, iar soţul tău îţi aduce aminte acum, într-un şuvoi de mânie, fără să ştie că păcatul răbufneşte odată, oricâtă uitare s-ar fi aşternut peste el. Poate că şi copilul îţi strigă în ocara sa vreun păcat de-al părinţilor, de care (copilul) trebuie cruţat, fie cu fapta, fie cu gândul. Poate că, pentru vreun gând rău asupra vieţii sale, el, la vreme îţi aduce aminte, sub formă de necuviinţă, greşeala ce era să o faci asupra lui. Uitaseşi să ţi le mărturiseşti, să te dezlegi de vina lor şi, iată, ţi se aduc aminte. Că prin cei mai apropiaţi primim arsurile cele mai curăţitoare, ştiut fiind că nu este nedreptate la Dumnezeu. Iar pe de altă parte, poate că puţine zile mai avem şi, din îngăduirea lui Dumnezeu, se răstesc la noi cei ce ne-au îndemnat la păcate (diavolii), şi, prin vreo oarecare gură slabă, ne strigă pe înţeles vinovăţiile noastre, pe care încă mărturisirea şi lacrimile noastre nu le-au şters din potloagele lor.

Drept aceea, cu lumina cunoştinţei fiind, în necazuri bucuraţi-vă! Căci celui lămurit în căile lui Dumnezeu, tot ce i se întâmplă, spre mai multă lumină i se face, ori pricepem, ori nu pricepem aceasta. Grija noastră să fie: de a nu strica ce ne tocmeşte Dumnezeu.

Învaţă de la cel păţit

Ispăşirea are o vreme a ei, care e mai scurtă sau mai lungă, după chipul în care prindem minte şi ne statornicim sau nu în calea lui Dumnezeu. Dacă sufletul se statorniceşte în bine şi purtările dinafară de asemenea, amărăciunile ispăşirii trec şi vremea iarăşi se întoarce spre bucurie, dimpreună cu toate lucrurile, care nu ne mai stau împotrivă. Vremea de amărăciune ţine de obicei cât ţine mândria; căci celui smerit nimic nu-i poate sta împotrivă: nici lucrurile, nici oamenii şi nici dracii. Înaintea lui Dumnezeu adevărata mărire e smerenia. Asta tămăduieşte, curăţă, apără şi întoarce toate spre pace, până şi pe Dumnezeu. Deci, când amărăciunea ispăşirii şi-a împlinit lucrul, iarăşi întoarce Dumnezeu toate spre bucurie.

Iată în viaţa lui David lucrurile acestea...

Fiul răzvrătit al regelui a fost omorât într-o bătălie, deşi tatăl său a vrut să-l cruţe, însă aşa se plăteşte înaintea lui Dumnezeu răzvrătirea copiilor asupra părinţilor. David ajunge iarăşi rege. Pe drum, când acesta trecea Iordanul, îi iese înainte şi omul acela care-l blestemase şi tare i s-a rugat de iertare, ca să nu-l omoare pentru greşeala aceea. Iată cum, pentru răbdarea de atunci a regelui, a întors Dumnezeu şi pe cel ce l-a amărât, ca să-şi ceară iertate, cunoscându-şi greşeala. Iar în locul copilului care-i murise, i-a dat pe Solomon, cel

mai înţelept dintre fiii Răsăritului (III Regi 2,35).

Calea prin care l-a învăţat şi l-a curăţit Dumnezeu pe David, regele-prooroc, ne-a lăsat-o scrisă. E Psaltirea. Toate cuvintele Psaltirii dovedesc cunoştinţa cea din păţanie, sau învăţămintele din durere, singura cale care poate învăţa ceva pe oameni. Tocmai ajunsese cu scrisul la psalmul 31. În el vedem ascunse învăţămintele care le-a trăit mai întâi el, de îndată după săvârşirea celor două fărădelegi. Cu cele descrise până aici, înţelegerea psalmului e mult ajutată. Totuşi o tâlcuire pe scurt nu strică.

1. *Ferice de acela căruia i s-au lăsat fărădelegile şi ale cărui păcate i s-au acoperit.*

2. *Ferice de omul căruia nu-i va socoti Domnul păcatul şi în sufletul căruia nu se află vicleşug.*

Psalmul acesta l-a scris după ispăşirea fărădelegii, când iarăşi avea în suflet starea de fericire, de pe urma împăcării cu Dumnezeu. De aceea începe fericind pe omul căruia, i-a iertat Dumnezeu păcatul.

Totuşi, învăţătura din vremea ispăşirii (din necazuri) e de aşa fel, încât şi în vremea de fericire a sufletului nu poţi uita amărăciunile, cu care te-a învăţat Dumnezeu minte. Şi, ca aducere aminte, înşiră stările sufleteşti chinuitoare prin care trece omul, câtă vreme nu vrea să-şi mărturisească greşelile.

3. *Câtă vreme am păstrat tăcere, mi se mistuiau oasele şi suspinele nu-mi mai conteneau.*

4. *Că zi şi noapte mă apăsa mâna Ta şi seca vlaga mea, ca de arşiţa verii.*

După o vreme, când durerea de pe urma păca-

telor se face nesuferită, îi trimite Dumnezeu duhovnic, mijlocitor, în faţa căruia:

5. *Mi-am mărturisit însă păcatul şi greşeala mea n-am ascuns-o.*

6. *Zis-am: „Mărturisi-voi Domnului fărădelegea mea!" Şi îndată ai ridicat pedeapsa păcatului meu.*

Aici e bine să luăm aminte însăşi mărturia proorocului David, precum că îndată după mărturisire, Dumnezeu ridică pedeapsa păcatului, totuşi ispăşirea o faci, şi de multe ori înduri încercări ani de zile în şir. Să fim înţeleşi: ispăşirea nu-i pedeapsă, ci şcoală, lumină la minte şi milă de la Dumnezeu. Că are suferinţe? De n-ar avea, n-am învăţa nimic. Precum plăcerea e dascălul păcatelor, aşa durerea e dascălul înţelepciunii, iar din odihnă încă n-a ieşit ceva de folos.

Iată apoi învăţătura pe care o dă proorocul şi pentru ispitele din vremea ispăşirii, cât şi pentru credinţa în Dumnezeu, care ţine cumpătul omului.

7. *De aceea, toată sluga credincioasă să se roage Ţie la vremea cuvenită, şi chiar potop de s-ar stârni, pe acela nu l-ar potopi.*

8. *Tu eşti limanul meu şi Tu mă izbăveşti la vreme de necaz; Tu faci să-mi răsune împrejur cântări de mântuire şi-mi zici:*

9. *„Înţelepţi-te-voi şi-ţi voi arăta calea pe care trebuie să mergi, sfătuitorul tău voi fi şi ochiul Meu va fi asupra ta".*

Şi iarăşi dă sfaturi la cei ce nu prea pricep rostul întăririi sufleteşti în vremea ispăşirii, zicând:

10. *Nu fiţi fără minte, cum e calul şi catârul, pe care-i sileşti la supunere cu frâu şi cu zăbală.*

11. *Multe sunt bătăile care-l ajung pe păcătos. Iar pe cel ce se teme de Domnul, mila îl va întâmpina.*

Psalmul sfârşeşte cu strigarea de bucurie, ca a unui izbăvit de Dumnezeu şi iarăşi făcut drept.

12. *Bucuraţi-vă întru Domnul şi vă veseliţi, drepţilor! Scoateţi strigăte de bucurie, toţi cei drepţi la inimă.*

Iar în Psalmul 33, bucuria, cunoştinţa şi sfatul iarăşi se prind în horă:

1. *Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea; lauda Lui va fi pururi în gura mea.*

2. *Întru Domnul se va lăuda sufletul meu; audă cei blânzi şi să se veselească!*

3. *Slăviţi pe Domnul cu mine şi să înălţăm numele Lui împreună.*

4. *Căutat-am pe Domnul şi m-a auzit şi din toate necazurile m-a izbăvit.*

5. *Apropiaţi-vă de Domnul şi vă veţi lumina şi feţele voastre nu se vor ruşina.*

6. *Vreun necăjit de-L strigă, îl aude Domnul şi-l mântuieşte din toate necazurile lui.*

7. *(Că) Îngerul Domnului străjuieşte în jurul celor ce se tem de Dânsul şi din toate necazurile lor îi scapă.*

8. *Gustaţi şi vedeţi că bun este Domnul! Ferice de omul care nădăjduieşte într-însul.*

9. *Temeţi-vă de Domnul toţi sfinţii Lui, că nimic nu lipseşte celor ce se tem de Dânsul...*

Şi aşa e toată Psaltirea: o mărturie strălucitoare a bunătăţii lui Dumnezeu, ţinută în mână de David, ca o făclie, mângâind orice suflet zdrobit de pe urma păcatului. Lumina ei atrage la cunoş-

tinţa tainelor lui Dumnezeu, cele asupra vieţii, îndrumă sufletul la ascultare şi smerenie, cu care oricine poate birui toate potrivniciile din calea mântuirii şi poate răbda toate palmele ispitelor.

Cenzura invidiei

Invidiosul nu primeşte doctor pentru boala sa şi nu poate găsi leac tămăduitor al suferinţei deşi Scriptura e plină de ele. El aşteaptă uşurarea bolii doar numai într-un singur fel: să vadă prăbuşindu-se pe unul din cei invidiaţi. Capătul urii lui e să vadă pe cel invidiat din fericit în nefericit, din norocos, nenorocit.

Pe unii oameni cu totul potrivnici, binefacerile îi îmblânzesc. Pe invidioşi însă binefacerile mai mult îi înrăiesc. Rănile invidiei sunt adânci şi ascunse şi el nu suferă vindecare, ca unele ce s-au închis de durerea lor oarbă în ascunzişurile conştiinţei.

Invidiosul e duşmanul propriei sale sănătăţi sufleteşti. Cel invidiat poate să scape şi să ocolească pe invidios; dar invidiosul nu poate scăpa de sine însuşi. Tu, invidiosule, duşmanul tău e cu tine, vrăjmaşul ţi-e continuu în inimă, primejdia e închisă în adânc, eşti legat cu un lanţ neîndurat, eşti prizonierul invidiei şi nici o mângâiere nu-ţi vine în ajutor. A prigoni pe un om binecuvântat de Dumnezeu şi a urî pe cel fericit, iată o nenorocire fără leac.

Soarele smereniei

David, om fiind, nu ne-a putut arăta ceva desăvârşit; totuşi de ne-am purta ca David în vremea ispăşirii păcatelor, destul de sporiţi am fi în calea mântuirii. David era o icoană de mai înainte a lui Iisus, ce avea să vie. Căci numai Cel fără de păcat poate să ne arate şi să ne dea ceva desăvârşit, şi în ascultare şi în ispăşire. Adică ascultarea Lui şi ispăşirea Lui să împlinească ceea ce lipseşte din ascultarea şi din ispăşirea noastră, a păcătoşilor.

Învăţătura desăvârşită o avem de la: „Cel ce, fiind în chipul lui Dumnezeu, n-a ţinut ca la o pradă la egalitatea Sa cu Dumnezeu, ci S-a golit pe Sine, a luat chip de rob, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare dovedindu-Se ca un om. S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-se până la moarte, şi încă moarte pe Cruce. Pentru aceea şi Dumnezeu L-a preaînălţat şi I-a dăruit Lui numele care este mai presus de orice nume, ca, întru numele lui Iisus, tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor dedesubt (Filipeni 2,6-10).

Răbdarea răului sau umilinţa, în credinţa lui Dumnezeu, este cea mai uriaşă putere asupra răului în lumea aceasta. Chip de umilinţă desăvârşită ne-a dat Mântuitorul pe cruce: El, Fiul şi Slava Tatălui, Dumnezeu adevărat, nu S-a împotrivit ci a primit să treacă prin cea mai de pe

urmă umilire cu putinţă pe pământ, căci ştia ce putere are umilinţa. Răbdând bătaie, scuipări în obraz, cunună de spini, piroanele şi spânzurarea pe cruce, iar peste suflet hulirea celor fără-de-lege, toate acestea încă nu erau crucea cea mai grea; pe asta o avea la spate. Crucea cea mai grea, pe care era răstignit cu faţa, era neasemănata durere a milei Sale de oameni, între care era şi Sfânta Sa Maică. Iubirea de oameni i-a pricinuit o cruce neasemănat mai grea, pe care o poartă şi Se ţintuieşte de ea prin fiecare din răutăţile noastre, până la sfârşitul lumii.

În toate acestea, ascultător desăvârşit arătându-Se Tatălui, cu smerenia Sa, cu desăvârşirea Sa, omeneşte a biruit pe pământ, iar dumnezeieşte a biruit în iad. Căci prin taina Crucii rupând pântecele iadului, care înghiţise neamul omenesc cu neascultarea, a înviat dintr-însul pe Adam şi pe toţi drepţii, şi de atunci este mântuire. Prin urmare, mântuirea este roada ascultării până la umilinţă a Mântuitorului. Iisus S-a dat pe Sine umilirii celei mai de pe urmă numai ca să ne câştige pentru mântuirea cu care a venit. De aceea El e Pomul vieţii din Rai, iar întoarcerea în Rai, sau mântuirea, e roada acestui Pom, Care dă viaţă veşnică celui ce va mânca dintr-Însul. Pomul îl ştim, roada Lui ni-e dată, dar dacă n-o mâncăm, nu ne mântuim.

Ar trebui ca aşa de zornic să urmăm Mântuitorului toată calea Sa pământească, măcar pe cât ne zoreşte foamea şi setea celor pieritoare. Desăvârşirea Mântuitorului în ascultare şi lepădarea

de Sine, pentru iubirea de oameni, a ridicat între creştini şirul fără număr de cuvioşi şi buni biruitori mucenici, care pentru dragostea Lui erau fericiţi să sufere şi ei chinuri înfricoşate de la necredincioşii vremii de atunci. Şi precum David l-a omorât pe Goliat şi leul, aşa şi creştinii biruiau leul nevăzut, căci dragostea până la moarte de Cel ce ne-a învăţat cărarea şi ne-a dat nebiruită armă lepădarea noastră pe Cruce, iată că pe ei i-a făcut mai tari ca iadul, care vărsa peste ei văpaie de ură, le îndesa cununa de spini pe cap şi cuie în picioare, sau îi ardea de vii în cuptoare. Dragostea de Dumnezeu stinsese văpaia cuptorului din Babilon, urgia focului fugind de la faţa lui Dumnezeu, Care în rouă o prefăcuse, şi mântuia pe sfinţi.

Trebuie ruşinaţi încă de aici vameşii văzduhului, ca la mutarea noastră dincolo, cunoscând ei focul dumnezeiesc, ce a ars lucrurile lor din noi, să nu ne poată opri cu vreo datorie neplătită din vremea de acum rânduită ispăşirii. Că aşa zic Părinţii, că vremea de acum spre pocăinţă ne e dată. Şi nu-i trebuie potrivnicului pustiire mai mare în lucrăturile sale decât ispăşirea din dragoste, (răbdarea cu dragoste a necazurilor), căci ea arde datoriile noastre.

Nouă, neputincioşilor, deşi cugetăm ale lumii şi umblăm în calea păcatelor, încă nu ne-a îndesat nimeni cununa de spini pe frunte şi nu ne-a bătut piroanele în tălpi. Zic însă: cine vrea să urmeze pe Domnul şi să se asemene cu El, în Cruce să se asemene, şi, cât poate să cuprindă firea omenească, asemenea cu El va fi.

Despre cei ce n-au necazuri

Nouă, toate necazurile ne vin de la greşeli, nu de la Dumnezeu. El numai le îngăduie, şi spală cu ele vinovăţiile noastre. Oamenii însă tare greu pricep, că ispăşirea prin necazuri dovedeşte, nu părăsirea lui Dumnezeu, ci milostivirea Lui. Ba, chiar prin aceea ştim că are Dumnezeu grijă de noi, dacă vom avea necazuri. Fiind atotbun şi înţelept, ne poartă de grijă şi ne spală, cu milostivire, ori vrem, ori nu vrem, ori pricepem acum, ori vom înţelege pe urmă. Căci: *„Dumnezeu este îndelung răbdător şi mult milostiv, dar nepedepsit nimic nu lasă"* (Naum 1,3). El aşteaptă o vreme să vadă, ne grăbim noi cu pocăinţa de bună voie sau nu? Învăţăm din necazurile altora, sau aşteptăm să ne spargem şi noi capul de ele, tot ca ei?

Dumnezeu vrea să-i ajute pe toţi, dar nu toţi primesc purtarea Sa de grijă. Aşa se face că sunt oameni păcătoşi care n-au necazuri. Pe aceştia i-a lepădat Dumnezeu. Căci ştiindu-le firea, precum că nu au leac şi nu pricep nimic din ocârmuirea Sa, îi lasă în păcatele lor. Aceştia sunt cei de care zice David în Psalmul 72, că: *„N-au nici o suferinţă până la moarte şi-s plini de sănătate; cu oamenii la osteneli nu iau parte, şi nu sunt supuşi la bătăi ca ceilalţi oameni. Râd de toată lumea şi grăiesc de sus. Iată, necredincioşii huzuresc în lumea aceasta şi-şi adună bogăţii"*. Aşa că mulţi, din

neştiinţă: „râvnesc soarta (pământească a) necredincioşilor, văzând propăşirea păcătoşilor"; dar când înţeleg „sfârşitul păcătoşilor" - iar aceasta le vine numai când intră la „Altarul Domnului" - abia atunci nedumerirea li se împrăştie. Căci la Altarul Domnului, unde „se află ascunse toate comorile cunoştinţei şi ale înţelepciunii" (Coloseni 2,2-3), în Iisus Hristos adică, ei află că *„Pentru vicleşugul lor îi pune Dumnezeu pe căi alunecoase şi-i lasă să cadă în prăpastie şi ajung la pustiire"* (Psalmul 72,3-19).

Nu-i fericiţi, aşadar, pe cei ce n-au necazuri în lumea aceasta. Căci, cunoscându-i Dumnezeu că n-au minte să-I înţeleagă voia, nu le mai rânduieşte o ispăşire[5] în lumea aceasta, ci osânda în cealaltă. Iată de ce, Dumnezeu preamilostivul şi când osândeşte la iad tot milostiv se dovedeşte, şi, ca un mai înainte ştiutor din veci a toate, nu le trimite necazuri pe potriva păcatelor lor, căci mândria lor, cea peste măsură de mare, nu rabdă nicidecum ispăşirea prin umilinţă[6]. Dimpotrivă, încercarea lui Dumnezeu de a-i spăla prin ispăşirea cea fără de voie, lor li s-ar întoarce tocmai pe dos. Căci ei, iubind mai tare mândria şi slava deşartă a lumii acesteia, decât smerenia şi supunerea lui Dumnezeu, tocmirea nebună a minţii lor îi aruncă în deznădejde, din care fac cel mai mare şi mai de pe urmă păcat în lumea aceasta: sinuciderea, sau omorârea de sine. Ori toate celelalte

---

[5] Îndreptare prin încercări. (n.ed. 2012)

[6] Umilirea prin încercări. (n.ed. 2012)

păcate ce le-ar putea face omul, adunate la un loc, sunt mai mici decât acesta singur. De aceea, din milostivire mai presus de înţelegere, pentru mulţimea neputinţei lor, nu-i bagă Dumnezeu în cuptorul smereniei, că nu pot să rabde, ci vor merge în osândă, dar nu în osânda cea mai mare, ca ucigaşii de sine.

Cum se urzeşte o cădere

Poate greşi înaintea lui Dumnezeu şi un popor întreg. Astfel, primul rege al iudeilor, Saul, a fost ales şi cerut de toţi bătrânii lui Israil, fără plăcerea lui Samuil proorocul şi fără voia lui Dumnezeu (Osea 8,4). Totuşi Dumnezeu i-a lăsat în sfatul lor şi le-a dat lor lucrul după care-i trăgea inima. „Înaintea oamenilor - zice Înţeleptul - este şi viaţa şi moartea, şi oricare le va plăcea, li se va da. Dar să lucreze păgâneşte nimănui n-a poruncit şi nimănui n-a dat libertate să păcătuiască" (Sirah 15,16-20).

Lăsându-i Dumnezeu în voile lor, iată pe bătrânii poporului, ei, cei datori cu cunoştinţa, înscriindu-se la o datorie grea, pe care vor avea să o ispăşească împreună: şi rege şi popor. La aşa sfat al lor: *„A zis Domnul către Samuil: Ascultă glasul poporului, căci nu pe tine te-au lepădat, ci M-au lepădat pe Mine, ca să nu mai domnesc Eu peste ei"*[*] (I Regi 8,7).

---

[*] Iată un moment crucial din istoria omenirii, când poporul

S-a luptat Samuil cu poporul, ca să nu-l lase să facă o greşeală ca aceea, însă ei văzuseră slava de la curţile regilor vecini şi a regilor pe care-i bătuseră, şi sclipirea aurului le-a luat mintea din nou şi se răniseră la inimă cu mândria şi cu slava deşartă. De aceea n-au ascultat sfatul lui Dumnezeu prin prooroc, ci ţineau una *„Dă-ne rege, şi vom fi şi noi ca celelalte popoare"* (I Regi 8,19-20). Şi a zis Domnul a doua oară către Samuil: *„Ascultă glasul lor şi pune-le rege!"* (I Regi 8,22).

Aşa i-a scos Dumnezeu înainte pe Saul, care se abătuse pe la Samuil văzătorul, să-l întrebe de nişte măgăriţe rătăcite (I Regi 9,20). Pe acesta l-a uns rege, turnându-i mir pe cap. L-a sărutat şi i-a spus datoriile şi drepturile de rege, precum şi că se va schimba şi se va face alt om, dându-i Dumnezeu altă inimă, până şi dar proorocesc (I Regi 10,1,6-9).

După oarecare vreme, la înnoirea prăznuirii, Samuil, ca să-i lege strâns de poruncile lui Dum-

---

lui Dumnezeu se depărtează de Dumnezeu, Îl izgoneşte din trebile cetăţeneşti; de acum oamenilor aleşi şi iubiţi de Dumnezeu nu le mai trebuie conducerea lui Dumnezeu. Acesta-i momentul căderii lor de la **teocraţie** la regalitate. A doua mare cădere e cea a popoarelor creştine, de la regalitate la democraţie - mai bine zis demono-craţie, pentru că, de bine de rău, regele era totuşi unsul lui Dumnezeu în timp ce conducerea democratică s-a rupt definitiv de la cârmuirea lui Dumnezeu şi, după toate evidenţele prezentului, şi-a ales pe Satan drept Tiran. Într-atât s-a depărtat democraţia de Adevăratul Dumnezeu încât Biserica a ajuns să fie prigonită nu numai dinafară ci mai ales din interiorul ei prin masoni. (n.ed. 2012)

nezeu, din nou le-a adus aminte, cât de mare e păcatul pe care l-au făcut înaintea lui Dumnezeu, că au cerut rege. Samuil şi-a întărit cuvântul acesta, cerând fulger şi ploaie în vremea seceri-şului, şi a fost aşa, încât frica de Dumnezeu şi de Samuil cuprinsese tot poporul. Abia la a treia mustrare cu semn, poporul şi-a recunoscut greşeala şi a zis: *„Roagă-te pentru robii tăi, înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să nu murim, căci la toate celelalte păcate ale noastre am mai adăugat un păcat, când am cerut rege"* (I Regi 12,19).[8]

De ce oare proorocul dădea mereu poporului greşeala peste nas? Cu rostul ca să înţeleagă poporul că a greşit schimbând teocraţia cu regatul, şi înţelegând, din adâncuri să-şi ceară iertare, că altfel nu vine iertarea. Mulţi, până nu-şi înţeleg greşelile, se cred curaţi, apărându-se că: n-au omorât, n-au dat foc, şi aşa mai departe. De fapt, ei sunt închişi la minte cu un văl de întuneric care nu se rupe altfel, decât numai când le izbeşti păcatele peste obraz. Asta este osteneala proorocului: să lucreze cum va şti pocăinţa, din adânc, a poporului, ca să vie de la faţa lui Dumnezeu ispăşire milostivă, vreme de reînviorare (F. Ap. 3,19), iar nu osândă cu urgie mare.

[8] Poporul ales, îngrozit de păcatul făcut, nu mai îndrăzneşte să-L numească pe Dumnezeu: *Domnul Dumnezeul nostru* ci simţindu-se înstrăinat de Dumnezeu îi cere lui Samuel: "Roagă-te pentru robii tăi înaintea Domnului Dumnezeului tău".

Puterea care nu ascultă

În vremea aceea, Samuil trimis a fost de Domnul către Saul să-i spună: *„Adusu-mi-am aminte de cele ce a făcut Amalec lui Israil, cum i s-a împotrivit în cale, când venea din Egipt. Mergi acum şi bate pe Amalec... şi nimiceşte toate ale lui. Să nu iei de la ei nimic pentru tine, ci nimiceşte-i şi dă blestemului toate câte le are. Să nu-l cruţi, ci să dai morţii: de la bărbat până la femeie, de la tânăr până la pruncul de ţâţă, de la bou până la oaie, de la cămilă până la asin"* (I Regi 15,3).

Aceasta era porunca lui Dumnezeu către Saul, care purtând sabie a primit în ascultare o treabă de sabie. „Dar Saul şi poporul (iarăşi au făcut de capul lor) au cruţat pe Agag, regele lui Amalec, pe cele mai bune din oi şi din vitele cornute, mieii îngrăşaţi şi tot ce era bun n-a vrut să piardă. Iar toate lucrurile neînsemnate şi rele le-au pierdut. Atunci a fost cuvântul Domnului către Samuil, zicând: *„Îmi pare rău că am pus pe Saul rege, căci el s-a abătut de la Mine şi cuvântul Meu nu l-a împlinit"* (I Regi 15,8-10).

Iată cum, de la neascultare începe căderea de la Dumnezeu şi greşelile se ţin lanţ, una după alta.

Oare pentru nişte miei şi oarece vite cornute şi pentru că războinicii au cruţat pe căpetenia lui Amalec, să se fi supărat Dumnezeu aşa de tare încât să se tânguie omului că-i pare rău de ce a

făcut, punând pe Saul rege?

Sfânta Scriptură, cartea lui Dumnezeu, are literă şi are duh. De aceea şi citiri sunt două. Dacă-ţi dezleagă El, Dumnezeu, taina ascunsă în litere, te pricepi, dacă nu ţi-o dezleagă, nu pricepi decât litere.

Astfel, cufundându-ne în urmă, peste rostogolul veacurilor, dăm de vedenia lui Avraam (Facere 15):

12. *La asfinţitul soarelui, a căzut pe Avraam somn greu, şi iată că l-a cuprins întunericul şi frică mare.*

13. *Atunci a zis Domnul către Avraam: „Să ştii bine că urmaşii tău vor nemernici în pământ străin, unde vor fi robiţi şi apăsaţi patru sute de ani.*

14. *Dar pe neamul acela, căruia vor robi, îl voi judeca Eu, şi după aceea vor ieşi, să vină aicea, cu avere mare.*

15. *Iar tu vei trece la părinţii tăi în pace şi vei fi îngropat la bătrâneţi fericite.*

16. *Ei însă se vor întoarce aici în al patrulea veac de oameni, căci nu s-a umplut încă măsura nelegiuirilor Amoreilor".*

Ce să fie cuvintele acestea? O descoperire făcută lui Avraam, un cuvânt al lui Dumnezeu către om, care dezvăluia purtarea Sa de grijă, cu care ocârmuieşte neamurile peste veacuri, înspre o ispăşire şi o mântuire a neamurilor. Cuvântul acesta al lui Dumnezeu, spus lui Avraam cu sute de ani în urmă, venea să se împlinească în zilele lui Saul. De aceea, aşa a fost cuvântul Domnului către Saul, prin Samuil, zicând: „Adusu-mi-am aminte de cele ce a făcut Amalec lui Israil... când

venea din Egipt. Mergi acum (I Regi 15,2-3) şi bate pe Amalec şi nimiceşte toate ale lui".

Cuvântul acestei ocârmuiri a lui Dumnezeu nu l-a ascultat regele, şi de aceea S-a supărat Dumnezeu şi I-a părut rău că l-a pus rege, căci nu I-a împlinit porunca întocmai, cuvântul care arcuia voia Sa peste veacuri, şi „acum" atingea din nou pe oameni.

În duhul Părinţilor

După alt înţeles, Saul este tot omul, e toată mintea, e tot sufletul dăruit de Dumnezeu, prin Taina ungerii cu Sfântul Mir, rege peste Israil. El primeşte poruncă să poarte război cu Amalec, prin care se înţelege diavolul, şi să-l piardă dimpreună cu tot ce are el: femeile - plăcerile, pruncii lor - puii de drac, dobitoacele - patimile contra firii, cu un cuvânt toate ale lui Amalec, care a împiedicat ieşirea din robia lui Faraon, care este altă icoană a diavolului.

Nici Saul al nostru, din noi din fiecare, nu ascultă, nu împlineşte porunca, ci cruţă tocmai căpetenia şi ceva vite mai arătoase ale lui. Nu omoară căpetenia relelor cu ascultarea de Dumnezeu, nu omoară dobitoacele cele mai arătoase, patimile cu chip nevinovat, dar care tot patimi sunt, deşi poartă tot piele de miel, sau chipul nevinovăţiei.

Noi, neamul cel creştinesc, noul Israil, în cele trei Taine prin care intrăm în marea obşte creş-

tină: Sfântul Botez, Ungerea cu Sfântul Mir şi Sfânta Împărtăşanie, suntem unşi: preoţi, regi şi împăraţi peste patimi. Deci, uniţi înlăuntrul nostru şi întreolaltă în cuvântul lui Dumnezeu, am primit porunca şi puterea de a omorî pe Amalec cel de duh, şi toate ale lui să le dăm pierzării. Iar dacă facem ca Saul şi n-ascultăm, să batem războiul după porunca şi puterea dată nouă de sus, atârnă asupra noastră, ca o sabie, părerea de rău a lui Dumnezeu (Facere 6,6).

Când se întunecă mintea

Proorocul, văzătorul dincolo de literă şi lucruri, durându-l inima de greşeala regelui, caută să i-o îndrepte. Căci, ca unul ce l-a uns rege, era legat şi răspunzător duhovniceşte de dânsul.

Astfel duhovnicul îşi cheamă regele la pocăinţă, zicându-i: *„Rău ai făcut că n-ai împlinit porunca Domnului Dumnezeului tău, care ţi s-a dat. Acum domnia ta nu va mai ţine; Domnul Îşi va găsi un bărbat după inima Sa, şi-i va porunci Domnul să fie conducătorul poporului Său, deoarece tu n-ai împlinit ceea ce ţi s-a poruncit de Domnul"* (I Regi 13,13-14). Pe lângă cuvântul acesta, îi mai ajută făcând şi o noapte de rugăciune. Se întâlneşte a doua oară cu regele; îi spune din nou greşeala sa, că: *„Nesupunerea e un păcat la fel cu vrăjitoria, şi împotrivirea la fel cu închinarea la idoli. Deci, pentru că ai lepădat cuvântul Domnului şi*

Domnul te-a lepădat pe tine, ca să nu mai fii rege peste Israil" (I Regi 15,23). La acestea, Saul face o pocăinţă mincinoasă, mai mult ca să scape de gura proorocului, zicând: *„Am păcătuit, călcând porunca Domnului şi cuvântul tău, dar m-am temut de popor şi am ascultat glasul lui. Ridică dar păcatul de pe mine"* (I Regi 15,24-25).

După cum şi era de aşteptat, omul cu inima împărţită, toate le vede împărţite ba chiar şi pe cele ce sunt una, le desparte. Căci iată-l făcând despărţire între porunca Domnului şi cuvântul proorocului, ca şi când acestea n-ar fi unul şi acelaşi lucru. Ba se mai şi îndreptăţeşte, aducând în sprijin temerea sa de popor. Temerea sa, însă, era determinată de acea lepădare de sus (Înţelepciunea 17,11-12), pe care o simţea inima sa, ca una ce nu omorâse de la sine pe regele cel de alt neam, nu omorâse cornutele mâniei, nici mieluşeii iubirii de sine. De aceea, când Samuil din nou vrea să-l aducă la pocăinţă, regele sare de la pocăinţă la îndărătnicia mândriei, zicând: *„Am greşit, dar dă-mi acum cinste înaintea bătrânilor poporului meu şi înaintea lui Israil..."* (I Regi 15,30), săritură care face pocăinţa cu neputinţă iar de la Dumnezeu vine osândă, în loc de ispăşire.

Atunci a zis Domnul către Samuil: *„Până când vei tânji tu pentru Saul, pe care l-am lepădat, ca să nu mai fie rege peste Israil? Umple cornul tău cu mir şi du-te la Iesei din Betleem, că dintre fiii lui mi-am ales rege"* (I Regi 16,1).

Era David, copil bălai cu ochi frumoşi şi plăcut la faţă. *„Şi a luat Samuil cornul cu mir şi l-a miruit*

în mijlocul fraţilor săi, şi s-a odihnit Duhul Domnului din ziua aceea asupra lui David. Atunci s-a depărtat de la Saul Duhul Domnului, şi-l tulbura un duh rău trimis de Domnul, încât şi slugile lui Saul i-au zis: Iată un duh rău, trimis de Domnul, te tulbură" (I Regi 16,12-15).

Trebuie să arătăm că, dacă în vremea când avea Duhul lui Dumnezeu n-a vrut să se îndrepte, acum, muncit de diavol, îi va fi cu atât mai greu să se îndrepte, dacă nu chiar cu neputinţă. Îndărătnicirea înaintea unui trimis iată ce pedeapsă aduce de la Dumnezeu. De aceea, din toate timpurile se ştie că atunci când puternicii vremii ridicau mâna asupra slujitorilor lui Dumnezeu, n-a mai dăinuit puterea lor. Saul, stăpânit de duhul rău, se răscoală împotriva lui Dumnezeu şi a slujitorilor Lui. Aşa, când se îndrăcea Saul în casa sa, umbla să facă moarte de om, lucrul ucigaşului de oameni, căci de două ori a aruncat după David cu lancea, cugetând să-l pironească de perete (I Regi 18,10-12;19,10). Se sălbăticea şi asupra lui Samuil, căci îl ocrotea pe David, dar n-a putut să-i facă nimic. Mintea i se întunecă din ce în ce mai mult, dă poruncă să ucidă pe preoţii Domnului, fiindcă ţineau cu David, ceea ce slugile sale au şi făcut, ucigând în ziua aceea optzeci şi cinci de preoţi (I Regi 22,17-18).

Fapta aceasta a lui Saul dovedea nebunia minţii lui şi înstrăinarea cu totul de pocăinţă, ceea ce il atrage de la Dumnezeu nenorociri şi necazuri fără oprire. Samuil proorocul moare, deci sfătuitor nu mai are. Asupra lui David se porneşte cu oaste,

dar cu orânduire dumnezeiască David îi cruţă viaţa de mai multe ori: ba odată chiar îi fură suliţa de sub cap, iar altădată îi taie un colţ de haină, vrând să-i dovedească bunătatea sa. Dumnezeu îi arătase că nu-i vrea moartea, ci întoarcerea. Căci cu ce l-ar fi putut zgudui mai tare spre întoarcere decât cu dovezile bunătăţii lui David, cel ce-i cruţase viaţa de mai multe ori (I Regi 24,1-20). Dar o minte nebună nu mai înţelege cele bune, nu se mai poate sui să priceapă din cele văzute pe cele nevăzute. O minte întunecată n-o mai poţi crede, chiar când grăieşte bine, nu mai are statornicie.

De aceea vin nenorocirile, cea mai de pe urmă cale, ce o mai are Dumnezeu la îndemână, ca să dezmeticească pe om la minte. *„S-au adunat deci filistenii"* (I Regi 28,4) împotriva lui Israil cu război. Saul a adunat şi el tot poporul şi a făcut tabără. Văzând însă Saul tabăra filistenilor s-a înspăimântat şi s-a zguduit tare în inima lui (I Regi 28,5). Şi a întrebat Saul pe Domnul, dar Domnul nu i-a răspuns nici prin vis, nici prin vedenie, nici prin prooroci. Atunci Saul zise slugilor sale: *„Căutaţi-mi o femele vrăjitoare, ca să mă duc la ea şi s-o întreb"*. Iar slugile au răspuns; *„Este aici în Endor o vrăjitoare"*. Saul şi-a schimbat hainele şi s-a dus la vrăjitoare (I Regi 28,6-8).

Dumnezeu, ştiindu-l că va face aceasta, nu i-a răspuns: căci mintea lui nu mai făcea deosebire între bine şi rău, între Dumnezeu şi diavol. Iată-l acum pe Saul, părăsit de Dumnezeu şi mergând la vrăjitoare, ucenica diavolului.

Spiritism

La vrăjitoare, cere din morţi pe Samuil, pe care nu-l ascultase când a trebuit; aşa aduce Dumnezeu strâmtoarea peste om, ca să preţuiască sfatul, încât şi din morţi ar fi în stare să cheme pe aceia pe care nu i-a ascultat la vreme. Neascultătorii, oameni tari de cap şi betegi la minte de fumul mândriei, nu au parte de darurile sfatului. Căci, părăsind sfatul cel dat la vreme, şi Dumnezeu îi părăseşte, şi-i lasă în sfatul celui rău. Aşa a păţit Saul, căci după tâlcuirea Sfântului Grigorie al Nissei, care lămureşte lucrul acesta, nu duhul lui Samuil a ieşit din iad (deşi în iad au mers toţi drepţii Vechiului Testament, afară de Enoh şi Ilie) ci a ieşit duhul cel rău, cu care lucra vrăjitoarea, şi care a luat înfăţişarea lui Samuil, ca desăvârşit să-l înşele pe Saul.

Iată-l pe fostul rege, căzând cu închinare înaintea meşteşugirii diavolului, care îşi întinsese stăpânirea şi asupra vieţii sale, încât şi sfârşitul i l-a proorocit. I Regi 28:

15. *„Şi a zis* (cel în chipul lui) *Samuil către Saul: „Pentru ce mă tulburi ca să ies?" Dar Saul răspunse: „Mi-e tare greu; filistenii se luptă împotriva mea, iar Dumnezeu S-a depărtat de mine şi nu-mi mai răspunde nici prin prooroci, nici în vis, nici în vedenie; de aceea te-am chemat, ca să mă înveţi, ce să fac?"*

16. *Zis-a* (cel în chipul lui) *Samuil: „La ce mă mai întrebi pe mine dacă Domnul S-a depărtat de tine şi S-a făcut vrăjmaşul tău?*

17. *Domnul face ceea ce a grăit prin „mine": va lua Domnul domnia din mâinile tale şi o va da lui David, aproapele tău.*

18. *Deoarece tu n-ai ascultat glasul Domnului şi n-ai împlinit iuţimea mâniei asupra lui Amalec, de aceea Domnul face aceasta cu tine acum.*

19. *Şi va da Domnul pe Israil, împreună cu tine, în mâinile filistenilor:* ***mâine, tu şi fiii tăi veţi fi cu mine!"***

Aşadar, fărădelegea vorbirii cu morţii, sau spiritismul, are vechime mare. În zilele noastre a ajuns o adevărată modă de lume mare şi, fiind cea mai subţire dintre amăgiri, e şi cea mai primejdioasă rătăcire. Să fim înţeleşi, Biserica nu tăgăduieşte spiritismul, ci-l opreşte. Iată de ce: spiritul care vine nu poate aduce nici o probă îndeajuns de convingătoare despre fiinţa sau identitatea sa. Poate înşira dovezi după dovezi, arătând că ştie lucruri pe care, ni se pare nouă, numai răposatul putea să le ştie, dar şi îngerii răi, sau spiritele rele pot să le ştie tot aşa de bine. În nici un chip nu putem fi siguri de identitatea celui ce vorbeşte sau scrie întocmai ca răposatul. Se întâmplă, adică, cea mai meşteşugită substituire a persoanei, care e înlocuită şi copiată întocmai întru toate, cum o ştim şi noi, ca amăgirea noastră, cea din bună credinţă, să fie desăvârşită, iar noi să credem o lucrare de amăgire ca pe cea mai adevărată descoperire de dincolo. Şi, văzând

că cele mai multe dintre descoperiri se împlinesc, primeşti fără control cea mai de pe urmă înşelare. Iar aceasta o păţesc mai ales cei ce ocolesc sfintele Predanii ale Bisericii şi umblă după măiastra înşelare, ca să-i povăţuiască aceia către lumea de dincolo. E şi mai uşor: spiritismul nu cere lupta cu sine însuşi, nu cere sfinţirea vieţii, nu cere recunoaşterea dumnezeirii Mântuitorului, nu opreşte ispitirea de Dumnezeu - că tocmai asta e spiritismul. Ba, dacă ţii neapărat la acestea, de teama să nu te afli în greşeală, ţi le cere şi pe acestea, dar numai ca pe lângă toate acestea să mai crezi şi în spiritism, adică şi în altceva pe lângă Biserica întemeiată de Dumnezeu. Iar cu vremea, câştigându-ţi încrederea, te poţi pomeni cu sfaturi împotriva mântuirii, sau pradă nălucirilor care clintesc mintea din dreapta socoteală.

Că dintre sfinţi mulţi au grăit cu îngerii, iar unii cu adevărat au grăit şi cu cei mutaţi de aici, ba şi la viaţă i-au întors; dar asta a fost din îngăduinţa lui Dumnezeu, ca o mărturie a nemuririi sufletelor şi a învierii celei de obşte, şi ca o slavă cu care i-a cinstit pe sfinţi. Din când în când se arată între oameni, cât ascultă Dumnezeu de sfinţi, când ardea într-înşii iubirea de oameni, şi voiau să-i scape de vreo mare nedreptate năpăstuită peste dânşii; ei cer de la Dumnezeu mărturia celui de dincolo de mormânt. Dar de la minunile lui Dumnezeu, prin Sfinţi, şi până la descoperirile spiritiste e tot atâta depărtare, câtă de la Sfinţi la ispititorii de Dumnezeu. Viaţa Sfântului Ciprian, care înainte de a fi creştin era mare vrăjitor şi

înşelător de oameni, ne stă mărturie.

Altă pricină, pentru care Biserica îşi opreşte fiii de la calea lăturalnică a spiritismului şi a vrăjitoriei de toate treptele, e şi aceasta: s-a băgat de seamă că practica spiritismului duce la nebunie. Făcându-se cercetare undeva, într-un ospiciu de nebuni, s-a găsit că 70 de inşi la sută, din cei internaţi, făcuseră spiritism. Cum se ajunge la nebunie, e uşor de priceput: fiecare şedinţă se poate face numai dacă toţi cei din adunare se învoiesc să împrumute din ei o anumită putere nervoasă, trebuitoare spiritului de dincolo, care scrie sau vorbeşte printr-unul dintre cei adunaţi, şi acela îşi pierde conştiinţa de sine în vremea şedinţei. Împrumutarea acestei puteri nervoase e mai mult o învoire la jaf; şi duce, încetul cu încetul, pe unii mai repede, pe alţii mai târziu, la a nu se mai putea sluji de minte şi de nervi, căci, tâlhărite de spirite, slăbesc şi, oarecum zicând, îşi schimbă firea încât toate le văd printr-un duh străin, altfel decât toată cealaltă lume normală. Aşa începe pe încetul să s-arate nebunia, de cele mai multe ori fără de întoarcere.

* * *

„Spre documentarea celor de mai sus aducem în sprijin cartea unui medic despre Ştiinţele oculte şi dezechilibrul mintal (Dr. Philippe Encausse, Sciences occultes et desequilibre mental, Paris, Payot, 1944, ed. II, p. 314) Cartea aceasta are meritul că aduce şi răspunsurile ocultiştilor, spiritiştilor şi a câtorva orientalişti de seamă. Toate sfaturile

lor nu sunt decât strigăte de alarmă împotriva năvalei mulţimii spre dezechilibrul mintal. Iată câteva răspunsuri la întrebarea: „Dacă ştiinţele oculte - faimoasa ştiinţă a binelui şi răului - pot duce la dezechilibrul mintal, sau nu?” Unul răspunde: „Nu cred că ştiinţele oculte, prin ele însele, duc la dezechilibru mintal, dacă cel ce le studiază sau le practică nu are tare intelectuale. Dar e un lucru sigur că mulţime de dezechilibraţi mintal sunt atraşi spre practicarea ştiinţelor oculte şi nu-şi găsesc în ele decât înrăutăţirea tulburării lor sau o temă pe care să delireze” (Prof. Alajovanine, p.92).

Iată răspunsul unei orientaliste (D-na H. Blavatsky): „Cele mai bune, cele mai puternice medii au suferit de pe urma experienţelor în sufletul şi în trupul lor. Amintiţi-vă moartea - vrednică de plâns - a lui Ch. Forster, care s-a stins de nebunie furioasă într-un azil de alienaţi; aduceţi-vă aminte de Stade, care e epileptic, de Eglinton, primul mediu al Angliei din vremea noastră, care e atins de aceeaşi boală. Vedeţi ce viaţă a avut Douglas Home. Gândiţi-vă apoi la soarta tristă a sărmanului Washington Irving. Iată în sfârşit şi pe surorile Fox, cele mai vechi medii, întemeietoarele spiritismului modern, după peste 40 de ani de „raporturi” cu „îngerii” (diavolii), ele au înnebunit fără lecuire, mulţumită acelor îngeri (diavoli n.ed.)... Ştiinţa binelui şi a răului este plină de primejdii şi plină de curse” (p. 96).

Un spiritist încercat (Stanislas de Gnaita) atrage aminte: „Poţi vedea că nu tăgăduiesc cu prejudecată preţul spiritelor. Eu judec aspru doctrina -

una din cele mai însemnate în general - numai pentru consecinţele la care duce în chip fatal: promiscuitatea psihică şi anarhia spirituală... Experimentatorul îndrăzneţ când vrea să intre în trupul lui îl poate găsi ocupat de o larvă, care s-a instalat acolo, a luat organele în stăpânire, s-a întărit ca într-o cetate, ca să spunem astfel. ... Sau el intră fără să fi putut da afară năluca; de aci nebunia, monomania sau, pe puţin, posedarea. ... Sau rămâne larva stăpână pe trup, ca pe un câmp de luptă: de aci înainte ea va vegeta în acest trup şi asta e idioţia" (pg. 112).

Răspunsul acesta îndeamnă la o legătură. Odată Mântuitorul atrăgea aminte celor ce se izbăvesc de rele, că duhul cel rău (recunoscut de noi prin muncirea unei patimi), fiind alungat de pocăinţa omului unită cu darul lui Dumnezeu, neavând acela unde petrece, mai ia cu sine alte şapte duhuri, mai rele decât sine şi se întoarce la casa de unde a fost alungat. Deci, dacă află casa curată, dar stăpânul - mintea, sufletul - umblă pustiu, plecat de-acasă prin cine ştie ce excursii astrale după informaţii, lăsând geamuri şi uşi deschise - că nu pot rămâne altfel - sigur că cele de pe urmă ale omului aceluia vor fi mai rele decât cele dintâi. Ar fi interesant de ştiut întocmai ce înţelegeau Sfinţii Părinţi, când îşi disciplinau ucenicii, deprinzându-i să-şi aibă necontenit sufletul întreg acolea unde le era şi trupul şi să se împotrivească răpirii minţii afară din trup. Trebuie că aci e ceva mai mult decât simpla împrăştiere a fanteziei, care, nestăpânită, multă slăbire aduce.

Alt spiritist (Allan Kardec) răspunde cam aceleaşi: „Una dintre cele mai mari primejdii ale mediumităţii (însuşirea ce o au unele persoane de-a intra, chiar fără voie, în legături cu spiritele - însuşire care e datorită unei inaderenţe normale a sistemului nervos la lumea reală) e obsesia, adică stăpânirea pe care anumite spirite o pot exercita asupra mediilor... Obsesia are trei trepte principale: obsesia simplă, fascinaţia şi subjugarea" (p. 116).

Un profesor (Laiquel-Lavastine) mai precizează şi alte laturi: „Studiul ocultismului... nu are nici un neajuns în ce priveşte sănătatea morală a celor echilibraţi. Dar se întâmplă că la baza acestor studii să stea o tendinţă anormală, sau chiar bolnăvicioasă. În acest caz ele pot fi vătămătoare. Cu atât mai mult aplicaţiile practice. Unele din aplicaţii sunt experimentele de disociere a personalităţii. Se poate înţelege de aci cât sunt de vătămătoare la subiecţii a căror sinteză mintală e mai mult sau mai puţin insuficientă. Printre mediile existente se pot face trei grupe:

1. înşelătorii şi escrocii, care intră în jurisdicţia tribunalelor;

2. nebunii, care, într-un delir sistematic, fac spiritismul să intervină cu un izvor de elemente noi;

3. inşii, de cele mai multe ori debili mintali, la care spiritismul nu e decât pricina ocazională a apariţiei delirului.

„Spiritismul este prin urmare păgubitor, fiindcă înlesneşte izbucnirea delirului. Rolul psihiatrului este să arate neajunsurile şi primejdiile

sale" (p. 118).

Cel mai răspicat strigăt de alarmă îl dă un magician şi orientalist englez (C. W. Leadbeater), în următoarele cuvinte: „Mijloacele cele mai înaintate de vrăjitorie (magie neagră) pot da viaţă elementelor artificiale puternice, şi acest fel de viaţă este foarte rău. Dar elementele acestea reacţionează cu o putere îngrozitoare asupra autorului lor, dacă persoana vizată se află, prin curăţia firii ei, la adăpost de înrâurirea lor. Aşa că povestea cu vrăjitorul sfâşiat de dracii pe care-i chemase nu-i numai poveste, ci poate avea o bază de adevăr. Fac, foarte solemn, pe toţi atenţi, să nu se străduiască să deştepte energiile acestea de temut, dacă nu sunt călăuziţi de un om încercat, căci am constatat personal, la ce urmări teribile se expune o persoană neştiutoare şi cu o călăuză rea, când vrea să se joace cu aceste lucruri foarte serioase. A te arunca în experienţele acestea, fără să ai pricepere, este mult mai primejdios decât jocul unui copil cu nitroglicerină" (dinamită) (p. 119).

Semuind „motivele" care ademenesc oamenii spre spiritism, dintre cele mai serioase sunt durerile nemângâiate pentru moartea câte unuia din familie; iar dintre motivele mai puţin serioase, curiozitatea şi naivitatea. Normal ar fi ca cei rămaşi în viaţa aceasta să vrea să se refacă şi să se împace cu hotărârea cea mai presus de ei, care a orânduit aşa. Dar ei fac dimpotrivă: nu vor să se împace, se revoltă, nu vor să întrerupă legătura cu cei mutaţi dincolo, refuză a se mulţumi numai cu mijlocirea Bisericii pentru sufletul lor. Ei vor să

treacă hotarul pus de Dumnezeu între cele două împărăţii ale vieţii sufletului. Neastâmpărarea lor îi pune în conflict cu Providenţa divină; iar starea asta nenormală îi poate împinge până la dezechilibru mintal - sau, socotind întors, această neastâmpărare chiar dovedeşte dezechilibru latent, care abia acum se manifestă pe „motivul" unei morţi în familie. Omul trebuie să aibă o cunoştinţă despre moarte şi viaţă; - şi pentru asta are şi vreme şi ocazii - pe urmă trebuie să-şi stăpânească durerea. Căci nestăvilind-o cu resemnarea şi cu împăcarea stării de lucruri, aşa cum acestea se deapănă de la începutul omului, iar pe deasupra, refuzând alinarea pe care o dă credinţa creştină, nu mai rămâne bietului îndurerat nimic care să-i ocrotească mintea sănătoasă. Dragostea mărginit înţeleasă înteţeşte şi prelungeşte durerea, care pricinuieşte obsesii şi îndrumă la spiritism; iar de acolo atârnă de sănătatea nervoasă câtă a mai rămas, unde să se sfârşească totul. Suntem de acord deci cu „dorinţa fierbinte" din concluzia unei teze de doctorat în medicină, ca: „Fiinţele deznădăjduite, impinse de naivitate, teamă sau nebunie, să nu mai fie ispitite la o experienţă costisitoare şi în acelaşi timp periculoasă pentru sufletul lor tulburat" (p. 242). Tot cu acest prilej se mai nimereşte o observaţie asupra spiritiştilor fără voie, sau mai binezis asupra celor posedaţi de diavoli, mai mult sau mai puţin, cu sau fără voia lor: sunt o seamă de oameni sănătoşi la aparenţă, dar „lor le grăleşte duhul (diavolul)" multe prăpăstii. Aceştia simt într-înşii o a doua persoană, care vorbeşte cu

ei ca atare şi, cu timpul, se trezesc total absorbiţi de un atare duh, care se dă pe sine, ba „arhanghel", ba cutare sau cutare sfânt, ba chiar şi numele lui Iisus Hristos îl împrumută. În alte cazuri, când n-avem de-a face cu o persoană înclinată spre credinţă, acea a doua persoană face pe unul din personajele mai de seamă ale istoriei. E limpede, fără exemplificări, că unitatea persoanei omeneşti s-a sfărâmat, cenzura raţiunii nu mai funcţionează, tot conţinutul subsolului persoanei răbufneşte fără stăvilar; ne aflăm în faţa unei tragedii din câmpul patologiei nervoase.

Sfinţii Părinţi, într-un gând, previn turma credincioşilor de ispitele iscodirilor lăturalnice; astfel Sfântul Ciril al Ierusalimului strigă: „Fugi de orice lucrare diavolească... Nu da atenţie la astrologi... Nu primi nici măcar să auzi despre farmece, descântece şi de faptele foarte nelegiuite ale celor care cheamă spiritele!" Iată şi cuvântul Sfântului Grigorie de Nissa, din scrisoarea sa către Episcopul Teodosie: „S-a părut unora dintre înaintaşii noştri că acea vrăjitoare ar fi adus de faţă chiar sufletul lui Samuil, şi în sprijinul acestei păreri aduc faptul că fiind foarte impresionat Samuil de lepădarea lui Saul (de către Dumnezeu) şi chiar căutarea vrăjitoarei s-a făcut tot cu gândul la Dumnezeu, adică prin aceea că a vrut să afle, printr-o manevrare a vrăjitoarei, un răspuns înşelător la întrebările puse de el. Fiind, adică, supărat proorocul pentru că nu voia ca păcătosul să fie dat pierzării, drept aceea şi adaugă că a permis Dumnezeu ca să fie chemat sufletul proo-

rocului prin acea artă magică, pentru ca să vadă însuşi Samuil că apărarea pe care a vrut s-o ia lui Saul a fost zadarnică, arătându-i prin vorbirea pântecului că proorocul nu este protivnic, făcându-i să i-o spună personal atunci când l-a chemat." „Gândindu-mă însă la prăpastia, de care ne spune Evanghelia, că s-a căscat între împărăţia celor buni şi a celor răi, precum a zis acel patriarh, sau mai curând însuşi Domnul patriarhului (Dumnezeu), (parabola cu Lazăr şi bogatul), anume că nimeni din cei condamnaţi nu se mai poate ridica până la cele cereşti şi nimeni din cer nu mai poate coborî în ceata celor răi - eu personal nu cred în astfel de concepţii magice, ci cred că singurul adevăr e cel descoperit de Sfânta Evanghelie." „Pe cât ştim, cât de mare este Samuil între sfinţi şi de condamnabilă e fascinaţia magiei, pe atât sunt de convins că în acea stare de odihnă completă în care se afla Samuil, n-a putut nici cu voie, nici fără voie să treacă peste prăpastia care separă pe cei răi de cei buni; - fără voie - nu, întrucât ar însemna că s-ar fi permis diavolului să treacă el acea prăpastie şi să mute pe acel sfânt prooroc din mijlocul cetei celor sfinţi în alt loc; de bună voie, iarăşi nu e posibil, căci nici n-ar fi în stare şi nici n-ar vrea să se amestece în cele rele. Căci cine odată petrece în bine, e absurd să se spună că ar trece de bună voie la cele rele. Dar chiar dacă ar avea de gând aşa ceva, mărimea acelei prăpăstii nu permite astfel de trecere."

„Ce înseamnează, deci, problema pe care o discutăm? **Întrucât vrăjmaşul firii omeneşti e protiv-**

nicul nostru al tuturor, el nu are alt gând şi altă grijă decât să lovească pe om unde-l doare, rănindu-l de moarte. Şi care altă rană poate fi mai mortală pentru oameni decât a-i îndepărta din apropierea Dumnezeului celui făcător de viaţă şi lăsându-i să se rostogolească de bună voie spre pierzare? Întrucât, deci, mulţi se pasionează, din cei ce se îngrijesc de cele trupeşti, să cunoască viitorul, nădăjduind să-l poată evita, dacă e rău, sau să şi-l dobândească dacă e bun, de aceea, pentru a nu-şi atârna oamenii privirile numai spre Dumnezeu, **vicleana fire a diavolului a iscodit o mulţime de chipuri mincinoase de a cunoaşte viitorul,** cum sunt: ghicitul din zborul păsărilor, tălmăcirea semnelor, oracole, cercetarea măruntaielor, chemarea morţilor, ghicirea în momente de transă, incitarea (ispitirea) zeităţii, inspiraţia şi alte multe. Şi în ce fel e ghicirea prin care se lasă omul ademenit ca să afle adevărul, pe atâta e de sigur că omul cade în ghearele vicleanului şi înşelătorului diavol. Diavolul e cel care îndeamnă pe cel ce observă zborul vulturilor, să-şi lege nădejdea de anumite fâlfâiri mai deosebite sau de palpitările anumite ale ficatului, bâlbâiala care reiese din inflamaţii ale ganglionilor, ca şi clipirile din ochi, toate acestea vădesc tot atâtea moduri de înşelare a omului de către viclenia aceluiaşi diavol şi aceasta cu scopul ca, depărtându-se oamenii de Dumnezeu, să caute vindecare prin diavol, de la care şi cred că o dobândesc...." „Una din aceste felurite înşelări este deci şi vorbirea din stomac, sau pitonia, prin care s-a crezut că s-ar

putea evoca sau readuce la viață sufletele celor morți. Disperat în privința mântuirii sale, atunci când împotrivă-i se răsculaseră străinii cu toate armatele lor, şi venindu-i atunci în minte că Samuil i-ar putea veni oarecum în ajutor, Saul s-a dus la vrăjitoare care-şi credea singură şi-i credeau şi alți oameni că i se arată diavolul sub diferite contururi, pe care de altfel Saul nu le-a văzut, ci numai ea. Când deci s-a apucat să oficieze acel act magic şi au apărut în ochii femeii fantasmele acelea, atunci diavolul l-a făcut pe Saul să creadă că acele arătări ar fi însuşi realitatea lor, mai ales că însăşi îmbrăcămintea sub care i s-a spus că s-a arătat acea figură (a lui Samuil) - îmbrăcăminte care nu era deloc necunoscută femeii, se potrivea cu aceea pe care o cunoscu-se Saul, fapt care a făcut pe acesta şi mai mult să se mire, crezând acum cu tărie că de fapt nu s-a înşelat prin viziunea femeii. După ce ea a zis că vede nişte zei înălțându-se şi un bărbat în picioare îmbrăcat în două haine, atunci ce să zică la aceasta adevăratele slugi ale textului Scripturii? Că s-ar fi arătat însuşi Samuil şi că într-adevăr vrăjitoarea a văzut nişte zei ridicându-se în sus? Cunoaşte şi Scriptura pe diavol, atunci când zice: *„Toți dumnezeii păgânilor sunt draci"* (Psalmul 95,5). Ori sufletul lui Samuil să fi petrecut împreună cu dracii? Să nu fie! Ci spiritul (diavolul) de care vrăjitoarea era continuu stăpânită, el a fost acela care împreună a luat şi pe alte spirite spre a înşela pe acea femeie şi prin ea şi pe Saul. În acea vorbire din stomac acele spirite diavoleşti au făcut pe femeie

să spună că sunt zei, le-a descris şi haina în care ar fi îmbrăcaţi şi le-a învăţat şi glasul lor şi vorbirea în chip profetic, anunţând, printr-o conjunctură verosimilă, pe care o indicau aparenţele, viitorul, ca pe ceva ce reieşea logic din faptele ce se întâmplaseră. De altfel acel spirit diabolic s-a dat de gol fără să vrea, spunând adevărul atunci când a zis: *„Mâine tu şi fiii tăi veţi fi cu mine"* (I Regi 28,19). Dar dacă ar fi fost însuşi Samuil, atunci cum ar fi fost posibil să stea împreună cu el un om vinovat de atâtea crime (Saul)?" „În vremea noastră circulă multe cărţi care cuprind comunicări de dincolo. Aceste comunicări, mai ales cele care se dau pe sine a fi din partea Sfinţilor sau chiar ale Mântuitorului însuşi, fără voie ne conduc la comparaţia lor cu Sfintele Evanghelii. La o atare confruntare se dau de gol. Puse pe două coloane, aceste splendide platitudini şi mărunţişuri, cu o pagină din Evanghelii, sublimul şi ridicolul sunt şi mai evidente. Calitatea literară, fondul, înălţimea gândirii, totul dau de gol un fals neruşinat şi nemaipomenit de îndrăzneţ, pe care nu cred să-l poată face sufletele celor mutaţi de la noi, ci numai tatăl minciunii şi hristoşii mincinoşi. (Textul este extras din Cărarea Împărăţiei, Ed. Episcopiei Aradului, 2004, pag 69 - 75).

* * *

Biserica e datoare să-şi cruţe fiii de ispita căderii între tâlharii cei de duh, de aceea opreşte lucrul acesta şi îşi previne credincioşii cu sfatul Sfântului Pavel, dat tesalonicenilor, iscoditori şi ei de taine: (II Tesaloniceni cap. 2)

7. ... Taina fărădelegii se înfiripează

8. ... Ivirea „aceluia" va fi prin ivirea lui satan, însoţită prin tot felul de puteri şi de semne şi de minuni mincinoase.

10. Şi de amăgiri nelegiuite, pentru fiii pierzării, fiindcă n-au primit iubirea adevărului, ca să se mântuiască.

11. Pentru aceea Dumnezeu le trimite amăgiri puternice, ca să dea crezământ minciunii.

12. Şi să cadă sub osândă toţi cei ce n-au crezut adevărul, ci au îndrăgit nedreptatea.

Căci calea nedreaptă o îndrăgesc toţi cei ce iscodesc lăturalnic tainele lui Dumnezeu, cele închise în zilele viitoare.

Plata neascultării

Iată acum mărturia Scripturii despre vinovățiile și plata pe care și-a luat-o Saul, pentru neascultare și osteneală la vrăjitoare. I se împlinesc cele zise de duhul minciunii, care lucra prin vrăjitoare, înșelându-l cu chipul lui Samuil: Astfel:

I Regi, cap. 31:

3. *Lupta contra lui Saul ajunsese cumplită, și arcașii îl loviră pe acesta care fu greu rănit de arcași.*

4. *Atunci a zis Saul purtătorului său de arme: „Trage-ți sabia și mă străpunge cu ea, ca să nu vină aceștia să mă ucidă și să-și bată joc de mine". Purtătorul de arme însă n-a vrut, căci se temea cumplit. Atunci Saul și-a luat sabia și s-a aruncat în ea.*

5. *Văzând purtătorul de arme că Saul a murit, s-a aruncat și el în sabia sa și a murit cu el.*

6. *Așa a murit în ziua aceea Saul și cei trei fii ai săi, și purtătorul de arme, precum și toți oamenii lui.*

I Cronici (Paralipomena) 10:

13. *Așa a murit Saul pentru nelegiuirea sa, pe care o făcuse el înaintea Domnului. Pentru că n-a păzit cuvântul Domnului, ci a alergat la o vrăjitoare cu întrebarea sa.*

14. *Și n-a căutat pe Domnul. De aceea a și fost el omorât și domnia a fost dată lui David, fiul lui Iesei.*

Iată cum, din neascultare şi nepocăinţă, începe calea pierzării şi sfârşeşte în pierzare veşnică. Iată cum, cei cu mintea plină de fumul mândriei şi al iubirii de sine până la moarte, neprimind luminile sfatului, cad din greşeli în greşeli, peste care vin necazuri din ce în ce mai mari, iar sub povara durerilor cei neascultători se aruncă în deznădejde şi în omorârea de sine, prin care fără de întoarcere iadul îi înghite. Căci ucigaşii de sine nu au iertare, nici în veacul de acum, nici în veacul ce va să vie, iar Biserica e oprită să se roage pentru iertarea lor. Iată de ce au zis Părinţii că plata neascultării e pierderea mântuirii; dar au mai zis şi aceea, că pentru înmulţirea neascultării a ridicat Dumnezeu sfatul dintre oameni. Iar Scriptura pentru aceeaşi pricină mărturiseşte că: ***„Preotului îi va lipsi cunoştinţa legii şi bătrânului sfatul”*** (Iezechiel 7,26).

Şi iarăşi mărturisim că Dumnezeu n-are pe nimeni de pierdut, chiar pe Saul, Dumnezeu îl chemase, dar dacă n-a vrut să înţeleagă... Iuda a înţeles, dar dacă n-a mai vrut să vie ...

Tirani în pocăinţă

O mare parte de oameni cad în deznădejde în privinţa mântuirii lor. Deznădejdea e un chip greşit de meditaţie asupra relelor făcute; chipul bun e, dimpotrivă, nădejdea. Răul, nimicul, păcatul, diavolul nu sunt subiecte sănătoase de gândire, căci îmbolnăvesc mintea prin asociaţie de idei. Pocăinţa trebuie să fie o înseninare din ce în ce mai mare a sufletului şi a sănătăţii întregi.

Fiindcă vorbim de învăţămintele regilor, iată cum Sfântul Ciril al Ierusalimului ridică moralul credincioşilor, vorbind despre aşteptarea răbdătoare a lui Dumnezeu după întoarcerea păcătosului:

„Şi Manase a fost un om al fărădelegii; a tăiat cu ferăstrăul pe Isaia, s-a pângărit cu tot felul de slujiri idoleşti şi a umplut Ierusalimul cu sânge nevinovat. Totuşi, când a fost dus rob în Babilon, Manase a folosit încercarea nenorocirilor suferite spre a se vindeca prin pocăinţă. În adevăr Scriptura spune: „Manase s-a smerit înaintea lui Dumnezeu şi s-a rugat, iar Domnul l-a ascultat şi l-a adus înapoi în regatul său" (II Paralipomena 33,12-13). „Dacă cel care a tăiat cu fierăstrăul pe profet s-a mântuit prin pocăinţă, oare tu, care n-ai făcut un păcat atât de mare, să nu te mântuieşti?"

„Ce părere ai despre Nabucodonosor? N-ai auzit din Scripturi că era sângeros, sălbatec şi că avea voinţă de leu? N-ai auzit că a scos afară din morminte oasele împăraţilor? N-ai auzit că a dus

în robie poporul iudeu? N-ai auzit că a scos ochii împăratului, după ce acesta şi-a văzut copiii înjunghiaţi? N-ai auzit că a sfărâmat heruvimii? Nu vorbesc de heruvimii spirituali - departe de acest gând; să nu presupui aceasta, omule - ci de cei sculptaţi. N-ai auzit că a sfărâmat ilastiriul prin care vorbea Dumnezeu? Că a călcat în picioare catapeteasma sfinţeniei? Că a luat altarul tămâierii şi l-a dus în templul idolilor? Că a furat toate darurile? Că a ars templul din temelie?" „De ce pedeapsă era vrednic Nabucodonosor, pentru că a orbit pe împărat, pentru că a ars cele sfinte, pentru că a dus în robie pe poporul iudeu, pentru că a pus vasele sfinte în templul idolilor? Oare nu era vrednic de mii de ori de moarte?"

„Ai văzut mărimea nelegiuirilor!? Vino acuma să vezi iubirea de oameni a lui Dumnezeu! Nabucodonosor s-a sălbătăcit, locuia în pustie; se biciuia ca să se mântuie. Avea unghii ca de leu, căci răpise cele sfinte. Avea păr de leu, căci ca un leu răpea şi urla. Mânca iarbă ca boii, căci era ca o vită, care nu cunoştea pe Cel ce i-a dat împărăţia. Trupul lui s-a vopsit cu rouă, pentru că, deşi a văzut mai-nainte roua stingând focul, totuşi n-a crezut. Şi ce se întâmplă?

„Şi după trecerea acestei vremi, eu, Nabucodonosor, am ridicat ochii mei la cer, şi mintea îmi veni din nou, şi am binecuvântat pe Cel Preaînalt şi Celui veşnic viu i-am adus laudă şi preamărire: căci puterea lui este putere veşnică, iar Împărăţia Lui peste vârste şi vârste. Toţi locuitorii pământului sunt socotiţi ca o nimica şi El face ce vrea cu

oştirea cerească şi cu locuitorii pământului şi nimeni nu poate să-L împiedece la lucrul Lui şi să-I zică: „Tu ce faci?" În acelaşi timp mi-a venit mintea la loc - şi spre faima împărăţiei mele mi-a venit iarăşi măreţia şi strălucirea - şi sfetnicii mei şi dregătorii cei mari m-au chemat şi împărăţia mi-a fost dată în stăpânire, iar puterea mea a crescut şi mai mult. Acum eu, Nabucodonosor, laud, înalţ şi preamăresc pe împăratul Cerului: toate faptele Lui sunt adevărate şi căile Lui drepte, iar pe cei ce umblă mândri poate să-i smerească." (Daniil 4,32-34)

Aşadar, când L-a cunoscut pe Cel Preaînalt, când I-a înălţat lui Dumnezeu glas de mulţumire, când s-a căit de cele ce a făcut, când şi-a cunoscut propria slăbiciune, atunci Dumnezeu i-a dat înapoi demnitatea împărătească.

„Cum oare? Pe Nabucodonosor, care a făcut atâtea fărădelegi, dar s-a mărturisit, l-a iertat şi i-a dat împărăţia, iar ţie, care te pocăieşti, nu-ţi dă iertare păcatelor şi împărăţia Cerurilor, dacă vei trăi în chip vrednic? Domnul este iubitor de oameni, este grabnic a ierta şi zăbavnic a pedepsi. Nimeni să nu piardă nădejdea mântuirii sale!"

Cele şapte surle

Cele mai cuprinzătoare cuvinte, ale oricărui om, sunt cuvintele lui de pe urmă, întrucât sunt spuse cu o mare dare de seamă. Are şi Mântuitorul un cuvânt de acesta, de pe urmă, care este totodată şi rugăciunea celei mai aprinse iubiri, văzute vreodată pe pământ. Cuvântul acesta - rugăciune - ne îndrumă să bănuim neasemănata strădanie a lui Dumnezeu-Omul, ca să ne câştige fiinţa întreagă pentru mântuirea cu care a venit în lume. Iar despre tot focul cu care tânjeşte inima lui Dumnezeu după noi, vrând să ne atragă spre Sine, ucenicul iubirii, Ioan, scrie:

Ioan, cap. 17:

1. *Ridicându-Şi Iisus ochii spre cer a grăit: Părinte, a sosit ceasul! Preamăreşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul Tău să Te preamărească.*

2. *Precum I-ai dat stăpânire peste toată făptura, ca viaţă veşnică să dea la toţi pe care I i-ai dat.*

3. *Iar viaţa veşnică aceasta este, ca să Te cunoască pe Tine, singurul, adevăratul Dumnezeu, şi pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis.*

4. *Eu Te-am preamărit pe Tine pe pământ, lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârşit.*

5. *Şi acum, la Tine însuţi Mă preamăreşte, Tu, Părinte, cu slava pe care la Tine am avut-o mai înainte de a fi lumea.*

6. *Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi*

i-ai dat Mie, şi cuvântul Tău l-am păzit.

7. *Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat de la Tine sunt.*

8. *Căci cuvintele pe care Mi le-ai dat, le-am dat lor, iar ei au primit şi au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieşit, şi au crezut că Tu M-ai trimis.*

9. *Eu pentru aceştia Mă rog, nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei ce Mi i-ai dat, căci ei ai Tăi sunt.*

10. *Şi toate ale Mele ale Tale sunt şi ale Tale ale Mele şi Mă preamăresc întru ele.*

11. *Mult nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume şi Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, pe care Mi i-ai dat, păzeşte-i întru numele Tău, ca să fie una, precum suntem şi Noi.*

12. *Când eram cu ei în lume, pe cei ce Mi i-ai dat, întru numele Tău îi păzeam, şi astfel i-am păzit, că n-a pierit nici unul dintre ei, fără numai fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.*

13. *Acum dar, vin la Tine şi acestea le grăiesc în lume, ca bucuria Mea s-o aibă deplină în ei.*

14. *Cuvântul Tău le-am dat lor, dar lumea i-a urât, fiindcă nu sunt din lume, precum nici Eu nu sunt din lume.*

15. *Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzeşti pe ei de cel viclean.*

16. *Ei nu sunt din lume, precum nici Eu nu sunt din lume.*

17. *Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău, cuvântul Tău este adevăr.*

18. *Precum M-ai trimis pe Mine în lume, şi Eu i-am trimis pe ei în lume.*

19. *Şi pentru ei, Eu mă sfinţesc pe Mine însumi,*

ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr.

20. *Dar nu numai pentru aceştia mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede întru Mine, după cuvântul lor.*

21. *Ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine, ca şi ei să fie una întru Noi, aşa încât lumea* (văzându-i una) *să creadă precum că Tu M-ai trimis.*

22. *Şi mărirea pe care Tu Mi-ai dat-o le-am dat-o lor, ca să fie una, precum şi Noi una suntem.*

23. *Eu întru ei şi Tu întru Mine, ca să fie în una desăvârşiţi şi să cunoască lumea precum că Tu M-ai trimis şi i-ai iubit pe ei, cum M-ai iubit pe Mine.*

24. *Părinte, aceia pe care Mi i-ai dat, voiesc ca unde sunt Eu să fie şi ei împreună cu Mine, ca să privească mărirea Mea, pe care Tu Mi-ai dat-o, căci M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii.*

25. *O, Părinte drepte, dar lumea pe Tine nu te-a cunoscut, ci Eu Te-am cunoscut şi au cunoscut şi aceştia că Tu M-ai trimis.*

26. *Arătat-am numele Tău şi-l voi arăta, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie într-înşii şi Eu întru ei.*

Aşadar, ca să ne mântuim şi să moştenim cu Dumnezeu viaţa veşnică, trebuie să o cunoaştem şi să o trăim cu Dumnezeu, încă din viaţa aceasta vremelnică. Trebuie, adică, să fim străbătuţi şi locuiţi de Dumnezeu, ca să se arate în noi viaţa dumnezeiască. Iar pe de altă parte, precum nu se află vrajbă întru Dumnezeu, aşa să nu se afle nici între cei ce-L au pe El ca temelie a vieţii. Starea de pace cu toată făptura e o minune aşa de mare,

încât uimeşte lumea şi o sileşte să recunoască întru aceasta faţa lui Dumnezeu.

Împărăţia vieţii veşnice s-a propovăduit şi e deschisă; pe Împărat îl cunoaştem şi iubirea I-o ştim; supuşii însă, tare greu s-adună, şi de aceea trebuie răsunet de surle, după grosimea de urechi a neascultătorilor supuşi.

N-ar trebui decât să-L recunoaştem pe Dumnezeu ca Tată, şi că noi îi suntem fii şi, potrivit cu această cunoştinţă, să ne orânduim viaţa. Până nu recunoaştem că avem o îndoită fire şi o îndoită viaţă: una pământească şi alta cerească - fără de sfârşit dar începând de aici, până atunci tot pe afară ne ţinem de rostul la care vrea Dumnezeu să ne ridice. Trebuie să ştim toţi supuşii împărăţiei, că suntem făpturi cereşti, trimise vremelnic în corturi pământeşti spre o mare probă şi anume: să vedem şi să se vadă încotro înclinăm cu inima şi cu mintea, şi înspre ce înclinăm aceea să avem pentru totdeauna. Dacă năzuim spre Dumnezeu, pe El Îl moştenim şi viaţa veşnică; iar dacă înclinăm spre firea pieritoare, vom pieri de la faţa lui Dumnezeu şi cu cel rău vom petrece fără de sfârşit. Căci noi suntem pieritori cu firea pământească, dar nemuritori cu firea cerească; veşnicia noastră însă de noi atârnă unde s-o petrecem.

Ne-a adus Dumnezeu din nefiinţă la fiinţă, dar să ne mântuiască nu vrea fără noi. Drept aceea, în tot felul ne cheamă ca să-L cunoaştem ca Tată, şi pe noi întreolaltă ca fraţi şi fii ai aceluiaşi Părinte.

O cunoştinţă sigură despre acestea, - căci credinţa ajută să ajungem la această siguranţă, - înclină

inima sau dragostea, ca să împlinim cu toată voia porunca cea mare a iubirii, în care atârnă toată strădania lui Dumnezeu. Căci iubirea ridică fiii spre cerescul Tată, şi pogoară pe Tatăl, Fiul şi Duhul în fii. Iar pe fii, Dumnezeul iubirii îi leagă întreolaltă ca să fie una, ceea ce minunează lumea, încât recunoaşte pe Dumnezeu din fii, căci fiii uniţi în iubire trăiesc în El şi arată în lume capătul pământesc al Împărăţiei cereşti. Aceasta e voia Tatălui şi rugăciunea Fiului.

Mântuirea nu e individuală, ea e întotdeauna colectivă. Prin unul se mântuiesc mai mulţi. Singuraticul, izolaţionistul nu e sigur de mântuire, mântuirea lui e nesigură, neclară.

Credinţa este aceea care ajută cunoaşterea şi o întregeşte şi o întăreşte.

Firul iubirii ridică pe oameni spre Dumnezeu şi pogoară pe Tatăl, Fiul şi Duhul la oameni. Iar pe fii, Dumnezeul iubirii îi leagă întreolaltă ca să fie una, ceea ce minunează lumea, încât recunoaşte pe Dumnezeu din fii, căci fiii uniţi în iubire trăiesc întru El şi arată în lume capătul pământesc al Împărăţiei cereşti. Aceasta e voia Tatălui şi rugăciunea Fiului. Societatea toată trebuie să se prindă în această trăire a iubirii treimice.

La această trăire a vieţii veşnice, Dumnezeu îşi cheamă copiii prin mai multe graiuri, între care sunt şi acestea şapte:

1. Chemarea lăuntrică prin glasul conştiinţei;
2. Chemarea din afară prin cuvânt;
3. Chemarea prin necazurile vieţii;
4. Chemarea prin necazurile morţii;

5. Chemarea prin necazuri mai presus de fire;
6. Chemarea prin chinuri de la antihrist.
7. Chemarea la Judecata generală.

Facsimil din însemnări, 1947

1. Chemarea lăuntrică prin glasul conştiinţei

Chemarea conştiinţei este o chemare lăuntrică, interioară, pe care o simţi în tine. E un grai tăcut, o chemare lină, pe care o auzi sau o înţelegi că vine dinlăuntru, dar totuşi de dincolo de tine, de la Dumnezeu. Însuşi cuvântul conştiinţă înseamnă a şti împreună la fel oarece. Iar cei ce ştiu împreună la fel sunt doi: Dumnezeu şi omul. Prin urmare, cugetul sau conştiinţa e ochiul cu care vede Dumnezeu pe om, şi acelaşi ochi cu care vede omul pe Dumnezeu. Cum Îl văd, aşa mă vede - aşa simt că mă vede - vedere deodată dinspre două părţi.

Patimile, reaua voinţă şi peste tot păcatele, dar mai ales nebăgarea în seamă a acestui glas, îngrămădesc nişte văluri peste ochiul acesta, nişte solzi, care-i sting graiul, încât abia se mai aude, iar atunci şi Dumnezeu se stinge din ochiul nostru, încât ne pare că nici nu mai este Dumnezeu. Pentru păcatele noastre, capătul nostru omenesc al conştiinţei s-a îmbolnăvit. Înţelegem, prin urmare, cum se face că S-a întunecat Dumnezeu aşa de tare în ochii păcătoşilor, încât aceştia sunt de bună credinţă în răutatea necredinţei care i-a cuprins.

Glasul conştiinţei însă, fiind şi capătul lui Dumnezeu din fiii Săi, nu are să poată fi mereu înăbuşit toată vremea vieţii noastre pământeşti. Odată şi odată începe să strige la noi, pârându-ne înaintea lui Dumnezeu şi înaintea noastră de

toate fărădelegile făcute; iar **dacă nu ne împăcăm cu pârâşul acesta, câtă vreme suntem cu el pe cale, drumeţi prin viaţa aceasta, avem cuvântul lui Dumnezeu, că El va asculta pâra şi-i va da dreptate, şi ne va băga în chinurile iadului.**

Sunt oameni care s-au învechit în rele nevrând să ştie de Dumnezeu şi, mai către capătul zilelor, când îndărătnicia firii s-a mai stins, s-au pomenit cu o răbufnire năprasnică a conştiinţei bolnave, rupând toate zăgazurile fărădelegilor şi azvârlindu-le pe toate în faţă, încât şi somnul le-a fugit, iar la unii le-a fugit şi mintea. Căci cu adevărat a fugit mintea omului care o viaţă întreagă nu face altceva decât să lepede glasul conştiinţei. De aceea nu vrea Dumnezeu să ieşi din viaţa aceasta fără să ştii şi tu, că ţi-ai omorât sfătuitorul cel mai bun ce-l aveai la îndemână pretutindeni, şi nu te lasă să pleci fără să vezi, încă de aici, unde te vei duce. Odată vede fiecare, vrând nevrând, ceea ce trebuia, prin credinţă, să vadă întotdeauna.

2. Chemarea din afară prin cuvânt

Larma vieţii şi gălăgia grijilor deşarte strigă oamenilor în urechi nevoile lor pământeşti, mai tare decât le strigă glasul conştiinţei trebuinţele lor veşnice. Oamenii abia mai aud cele de dincolo şi li se par departe, surzenia tot mai mult se întăreşte, şi chemarea lină nu se mai aude. Dar Dumnezeu, milostivul, ca să nu-i piardă în fărădelegile lor, le rânduieşte şi chemare din afară prin glasul slujitorilor Săi. Prin preoţi nu te cheamă

omul, ca să-ţi pui nădejdea în om, ci te cheamă Domnul ca să-ţi strămuţi viaţa ta de om. Încă de demult i-a chemat pe oameni prin preoţi şi leviţi, prin Lege şi prin prooroci, adică prin conştiinţe mai curate, care nu strâmbau chemarea lui Dumnezeu. Iar la plinirea vremii a venit la noi, oamenii, însuşi Dumnezeu Fiul sau Dumnezeu Cuvântul.

Cine a chemat pe oameni mai duios decât Iisus, ca să-L cunoască pe Dumnezeu ca Tată, iar pe ei înşişi ca fii, şi fraţi ai Săi? Iisus, e drept, chema şi cu glasul din afară, dar nimeni, niciodată, n-a grăit mai tainic, mai de-a dreptul conştiinţei, chemarea Tatălui către fiii Săi, ca El, căci Iisus ardea de mila lor, ca un Dumnezeu.

El a propovăduit, binevestindu-ne Împărăţia Cerurilor şi, prin slăvita Sa înviere, biruinţa asupra morţii, vestea celei mai mari bucurii de pe pământ. Ucenicii Săi, de atunci şi din toate vremile, au propovăduit pe Împăratul Cerurilor, înduplecând pe oameni să se adune în ţara de obârşie şi la masa Împăratului.

Noi nu purtăm preoţia noastră sau preoţia Legii vechi, ci purtăm şi propovăduim preoţia împărătească a lui Iisus Hristos. Deci nu-i chemăm pe oameni cu chemare de om, ci Dumnezeu preamilostivul Îşi cheamă copiii, prin graiul omenesc al slugilor Sale văzute. Nu ne propovăduim pe noi, ci Dumnezeu Se propovăduieşte prin noi, singurul Care are dreptul să Se propovăduiască pe Sine, fiind în stare să ne mântuiască. Iată pe cine urmăm, ascultând preoţii, cu conştiinţe luminate. Nu e graiul omului, ci voia lui Dumnezeu, Care

strigă către oameni, prin sfinţi, o chemare mai tare.

Dar cum a zis cineva: Calea cea mai lungă pe pământ e de la urechi la inimă, încât ani de zile nu ajung ca să-i dai de capăt. De aceea, fiindcă ochiul conştiinţei şi-a mai pierdut vederea şi nici urechea nu înţelege chemarea cuvântului ce-şi are obârşia de dincolo de vorbe, Dumnezeu milostivul, ca să nu piardă pe oameni, le rânduieşte o chemare mai tare.

3. Chemarea prin necazurile vieţii

Mai tare de cum a chemat Iisus pe oameni nu-i poate chema nimeni. Necazurile vieţii, însă, îi iau pe oameni mai aspru, dintr-o altă parte, silindu-i să-L caute pe Dumnezeu. Necazurile nu sunt fapta lui Dumnezeu, ci urmarea greşelilor noastre, urmare pe care îngăduie Dumnezeu s-o gustăm, spre înţelepţirea noastră.[9]

Să fim înţeleşi, sunt două feluri de necazuri: necazurile pentru păcate şi necazurile pentru Evanghelie. Aici vorbim numai despre necazurile vieţii de pe urma păcatelor, şi care, prin usturimea lor, au darul să fie crezute de cel ce le păţeşte. Iar dacă vrea să scape de ele, nu rămâne altă cale,

---

[9] Greşind omul cu toată voia sa, intră sub altă stăpânire unde i se fură şi-şi pierde multe însuşiri sufleteşti, şi de cele mai multe ori libertatea conştiinţei, bunuri fără de care se simte în multe chinuri. Preţuieşti un lucru când nu-l mai ai. (Cărarea împărăţiei, pg 89)

decât să-şi îndrepte purtările după voia lui Dumnezeu.

Omul se roagă de Dumnezeu să-l scape de necazuri şi Dumnezeu se roagă de om să-şi schimbe purtările. Socotiţi acum, care de cine să asculte mai întâi? Chemarea aceasta mai aspră o face droaia de necazuri şi nenorociri, strâmtorări şi năpaste, vrajbe între oameni, bătaie între părinţi şi copii, războaie şi vărsare de sânge, pagube, beteşuguri, seceta, inundaţiile, cutremurele de pământ, foametea şi tot felul de pustiiri, ce nu s-au mai pomenit; toate fiind plată îndesată pentru purtare şi pentru lipsa de minte, că oamenii nu vor să înţeleagă la ce îmblăteală[10] îi duce de nări iubirea de păcate.

Iar precum că necazurile vieţii sunt un grai mai aspru al lui Dumnezeu către oamenii mai grei, sau mai vicleni la minte, ne stă mărturie Scriptura. Sunt mii de ani de atunci, de când s-au scris acestea, şi rămân mereu dovadă că noi Îl silim pe Dumnezeu să ne bată: Levitic 26:

3. *Dacă veţi umbla după legile Mele şi veţi păzi poruncile Mele şi le veţi împlini.*

4. *Vă voi da ploaie la vreme, pământul îşi va da roadele sale şi pomii roadele lor.*

5. *Treieratul vostru va ajunge până la culesul viilor, culesul viilor va ajunge până la semănat; veţi mânca pâinea voastră cu mulţumire şi veţi trăi în pământul vostru fără primejdie.*

---

[10] A îmblăti = (figurat) a bate tare pe cineva; a ciomăgi; a cotonogi. Îmblăteală - ciomăgire, cotonogire. (DEX) (n.ed. 2012)

6. *Voi trimite pace pe pământul vostru şi nimeni nu vă va tulbura: voi alunga fiarele rele din pământul vostru şi sabia nu va trece prin pământul vostru.*

7. *Veţi alunga pe vrăjmaşii voştri şi vor cădea ucişi înaintea voastră.*

8. *Cinci din voi vor birui o sută, şi o sută din voi vor prigoni zece mii, şi vor cădea vrăjmaşii voştri de sabie înaintea voastră.*

9. *Căuta-voi spre voi şi vă voi binecuvânta: roditori vă voi face, vă voi înmulţi şi voi fi statornic în legământul Meu cu voi.*

10. *Veţi mânca roadele vechi de anii trecuţi şi veţi da la o parte pe cele vechi, pentru a face loc celor noi.*

11. *Voi aşeza locaşul Meu în mijlocul vostru şi sufletul Meu nu se va scârbi de voi.*

12. *Voi umbla printre voi, şi voi fi Dumnezeul vostru şi voi veţi fi poporul Meu.*

....

14. *Iar dacă nu Mă veţi asculta şi nu veţi împlini aceste porunci ale Mele;*

15. *De veţi dispreţui aşezămintele Mele şi de se va scârbi sufletul vostru de legile Mele, aşa încât să nu împliniţi toate poruncile Mele, călcând legământul Meu.*

16. *Atunci am să Mă port şi Eu cu voi aşa: voi trimite asupra voastră groaza, lingoarea, frigurile, de care vi se vor secătui ochii şi vi se va istovi sufletul. Veţi semăna seminţele voastre în zadar şi vrăjmaşii voştri vi le vor mânca.*

17. *Îmi voi întoarce faţa Mea împotriva voastră şi veţi cădea înaintea vrăjmaşilor voştri, ei vor domni peste voi şi veţi fugi, când nimeni nu vă va prigoni.*

18. *Dacă nici după toate acestea nu Mă veţi asculta, atunci înşeptit voi mări pedeapsa pentru păcatele voastre.*

19. *Voi frânge îndărătnicia voastră cea mândră şi cerul vostru îl voi face ca fierul, iar pământul vostru ca arama.*

20. *În zadar vă veţi cheltui puterile voastre, că pământul vostru nu-şi va da roadele sale, nici pomii din ţara voastră nu-şi vor da poamele lor.*

21. *Dacă însă şi după toate acestea, veţi umbla împotriva Mea şi nu veţi vrea să Mă ascultaţi, atunci înşeptit vă voi adăuga lovituri pentru păcatele voastre.*

22. *Voi trimite fiarele câmpului asupra voastră, care vă vor lipsi de copii; vor prăpădi vitele voastre şi pe voi aşa vă voi împuţina, încât se vor pustii drumurile voastre.*

23. *Şi dacă nici după acestea nu vă veţi îndrepta, ci vă veţi purta împotriva Mea,*

24. *Atunci şi Eu voi veni cu urgie asupra voastră şi vă voi lovi înşeptit pentru păcatele voastre:*

25. *Voi aduce asupra voastră sabie răzbunătoare ca să răzbune legământul Meu. Iar dacă vă veţi ascunde în oraşele voastre, voi trimite molimă asupra voastră şi veţi fi daţi în mâinile vrăjmaşului.*

26. *Pâinea care vă hrăneşte, o voi lua de la voi; zece femei vor coace pâine pentru voi într-un*

cuptor, şi vor da pâinea voastră cu cântarul şi veţi mânca şi nu vă veţi sătura.

27. *Dacă însă nici după acestea nu Mă veţi asculta şi veţi călca împotriva Mea,*

28. *Atunci şi Eu cu urgie voi veni asupra voastră şi vă voi pedepsi înşeptit pentru păcatele voastre;*

29. *Veţi mânca carne de om; trupurile feciorilor şi fetelor voastre veţi mânca.*

30. *Dărâma-voi înălţimile voastre şi voi strica stâlpii voştri şi voi împrăştia oraşele voastre sub dărâmăturile idolilor voştri şi se va scârbi sufletul Meu de voi.*

31. *Oraşele voastre le voi preface în ruine, voi pustii locaşurile voastre cele sfinte şi nu voi mirosi mireasma jertfelor voastre.*

32. *Pustii-voi pământul vostru, aşa încât să se mire de el şi vrăjmaşii voştri, care se vor aşeza într-însul;*

33. *Iar pe voi vă voi risipi printre popoare; în urma voastră Îmi voi ridica sabia şi va fi pământul vostru pustiu şi oraşele voastre dărâmate.*

....

36. *Celor ce vor rămâne dintre voi, le voi trimite în inimi frica în pământurile vrăjmaşilor lor, până şi freamătul frunzei ce se clatină îi va pune pe fugă, şi vor fugi ca de sabie şi vor cădea când nimeni nu-i va prigoni.*

37. *Se vor călca unul pe altul, ca cei ce fug de sabie, când nimeni nu-i va urmări, şi nu veţi avea putere să vă împotriviţi vrăjmaşilor voştri.*

38. *Veţi pieri printre popoare şi vă va înghiţi pământul vrăjmaşilor voştri.*

39. *Iar cei ce vor rămâne dintre voi se vor usca pentru păcatele lor în pământurile vrăjmaşilor voştri şi se vor usca şi pentru păcatele părinţilor lor.*

40. *Atunci îşi vor mărturisi fărădelegile lor şi fărădelegile părinţilor lor, cum au săvârşit ei nelegiuiri împotriva Mea şi au mers împotriva Mea.*

41. *Pentru care şi Eu am venit cu urgie asupra lor şi i-am dus în pământul vrăjmaşilor lor; atunci se va supune inima lor cea netăiată împrejur şi atunci se vor căi ei pentru nelegiuirile lor.*

42. (Atunci) *Şi Eu îmi voi aduce aminte de legământul Meu cu părinţii lor: Iacov, Isaac şi cu Avraam şi de pământ Îmi voi aduce aminte.*[11]

Răspunsul poporului

Iată şi pocăinţa poporului, reîntors din aspra învăţătură a robiei, care a fost în stare să schimbe de la Dumnezeu mersul lucrurilor: Neemia, cap. 9:

1. *În ziua de douăzeci şi patru a acestei luni, s-au adunat toţi fiii lui Israil, îmbrăcaţi în sac şi cu capetele presărate cu cenuşă, ca să postească.*

2. *Şi osebindu-se cei ce erau din neamul lui Israil de toţi cei de alt neam, au venit de şi-au mărturisit păcatele lor şi fărădelegile părinţilor lor.*

3. *Şi, după ce s-au aşezat la locurile lor, li s-a citit*

---

[11] Vremea noastră le vede cu ochii pe toate acestea şi oamenii tot nu se îndreaptă. E o mare durere că poporul nu pricepe, iar păstorii nu le citesc măcar Scriptura, ca să nu greşească învrăjbindu-se cu dreptatea dumnezeiască. Nu e chip de-a scăpa de pedeapsă luptându-te cu ea, ci numai şi numai cu schimbarea vieţii fiecăruia în parte. (n.ed. 2012)

din Cartea legii Domnului Dumnezeului lor un pătrar de zi, şi alt pătrar de zi şi-au mărturisit păcatele lor şi s-au închinat Domnului Dumnezeului lor.

Atunci un cărturar, înţelepţit de cele păţite şi bun cunoscător al legii care atârnă peste fărădelege, face lui Dumnezeu această minunată mărturisire a păcatelor părinteşti, înaintea poporului:

7. *Doamne, Dumnezeule*

....

14. *Tu le-ai arătat odihna Ta cea sfântă.*

15. *Tu le-ai dat din înălţimea cerului pâine, când au flămânzit, şi le-ai scos apă din piatră, când au însetat...*

16. *Dar părinţii noştri s-au îndărătnicit şi şi-au învârtoşat cerbicia lor; n-au ascultat poruncile Tale, nici nu s-au supus, şi au uitat minunile ce ai făcut pentru ei.*

17. *Şi-au învârtoşat cerbicia lor şi în răzvrătirea lor şi-au ales o căpetenie, ca să se întoarcă în robia lor: dar Tu, fiind Dumnezeu Care iubeşti a ierta, zăbavnic la mânie şi bogat în milă şi în îndurări, nu i-ai părăsit.*

18. *Chiar când şi-au făcut un viţel turnat şi au zis: „Iată Dumnezeul tău, care te-a scos din Egipt", şi s-au pornit cu hulire mare împotriva Ta,*

19. *În nemărginita Ta milostivire nu i-ai părăsit în pustiu şi stâlpul de nor n-a contenit a-i călăuzi peste zi în calea lor, nici stâlpul de foc de a le lumina noaptea drumul ce aveau de făcut.*

20. *Trimisule-ai Duhul Tău cel bun, ca să-i înţelepţească, n-ai lipsit gura lor de mana Ta şi setea le-ai astâmpărat-o cu apă.*

21. *Vreme de patruzeci de ani i-ai hrănit în pustie şi nimic nu le-a lipsit, hainele lor nu s-au învechit, nici încălţămintele lor nu s-au rupt.*

22. *Datu-le-ai lor regate şi popoare le-ai împărţit şi au pus stăpânire pe ţara lui Sihon...*

....

25. *Şi s-au făcut ei stăpâni peste cetăţi tari şi peste pământul roditor, peste case pline de toate bunătăţile, peste fântâni săpate în piatră, vii, măslini şi pomi roditori din belşug; şi au mâncat şi s-au săturat şi s-au îngrăşat şi au trăit în desfătări, prin bunătatea Ta.*

26. *Dar ei s-au ridicat şi s-au răzvrătit împotriva Ta; au aruncat legea Ta la spate, pe proorocii Tăi care-i îndemnau să se întoarcă la Tine i-au omorât, şi Ţi-au adus hulire mare.*

27. *Atunci Tu i-ai dat în mâinile vrăjmaşilor lor, care i-au apăsat. Dar în vremea necazului lor au strigat către Tine şi Tu i-ai auzit din înălţimea cerurilor şi în mila Ta cea mare le-ai trimis izbăvitori ca să-i izbăvească din mâinile vrăjmaşilor lor.*

28. *Iar dacă s-au odihnit, iarăşi au început să facă rele înaintea Ta. Atunci Tu i-ai dat din nou în mâna vrăjmaşilor lor, ca să-i stăpânească. Şi ei din nou au strigat către Tine, şi Tu i-ai auzit din înălţimea Cerurilor şi, în mila Ta cea mare, i-ai izbăvit de multe ori.*

29. *I-ai povăţuit să se întoarcă la legea Ta, dar ei s-au îndărătnicit şi n-au ascultat poruncile Tale, ci au păcătuit împotriva poruncilor Tale, care dau viaţă celui ce le împlineşte, şi şi-au îndârjit spinarea lor şi cerbicia lor şi-au învârtoşat-o, şi nu s-au*

supus.

30. *Tu însă, aşteptând întoarcerea lor, i-ai îngăduit mulţi ani şi le-ai deşteptat luarea aminte prin Duhul Tău şi prin Proorocii Tăi, dar ei nu şi-au plecat urechea. Atunci i-ai dat pe mâna neamurilor străine.*

31. *Dar în mila Ta cea mare nu i-ai stârpit, nici nu i-ai părăsit, căci Tu eşti un Dumnezeu milos şi îndurat.*

32. *Şi acum Dumnezeul nostru, Dumnezeul cel mare, puternic şi înfricoşat, Cel ce ţii legământul Tău şi faci milă, Care nu socoteşti ca puţin lucru suferinţele ce am îndurat noi, regii noştri, căpeteniile noastre, preoţii noştri şi tot poporul Tău, din vremea regilor Asiriei, până în ziua aceasta,*

33. *Tu eşti drept în toate câte ne-au ajuns, căci Tu ai fost credincios, dar noi am făcut rele.*

34. *Regii noştri, căpeteniile noastre, preoţii noştri şi părinţii noştri n-au păzit legea Ta, şi n-au luat aminte nici la poruncile Tale, nici la îndemnurile ce le-ai dat,*

35. *Cât au fost în regatul lor, în mijlocul binefacerilor Tale, într-o ţară largă şi roditoare, pe care le-ai dat-o Tu, ei nu Ţi-au slujit Ţie, nici nu s-au întors de la faptele lor cele urâte.*

36. *Şi iată astăzi suntem robi în ţara ce Tu ai dat-o părinţilor noştri ca să se bucure de roadele ei şi de bunătăţile ei,*

37. *Ea-şi înmulţeşte astăzi roadele pentru regii cărora ne-ai supus pentru păcatele noastre. Ei domnesc peste trupurile noastre şi peste vitele noastre, după bunul lor plac, şi noi ne aflăm în*

mare necaz.

38. *Pentru toate acestea facem legământ, pe care noi înşine cu iscălitură, şi căpeteniile, leviţii şi preoţii noştri îl întăresc cu pecetea.*

† † †

Astfel făgăduiră cu jurământ să se poarte după legea lui Dumnezeu. Nestatornicia firii omeneşti, cu trecerea de vreme, făcu să păleascā ba chiar să se şi stingă această lumină a suferinţei, aprinsă de urgiile istoriei. De aceea năpăstuirea vremilor se dezlănţuie cam în fiecare rând de oameni.

4. Chemarea prin necazurile morţii

Mulţime de oameni însă nici grijă n-au de cuvintele chemării acesteia, oricât le-ar vedea cu ochii şi ar trece prin ele. Dacă nici după asprimea unor atare chemări - care ustură pielea vieţii - oamenii totuşi nu se întorc spre Dumnezeu, viaţa începe să fie în primejdie: încep necazurile morţii, surlele chemării a patra.

Viaţa o avem de la Dumnezeu; prin El trăim, ne mişcăm şi suntem. Adică Dumnezeu este izvorul, susţinătorul şi rostul sau destinul vieţii noastre. Dacă mergem aşa, potrivit acestora, avem viaţa asigurată de Dumnezeu, temelia ei; dacă nu urmăm aşa, ci încâlcim viaţa noastră în toate fărădelegile şi spurcăciunile, care îndrăcesc şi sufletul şi trupul, şi o ducem aşa vreme îndelungată, atunci Dumnezeu se desface din viaţa noastră. Totuşi nu

se desface îndată după greşeala noastră, ci, răbdând o vreme rătăcirea omului, a fiului Său mai mic, şi în tot chipul chemându-l, până în sfârşit nu deznădăjduieşte de mântuirea noastră.

Iar moartea o avem de la ucigaşul.

Deci când oamenii se leagă cu totul în voile dracilor, viaţa le este în primejdie şi-i primejduiesc şi pe alţii. Deci, de se leagă ca robii de lumea aceasta şi de voile trupului cele împotriva firii, atunci mintea li se strâmbă, Dumnezeu se întunecă din mintea, din inima şi din viaţa lor. Atunci nu mai vor să ştie de Dumnezeu, şi aşa vine osânda la moarte, aşa vine prăpădul în vremea fiecărui rând de oameni.

La început oamenii trăiau mai mult. *„Toate zilele lui Matusalem au fost 969 de ani, apoi a murit"* (Facere 5,27). Cu trecerea de vreme, înmulţindu-se oamenii pe pământ, s-a înmulţit şi stricăciunea desfrânării. Şi a zis Dumnezeu: *„Nu va rămâne Duhul Meu pururea în oamenii aceştia, pentru că sunt numai trup: deci zilele lor* (pe pământ) *să mai fie 120 de ani"* (Facere 6,3). Iar după trecere de vreme şi înmulţirea fărădelegii între oameni, David zicea: *„Toate zilele vieţii noastre sunt 70 de ani, iar pentru cei mai în putere 80 de ani; iar ce este mai mult decât aceştia nu-i decât osteneală şi durere"* (Psalmul 89,10).

Aşa era în vremurile de demult; astăzi, mulţimea bolilor şi desimea războaielor mult a mai scurtat viaţa oamenilor. Acestea, însă, împlinesc din îngăduinţa lui Dumnezeu pedeapsa cea asupra păcatelor.

Nu mai suntem sub împărăţia Legii vechi, ci în împărăţia Harului, câştigat nouă de Mântuitorul Hristos, ca să ne mântuim; dar dacă nepriceputul de om se ţine împotriva lui Hristos, de dragul fărădelegilor, cade din Har sub Lege, şi aşa atârnă asupra lui pedeapsa cu moarte năprasnică, ce se împlineşte prin războaie şi nenorociri, întocmai cum scrie la Lege: Ieşire, cap. 21:

15. *Cel ce bate pe tată sau pe mamă să fie omorât.*
17. *Cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa, acela să fie omorât.*

Deut. cap. 17,12: *Cel ce nu ascultă de preoţi unul ca acela să moară.*

Ieşire, cap. 31,14: *Cel ce va întina ziua de odihnă va fi omorât,*

Ieşire, cap. 22:
18. *Pe vrăjitori să nu-i lăsaţi să trăiască.*
19. *Tot cel ce se împreună cu dobitoacele să fie omorât.*

Ieşire, cap. 22-24. *La nici o văduvă şi la nici un orfan să nu le faceţi rău! Iar de le veţi face şi vor striga către Mine, voi auzi plângerea lor şi se va aprinde mânia Mea şi vă voi ucide cu sabia, şi vor fi femeile voastre văduve şi copiii voştri orfani.*

Ieşire, cap. 31,16: *Tot cel ce va munci în ziua odihnei va fi omorât,*

Înţelepciunea lui Isus Sirah, cap. 39:
36. *Sabia s-a făcut ca să piardă pe cei necredincioşi.*

Matei, cap. 26, 32. *Cel ce scoate sabia, de sabie va pieri.* (Dar peste ucigaşii pruncilor, ce atârnă?)

(I Cor. 11,30). Cei ce se împărtăşesc cu nevrednicie, furând Sfânta Împărtăşanie, încă se fac vinovaţi de moarte. Despre ei zice Sfântul Pavel: *„Mulţi dintre voi sunt slabi şi bolnavi şi o bună parte mor"*

Primul care a furat Sfânta Împărtăşanie a fost Iuda, fiul pierzării, care s-a spânzurat, a căzut din spânzurătoare de şi-a spart capul, i-a crăpat burta în două şi i s-au vărsat toate măruntaiele, luând astfel plata fărădelegii sale (F.Ap. 1;18).

Iată ce fel de lucruri trebuie să scoatem din noi şi dintre noi, că acestea aduc ceasul primejdiei de moarte şi sabia atârnă nevăzut asupra vieţii. Iar dacă în loc de îndreptare, pentru care ne dă Dumnezeu oarecare vreme de răgaz, noi totuşi ne îndărătnicim cu mintea împotriva voinţei lui Dumnezeu, se întâmplă că, plinind măsura fărădelegilor, cade sabia şi se împlântă în capul care nu mai are minte.

Ce urmăreşte Dumnezeu?

Până la judecata din urmă, mântuirea se poate dobândi oriunde, şi pe câmpuri de bătaie; şi se poate dobândi şi din iad; - şi se poate pierde oriunde: şi în mănăstiri, şi în ceata Apostolilor, şi s-a pierdut şi în rai. Tâlharul, răstignit pentru faptele sale, a sărit de pe cruce în rai, şi Lucifer ca fulgerul a căzut din Ceruri. Orbul din naştere că-

păta vederea şi a văzut pe Dumnezeu şi a vorbit cu El, iar fariseii templului o pierdeau, zicând că-I păcătos (Domnul) şi are drac. Cereau semn (Luca 11,29) şi umblau să omoare pe Lazăr, cel înviat a patra zi din morţi.

Orbia răutăţii, stând de-a pururi împotriva Adevărului, nu are leac, dar are pedeapsă. Inima înfrântă şi smerită, însă, Dumnezeu nu o va urgisi. De aceea, înfruntând mândria, a zis că vameşii şi păcătoasele vor lua-o înaintea „drepţilor" în Împărăţia Cerurilor, şi că se face bucurie în Ceruri pentru un păcătos ce se întoarce (Luca 15,7).

Această întoarcere urmăreşte Dumnezeu să ne-o câştige, însă nu poate, dacă nu ne învoim şi noi. De aceea ne poartă pe tot felul de căi şi ne cheamă cu tot felul de surle şi, dacă trebuie, ne grăieşte când cu tunul, când cu bombe.

Ceea ce urmăreşte Dumnezeu în tot chipul, e mântuirea sau întoarcerea noastră duhovnicească spre El şi Acasă, chiar dacă mai rămânem şi în viaţa aceasta. Oamenii însă, legaţi în neştiinţă, scurţi la minte şi slabi în credinţă, urmăresc viaţa pământească, şi toată mâhnirea lor e pentru trup (Sirah 41,14). „Cel ce nu primeşte necazurile care îl depărtează de patimi, acela fuge de ceea ce nu trebuie să fugă".[12] Drept aceea, până nu vom ajunge de aceeaşi părere cu Dumnezeu despre viaţa noastră pământească, precum şi despre cealaltă, de pe celălalt tărâm, nu vom avea linişte

---

[12] Sfântul Maxim Mărturisitorul, Filocalia vol 3, p 252, ed. I, 1948, Sibiu.

în suflet, nici unii cu alţii, nici sănătate în trup şi nici în orânduirea omenească.

Trebuie să ne plecăm înţelepciunii atotştiutoare a lui Dumnezeu, Care, în tot ce face, numai bine face, ori pricepem aceasta, ori n-o pricepem. Când ne plecăm capul şi vrem şi noi ce a vrut Dumnezeu, în clipa aceea căpătăm liniştea sufletului orice ar fi dat peste zilele noastre. Căci El e Stăpânul vieţii şi al morţii, de El ascultă zidirea şi de El se teme iadul, şi din porunca Lui ascultă dracii de satana al lor. *„Toţi locuitorii pământului sunt o nimica înaintea Lui; El face ce vrea cu oastea Cerului şi cu locuitorii pământului, şi nimeni nu poate să stea împotriva mâniei Lui, nici să-I zică: Ce faci?"* (Daniel 4,32).

Când a vrut să mântuiască pe Adam şi pe toţi drepţii, din iad i-a scos şi poate să scoată din ghearele morţii pe oricine vrea, de aceea au zis Părinţii, mângâind pe oameni: *„Că păcătos ca un drac de ai fi, nu deznădăjdui de puterea lui Dumnezeu"*, fiindcă oricine, care în primejdie de moarte fiind, va chema numele lui Dumnezeu (Ioil 2,32), îşi va mântui sufletul, căci în ce-l va fi aflat moartea în aceea va fi în veci. Iată de ce, neştiindu-ne sfârşitul, suntem datori a ne afla mereu în pocăinţă ca într-însa să fim socotiţi în veci.

Dumnezeu ne caută, ne cheamă, dar dacă nu vrem să înţelegem, începe să ne urmărească cu primejdii şi cu năpaste.

Mărturia unui Sfânt

Sfântul Efrem Sirul, povestind călugărilor cum a ajuns printr-o primejdie la cunoştinţa de Dumnezeu, zicea:

Când eram copil ca de 14 ani, tare eram nestatornic (neastâmpărat). Într-o zi, m-au trimis părinţii mei într-un oraş afară din cetate. Ducându-mă am aflat în cale, pe la mijlocul pădurii, o vacă îngreunată păscând. Era vaca unui sărac. Deci am luat pietre şi am început a fugări vaca prin pădure, şi atâta am fugărit-o din urmă cu pietre (iar ea era aproape să fete) încât a căzut la pământ, în cel mai adânc loc al pădurii, şi a murit. Deci lăsând-o moartă, mi-am văzut de cale, iar noaptea au mâncat-o fiarele. Am mai întâlnit în pădurea aceea şi pe săracul a căruia era vaca, umblând să o găsească. Şi m-a întrebat, zicând: „Fiule, nu cumva ai întâlnit o vacă îngreunată prin pădurea asta?" Iar eu, nu numai că nu i-am dat răspuns cuviincios, ci şi cu ocările cele mai de pe urmă l-am amărât pe săracul acela.

Deci mi s-a întâmplat că, după o lună de zile, iarăşi m-au trimis părinţii în oraşul acela. Ducându-mă dar, am înnoptat pe cale. Aşa m-au aflat nişte păstori de oi, şi au zis către mine:

- „Frate, unde te duci la vremea asta?" Şi le-am răspuns:

- „M-au trimis părinţii până-n oraşul de lângă cetate, şi merg acolo". Iar ei mi-au zis:

- „De cu seară este, vino şi dormi la noi, iar

mâine dimineaţă te vei duce în calea ta". Deci ducându-mă şi rămânând la dânşii, peste noapte au năvălit fiarele în staul şi au împrăştiat turma prin pădure. Deci m-au prins pe mine stăpânii turmei, zicând:

- „Tu eşti care ai adus tâlharii şi ei au intrat şi au risipit turma oilor noastre". Iar eu lepădându-mă şi jurându-mă că n-am nici-o pricină în întâmplarea asta, nu m-au crezut, ci au rămas, zicându-mi că:

- „Tu eşti care ai furat şi ai risipit turma oilor noastre!"

Deci mai pe urmă, m-au legat de coate şi m-au dat eparhului. Iar eparhul a poruncit să mă bage în temniţă, iar slujitorii săi au făcut aşa.

În temniţă am aflat doi oameni legaţi, dintre care unul era clevetit pentru ucidere, iar altul pentru preacurvie. Şi am stat în temniţă 40 de zile; iar după 40 de zile, a stat înaintea mea un oarecare tânăr înfricoşat, şi mi-a zis cu glas blând:

- „Efreme, ce faci în temniţa aceasta?" Iar eu am zis către dânsul:

- „Stăpâne, la arătarea ta m-am înfricoşat cu frică mare foarte şi s-a dus puterea de la mine". Şi a zis tânărul către mine:

- „Nu te teme, ci spune-mi mie pricina ta". Deci am luat puţină îndrăzneală din graiurile sale cele blânde, şi am zis către dânsul, cu multe lacrimi:

- „Stăpâne, stăpâne, am fost trimis de părinţii mei la oraşul de lângă cetate, şi înserând pe cale, m-au aflat nişte păstori de oi şi m-au luat să mă

găzduiască la dânşii. Iar în noaptea aceea au sărit fiarele în staulul oilor şi au risipit toată turma, iar stăpânii oilor m-au prins pe mine zicând: „Tu eşti care ai adus tâlharii, ce au intrat şi au risipit turma oilor noastre". „Aşa m-au legat şi m-au dat stăpânitorului. Şi nu sunt vinovat Stăpâne, în această pricină, ci m-au clevetit pe mine". Iar el, zâmbind cu faţa, mi-a zis:

- „Ştiu şi eu că nu eşti vinovat la pricina aceasta, ci eşti clevetit. Dar ştii ce ai făcut mai înainte de asta cu puţine zile? Cum ai alungat cu pietre vaca săracului şi ai omorât-o? Deci cunoaşte, că nu este nedreptate la Dumnezeu, ci judecăţile Domnului sunt adânc de adânc. Iar pe lângă aceasta, vreau să ştii şi tu că şi bărbaţii aceştia, care sunt cu tine în temniţă, sunt nevinovaţi de pricinile cu care s-au pârât şi sunt legaţi. Ci ispiteşte-i pe dânşii şi învaţă-te că nu în deşert sunt închişi în temniţa aceasta, ca să cunoşti că drept este Domnul şi dreptatea a iubit". Acestea zicându-mi tânărul ce mi s-a arătat, s-a dus.

Iar dacă s-a făcut ziuă, am chemat pe bărbaţii care erau cu mine în temniţă şi am zis către dânşii:

- „Fraţilor, pentru care pricină sunteţi închişi în temniţa aceasta?" Atunci a zis unul dintre dânşii:

- „Eu pentru ucidere sunt prins, şi nevinovat sunt în lucrul acesta". Celălalt încă a zis:

- „Şi eu pentru preacurvie sunt prins şi nevinovat sunt de lucrul acesta".

Şi am zis către dânşii:

- „Cu adevărat aşa este, dar aveţi oarece păcate grele, pe care le-aţi făcut voi, şi pentru acelea aţi

ajuns - cu purtarea de grijă a lui Dumnezeu - ca să fiţi prinşi în învinuirile acestea".

Atunci a zis cel ce pentru ucidere era prins:

- „Cu adevărat eu vă voi spune păcatul meu. Mai înainte de acestea cu puţine zile, treceam pe podul râului, cel afară din cetate, şi alţi doi oameni ce veneau în urma mea şi-au făcut pricină între dânşii, unul cu altul, şi s-au apucat amândoi la sfadă şi la bătaie, şi unul l-a biruit pe celălalt şi l-a aruncat de pe pod în râu, şi s-a dus. Iar eu, trecând, puteam să-i dau lui mâna şi să-l scot din râu ca să nu moară. Căci acela, strigând şi rugându-se cu multe lacrimi, ca să-i dau mâna, eu n-am vrut ci l-am lăsat să se înece. Căci după vreme de un ceas, luptându-se şi neputând să iasă din apă, l-a luat pe el curgerea râului şi l-a dus şi a murit; iar eu, stând, priveam la dânsul. Acesta e păcatul meu şi ştiu cu dinadinsul că pentru pricina aceasta m-a lăsat Dumnezeu să fiu clevetit şi aruncat în temniţa aceasta, că nu este nedreptate la Dumnezeu".

Iar cel ce era pârât de preacurvie a zis:

- „Să vă spun şi eu păcatul meu. Mai înainte de asta cu doi ani s-a întâmplat că erau doi fraţi ostaşi, având avuţie multă, moştenire de la părinţi, şi aveau şi o soră văduvă, şi încă nu împărţiseră între dânşii averea părintească şi să-i dea şi ei partea cuvenită. Ci fraţii, nevrând să-i dea nimic, căutau pricină asupra ei, ca să o poată scoate fără moştenire din averea lor cea părintească. Astfel au clevetit amândoi pe sora lor, zicând că a curvit, şi că au martori care ştiu lucrul. Iar văduva se jura, zicând: „Nu sunt vinovată întru lucrul

acesta." Fraţii ei însă, întărâtându-se să dovedească învinuirea lor, s-au înţeles între dânşii, că vor aduce martori care vor dovedi-o precum că a curvit, ca să o scoată fără moştenire din averea părintească. Deci au venit la mine amândoi fraţii şi m-au rugat zicând: „Să stai de faţă înaintea surorii noastre şi să mărturiseşti împotriva ei, împreună cu noi, precum că ştii lucrul şi cu adevărat a curvit, ca să o putem scoate fără moştenire din averea părinţilor şi-ţi vom da 50 de galbeni." Iar eu am stat de faţă înaintea văduvei, cum că ştiu lucrul şi că cu adevărat a curvit, ceea ce nu era adevărat. Aşa am scos-o pe dânsa din averea părintească, fără moştenire. Acesta e păcatul meu, iar pentru preacurvia pentru care sunt pârât acum, şi stau în temniţă, nu sunt vinovat".

Atunci, amândoi au zis către mine:

- „Dar tu, frate, pentru care pricină eşti aruncat în temniţă?" Iar eu le-am spus:

- „Mai înainte de aceasta cu două luni m-au trimis părinţii mei la oraşul cel afară de cetate şi am înserat pe cale. Întâlnindu-mă nişte păstori de oi m-au luat să găzduiesc la dânşii. Iar în noaptea aceea au sărit fiarele în staulul oilor şi au risipit toată turma. Atunci stăpânii oilor m-au prins pe mine, zicând că: „Tu ai adus hoţii, care au furat şi ne-au risipit nouă turma." Şi aşa m-au legat şi m-au dat stăpânitorului. Iată pentru ce mă aflu în temniţă". Atunci au zis oamenii aceea către mine:

- „Nu cumva ai făcut şi tu vreo greşeală şi pentru aceea te-a lăsat rânduiala lui Dumnezeu să cazi în ispita aceasta şi să te duci în temniţă?"

Atunci le-am răspuns zicând:

- „Cu adevărat vă voi spune şi eu ce-am făcut. Mult eram neastâmpărat, din pricina păcatelor mele. Aşa, într-una din zile m-au trimis părinţii în oraşul de lângă cetate. Ducându-mă, am aflat în pădure o vacă îngreunată. Deci, am luat pietre şi-am început a fugări vaca prin pădure, şi atâta am fugărit-o din urmă cu pietre, până când seara târziu am înghesuit-o în adâncul pădurii unde a căzut de alergare şi a murit. Vaca era a unui sărac. Deci dacă am omorât vaca, întorcându-mă, am dat de săracul, a căruia era vaca, plângând şi căutând-o, şi m-a întrebat şi pe mine zicând: „Fiule, nu cumva ai văzut pe aici, pe undeva, o vacă îngreunată?" Iar eu nu numai că nu i-am dat răspuns cuviincios, ci şi foarte l-am ocărât pe el. Acesta e păcatul meu".

† † †

A doua zi a şezut stăpânitorul la judecată şi au adus înaintea lui cangea cea cu trei coarne şi toate uneltele cele pentru chinuri şi a poruncit să ne puie pe noi înainte spre cercetare.

Deci au venit slujitorii la temniţă şi ne-au legat cu lanţuri de fier peste tot trupul şi ne-au adus înaintea judecătorului. Şi poruncind stăpânitorul să se aducă legaţii, au dezbrăcat pe cel ce era prihănit pentru ucidere şi aducându-l l-au pus în mijlocul privelîştii legat în lanţuri de fier. Stăpânitorul întrebându-l să spună adevărul mai înainte de a-l munci, cum a făcut uciderea, el tăgăduia, zicând:

- „Nu sunt vinovat, ci cu totul sunt fără prihană". Şi a poruncit să-l pedepsească pe el; iar după multă vreme de pedepsire, s-a dovedit că e nevinovat şi a poruncit stăpânitorul să-l slobozească. Apoi a poruncit să aducă înainte pe al doilea, pe cel pârât pentru preacurvie. Pe acesta dezbrăcându-l şi aducându-l la mijloc spre munci, care lucru făcându-se, frică mare şi cutremur a căzut peste mine, încredinţat fiind cu totul că negreşit şi mie-mi vine rândul... Deci, plângeam şi mă văitam, şi de frică am slăbit cu sufletul. Iar chinuitorii şi slujitorii care stăteau înainte, văzându-mă plângând şi tremurând, râdeau de mine, zicând:

- „Ce plângi, flăcăule? Când făceai cele rele, nu te temeai; iar acum plângi, când nimic nu-ţi foloseşte. Nu te teme, îndată vei intra şi tu la mijloc". Iar eu, auzind aceste vorbe, mai mult mă topeam de frică. Şi pedepsindu-se şi celălalt şi aflându-se şi el nevinovat, judecătorul a poruncit să-l slobozească şi pe el. Apoi a poruncit ca pe mine, legat în fiare, să mă bage în temniţă. Şi am stat acolo singur, încă patruzeci de zile.

În a patruzecea zi slujitorii au adus trei oameni legaţi şi i-au băgat în temniţă, i-au ţintuit în butuci şi s-au dus. Iar cu bărbaţii aceia am făcut încă 30 zile. În vis iarăşi mi-a stătut înainte îngerul acela, ce mi se arătase mai înainte şi mi-a zis:

- „Efreme, întrebat-ai pe bărbaţii aceia pe care i-ai aflat în temniţă?" Eu am răspuns:

- „Aşa, stăpâne!" Şi i-am povestit lui toate acelea care mi-au spus bărbaţii aceia. Atunci mi-a zis:

- „Vezi dreapta judecată a lui Dumnezeu? Iar

ca să cunoşti aceasta, află că cei trei bărbaţi ce sunt închişi astăzi cu tine în temniţă, doi sunt care au clevetit pe sora lor, prihănind-o de curvie şi au scos-o fără moştenire din averea părintească, despre care ţi-a povestit ţie bărbatul acela, ce mai înainte s-a slobozit din temniţă. Iar celălalt, e cel care l-a aruncat pe omul acela în râu, despre care ţi-a povestit ţie celălalt." Şi zicând acestea, s-a dus de la mine. Deci, dacă s-a făcut ziuă, am chemat pe cei trei bărbaţi, care erau în temniţă cu mine, şi am zis către dânşii:

- „Domnii mei, fraţi, spuneţi-mi cu adevărat pentru care pricină v-au aruncat în temniţa aceasta?" Atunci cei doi fraţi mi-au zis:

- „Crede, frate, că pentru păcatele noastre. Unul din noi a omorât, iar celălalt a fost prins în preacurvie cu o femeie măritată şi amândoi suntem vinovaţi de ucidere". Iar al treilea a zis: „Şi eu, din păcatele mele, am omorât". Deci am zis către dânşii:

- „Cu adevărat sunteţi vinovaţi de ucideri, sau sunteţi clevetiţi?" Iar ei mi-au răspuns:

- „Adevărat, frate, din păcate cu adevărat vinovaţi suntem". Deci vrând eu pe deplin să mă încredinţez dacă mi-au spus adevărul, le-am zis:

- „Fraţilor, nu cumva mai înainte aţi făcut şi alte oarece greşeli şi pentru acelea aţi ajuns să cădeţi în nişte învinuiri grele ca acestea?" Atunci cei doi fraţi au zis:

- „Crede, frate, că avem o soră văduvă cucernică şi temătoare de Dumnezeu, şi vrând noi să o scoatem fără moştenire din averea noastră cea

părintească, am clevetit-o de curvie şi am adus şi martori mincinoşi asupra ei. Aşa am scos-o afară din moştenire". Iar celălalt a zis:

- „Eu treceam râul cu încă unul, şi pricindu-ne, l-am aruncat de pe pod în râu şi a murit".

La rândul meu, le-am povestit şi eu toate, cele despre mine, precum şi cele despre cei doi bărbaţi pe care i-am aflat în temniţă, şi despre acela ce a mărturisit asupra surorii lor, şi despre acela ce n-a dat mâna celui aruncat de dânsul în apă, putând să-l scape de la moarte şi n-a făcut-o. Auzind bărbaţii aceia, s-au temut cu frică mare şi s-au minunat de dreapta judecată a lui Dumnezeu şi au zis:

- „Unul singur este Dumnezeu, Carele face minuni!" Deci toţi, plângând cu mare necaz, aşteptau sfârşitul.

Drept aceea, a doua zi a şezut stăpânitorul la judecată în priveliştea norodului şi s-au adus iarăşi toate uneltele de caznă înaintea lui şi a poruncit să fim aduşi şi noi spre cercare. Deci, venind la temniţă cei rânduiţi cu pedepsele, ne-au pus lanţurile de grumaz şi ne trăgeau prin mijlocul cetăţii, ca să ne aducă înaintea dregătorului şi toată cetatea alerga să ne vadă nevoia pedepsei. Ajunşi, stăpânitorul a poruncit să-i dezbrace pe cei doi fraţi şi să-i bage în mijloc. Deci muncitorii dezbrăcându-i şi aducându-i, i-au băgat spre întrebare. Iar pe noi amândoi ne-au pus înaintea celor ce acum se pedepseau. Eu plângeam văzând o frică aşa ca aceasta, iar slujitorii mă înfricau şi mai mult, zicând:

- „Crede, flăcăule, că deşi ai scăpat nesupărat de cealaltă cercare, dar acum nu vei mai scăpa, ci vei gusta şi tu muncile ce le vezi acum". Deci eu, auzindu-i şi văzându-le, întru mare temere şi spaimă am căzut. Şi poruncind stăpânitorul, au spânzurat pe cei doi fraţi de gemănarea roţii şi, multe ceasuri muncindu-i, au mărturisit clevetirea şi nedreptatea ce au făcut-o surorii lor şi cum că ei sunt vinovaţi de preacurvie şi ucidere. Iar stăpânitorul a dat hotărârea asupra lor, ca să li se taie mâna dreaptă şi să-i spânzure în furci. Deci, după ce şi-au luat aceştia plata, stăpânitorul a poruncit să-l aducă spre cercetare şi pe celălalt. Adus fiind şi acesta, a poruncit să-l spânzure gol în gemănarea roţii şi să-l muncească. Deci după multă vreme, spânzurat şi muncit, de bună voie a mărturisit şi uciderea ce-o făcuse de curând, precum şi că a aruncat pe altul în râu şi a murit. Atunci stăpânitorul a dat hotărârea asupra lui, să i se taie amândouă mâinile şi să-l spânzure şi pe el în furci. După ce a luat şi hotărârea aceasta, stăpânitorul a zis:

- „Dezbrăcaţi pe tânărul şi aduceţi-l la mijloc". Slujitorii, dezbrăcându-mă de hainele mele, m-au înfăşurat cu nişte zdrenţe şi ducându-mă gol, m-au pus înaintea judecătorului.

Eu plângeam cu amar şi mă rugam în gând lui Dumnezeu, zicând:

- „Atotputernice Doamne, mântuieşte-mă de nevoia asta, că mă fac monah şi-Ţi voi sluji Ţie!" Iar stăpânitorul a poruncit slugilor, zicând:

- „Întindeţi-l din patru părţi cu curele şi-l bateţi

cu vine de bou". Dar cei ce şedeau împreună cu stăpânitorul au zis către dânsul:

- „Stăpâne, păzească-se acesta la altă cercare, fiindcă e vremea prânzului". Deci stăpânitorul a poruncit să fiu legat cu lanţuri şi băgat în temniţă.

Atunci a venit a treia oară la mine tânărul acela, ce mi s-a arătat mai înainte în vis, şi mi-a spus:

- „Ce e Efreme, te-ai adeverit pe deplin că Dumnezeu ocârmuieşte lumea cu dreaptă judecată şi nu este nedreptate la Dumnezeu?" Iar eu i-am răspuns:

- „Aşa Stăpâne, m-am adeverit şi m-am încredinţat că minunate sunt lucrurile Domnului şi nenumărate căile Lui." Aşa am început a-l ruga cu multe lacrimi, zicând:

- „Stăpâne, ai făcut dreptatea aceasta mare cu robul tău, şi întru arătarea Ta ai mângâiat neputinţa mea. Miluieşte-mă pe mine, robul tău, şi mă scoate din temniţa aceasta, ca să mă învrednicesc a mă face monah şi să slujesc Stăpânului Hristos". Iar el, zâmbind cu faţa, mi-a zis:

- „Se cădea ţie, să fii cu bună aşezare şi să nu te arunci în temniţa aceasta; dar cu purtarea ta cea rea, intrând aici, ce pot să-ţi fac? Însă nu te teme; n-o să iei multe. Căci vine alt stăpânitor, care te va slobozi". Şi zicând acestea s-a dus.

Iar eu, întru mult necaz petrecând, socoteam oare cum vor lua sfârşit cele pentru mine. Deci, după cinci zile a venit alt stăpânitor, care petrecuse în casa părinţilor mei. La şapte zile după luarea stăpânirii, a întrebat pe acela căruia îi erau încredinţate judecăţile de sunt careva legaţi în temniţă?

Iar el spunându-i că este un tânăr legat pentru oarecare pricină, în ziua a opta a poruncit să se rânduiască ieşirea. Deci, şezând el în divan, a poruncit să fiu adus spre întrebare. Şi venind slujitorii la temniţă, iarăşi mi-au pus lanţul de grumaz şi mă trăgeau în priveliştea cetăţii, spre cercetare. Stăpânitorul a poruncit să mă dezbrace şi să mă lege în zdrenţe şi, punându-mă în mijloc, m-au adus înaintea judecătorului. Stăpânitorul, văzându-mă, m-a cunoscut, însă după asprimea legilor m-a întrebat şi, cunoscând că sunt clevetit, a poruncit să-mi dea drumul. Atunci slujitorii, dezlegându-mi legăturile şi dându-mi hainele, m-au îmbrăcat şi m-au slobozit. Iar eu cu preaslăvire izbăvindu-mă, îndată şi numaidecât am mers direct în munte la un stareţ şi căzând la picioarele lui şi povestindu-i lui toate, m-a făcut pe mine monah.

Acestea, fraţii mei, vi le-am povestit pentru folos, ca şi voi împreună cu mine să slăviţi pe Dumnezeu, Cel ce voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vie."[13]

Urgiile războaielor şi adâncul înţelepciunii

Când nu mai răspund oamenii la chemarea dragostei lui Dumnezeu, dau de asprimea dreptăţii Sale, căci spre pedepsirea răutăţii îngăduie războaiele. Atunci viaţa oricui se află în primejdie de moarte şi a celor de acasă, şi a celor de pe

---

[13] Cuvintele şi învăţăturile Sfântului Efrem Sirul, Bucureşti, 1926, pg. 3-7.

fronturi.

Să cercetăm, între marginile îngăduite, pricina aceasta, care pe mulţi îi spală în şiroaie de lacrimi:

1. Gândul de ajutor în darea răspunsului e voinţa lui Dumnezeu ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vie. Drept aceea, Dumnezeu, Cel milostiv întru dreptăţi, pe cei nebăgători de seamă sau potrivnici - dar totuşi oameni cumsecade - abia sub starea de primejdie îi înduplecă să vrea şi ei ce vrea Dumnezeu, adică mântuirea, singurul lucru cu adevărat de trebuinţă.

2. Al doilea gând de ajutor e să primim de mai înainte ca bun ceea ce orânduieşte şi face Dumnezeu şi să ne bucurăm de hotărârea Lui, ştiind că nimic nu se întâmplă fără voia lui Dumnezeu, chiar dacă nu pricepem aceasta.

3. Iar gândul al treilea e, că în suferinţe fără de voie s-au mântuit cuvioşii, tot aşa şi în suferinţele războaielor mult mai mulţi se mântuiesc pe fronturi, decât s-ar fi mântuit acasă.

Obişnuit, lumea crede că mor în războaie cei răi şi scapă cei buni. Este şi nu este aşa, pentru că numai singur Dumnezeu ştie şi ţine socoteala fiecăruia. Unul din sfinţi a zis: „Caprele, eu sunt, iar oile, Dumnezeu le ştie." Pe urmă numai Dumnezeu singur ştie - şi precum ştie şi face - dacă pentru cineva e mai de folos viaţa sau mai mult îi foloseşte mutarea din viaţa aceasta. Apoi Dumnezeu, în atotputernicia Sa, foloseşte şi pe cei răi, pe necredincioşi, pe cei fără de nici un Dumnezeu, chiar şi pe draci îi îngăduie, ca printr-înşii

să aducă la mântuire pe cei de mântuit.

Aşa bunăoară, cineva, încărcat de păcate, cum l-au povăţuit cei trei vrăjmaşi ai săi[14], ajunge la strâmtoare şi nevoie mare; acestea îi mai topesc trupul, îi mai subţiază mintea, şi aşa dă de Dumnezeu, ca de singura scăpare a sa din primejdie, şi acum se roagă lui Dumnezeu pentru prima dată, şi poate ca niciodată. Deci, cu prilejul târcoalelor morţii în jurul vieţii sale, Dumnezeu în atotştiinţa Sa, văzându-l că s-a îndreptat pe calea bună - pentru toate zilele lui pe care le-ar mai avea dacă ar fi cuminte, în chip nevăzut şi minunat îl scapă de moarte sigură. Dacă însă îl ştie că mai târziu va avea o pocăinţă şi mai bună, îl va mai îngădui printre mai multe şi grele primejdii, scăpându-l din fiecare - căci necazurile spală petele păcatelor de pe haina noastră nevăzută - şi mai târziu îl scoate din topitoarea suferinţelor, fie spre viaţa cea fără de trup, fie întorcându-l spre viaţa pământească, ca pe un înţeleptit.

Pe cei ce însă n-au statornicie în bine, ci iarăşi s-ar întoarce la rele, uitând făgăduinţa ce au făcut-o la strâmtoare, pe unii îi scoate din viaţa cea deşartă, atunci când - după ştiinţa lui Dumnezeu - au ajuns la cea mai bună pocăinţă din viaţa lor, ca în aceea să se socotească în vecii fără de sfârşit. Aceştia aşa-s mai de câştig pentru mântuire, primindu-i Dumnezeu cu cât de câtă pocăinţă.

Pe cei ce, trecuţi prin suferinţă, au câştigat întărire şi statornicie spre bine, şi printr-înşii ştie

---

[14] Lumea, trupul şi diavolul.

Dumnezeu că ar dobândi mântuirea şi a altora, pe aceştia îi scapă şi-i întoarce iarăşi acasă. De cumva iarăşi se dedau stricăciunii şi îngrămădirii de păcate, iarăşi îi cheamă la şcoală. Şi aşa face, de câte ori trebuie şi cu toţi câţi trebuie.

Cu cei răi şi, după ştiinţa lui Dumnezeu, fără de întoarcere, printre alte neştiute taine are şi aceste două socoteli:

1. Sau îi pierde în grabă, în chip năpraznic, ca să nu-şi mai înmulţească relele şi aşa mai uşor să se osândească;

2. Sau că, prin răutatea lor, vrea să răsplătească, să ispăşească, să întoarcă sau să mântuiască pe unii din cei de acasă, mai zăbavnici la pocăinţă, sau îndărătnici la sfatul şi rugămintea celor buni.

Iar pe al treilea fel de oameni, pe cei buni, prin darul lui Dumnezeu, îi scoate din viaţa cea deşartă:

- fie ştiindu-i că ar avea să cadă mai târziu, tinzându-şi la fărădelegi mâinile lor - şi aşa-şi îngreunează sau chiar îşi pierd mântuirea, de aceea îi cheamă mai devreme, până nu schimbă în răutate, nerăutatea lor;

- fie că, plăcuţi fiind lui Dumnezeu, i-a pus la încercare şi i-a aflat Lui-Şi vrednici precum scrie:

Înţelepciunea lui Solomon, cap. 3:

1. *Sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu şi nu se va atinge de dânsele munca.*

2. *Părutu-s-a în ochii celor nepricepuţi că drepţii sunt morţi cu desăvârşire şi ieşirea lor din lume e o mare pedeapsă.*

3. *Şi mergerea lor de la noi sfărâmare, iar ei sunt în pace.*

4. *Chiar dacă în fața oamenilor au îndurat munci, nădejdea lor e plină de nemurire.*

5. *Şi puțin fiind pedepsiți, mare răsplată vor primi, că Dumnezeu i-a cercat pe dânşii şi i-a aflat Lui-Şi vrednici.*

6. *Ca aurul în topitoare, aşa i-a lămurit şi ca pe o jertfă de ardere întreagă, aşa i-a primit.*

7. *Străluci-vor în ziua răsplătirii.*

Iar dacă sunt câte unii răi fără leac şi nu pățesc nimic din necazurile oamenilor, trebuie că i-a lepădat Dumnezeu şi-i lasă să se desăvârşească în rele, ca să-şi ia osândă veşnică, precum s-a spus în cele pentru Saul.

O altă taină a lui Dumnezeu e şi aceasta. Nu pedepseşte toată răutatea tuturor, aici şi numaidecât; precum nici nu slăveşte bunătatea tuturora, aici şi numaidecât. Că dacă ar face aşa, atunci şi oamenii ar face binele de frică; mântuirea ar fi de milă, iar nu o faptă a libertății şi a dragostei. Apoi, dacă repede ar pedepsi tot răul, Dumnezeu ar fi un fricos, un neputincios, micit la o măsură omenească, sau cel mult îngerească, şi ar da să înțelegem că Se teme de rău şi-Şi apără stăpânirea, cum fac oamenii. Ci tocmai pe faptul că îngăduie răilor să-şi facă de cap, şi-i lasă pe oameni neînfricoşați de pedeapsa năpraznică, ne dovedeşte atotputernicia Sa, veşnic liniştită asupra răului, atotputernicie sub ocrotirea căreia, prin virtutea credinței, stăm liniştiți şi noi primind palmele şi scuipările răului ca pe nişte mărturii ale neputinței aceluia în fața atotputerniciei lui Dumnezeu, Care ne întăreşte cu liniştea Sa.

Că nu pedepseşte răutatea numaidecât, cu aceasta îi întinde (răutăţii) ispită puternică, să se desăvârşească şi ea spre pedeapsă sigură în ziua judecăţii. Iar dacă, totuşi, uneori pedepseşte năpraznic vreo fărădelege, o face ca să mai pună frâu răutăţii între oameni, şi mai ales ca să nu scadă în credinţă începătorii şi să nu se piardă cunoştinţa răsplătirii după fapte.

Deci, ori că răsplăteşte, ori că nu răsplăteşte, fie binele, fie răul, acelaşi lucru dovedeşte: că vine o răsplată sigură şi veşnică, şi că biruieşte binele asupra răutăţii. Apoi, prin răbdarea multora neştiuţi de oameni, atotputernicia şi dreptatea lui Dumnezeu sfărâmă mereu porţile iadului, cu puterea Bisericii văzute şi nevăzute.

Iată de ce toată grija şi rugăciunea să ne fie, să-i primească Dumnezeu în locaşurile drepţilor pe cei ce ne-o iau înainte, scăpând cu orânduire dumnezeiască din învelitoarea vieţii celei deşarte. Unul dintre slujitorii lui Dumnezeu, tânguindu-se de îngustimea vederii şi strâmtimea credinţei oamenilor, că socotesc numai cele de aici, zice că: „Oricât ni s-ar părea de neobişnuit, dar adevărul acesta rămâne, că ne-a trimis Dumnezeu în lumea aceasta, ca să învăţăm a ne lepăda de ea şi să o căutăm pe cea adevărată".

Pentru iubitorii de Dumnezeu nu este durere, nu este primejdie - afară de păcat - şi nu este moarte, ei trebuie fericiţi şi urmaţi cu aceeaşi lepădare de sine şi de viaţă, oricând vremea ne-ar cere-o.

II Corinteni, cap. 4:

16. *De aceea nu ne descurajăm şi, măcar că*

omul nostru cel din afară se prăpădeşte, omul nostru cel dinlăuntru se înnoieşte zi de zi.

17. *Pentru că suferinţa noastră, uşoară şi de o clipă, ne agoniseşte nouă, mai presus de orice măsură, o cumpănă veşnică de mărire.*

18. *Ca unora ce n-avem în vedere cele ce se văd, fiindcă cele ce se văd sunt vremelnice, pe când cele ce nu se văd sunt veşnice.*

II Corinteni, cap. 5:

1. *Noi ştim că dacă pământeasca noastră locuinţă, în cortul acesta, se desface, avem în ceruri clădire de la Dumnezeu, casă veşnică, nefăcută de mână.*

2. *De aceea suspinăm în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuinţa noastră cea din cer.*

Deci nu sunt de plâns decât necredincioşii, care s-au stins în necredinţă, ca nişte înstrăinaţi şi potrivnici lui Dumnezeu. Dar e bine să se ştie, că viaţa în primejdii pe mulţi i-a scos din numărul morţilor şi i-a primit Dumnezeu din braţele morţii.

Judecata milostivă

(Sfânta Taină a Pocăinţei)

De obicei, oamenii se întorc la Dumnezeu numai atunci când dau de primejdii, atunci când îi ajunge dreptatea dumnezeiască din urmă, şi trebuie să dea seama de ce au făcut. Nu e rău să te întorci la Dumnezeu nici chiar atunci, în ceasul al unsprezecelea, însă ar fi cu mult mai bine să vii de bună voie la rosturile tale veşnice, şi nu tras

de mânecă sau pălit cu prăjina din urmă.

Dacă am fi mai simţiţi, am vedea că Dumnezeu, preamilostivul, ne îmbie cu iubire încă din dimineaţa vieţii spre Taina Sfântă a Pocăinţei, iar noi n-am ajunge către seara vieţii aşa de îmblătiţi[15] de rele. Taina Pocăinţei este judecata milostivă ce o face Dumnezeu cu noi, păcătoşii, când mergem noi, de bună voie, şi ne mărturisim greşelile.

Preoţii poartă preoţia lui Hristos; prin iertarea lor, Dumnezeu te iartă; prin graiul lor, Dumnezeu îţi vorbeşte. Prin ei, Dumnezeu te cheamă, oricât ai fi de păcătos.

Mare este Taina Pocăinţei, nu numai pentru că te face din rău, bun, din vrăjmaş al lui Dumnezeu, prieten al Lui, ci şi pentru că un lucru atât de mare e acoperit cu chip smerit. Mila cea fără de margini a Tatălui, ca să scape pe fiii Săi de judecata cea aspră, a dreptăţii după fapte, le trimite, coborând din Ceruri, pe Fiul Său cel Unul Născut, să le facă o judecată milostivă şi fără nici o înfricoşare, şi iarăşi să-i împace cu Sine.

Poate tocmai pentru că e aşa de smerită judecata aceasta milostivă, nu pot să vie la mântuitoarea ei binefacere aproape nici unul dintre cei cu mintea plină de „ştiinţă" şi afumată de mândrie. Cum să poată ei veni, ei care ştiu totul, ei care stăpânesc peste oameni, să vie în genunchi înaintea unui simplu preot şi să-şi înşire toate fărădelegile şi scârbele lor?! Nu, asta mândria n-o poate face, să vie de bună voie la smerenie. De

---

[15] Aşa de ciomăgiţi de rele.

aceea ei dau de asprimea dreptăţii care-i fierbe în zeama lor până li se înmoaie oasele trufiei.

Taina Pocăinţei sau mărturisirea e al doilea botez: botezul lacrimilor. Sunt trei botezuri, care ne curăţă de toate păcatele:

- primul, prin care intrăm în obştea creştină, e botezul din apă şi din Duh, sau naşterea a doua, când suntem înzestraţi cu Darurile Duhului Sfânt, după atotştiinţa de mai înainte a lui Dumnezeu. Acesta nu se mai repetă.

- al doilea, e botezul pocăinţei, sau al lacrimilor, pe care îl putem face şi trebuie făcut ori de câte ori ni se încarcă conştiinţa cu greşeli faţă de Dumnezeu, faţă de oameni şi faţă de noi înşine.

- iar al treilea e botezul sângelui, care, dacă se „întâmplă" să vină necăutat de noi, de asemenea ne spală de toate păcatele şi mai ales dacă ne-a venit din hotărâta mărturisire a lui Dumnezeu, Cel în Treime închinat şi a Sfintei Sale Biserici. Acesta e un dar pe care îl dă Dumnezeu cui şi cui, din vreme în vreme, mai ales în vremea de prigoană a credinţei creştine dreptmăritoare. Acesta iarăşi nu se mai repetă, şi nu atârnă de noi, în privinţa venirii, ci numai în privinţa primirii.

E lucru de mirare că pentru pricini pământeşti se găsesc mii şi milioane de oameni care merg la moarte[16], dar pentru Împăratul Cerurilor abia se mai găsesc puţini, care să fie gata de moarte.

Trebuie ochii spălaţi mai bine, ca să vadă mai

16 Vezi „Marşul distrugătorului Antihrist", ed. Credinţa Strămoşească, 2009.

departe decât stadia vieţii acesteia vremelnice, precum erau odată Sfinţii Mărturisitori ai lui Dumnezeu, fericiţi să treacă prin porţile focului şi ascuţişul sabiei, la Împăratul sufletelor, Mântuitorul nostru.

În Taina Spovedaniei rogi pe Dumnezeu, Căruia I te mărturiseşti, de faţă fiind şi sluga Sa, tălmaci al voii Sale şi chezaş al tău către Dumnezeu, să-ţi ierte mulţimea relelor ce le-ai făcut, înşirându-le pe toate, după cum te ajută conştiinţa - şi bun e Dumnezeu, căci te iartă de toate datoriile tale, dar numai dacă ierţi şi tu greşelile fraţilor tăi. Dacă nu ierţi, nici Dumnezeu nu te iartă. Şi trebuie să iertăm la nesfârşit pe toţi şi din toată inima.

Cei vechi se rugau pentru cei ce-i schingiuiau şi le cuprindeau picioarele, binecuvântând pe cei ce-i duceau la moarte. Iar alţi Sfinţi Părinţi ziceau: că ar trebui să cumpărăm cu aur ocările şi necazurile ce le pătimim de la oameni. Totul e să te învoieşti aşa, pentru Dumnezeu, şi El îţi ajută, căci e adevărat că nu e după fire să iubeşti din toată inima pe cel ce te ucide în tot felul, ci e mai presus de fire. Acesta e înţelesul şi capătul acestei judecăţi milostive a lui Dumnezeu: **redobândirea iubirii fără margini, întoarce de la toate păcatele, spre Dumnezeu Unul şi spre toţi oamenii.** Cât se poate prinde din minunea acestei Sfinte Taine, spunem că ea lucrează la revenirea oamenilor la nerăutatea pruncilor.

Sfatul din iad

„Un preot cu frica lui Dumnezeu şi grija păstoriţilor săi se ostenea zi de zi, prin toate mijloacele ce-i stăteau în putinţă, să întoarcă pe cei rătăciţi din calea pierzării şi să-i întărească în cuvântul lui Dumnezeu. Cu toate acestea, vedea cu durere că ostenelile sale rămân fără roade. Credincioşii săi lepădaseră numai făţărnicia, încolo, putrezeau în aceleaşi păcate, cum îi găsise. Zadarnică era slujba, zadarnice predicile, zadarnice sfaturile zilnice, zadarnice sfaturile date la spovedanie. Nimic nu-i clintea din noroiul păcatelor.

Ce să facă bietul preot? Cum să-i îndrepte? Căci se înflăcăra pentru lucrul lui Dumnezeu, ştiindu-se chezaş pentru sufletele lor, şi se frământa zi şi noapte, cerând de la Dumnezeu să îi arate, pentru ce nu poate să-i tragă la mântuire.

Într-o sâmbătă seara, după vecernie, stătea abătut pe o bancă din grădină, covârşit de grija datoriei sale preoţeşti şi mâhnit amarnic de truda-i fără roadă. Cum sta aşa, pierdut în gânduri grele, iată că Dumnezeu îi deschise ochii necăjitului său suflet, asupra unei vedenii înfricoşate: o gloată de draci, negri ca tăciunele, i se arătară ca un nor întunecat de duhuri necurate. Era un divan al diavolilor în frunte cu satana, marele şi încruntatul tartor al lor.

Deodată, din mijlocul divanului, un glas diavolesc zbieră de clocoti văzduhul:

- „Voi, drăceştilor gloate, sfătuiţi-vă, născociţi cu mintea voastră meşteră în viclenii, şi să-mi spuneţi, cum aţi putea voi mai uşor şi mai sigur înşela pe oameni, ca să umplem cu ei împărăţia beznei şi pântecele flămândului iad?".

La această poruncă a tartorului celui mare, gloatele întunecate ale încornoraţilor intrară în putoarea diavoleştilor sfătuiri.

1. Nu trecu mult şi din mulţimea aprinsă de sfat ieşi înaintea satanei o căpetenie, lucind ca păcura, şi zise:

- Întunecimea ta, să furişăm în mintea oamenilor gândul drăcesc că nu este Dumnezeu; astfel, neavând de cine să se teamă, uşor ne vor cădea în gheară, vor face numai ceea ce vrem noi şi vom umple iadul cu ei.

Ascultându-l, satana chibzui şi apoi răspunse:

- Cu minciuna aceasta prea puţini vom putea prinde în undiţă; pentru că lucrurile Celui de sus: cerul şi pământul şi toate câte le împodobesc mărturisesc slava Lui şi toate dovedesc că El este. Să vie altul cu o născocire mai vicleană.

2. Atunci, din gloatele întunericului ieşi o altă căpetenie încornorată şi zise:

- Întunecimea ta, părerea mea e să le spunem oamenilor că, chiar dacă ar fi Dumnezeu dar după moarte nu este suflet şi nu este judecată, şi, prin urmare, nici răsplată sau pedeapsă. Să le spunem că nu e nici rai, nici iad şi, prin urmare, slobozi sunt să mănânce, să bea şi să-şi facă toate poftele trupului şi ale inimii, căci, ca mâine vor muri şi după moarte nu mai e nimic şi o să le

pară rău că nu şi-au făcut toate gusturile cât au fost în putere.

Îi cântări satana vorbele, apoi îi zise:

- Nici cu vicleşugul acesta nu putem câştiga prea mulţi, căci printre oameni sunt unii răsăriţi la minte, care ştiu că este Dumnezeu şi că în dreapta Lui stă răsplata sau pedeapsa, după fapte. Şi apoi mulţi ştiu că sufletul dăinuieşte şi după moarte, şi va merge la judecata cea de pe urmă, după cum îi învaţă Scripturile. Cu vicleşugul acesta ne pică şi nouă ceva în gheare, dar mare lucru nu. Eu vreau oameni mulţi, ca nisipul mării, să-i închid ca pe-o turmă de proşti în toate peşterile iadului! - răcni satana şi trânti deodată din copită aşa de tare, că toată droaia dracilor sughiţă de groază.

3. Atunci din mulţime se rupse o altă căpetenie şi, sprijinindu-se ţanţoş în coadă, duhni următoarea propunere:

- Prea întunecate jupâne şi tată al minciunii, lăudată să fie grija ta de a umple iadul nostru cu proştii şi destrăbălaţii pământului. Am ascultat cu luare aminte vicleşugurile tovarăşilor noştri despre pierzarea oamenilor aşa de scumpă nouă, tuturor dracilor tăi, şi văzând că ele nu sunt pe placul întunecimii tale, am născocit, la rândul meu, un vicleşug şi mai mare: de ce să nu-i lăudăm pe oameni pentru credinţa în Dumnezeu, în nemurirea sufletului, în judecata de apoi şi în răsplata după fapte? De ce să nu le spunem şi noi că este un rai şi un iad, care dăinuiesc în veacul veacului? Dar, după ce le vom spune toate acestea - pe care

ei le ştiu prea bine - să le şoptim la ureche, o dată, de două ori, de mii de ori: nu vă grăbiţi cu pocăinţa, oameni buni! Mai e vreme destulă! Trăiţi mai întâi după cum vă vine pofta. Pocăinţa, lăsaţi-o mai la urmă! Nu vă grăbiţi!

Ascultându-l, ochii satanei fulgerară de bucurie drăcească. El se ridică trufaş de pe jilţul de flăcări ca smoala, şi, bătând cu laba pe umeri pe diavolul care născocise acest vicleşug, glasul lui tună o dată de se cutremură tot întunericul iadului:

- Voi, duhuri puturoase ale împărăţiei mele, ca gândul risipiţi-vă pe faţa pământului şi, ca o otravă dulce, **strecuraţi în urechile oamenilor şoapta cu adevărat după numele nostru:** „Nu vă grăbiţi cu pocăinţa, oameni buni, nici cu spovedania adevărată! Mai e vreme destulă, mâine, poimâine, la bătrâneţe. Până atunci, faceţi-vă datoria către Dumnezeu şi suflet numai aşa, de ochii lumii. Îngrijiţi-vă mai întâi de treburile pământeşti, aşa ca şi până acum. Pentru pocăinţă adevărată mai aveţi vreme, că doar n-o să muriţi chiar mâine!"

Şi, la porunca satanei, duhurile iadului se împrăştiară cu iuţeala gândului pe faţa pământului, să amăgească pe zăbavnicii oameni în minciuna pierzaniei, cu amânarea mântuirii pe mâine, pe poimâine, la bătrâneţe...

Vedenia se stinse. Şi preotul, trudit de soarta credincioşilor săi, înţelese, în sfârşit, pricina zăbavei lor de a se hotărî să se mântuiască cu adevărat. De formă şi de ochii lumii ei îşi îndeplineau datoriile creştineşti, dar, vrăjiţi de şoapta ademenitoare a diavolilor, găseau că sfaturile

Părintelui sunt bune mai mult pentru cei bătrâni. Cât despre ei însăşi, mai au vreme destulă - mâine, poimâine, la bătrâneţe..."

Iată sfatul de primejdie, ce-i încâlceşte pe oameni în rele şi-i bagă în toate necazurile, şi în tot întunericul, iar mâine - poimâine, ca nişte storşi de vlagă, nu mai sunt buni de nimic.

Dumnezeu iartă neştiinţa, dar viclenia ba. Iar omul cu socoteală vicleană e acela care-şi dă cu toată voia tinereţea dracilor, rămânând ca lui Dumnezeu să-i dea o bătrâneţe distrusă.

Nu-i va fi zvârlită şi bătrâneţea laolaltă cu tinereţea?

5. Chemarea prin necazurile mai presus de fire

Dacă oamenii totuşi nu se întorc de la rele nici după asprimea necazurilor, atunci vin peste întunecata lume necazuri mai presus de fire: *„Tăriile cerului vor fi zguduite; nu voi cutremura numai pământul, ci şi cerul, zice Domnul!"* (II Petru 3,10). Căci: *„Moartea şi sângele, învrăjbirea şi sabia, zdrobirea şi bătaia, asupra celor nelegiuiţi s-au zidit toate acestea şi pentru ei s-a făcut potopul"* (Sirah 40,10-12).

Sus în Cer, la cârma nevăzută a lumii, se rânduieşte ce să fie jos pe pământ, cu toţi şi cu fiecare în parte. Dar cele ce vin să se întâmple pe pământ, tot de aici - de pe pământ - îşi iau plecarea, aşa că, în toate, oricând, şi de noi atârnă, ce să ne vie de la dreapta judecată. Că aşa se ţine cumpăna între sus şi jos.

Iar precum că de pe pământ se suie pricina - păcatele strigătoare la cer - şi că din cer coboară răspunsul, avem mărturia Îngerilor trimişi la Lot în Sodoma, în chipul a doi oameni, căci sodomia locuitorilor striga la Cer şi chinuia sufletul dreptului:

Facere, cap. 19:

13. *Strigarea lor s-a suit înaintea Domnului şi Domnul ne-a trimis să-i pierdem.*

14. *Atunci a ieşit Lot şi a grăit cu ginerii săi şi le-a zis: „Sculaţi-vă şi ieşiţi din locul acesta, că va să piardă Domnul cetatea".* Ginerilor, însă, li s-a părut că Lot glumeşte.

Faptele lor nu-i lăsau să creadă[17], ci îi făceau să li se pară glumă, şi aşa au pierit făcându-se nevrednici de cuvântul lui Dumnezeu. Dar avem însăşi mărturia lui Dumnezeu, cea dată lui Noe, înainte de potop.

Facere, cap. 6:

13. *Sosit-a înaintea feţei Mele sfârşitul a tot omul, căci s-a umplut pământul de nedreptăţile lor, şi iată, Eu îi vor pierde de pe pământ.*

Şi s-au deschis stăvilarele Cerului şi a fost potopul.

Iar pentru vremuri viitoare avem alte răspunsuri ale cerului, atârnând peste faptele pământului.

Apocalipsa, cap. 14:

12. *Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus.*

---

[17] „Faptele lor nu le dau răgaz să se întoarcă la credinţa în Domnul Dumnezeul lor, că un duh de ticăloşie sălăşluieşte înlăuntrul lor şi pe Domnul nu vor să-L cunoască." (Osea 5,4).

13. *Şi am auzit un glas din cer, zicând: „Fericiţi cei morţi, cei ce de-acum mor pentru Domnul! Da! grăieşte Duhul, odihnească-se de ostenelile lor, căci faptele lor vin cu ei."*

14. *Şi am privit, şi iată un nor alb şi cel ce şedea pe nor era asemenea Fiului Omului, având pe capul lui cunună de aur şi în mâna lui seceră ascuţită.*

15. *Şi alt înger a ieşit din Templu şi a strigat cu glas mare celui ce şedea pe nor: pune secera şi seceră, căci a venit ceasul de secerat, fiindcă s-a copt secerişul pământului.*

16. *Atunci cel ce şedea pe nori a aruncat pe pământ secera lui şi pământul fu secerat.*

17. *Apoi alt înger a ieşit din Altar, având putere asupra focului, şi a strigat cu glas mare celui ce avea cosorul ascuţit, şi a grăit: „Pune cosorul tău cel ascuţit şi culege strugurii viei pământului, căci boabele ei s-au copt".*

19. *Atunci Îngerul aruncă pe pământ cosorul lui şi culese via pământului şi ciorchinii îi aruncă în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu.*

20. *Şi teascul fu călcat afară din cetate şi a ieşit sânge din teasc până la zăbalele cailor pe o depărtare de o mie şase sute de stadii.*

E un lucru sigur, despre care nu mai încape nici o îndoială, că fărădelegile duc omenirea într-o istorie cu necazuri din ce în ce mai apocaliptice.

6. Chemarea prin chinuri de la antihrist

El e „acela" care va veni în numele său, - nu al lui Dumnezeu - evreu de neam, care va tiraniza sub ascultarea sa tot pământul. Căci „acela" va primi să fie împărat peste strălucirea tuturor împăraţilor pământului (Matei 4,8-9).

Creştinii - cu numele - din pricina înmulţirii fărădelegilor care sting Duhul, aşa vor slăbi la minte, încât de frică (Apocalipsa 21,8) mulţi se vor lepăda de Hristos (II Tesaloniceni 2,3) şi vor primi toată voia rea şi vor gusta toată răutatea răului, *„căci credinţa nu este a tuturor"* (II Tesaloniceni 3,2). Viaţa lor, slăbănogită de păcat, va da îndrăzneală satanei, care va lucra în „acela" tot felul de puteri şi de semne, de minuni mincinoase şi de amăgiri nelegiuite, pentru fiii pierzării, fiindcă n-au primit iubirea adevărului, ca să se mântuiască. De aceea, pentru că iubesc păcatul mai mult decât pe Dumnezeu, Dumnezeu le trimite amăgiri puternice, ca să dea crezământ minciunii, şi să cadă sub osândă toţi cei ce n-au crezut adevărul, ci au îndrăgit nedreptatea (II Tesaloniceni 2,9-12).

Jidovii de odinioară, împinşi dinlăuntru de „acela", au răstignit pe Domnul, înţepându-I călcâiul (Facerea 3,15) şi nu I-au putut face nimic mai mult, dimpotrivă Domnul, pogorându-Se prin cruce la cei din închisoare, a spart veşnicele încuietori, şi mare pradă a făcut nesăţiosului iad. De atunci, umblă acela ca un leu turbat, întărâtân-

du-şi uneltele[18], ca măcar faptele şi învăţătura Mântuitorului să le întunece în necredinţă. Neputând nici aceasta, îşi aprinde ciracii şi pe „acela" al lor, care se repetă în fiecare veac de oameni, din zilele Sfinţilor Apostoli (I Ioan 2,18), până în zilele celui mai desăvârşit Antihrist, din vremea de apoi, când va propovădui Ilie (Maleahi 3,23), că doară-doară va putea măcar să stingă pe ucenicii lui Iisus de pe faţa pământului, prigonindu-i, spânzurându-i, ucigându-i, arzându-i, răstignindu-i şi în tot felul omorându-i.

Mai mult, cum zice un părinte, acest Antihrist - care nu se mulţumeşte numai cu necredinţa sa, ci vrea necredinţa tuturora - nu va avea astâmpăr, decât în ziua când ar izbuti să ucidă pe Dumnezeu şi să-L zvârle din mintea şi inima celui din urmă credincios rămas pe pământ. Şi nu râvneşte nebunul la o mândrie mai mare decât aceea de a termina odată cu Dumnezeu, iar în locul Lui să-şi implânte în sufletul omului, ca pe o sabie a iadului, chipul său de fiară.

„Acela" nu se mulţumeşte numai să-i înşele pe oameni cu amânarea pocăinţei pe mâine, pe poimâine, la bătrâneţe, ci luptă nebun (prin mulţi din oamenii acestui veac) cerând:

1. moarte lui Dumnezeu;
2. moarte învăţăturii Sale;
3. moarte creştinilor, ucenicilor Săi;
4. pustiirea Bisericii Sale şi oprirea Sfintei Jertfe celei de-a pururi, care este Sfânta Liturghie.

---

[18] Vezi „Marşul distrugătorului", ed. Credinţa Strămoşească, 2009.

Chinurile cele de pe urmă, cele de la Antihrist, în care va lucra toată puterea satanei, vor întrece toate prigoanele, câte s-au înteţit asupra creştinilor, de la început până în zilele acelea.

Deci, când fărădelegile vor încleşta mintea şi inima oamenilor şi-i vor sălbătici aşa de tare, încât vor zice că nu le mai trebuie Dumnezeu şi Biserică şi Preoţi, încât va fi sălbăticirea şi nebunia urii (Luca 6,11) peste tot pământul, atunci vine sfârşitul.

Sfânta Liturghie mai ţine lumea

Precum Taina Pocăinţei sau mărturisirea este judecata milostivă a lui Dumnezeu ascunsă sub chip smerit, şi iubitorii de smerenie dau de darul acesta, asemenea şi Sfânta Jertfă a Mântuitorului din Sfânta Liturghie, iarăşi sub chip smerit, ascunde o taină a ocârmuirii lumii. Cei vechi ştiau de ce nu se arată Antihrist în zilele lor, căci Sfântul Pavel vorbeşte despre taina aceasta în chip ascuns, dar n-o numeşte (II Tesaloniceni 2,6). E Sfânta Liturghie, sau Jertfa cea de-a pururi, despre care a zis Domnul prin Daniel 12,10 şi apoi Însuşi ne-a învăţat. Ea este aceea care opreşte să nu se arate Antihrist, sau omul nelegiuirii, decât în vremea îngăduită lui de Dumnezeu. Căci pentru mulţimea fărădelegilor, de mult ar fi trebuit Dumnezeu-Tatăl să sfârşească lumea, însă Dumnezeu-Fiul, Cel ce este iubirea de oameni şi de toată firea, mereu se aduce pe Sine Jertfă sfântă îna-

intea lui Dumnezeu-Tatăl, mijlocind milostivirea de la El.

Rabdă Fiul lui Dumnezeu pentru noi o răstignire neîntreruptă; Mielul-Împărat stă mereu chezăşie înaintea Tatălui, aducându-Se în Jertfă neîncetată rugăminte de mijlocire pentru biata lume. Că de n-ar fi sângele Mielului, al Însuşi Arhiereului Împărat, Iisus Hristos, dat de bună voie şi neîncetat, preţ de mântuire pentru oameni, stând cu iubire şi părtinire pentru lume, de mult ar fi înecat Dumnezeu pământul în sângele oamenilor şi l-ar fi ars cu foc.

2. *Să vă aduceţi aminte de graiurile cele mai înainte grăite de Sfinţii Prooroci şi de porunca noastră, cari sântem Apostoli ai Domnului şi Mântuitorului.*

3. *Aceasta mai înainte ştiind că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după poftele lor*

4. *Şi vor zice: Unde este făgăduinţa venirii lui? Că de când părinţii au adormit, toate aşa rămân precum au fost dintru începutul zidirii.*

5. *Că ei nu voiesc a şti aceasta, că prin cuvântul lui Dumnezeu cerurile au fost de demult şi pământul din apă şi prin apă s-a aşezat,*

6. *Prin care lumea cea de atunci cu apă înecându-se a pierit;*

7. *Iar cele de acum ceruri şi pământul cu acelaşi cuvânt sânt puse supt păstrare, păzindu-se focului la ziua judecăţii şi a pierderii oamenilor celor necinstitori.*

8. *Iar aceasta una să nu se tăinuiască de voi, iubiţilor, că o zi înaintea Domnului este ca o mie de ani, şi o mie de ani ca o zi.*

9. *Nu va zăbovi Domnul făgăduinţa, precum oarecari zăbavă o socotesc, ci îndelung rabdă pentru noi, nevrând ca să piară cineva, ci toţi să vie la pocăinţă.*

10. *Dar va veni ziua Domnului ca un fur noaptea, întru care cerurile cu sunet vor trece, stihiile arzând se vor strica şi pământul şi cele de pe dânsul lucruri vor arde.*

11. *Deci dacă au acestea toate a se strica, în ce fel trebuieşte să fiţi voi întru sfintele petreceri cele dimpreună şi întru faptele bunei cinstiri,*

12. *Aşteptând şi dorind a fi mai degrab venirea zilei lui Dumnezeu, pentru care cerurile arzând se vor strica şi stihiile aprinzându-se se vor topi?*

13. *Că ceruri noi şi pământ nou după făgăduinţa Lui aşteptăm, întru care dreptatea locuieşte.*

14. *Pentru aceea, iubiţilor, acestea aşteptând, nevoiţi-vă să vă aflaţi lui nespurcaţi şi neîntinaţi în pace.* (II Petru 3,2-14).

Deci sângele Mielului din Sfânta Împărtăşanie mai ţine sufletul în oase şi lumea în picioare. Precum Taina Pocăinţei e un dar al Cerului, sub chip smerit, pentru mântuirea fiecărui suflet în parte, aşa Sfânta Liturghie, marea Taină, ascunsă iarăşi sub chip smerit, mântuieşte lumea sau o fereşte de urgiile Anticristului. Iată de ce, **toată lumea ar trebui să vină la Sfânta Liturghie, că pentru dăinuirea lumii e darul acesta pe pământ.**

Ceea ce se poate spune, pe scurt, despre o prea

mare Taină a lui Dumnezeu, ascunsă în Sfânta Liturghie, care se săvârşeşte şi în Cer şi pe pământ, şi pentru care mai ţine Dumnezeu lumea, am încercat. Susţin că Sfânta Liturghie este neasemănat mai bogată în taine, care nu se pot depăna pe limba omenească. Dumnezeu coboară între oameni şi suie oamenii la Sine, pe scara Sfintei Liturghii.

Proorocul de foc

Deci, câtă vreme mai sunt oameni ce caută pocăinţa şi Sfânta Împărtăşanie, satana n-are putere, îl opreşte Dumnezeu. Dar când oamenii se vor întuneca la minte aşa de tare, încât vor împiedica Sfânta Liturghie, cu toată voia lor, **vrând necredinţa**, în zilele acelea va înceta şi Jertfa cea de-a pururi, şi va începe urâciunea pustiirii, precum zice la Daniel, cap. 12:

11. *Şi din vremea când va înceta Jertfa cea de-a pururi şi va începe urâciunea pustiirii, vor fi o mie două sute nouăzeci de zile.*

E vremea de trei ani şi jumătate, în care va propovădui Ilie, cel mai mânios prooroc, şi va vesti cele şapte cupe ale urgiei lui Dumnezeu, cele de pe urmă, cu care se va sfârşi şi mânia lui Dumnezeu (Apocalipsa 15,1). Va fi o vreme de strâmtoare, cum n-a mai fost de la începutul lumii, şi nici nu va mai fi. (Matei 24,21-22).

În zilele acelea, Daniel, cap. 12:

10. *„Mulţi vor fi curăţiţi, albiţi şi lămuriţi, iar*

cei nelegiuiţi se vor purta ca cei nelegiuiţi. Toţi cei fărădelege nu vor pricepe, ci numai cei înţelepţi vor înţelege" (ce vreme e, apropiindu-se a doua venire).

Cei fărădelege huliră pe Dumnezeul Cerului din pricina durerilor care-i frigeau de-şi muşcau limbile, dar de faptele lor nu s-au pocăit, zice Apocalipsa (cap. 16, vers. 10-11).

La plinirea acelei vremi de pe urmă, când răutatea va fi desăvârşit coaptă, va vesti Ilie (Maleahi 3,23), Proorocul de Foc, a doua venire a Mântuitorului. Vestirea aceasta, bucuria cea mai mare a creştinilor, va fi primejdie de moarte Proorocului celui adevărat; căci oamenii fărădelegii îl vor ucide ca pe Ioan Botezătorul, care era în Duhul şi puterea lui Ilie (Luca 1,17), la cea dintâi venire. Dar tocmai când potrivnicii Atotputernicului credeau că, omorând şi pe cel din urmă prooroc, în sfârşit au terminat cu „Dumnezeu" iată că Ilie învie ...

Jidovii îşi dau seama de nebunia potrivniciei lor şi de înşelarea Antihristului, şi cu înfricoşare şi cutremur mare se întorc şi primesc pe Iisus Hristos-Dumnezeu, după cum mărturiseşte despre ei Scriptura.

Proorocul mincinos, Antihristul, prin duhul său necurat, cu care lucră şi se ţine, răscoală pe toţi împăraţii lumii, să-i adune la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu (Apocalipsa 16,14), în Valea lui Iosafat, (Ioil 4,12) la cel de pe urmă război şi la cea mai mare vărsare de sânge de pe pământ.

7. Chemarea la Judecata generală
(A doua venire a Mântuitorului)

Luminată în slavă, mai strălucitoare ca soarele, Sfânta Cruce, căreia încă i-au tot stat oamenii împotrivă (Luca 2,34) şi au înjurat-o, se va arăta, în ciuda tuturor vrăjmaşilor ei, semn slăvit de biruinţă a binelui asupra răului. Atunci, în zilele acelea înfricoşate, pe pământ şi în tot trupul, însuşi Dumnezeu-Cuvântul vine să cheme pe oameni, pentru cea din urmă oară, însă nu la pocăinţă ci la judecată. Atunci nu mai e pe crezute ci pe văzute.

Iar pe Antihrist, în care lucra toată puterea satanei, II Tesaloniceni, cap. 2:

8. *Domnul îl va ucide cu suflarea gurii Sale, şi-l va nimici cu strălucirea venirii Sale.*

Daniel 12:

12. *Fericit va fi cel ce va aştepta şi va ajunge la o mie trei sute treizeci şi cinci de zile.*

E ziua Domnului cea mare şi înfricoşată, zi de fericire pentru cei chemaţi, aleşi şi credincioşi (Apocalipsa 17,14), zi de bucurie negrăită, ziua întoarcerii Acasă, în ţara de obârşie (Ieremia 22,10) şi capătul plângerii. Zi de fericire, văzând izbânda răbdării, văzând învierea cea de obşte, văzând moştenirea cea gătită de la întemeierea lumii celor ce-L iubesc pe Dumnezeu şi au rămas în dragostea Lui până în sfârşit. Şi taine între taine, numai de Dumnezeu ştiute, atunci se vor vedea.

Ceilalţi însă, vor sta să-şi dea sufletul de

groază şi de aşteptarea celor pornite să vină peste lume, căci tăriile cerului vor fi zguduite. Atunci vedea-vor pe Cel ce L-au răstignit, venind pe nori, cu putere şi cu mărire multă (Luca 21,26-28); pe Cel ce este dragostea noastră, Care nouă ne risipeşte frica, dar groaza groazelor (Înţelep. lui Solomon 17,6) împrăştie pentru cei ce au prigonit şi au răstignit iubirea Sa de oameni, trebuind să-şi capete plata veşnică după fapte.

Şi va fi Judecata, căci fărădelegile au adus potopul şi fărădelegile strigă şi grăbesc judecata.

Drept aceea, văzând astăzi că s-a luat pacea de pe pământ (Apocalipsa 6,4), **dar timpul încă nu ni s-a luat** (Apocalipsa 10,6-7), cu glasul lui Dumnezeu (I Petru 4,11) chemăm pe toţi oamenii de pretutindeni să se pocăiască, pentru că a hotărât o zi în care va să judece lumea (F.Ap. 17,30-31). Iar ziua aceea poate fi oricând.

Iată mai pe înţeles graiul şi dătătoarea de seamă rugăciune a Mântuitorului, pentru creştinătatea de peste veacuri şi de peste tot pământul, prinsă pe cât s-a putut, în sunetul acestor şapte surle...

Războiul nevăzut

Omul în întregimea lui are a doua însemnătate după Dumnezeu; un singur suflet e mai de preţ decât toată materia acestei lumi. Omul nu e o făptură închisă în lumea de aici. El nu se mulţumeşte numai să creadă în existenţa unei lumi nevăzute (cum face omul protestant) sau să deducă cu mintea existenţa ei din lumea sensibilă, văzută (cum face teologul catolic), ci urmăreşte să se afle într-o legătură cu ea (cu lumea nevăzută). Dar chiar dacă n-ar urmări aceasta, el suferă o necontenită înrâurire de la acea lume (nevăzută), chiar când nu are o cunoştinţă actuală a acelui fapt. Destinul omului nu se desfăşoară influenţat numai de factori materiali şi biologici sau cârmuit numai de voinţa proprie, ori a celorlalţi oameni, ci asupra lui stau aplecate în fiecare clipă puterile cerului, cât şi ale iadului, încercând să-l înrâurească în sensul urmărit de ele. Omul nu e fărâmă uitată în spaţiul lumii, ci tot ce există îi poartă un palpitant interes.

Însemnătatea omului se arată nu numai prin faptul că a fost creat după chipul lui Dumnezeu, ci şi pentru aceea că în jurul fiecărui ins şi pentru fiecare se dă o neîntreruptă luptă nevăzută. În jurul fiecărui om e concentrată întreaga existenţă creată şi necreată, văzută şi nevăzută. (Dumitru Stăniloae: Elemente de antropologie ortodoxă).

Lepădarea de sine este temelia spre mântuire
Pictură realizată de Părintele Arsenie Boca

Sunt deosebit de semnificative cuvintele lui Iisus (Matei 12,43-45): *Duhul rău caută odihnă, pe care n-o găseşte prin pustii ci numai în inima omului.*

Şi iarăşi semnificative sunt cuvintele din rugăciunea Heruvicului - (Sfânta Liturghie) - *„Că Sfânt eşti Dumnezeul nostru şi întru Sfinţi te odihneşti".*

Mintea şi inima, iubirea şi cunoaşterea sunt „locul" lui Dumnezeu în om. Dar şi urâciunea pustiirii poate să cuprindă „locul cel sfânt", cum zice Daniil.

Deci, după texte, inima şi mintea omului pot să fie: sau odihna lui Dumnezeu şi chinuirea duhurilor rele sau „odihna" duhurilor rele şi chinuirea lui Dumnezeu.

Avem două conştiinţe paralele. E fapt important aceasta şi aproape necunoscut. Subliniem: **„conştiinţa religioasă"** şi **„conştiinţa eului"**.

Adesea „conştiinţa religioasă" apare ca întunecată, pentru că duşmana sa, „conştiinţa eului", cu o forţă extremă o ţine în nemişcare. Ea continuă totuşi, chiar aşa, să dea mărturie.

O inversare a situaţiei - mântuirea nu poate avea loc decât sub acţiunea „conştiinţei religioase", normative, revelată în Iisus Hristos.

În **„conştiinţa eului"**, omul se înţelege ca centru al lumii şi îşi reduce la el toate elementele existenţei de care se ştie conştient[19].

În sfera **„conştiinţei religioase"**, dimpotrivă,

---

[19] Încarcerat în **„conştiinţa eului"**, robit de propriul sine, omul este un răzvrătit permanent contra lui Dumnezeu. Cum îşi poate găsi un răzvrătit liniştea? (n.ed. 2012)

omul se descoperă în întregime dependent de o putere care îl depăşeşte, îl pătrunde şi îl atrage cu dragoste spre ea[20].

Iată la ce adâncimi se dă războiul nevăzut.

Pe „conştiinţa religioasă" se altoieşte smerenia, mama tuturor virtuţilor. Pe cealaltă, pe „conştiinţa eului", însă, se grefează independenţa, neascultarea îndărătnică, trufia - căpetenia răutăţilor. Şi una şi alta au expresia lor exterioară văzută: una - dragostea ascultării desăvârşite[21], cealaltă - îndărătnicia şi toată răzvrătirea.

Focul, pârjolul acestui război, „nu-l stinge" decât smerenia, dulama lui Dumnezeu. Şi e mai bine a fi smerit, decât a şti ce e smerenia.

20 Dimpotrivă, în sfera „conştiinţei religioase" omul se descoperă pe sine dependent de Dumnezeu şi liber; trăind în ascultare de El îşi găseşte liniştea şi redevine normal. (n.ed. 2012)

21 Filipeni 2, 2-5.

Îngeri decăzuţi

Mai înainte de a se zidi omul şi cele văzute, în lumea nevăzută a îngerilor s-a întâmplat o nebună noutate: Lucifer şi toată ceata sa au vrut să fie mai presus de Dumnezeu:

12. *Cum a căzut din cer luceafărul cel ce răsărea dimineaţa, zdrobitu-s-a pe pământ, cel ce trimitea la toate neamurile.*

13. *Şi tu ai zis întru cugetul tău: în cer mă voi sui, deasupra stelelor cerului voi pune scaunul meu, şedea-voi pe muntele cel înalt, peste munţii cei înalţi, care sunt spre miazănoapte.*

14. *Sui-mă-voi deasupra norilor, fi-voi asemenea Celui prea înalt.*

15. *Iar acum în iad te vei pogorî, şi în temeliile pământului.* (Isaia 14,12-15).

Celelalte căpetenii de oştire cerească s-au împotrivit nebuniei lui Lucifer, care ca fulgerul a căzut (Luca 10,18) de la faţa lui Dumnezeu, făcându-se din înger luminat, drac întunecat.

„Vai pământului şi mării, căci diavolul a coborât la voi, având mânie mare" (Apocalipsa 12,12).

El e leul care umblă răcnind, căutând pe cine să înghită (I Petru 5,8). Între el şi suflet se încinge războiul nevăzut.

Pustiirea din rai

Primul război l-a dat cu Adam în Rai, şi prin el cu noi, cu toţi, întrucât toţi eram în Adam, iar ceea ce a făcut Adam, facem şi noi fiecare. Atunci a fost întoarsă firea omenească şi povârnită spre ascultare străină, ceea ce a scos-o din Rai în lumea aceasta. *„Necaz mare se făcu la tot omul şi jug greu apasă de atunci peste fiii lui Adam"* (Sirah 41,1), căci mare sfărâmare făcu ucigaşul, băgând în zidire puhoiul pustiirii morţii şi toată tragedia istoriei - neîngăduind Dumnezeu ca răutatea să fie nemuritoare şi strâmbarea fără sfârşit.

Iată pustiirea ce se făcu firii omeneşti.

Omul dintâi, zidit după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu, avea toată făptura sa întoarsă spre Dumnezeu, Care se răsfrângea într-însul ca soarele într-un bob de rouă. Mintea, pofta şi iuţimea, sau cugetarea, iubirea şi voinţa, erau unite întreolaltă în aceeaşi vedere de Dumnezeu. Iar trupul, deşi pământ, neavând în sine poftă pătimaşă, întovărăşea - aşa zicând - vederea lui Dumnezeu. Asta era temelia cea străveche (Isaia 58,12).

După căderea în ispită, Adam, zidirea lui Dumnezeu, a pătimit următoarea sfărâmare, care l-a făcut bucăţi[22]:

- mintea i-a fost amăgită de mândrie şi slavă

---

[22] Căderea firii în ispită e tot una cu o sfărâmare, care l-a făcut pe om bucăţi. (Părintele Arsenie Boca)

deşartă, crezând ispititorului că va fi ca Dumnezeu, cunoscând binele şi răul (Facere 3,5);

- simţirea, sau dragostea, i s-a întors spre trup, care s-a aprins de poftă pătimaşă:

- voinţa, sau iuţimea, în spaimă şi ruşine s-a întors şi, văzându-se gol, s-a ascuns de Dumnezeu. Iar când l-a strigat Dumnezeu pe nume, nu L-a mai văzut, ci numai L-a auzit, de vreme ce vederea conştiinţei sale era întoarsă acum de la Dumnezeu la sine, căci s-a văzut gol. Deci, când să-şi recunoască greşeala, mintea îi era slăbită, inima rănită cu iubirea de sine, încât cunoaşterea lui decăzută Îl scoase vinovat pe Dumnezeu pentru pustiirea sa.

Aşa luă strămoşul plata neascultării, şi fu scos afară din fericirea lui Dumnezeu, şi alungat în lumea aceasta şi îmbrăcat în haine de piele (Facerea 3,21).

De atunci firea noastră în îndoită învrăjbire se află:

I. Învrăjbirea lăuntrică:

- cu Dumnezeu;

- cu sine însuşi.

II. Învrăjbirea în afară:

- cu semenii;

- cu firea toată.

Învrăjbirea aceasta ne urmăreşte ca o lege de pedeapsă dată firii; ea întunecă chipul nostru cel după Dumnezeu. Dar sufletul nu s-a întunecat de tot, căci a mai rămas conştiinţa, ca o stea ce nu s-a stins de pe Cerul Raiului, şi mereu ne aduce aminte de obârşia noastră dumnezeiască.

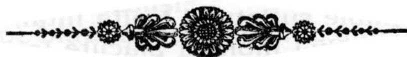
De la învrăjbirea aceasta vine toată tulburarea şi războiul celor două legi, adică al legii cu fărădelegea, de care se plângea şi Sfântul Pavel, că se oşteau într-însul (Romani 7,23). De aici vine că împătrit greşim:

- împotriva lui Dumnezeu,
- împotriva noastră înşine,
- împotriva aproapelui şi
- împotriva firii întregi.

Adică păcatul, sau decăderea firii, ne-a făcut să pierdem:

- pacea cu Dumnezeu,
- pacea dinlăuntrul nostru,
- pacea cu oamenii şi
- pacea cu toată firea.

Încât ne-am sălbăticit în toate părţile, încât aproape „să se teamă" şi Dumnezeu de noi. Iată de ce şi fiarele fug de om[23].

[23] Sau îl atacă fioroşi (n.ed. 2012)

După fire şi contra firii

Puterile sufletului: mintea, iubirea şi voinţa[24], după orânduirea cea străveche (Isaia 58,12), îşi aveau lucrarea şi ţinta către Dumnezeu.

Această tindere spre Dumnezeu a sufletului era lucrarea cea după fire; şi pe temeiul stăruinţei în această tindere, urma să creştem de la chip la asemănare... Aşa eram în sfatul, în ascultarea şi vederea lui Dumnezeu.

De la neascultare încoace, puterile sufletului (mintea, iubirea şi voinţa) nemaifiind unite în Dumnezeu, ci învrăjbite şi aprinse de gânduri ce se contrazic (Romani 7,23), nu mai lucrează după fire, ci lucrează cel mai adesea, dacă nu aproape totdeauna, contra firii. **După cuvântul Sfinţilor, toată strădania diavolului aceasta era şi este, ca să desfacă dragostea sufletului nostru de Dumnezeu şi s-o lege de orice altceva afară de Dumnezeu**[25].

Drept aceea vrăjmaşul, ca să-şi ajungă ţinta fărădelegii, îmbie sufletului ispita întâi, cea prin plăcere, aducându-i momeli plăcute la vedere şi

---

24 Cunoştinţa, dragostea şi iuţimea.

25 Părintele Arsenie Boca ne învaţă că, prin plăceri ni se frâng puterile sufletului: mai întâi plăcerea ne întunecă mintea încât nu-L mai vedem limpede pe Dumnezeu, apoi stinge iubirea de Dumnezeu, iar voinţa, după ce o împinge spre repetarea plăcerii, „ca un arc" o întoarce cu mânie şi ură contra lui Dumnezeu şi a firii. (n.ed. 2012)

bune la gustare (Facerea 3,6), potrivite cu fiecare putere frântă a sufletului, în parte, iar pe trup îl împinge să le împlinească cu lucrul şi să le facă tot mereu. Vrea vicleanul, ca pe nişte lipsiţi de bucuria vederii lui Dumnezeu, pe care ne-a furat-o, să ne mângâie învăţându-ne să iubim plăcerea, bineştiind vicleanul că asta stinge iubirea de Dumnezeu şi întunecă mintea de la vederea Lui. Că nu Dumnezeu nu ne mai iubeşte şi nu ne mai vede, ci noi nu-L mai iubim şi nu-L mai vedem, că între noi şi El e zidul păcatului, iar dincoace de zid, (suntem) noi: o grămadă de cioburi, mereu zdrobindu-ne de zid şi în tot mai mare sfărâmare aflându-ne.

Ascultarea cea străină a încovoiat dragostea noastră spre lumea aceasta şi spre trup astfel:

- **Iuţimea** sau voinţa, care după fire avea rostul să îndrepte ca un arc dragostea spre Dumnezeu, iar către diavol mânia ca pe o săgeată, a aprins-o contra firii, încât fiara de om ca fulgerele azvârle săgeţile în obrazul fraţilor şi în faţa Sfântului Dumnezeu, blestemând şi dând dracului pe toate şi chiar pe sine însuşi[26].

- Iar pe **biata minte**, de unde după fire avea să fie oglindirea sau răsfrângerea lui Dumnezeu, tronul lui Dumnezeu în om, locul Său cel sfânt, fie că o întunecă afumând-o cu mândria, fie că o aprinde să stea împotriva Adevărului, sau într-alte chipuri

---

[26] Mânia i-a întors-o contra lui însuşi, contra semenilor, a naturii şi a lui Dumnezeu, iar dragostea i-a întors-o spre plăceri desfrânate, spre păcatele lumii şi spre diavol cu tot iadul lui. Cât de beteag a devenit omul! (n.ed. 2012)

o sfărâmă şi pune într-însa urâciunea pustiirii sau idolul (ideea fixă a) păcatului.[27]

Adică se înscăunează vrăjmaşul în minte şi aşa de tare o strâmbă contra firii, încât (mintea strâmbă) zice răului bine, şi binelui rău; întunericului lumină şi luminii întuneric; cuminţeniei nebunie şi nebuniei înţelepciune (Isaia 5,20), cu care scorneşte apoi că nu e Dumnezeu (Psalmul 51,2), ci numai natura, iar dacă e vorba să fie vreun „Dumnezeu", omul e „Dumnezeu" (Facerea 3,5)[28].

Iat-o pe biata minte înşelată desăvârşit şi pe diavol rânjind biruitor, că a izbutit să puie minciuna lui în mintea omului, aşa cum l-a asigurat când l-a scos afară din Rai, făgăduindu-i că mâncând din pomul oprit va fi ca Dumnezeu, cunoscând binele şi răul (Facerea 3,5). De unde să mai cunoască?! Iată ce este o minte îndrăcită: din bună, nebună, care socoteşte minciuna adevăr, şi

---

[27] „Tot ce-i de prisos şi peste trebuinţa firească e necumpătare. Iar aceasta e calea diavolului spre suflet. Dar tot pe ea se întoarce acela cu ruşine în ţara lui, când firea e povăţuită de înfrânare. Sau iarăşi, calea (diavolului spre suflet) e formată din afectele - dorinţele - naturale, care atunci când sunt împlinite peste trebuinţă aduc pe diavol în suflet, iar când sunt împlinite potrivit cu trebuinţa îl întorc prin ele pe diavol în ţara lui. Iar ţara diavolului e obişnuinţa şi confuzia învârtoşată a viciului, în care trăieşte totdeauna şi la care duce pe cei biruiţi de iubirea celor materiale" (Sf. Maxim Mărturisitorul, Răspuns către Talasie, I. 49). Cumpătarea îi închide diavolului calea spre suflet. Necumpătarea însă deschide calea diavolului spre suflet; prin necumpătare intră în suflet ca la el acasă făcând mare prăpăd. (n.ed. 2012)

[28] Vezi „Marşul distrugătorului" (n.ed. 2012).

adevărul, minciună, şi azvârlind cu spurcăciuni în Dumnezeu, bucurie face dracilor. Iată o minte legată cumplit, târâtă în robie străină şi pierzându-şi darul de mare cinste de la Dumnezeu: al libertăţii voinţei şi al dreptei socoteli.

Trupul nostru, cel hotărât după fire să împlinească cu lucrul sfatul lui Dumnezeu şi sfatul dreptei socoteli, împlineşte sfatul fărădelegii, robind patimilor contra firii, care: îl spurcă, îl tâlhăresc de vlagă, îl strică cu bolile şi cu totul îl fac neputincios spre ostenelile suirii de la chip la asemănare.

Iată şi hăţişul de patimi şi fărădelegi, în care războiul vrăjmaşului cufundă sufletul celor ce iubesc „bucuriile" lui şi nu au habar de Dumnezeu:

Războiul diavolului cu sufletul (schema)

I. Cu inima:	I. 1. prin mânia aprinsă I. 2 pofta I. 3 iuţimea
II. Cu mintea:	II. 1 o întunecă II. 2 o aprinde II. 3 o surpă

I. 1 Prin mânia aprinsă:	1. Uciderea 2. Sodomia 3. Asuprirea săracilor 4. Oprirea plăţii lucrătorului	- Păcate strigătoare la Cer, împotriva aproapelui. - Împietresc inima.

I. 2 Pofta:	1. Iubirea de bani 2. Lăcomia 3. Lenea 4. Curvia	Cele şapte căpetenii ale păcatelor împotriva noastră înşine.
I. 3 Iuţimea:	5. Mânia 6. Invidia sau zavistia 7. Mândria, slava deşartă	Învârtoşează inima.
II. 1 O întunecă:	1. Credinţa nesocotită în Dumnezeu 2. Deznădejdea 3. Sinuciderea	Păcate împotriva Duhului Sfânt. Fac pocăinţa cu neputinţă.
II. 2 O aprinde	1. Erezia 2. Starea împotriva adevărului	Păcate împotriva Duhului Sfânt. Fac pocăinţa cu neputinţă.
II. 3 O surpă:	3. Nebunia	Păcate împotriva Duhului Sfânt. Fac pocăinţa cu neputinţă.

Iată şi treptele căderii, în număr de 12, pe care alunecă puterile noastre în fiecare din acest hăţiş de patimi şi păcate:

Războiul diavolului: I. **Lupta**
II. **Biruinţa**

I. Lupta	Cu mintea (prin)	1. Momeala 2. Asupreala 3. Unirea
	În inimă	4. Lupta
	Cu voinţa (prin)	5. Învoiala 6. Împlinirea cu lucrul
	Cu trupul (prin)	7. Deprinderea sau obiceiul 8. A doua fire (a doua natură)
II. Biruinţa (diavolului)	Întunecă mintea (cu)	9. Deznădejdea
	Aprinde mintea (cu)	10. **Erezia** - sau starea împotriva adevărului: - propovăduit; - arătat; - dovedit
	Surpă mintea (cu)	11. **Sinuciderea** 12. **Nebunia**

Deci, dacă lucrurile ar fi mers fără nici o împiedicare, după planul ucigaş al vrăjmaşului, de mult viaţa oamenilor s-ar fi făcut iad desăvârşit, înnebunindu-se, îndrăcindu-se, omorându-se unii pe alţii, şi pe ei înşişi.

Ce înseamnează Mântuitorul

Dar ca să nu fie pustiirea aceasta: *„Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu: ca să sfărâme lucrările diavolului"* (I Ioan 3,8). Şi ca să le sfărâme desăvârşit până la sfârşitul veacului, ni S-a împărtăşit pe Sine, în primele trei Sfinte Taine, fiecăruia îndată după venirea noastră în lume. Ni S-a dăruit pe Sine ca lumină, ce luminează pe tot omul ce vine în lume (Ioan 1,9). Aceste Taine sunt: Sfântul Botez, Ungerea cu Sfântul Mir şi Sfânta Împărtăşanie, iar la vârsta priceperii, cunoştinţa de Dumnezeu (Ioan 17,3).

Prin Sfântul Botez, Biserica lui Hristos ne naşte de sus (Ioan 3,3) în obştea creştinilor sau a ucenicilor Domnului. Prin el primim ştergerea vinovăţiei păcatului străvechi, întrucât toţi eram în Adam când a păcătuit el. Cu înclinarea spre păcat însă, care rămâne şi după Botez[29], urmează să ne luptăm fiecare.

---

29 Înclinarea spre păcat acţionează diferit de la om la om după zestrea ereditară pe care a moştenit-o fiecare de la părinţii, moşii şi strămoşii lui, din generaţie în generaţie; unii-s mai tare înclinaţi spre beţie, alţii spre desfrânare, altele spre uciderea de prunci (avorturi), alţii spre crimă, hoţie, lenevie, lepădarea de Dumnezeu, etc.... De aceea părinţii dacă-şi iubesc copiii primul lucru pe care trebuie să-l facă pentru aceştia este să-şi spele zestrea ereditară de păcate prin pocăinţă jertfelnică. Sfinţenia vieţii părinţilor şi bunicilor va aduce binecuvântarea Domnului în viaţa copiilor lor. (n.ed. 2012)

Prin Sfântul Mir, primim sălăşluirea întru noi a Harului, sau a darurilor Duhului Sfânt, potrivit cu atotştiinţa şi orânduirea lui Dumnezeu, ce o are în viaţă, cu noi cu fiecare.

Iar prin Sfânta Împărtăşanie Îl primim pe Însuşi Domnul, Dumnezeul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ca Mântuitor din primejdia ce o avem cu vrăjmaşul şi pustiitorul vieţii.

Tot atunci, la Botez, mai primim de la Dumnezeu şi pe Îngerul păzitor, care răspunde de noi şi de darurile primite, atât în vremea vieţii cât şi la Ieşirea noastră din viaţa pământească.

Mântuitorul nostru, nevăzut, Se îmbracă întru noi, şi pe noi ne îmbracă întru Sine.

„Câţi întru Hristos v-aţi botezat, întru Hristos v-aţi şi îmbrăcat" (Galateni 3,27).

Omul cel dintâi, luat din pământ şi pământesc, se îmbracă în omul cel de al doilea, care este din Cer şi se face ceresc (I Corinteni 15,47). Iar omul ceresc este Iisus Hristos: Omul cel nou care este chipul şi asemănarea lui Dumnezeu.

Făptura noastră cea sufletească sau duhovnicească se uneşte cu Hristos, iar El se face - aşa zicând - Duhul nostru. Iată pe scurt ce este tămăduirea firii noastre, sau înnoirea omului.

Toţi creştinii sunt botezaţi şi totuşi nu toţi se mântuiesc. De ce? Iată de ce: darurile Botezului stau înlăuntrul făpturii noastre nevăzute, aşteptând sporirea vârstei şi vremea minţii, când, prin propovăduirea Bisericii, aflăm despre comoara cerească, cea ascunsă în „ţărâna" noastră, în ţarina fiinţei noastre. Deci de la aceasta atârnă: ne învoim să o

dezgropăm şi să o punem în valoare sau călătorim cu nepăsare înainte?

Comoara are preţ mare, însă adevăratul preţ îl are când e ştiută, dezgropată şi pusă în valoare. Adică darurile Botezului aşteaptă ca mintea să ajungă la vârsta de judecată, şi să vadă: se învoieşte pentru aceste daruri, ca să le pună în valoare sau nu pune nici un preţ pe ele?

Aşa aşteaptă Dumnezeu hotărârea liberă a omului, ca mântuirea noastră să fie nu numai un dar al lui Dumnezeu, ci şi o faptă a libertăţii noastre. De aceea nu se mântuiesc toţi, ci numai cei ce-şi izbăvesc libertatea din robia patimilor şi o întorc spre Dumnezeu.

De la hotărârea noastră atârnă: ne facem un Duh cu Domnul (I Cor 6,17) sau Îi stăm împotrivă mai departe?

Iată cum Ziditorul făpturii, Mântuitorul nostru, îndură o micşorare a Sa în Duh, pe potriva măsurilor noastre omeneşti, cu fiecare rând de oameni, până la sfârşitul veacului. Şi Se sileşte ca un mare smerit, să ne înduplece prin alegerea cea de bună voie, să suim la măsura Sa dumnezeiască. Se micşorează pe Sine la măsura omenească dându-Se minţii noastre, să-I semuiască preţul şi, de îl va afla, să ridice firea noastră omenească la măsura dumnezeieştii Sale smerenii, adică să fim dumnezei după dar.

Iată pe Dumnezeu cârmuind lumea şi totuşi, cu mare smerenie, bătând şi aşteptând la poarta zidirii Sale, să I se deschidă şi să fie primit...

Într-unii Se naşte, într-alţii sporeşte cu vârsta

şi cu înţelepciunea, într-alţii propovăduieşte, într-alţii minuni săvârşeşte şi, în sfârşit, într-unii se schimbă la faţă în lumină dumnezeiască; iar într-alţii - foarte mulţi de aceştia - neasemănat se chinuieşte.

Rugăciunea neîncetată

Matei 18:

19. *Dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privinţa unui lucru* (mântuirea) *pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în Ceruri.*

20. *Că unde sunt doi sau trei adunaţi întru numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor.*

Cuvintele acestea, pe lângă înţelesul literei, mai au şi următorul înţeles: pământul este trupul, iar mai cu deosebire inima; cei doi sau trei sunt puterile sufletului[30], care, dacă se vor învoi pe pământ, adunându-se într-un gând, va fi şi Dumnezeu în mijlocul lor. Unirea puterilor sufletului pe pământul inimii, înseamnează iubirea, căci numai ea uneşte cele învrăjbite. Iar iubirea cerând ceva de la Dumnezeu, Tatăl răspunde celor doi sau trei de pe pământ, dăruindu-le iubirea Sa din Ceruri, Care este Fiul Său, şi aşa ne aflăm având pe Dumnezeu, Care este iubire, în mijlocul nostru.

Minunea acestei adunări a puterilor sufletului, învrăjbite de fapta ucigaşă a păcatului nu e cu pu-

[30] **Mintea, iubirea** (simţirea) şi **voinţa** sunt cele trei puteri ale sufletului.

ținţă decât în numele lui Dumnezeu. Rugăciunea neîncetată a fericitului nume: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă pe mine păcătosul", după îndemnarea Sfântului Pavel: *„Neîntrerupt vă rugaţi!"* (I Tesaloniceni 5,17), săvârşeşte minunea unirii în dragoste a celor învrăjbite de păcat.

Stăruim în tot chipul cu putinţă asupra unirii lui Hristos cu fiecare din puterile sufletului, precum şi asupra puterilor însăşi, pentru că **mântuirea - singurul lucru ce trebuie cu adevărat - este, pe rând, o lucrare şi a minţii, şi a voinţei şi a dragostei.** Mai mult: o lucrare îmbinată armonic şi mult sporită; puterile sufleteşti înmulţindu-se, nu numai adunându-se.

Sub lucrarea Preafericitului nume, puterile sufletului: mintea, iubirea (simţirea) şi voinţa se întorc de la iubirea străină, la care le-a încovoiat vicleanul, iarăşi la Dumnezeu, spre Care erau zidite. Preafericitul nume ne readuce iarăşi din robia contra firii, la lucrarea cea după fire.

Darurile Sfântului Botez ne îmbie, lăuntric prin conştiinţă[31], şi din afară prin cuvântul Bisericii, la împlinirea poruncilor lui Dumnezeu. Lucrarea poruncilor, care păzesc viaţa curată şi dau viaţă celui ce le împlineşte (Neemia 9,29), tocmai slujba aceasta o are: dezgroparea comorii, sau deşteptarea puterilor sădite în noi la a doua naştere, trezirea la viaţa cea după Hristos şi după Duhul Sfânt.

---

[31] Prin **conştiinţa religioasă,** dacă o mai avem trează şi nu a fost înfrântă şi redusă la tăcere de egoista **conştiinţă a eului.** (n.ed.)

Că Dumnezeu Se găseşte în poruncile Sale, şi prin porunci vine la noi şi pe noi ne strămută întru Sine; precum şi întors, prin fărădelegi se strecoară vrăjmaşul şi ajungem la o asemănare cu dracul. Deci, cei ce ajung hotarul morţii în nelucrarea poruncilor nu se vor mântui, ca unii ce n-au aflat comoara, ba şi talantul de negustorie l-au îngropat în pământ. (Sfântul Marcu Ascetul, Filocalia ed. I, vol. I, p. 294, Sibiu, 1946).

Câtă vreme mergem în voia valurilor, în voia firii povârnite spre păcat, n-avem nici-o luptă, nu ne trezim din cursele vrăjmaşului (II Timotei 2,26); stăm de bună credinţă că mergem bine, ne isprăvim zilele în fericire şi coborâm cu pace la iad (Iov 21,13).

Dar de îndată, însă, ce aflăm cum suntem şi ne trezim cum trebuie să fim, **puterile iadului vor sări să ne ceară socoteală pentru nesupunere.** Dar nu vor sări cu toată urgia răutăţii, că nu-i lasă Dumnezeu, ci cu vicleşuguri şi curse, cu minciuni şi cu înfricoşare sau cu amăgirea nălucirilor şi cu alte nemaipomenite zavistii. Pe de altă parte, se vor folosi de unelte de ale lor (Ioan 8,44), oameni amăgiţi de ei, care ne-ar face toate câte îi învaţă dracii, dacă ar fi după ei. De aceea zice Înţeleptul: *„Fiule, când vrei să te apropii să slujeşti Domnului, găteşte-ţi sufletul tău spre ispite"* (Sirah 2,1).

Sfinţii Apostoli - cei strămutaţi din lumea aceasta de dragostea Mântuitorului şi care, deşi se vedeau în lume, nu erau din lume (Ioan 17,14) - totuşi au fost preveniţi de Mântuitorul, prin cuvântul către Petru: *„Simone, Simone, iată satana v-a*

cerut pe voi să vă cearnă ca pe grâu. Iar Eu M-am rugat pentru tine, să nu scadă credinţa ta" (Luca 22,31-32).

Pricepem din acestea precum că războiul nevăzut, care se încinge între suflet şi diavol, e îngăduit de Dumnezeu, să se dea în stadia vieţii acesteia. El are legile după care trebuie să urmăm întocmai, ca, la sfârşitul alergării, să consfinţească Dumnezeu biruinţa noastră, cea ajutată de El şi pe potriva puterii noastre, ca să nu pierdem vremea, mântuirea şi smerenia. Că zice un Sfânt Părinte: „Ia ispitele, şi îndată nu mai e nimeni care să se mântuiască".

Războiul ispitelor e focul care lămureşte ce suntem fiecare: lemne, pietre, aramă, paie, câlţi, „pământ şi cenuşă" (Facere 18,27) sau aurul smereniei - dulama lui Dumnezeu - ceea ce numai războiul te poate arăta.

Lupta după lege

Cei ce nu urmăresc în viaţa aceasta nimic mai mult decât să fie „fericiţi" în lume şi tihniţi în trup, aceştia n-au război cu diavolul. Pe aceştia îi are fără de război. Căci câtă vreme umblă după tihnă şi fericire deşartă, n-au să se trezească din vraja vrăjmaşă (II Timotei 2,26), care-i duce pe nebăgate de seamă la pierzare sigură. De aceea a zis un Sfânt Părinte, că cea mai primejdioasă temniţă e aceea în care te simţi bine: nu vei ieşi din ea niciodată.

Războiul începe abia cu cei ce învaţă să se desprindă din toată tihneala şi slava cea deşartă a vieţii acesteia. Şi începe aşa: Toate patimile sau lucrările împotriva firii se ivesc mai întâi în minte, în partea cea mai subţire a făpturii noastre nevăzute. Aici vine un chip sau un gând al lumii acesteia şi stă ca o momeală. Iar mintea, dacă e neînvăţată, sau neprevenită despre lucrătura străină, ca un miel neştiutor vede lupul şi se duce la el, crezând că e oaie. Iar dacă lupul mai e şi viclean, se îmbracă în piele de oaie, şi bietul miel, neavând mirosul oii cercate, tot de-a zburda se duce în colţii lupului flămând.

Prima întâlnire între minte şi diavol e la linia momelii, pe care o flutură el în văzduhul minţii. Dacă mintea nu bagă momeala în seamă, vrăjmaşul stăruie cu ea, o arată mai sclipitoare, ca să o

facă iubită minții. Aceasta e a doua înaintare a războiului, sau asupreala. Dacă la asupreală a izbutit să fure mintea cu momeala și să o facă să vorbească împreună, avem înaintarea la unire.

Împărăția lui Dumnezeu se ia cu luptă.
Pictură realizată de părintele Arsenie Boca la biserica din Drăgănescu-București

Mintea însă se trezeşte, că a fost furată de gând străin, şi că se află în altceva, decât în ceea ce-i era dat după fire; iar când îşi dă seama de ea însăşi şi de cele în care se află, avem lupta cea de gând la o clipă hotărâtoare. Se va învoi mintea să meargă după momeală mai departe, sau se va întoarce de la dânsa? Aici e lupta şi clipele sunt scumpe, şi de cele mai multe ori, viaţa întreagă, a unuia sau a mulţime de inşi, atârnă de lupta nevăzută a câtorva clipe. Dacă întârziem să ne luptăm, se poate întâmpla ca fără veste să fim învăluiţi la minte din partea poftei sau a iuţimii, asupra cărora încă aruncă vrăjmaşul aprinderea sa. Prin urmare, ostaş al lui Hristos, lupta trebuie dată grabnic şi după lege.[32]

Încă din Vechiul Testament se cunoştea războiul cel de gând, despre care David scria acestea: *„Fiică a Babilonului* (înţelegeţi: satană, satană...), *dornică de pustiire, ferice de cel ce-ţi va plăti după fapte ce ne-ai făcut tu nouă; ferice de cel ce va lua şi va lovi de piatră pruncii tăi"* (Psalmul 136,8).

Gândurile celui rău, nălucirile lui, idolii (ideile fixe ale lui), momelile sale, aceştia sunt pruncii

---

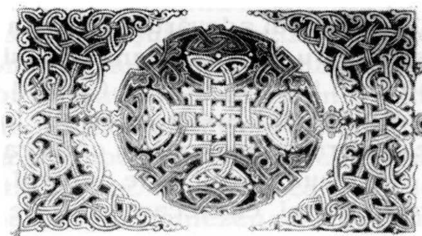
[32] „În fiecare zi suntem într-un război nevăzut prin surprindere. Măruntişurile care ne iau prin surprindere dovedesc apartenenţa noastră la una din cele două împărăţii, a cerului sau a iadului. Aproapele este acul de cumpănă care ne arată la fiecare prilej spre care împărăţie înclinăm. De foarte mare folos ne este să fim înarmaţi cu foarte mare atenţie. Conştiinţa atotprezenţei Domnului Hristos, din rugăciune, nu poate fi luată de iuţeala nici unei surprinderi, niciodată." (Cuvinte de învăţătură ale Părintelui Arsenie Boca)

vavilonești, sau „puii de drac", după cum îi numește Sfântul Maxim Mărturisitorul. Iar piatra este Hristos, temelia cetății sufletului, piatra cea din capul unghiului pe care zidarii vremii de atunci n-au băgat-o în seamă (Matei 22,42). Or, întru nimeni altul nu este mântuire, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat nouă, oamenilor, întru care să ne mântuim (Faptele Apostolilor 4,11-12). De piatra aceasta trebuie să lovim pruncii vavilonești. Căci, cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va cădea piatra aceasta îl va spulbera (Matei 21,44). De aceea, Sfântul Ioan Scărarul zice: „Ca numele lui Iisus Hristos, armă mai tare, în Cer și pe pământ, nu este!" Cerul este mintea și pământul inima, în care trebuie să se depene rugăciunea neîncetată a preasfântului nume: „Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul", întorcându-se ca o armă mereu întinsă asupra vrăjmașului. Căci Dumnezeu-Tatăl I-a dat (Mântuitorului) un nume mai presus de tot numele, ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, și al celor cerești și al celor pământești și al celor de dedesubt (Filipeni 2,9-10).

Cuvântul acesta poate însemna tot așa de bine, pe rând, următoarele lucruri în înțelesul literei: cerul - sfinții, Biserica biruitoare - îngerii; pământul - locuitorii pământului, Biserica luptătoare și cel aruncat pe pământ având mânie mare; cele de dedesubt - cei mutați din viața aceasta, dar neaflători în Biserica biruitoare ci în închisorile fărădelegilor sau iadul. Altă însemnare poate

fi aceasta: cerul e mintea, pământul e inima cu poftele ei, iar cele de dedesubt ar fi cele din subconştientul nostru, de care de obicei nu ştim şi nu ne dăm seama, dar le purtăm în noi.

Deci, dacă la ceasul de război, mai bine zis în clipa de luptă, lovim momeala cu numele lui Dumnezeu, depănând rugăciunea, vom vedea lucru minunat: pentru ostaş luptându-se Împăratul, tocmai întors de cum e în războiul văzut. Împăratul nostru s-a luptat până la moarte şi încă moarte pe cruce, şi printr-însa trecând a rupt zăvoarele şi a spart porţile iadului, biruind pentru ostaşii Săi şi slobozindu-i. Iar de atunci biruie ca un Dumnezeu, oriunde e chemat pe nume şi Îl cheamă dragostea.

Pe trepte de-a râpa

Vremea de luptă are o clipă de mare cumpănă şi anume: Dacă mintea nu-şi aduce aminte de „Doamne Iisuse Hristoase..." i se întâmplă că încuviinţează lucrul vrăjmaşului. Această încuviinţare o dă voinţei, căreia încă-i suflă vicleanul boarea ameţirii. Voinţa ia hotărârea întotdeauna după sfatul minţii şi niciodată înainte - cel puţin în faptele de conştiinţă, aşa e. De aceea se zice că în orice hotărâre avem libertatea voinţei, adică putinţa de a alege ce vrem. Darul libertăţii voinţei ni l-a dat Dumnezeu, ca pe o mare cinste, şi prin el avem a spori până la măsuri dumnezeieşti. Iată de ce toată strădania dezrobirii puterilor sufleteşti, din patimile contra firii, duce de fapt la redobândirea libertăţii de fii ai lui Dumnezeu (Matei 5,9; Galateni 3,26), de fii ai adevărului, care face liberi[33] pe cei ce stau întru adevăr (Ioan 8,32) şi nu stau în minciună şi în tatăl minciunii (Ioan 8,44). Prin darul libertăţii voinţei avem a sui de la chip la asemănare. Pentru refacerea sau crearea din nou a omului a venit Dumnezeu între oameni, şi tot de aceea petrece cu noi, cu fiecare rând de oameni,

---

[33] Redobândirea libertăţii de fiu al lui Dumnezeu îl face pe omul care stă întru adevăr să devină normal! Omul normal este omul care liber se întoarce la Creatorul şi Părintele său. Voinţa lui a fost dezlegată din lanţuri străine. Iubeşte pe Dumnezeu şi e fericit. (n.ed. 2012)

şi în tot chipul silindu-se să ne dezlege libertatea voinţei din lanţuri străine; iar noi, nepricepuţii, după puţin, iarăşi ne predăm spre şi mai grele lanţuri.

Iubirea înclină libertatea, ca pe o cumpănă.

Deci dacă mintea se va afla iubind momeala străină şi sfatul viclean, va înclina cumpăna liberei alegeri spre momeala şi sfatul străin. Aşa se deschide spărtură în cetate şi se năpustesc puhoaie de vrăjmaşi, care aşteptau ascunşi afară. Şi repede urmează pustiire jalnică în cetatea sufletului: împlinirea cu lucrul şi repetarea faptei aceleia, până ajunge deprindere sau obicei. **Înrădăcinarea obiceiului păcătuirii duce întocmirea sufletească şi trupească a omului până la neputinţa de a se mai împotrivi, sau chiar până la a nu vrea să se mai împotrivească.** Aşa se întâmplă că lucrarea împotriva firii i se face omului „a doua fire" - firea fărădelegii, sau legea păcatului. Asta e tot una cu pierderea darului libertăţii voinţei.

Totuşi omul, slăbindu-i puterile, îşi dă seama că robeşte vrăjmaşului, căci de unde odată **pruncii vaviloneşti erau micuţi şi-i lua în glumă, acum s-au făcut bărbaţi şi-i simte cum îi fură puterile.** Iar lui, din multă păcătuire, i s-a stins puterea voinţei de a se împotrivi. Când avea puterile întregi nu asculta povaţa, iar acum când nu le mai are, le-ar întoarce lui Dumnezeu, dar nu le mai are de unde. **Toată vigoarea tinereţii o dă cui nu trebuie (o dă dracului), iar bătrâneţea hârbuită, umblă să o dea lui Dumnezeu. Ce socoteală?** Câteodată primeşte Dumnezeu şi cioburile, însă numai dacă au mai rămas puteri şi pentru cea mai de pe urmă

luptă, mai grea ca cea dintâi, (luptă) care e pe viaţă şi pe moarte. Căci **vrăjmaşul, care pustieşte prin patimi, când află că mintea, împinsă de strigarea conştiinţei, vrea să facă răscoală împotriva robiei sale, vine cu asuprire mare, dovedind sufletului că n-are chip de scăpare.** Iar ca pedeapsă, precum că sufletul a îndrăznit una ca aceasta, diavolul umblă să-l dea legat la un chinuitor mai greu: **duhul deznădejdii.**

Aşa e de grea robia duhului acestuia, încât sufletul, adunându-şi cele mai de pe urmă puteri, dă lupta deznădejdii. Atunci se află sufletul între viaţă şi moarte. Câte unii mai scapă, alţii o duc aşa mai mult morţi decât vii, iar alţii, nemaiputând suferi, li se întunecă mintea şi fac şi păcatul cel mai de pe urmă: omorârea de sine. Şi în sfârşit, altora, de durere, li se rătăceşte mintea cu totul, dând în nebunie.

Trebuie să spunem că fiecare din patimile de căpetenie pot duce zidirea lui Dumnezeu până la căderea cea mai de pe urmă, fie ea omorâtoare de sine, fie nebunia, fie chiar îndrăcirea. De pildă, lăcomia de avere, lăcomia de putere şi fumul mândriei pe câţi nu i-a luat de minte şi s-au omorât?! Bolile de pe urma curviei, pe câţi nu i-au adus să-şi pună capăt zilelor? Care dintre beţivi a sfârşit bine, din cei care n-au vrut nicidecum să se lase de patima lor? Dar şi lenea poate face nebunii, când se vede în primejdii.

De unde atâta pustiire? De la o clipă fără de Dumnezeu a minţii, clipă în care vrăjmaşul i-a furişat undiţa iadului pe gât, învăluită meşteşugit

într-o momeală. Cu momeala plăcerii ispiteşte pe tot omul, spre patima spre care-l prinde că are povârnire mai mare: pe cel aplecat spre trup cu desfrânarea; pe cel înclinat spre gânduri, cu înţelepciunea veacului acestuia, care pe mulţi i-a rătăcit de Dumnezeu şi pe puţini i-a întors; pe cei dornici de Cuvântul lui Dumnezeu îi ispiteşte cu Biblia (II Petru 1,20), încât în zilele noastre se văd mulţi călători la iad cu Scriptura în mână. Toţi cei ce umblă după plăceri, de orice fel, nu vor scăpa de primejdii, căci sub orice plăcere e încolăcit un şarpe.

Unii şi-au tăiat mintea în scripturi

Cu trecerea de vreme, satana s-a mai iscusit în rele. Pe cine poate să-l întoarcă împotriva lui Dumnezeu, o face, rânjind bucuros; pe cine iubeşte pe Dumnezeu, dar călătoreşte fără sfat şi întrebare, îl învaţă şi el să iubească pe Dumnezeu, şi-l laudă că bine face, fără să priceapă aceştia că au căzut la laudă străină şi că în credinţa lor s-a încâlcit un fir subţire de putere vrăjmaşă.

Vicleanul bagă de seamă ce face Dumnezeu şi face şi el la fel:

- Trimite Dumnezeu slujitori, trimite şi el.
- Trimite Dumnezeu vedenii, se arată şi el.
- Propovăduieşte Dumnezeu iubirea de oameni fără deosebiri şi margini, propovăduieşte şi el.

Cu un cuvânt, contraface tot ceea ce face Dumnezeu şi dă de râpă pe oameni, cu mulţimea înşelăciunilor. S-a făcut de-o îndrăzneală nemaipomenită, încât şi lumina dumnezeiască o contraface, nu în înţelesul că s-ar putea apropia să strâmbe adevărata lumină, că l-ar face scrum, ci năluceşte şi el o lumină, cu care amăgeşte pe cine poate şi-l prinde că umblă cu îndrăzneală după daruri dumnezeieşti, înainte de dobândirea smereniei statornice. Aşa se preface în chip mincinos şi în înger al luminii (II Corinteni 11,14) şi în hristos mincinos (Matei 24,24) şi îi înşeală pe mulţi, zicând: „Eu sunt hristos" (Luca 21,8) şi te trimit să

propovăduieşti şi să faci cutare şi cutare...

E vremea de care ne-a prevenit Mântuitorul, zicând: „Băgaţi de seamă să nu fiţi amăgiţi, căci mulţi vor veni în numele Meu, spunând: «Eu sunt Mesia şi ceasul e aproape!» Nu vă luaţi după ei!" (Luca 21,8).

De aceea e bine să lămurim, după putere, şi acest ucigaş vicleşug al nălucirilor, fiindcă de la o vreme încoace mulţi înşelaţi se ivesc şi multă tulburare fac printre oameni. Iată cum vine cursa aceasta:

Vicleanul are două feluri de momeli, după iubirea omului, care înclină, fie spre pierzare, fie spre mântuire. Este şi *o ispită a mântuirii*, în care au căzut mulţi înşelaţi, zicând că-s mântuiţi, ori ei n-au săvârşit nici alergarea şi nici după lege n-au luptat. Este şi *ispita sfinţeniei*, este şi *ispita misiunii*, sau *a trimiterii de la „Dumnezeu"*, precum este şi *ispita muceniciei*.

În toate aceste ispite cad cei ce ocolesc osteneala, minţile înguste, care spun că nu mai au nimic de făcut decât să creadă şi să se socotească a fi şi ajuns sfinţenia, misiunea, mucenicia şi celelalte năluciri la minte. Au şi ei o osteneală, aceea de a ajunge la darurile mai presus de fire, înainte de vreme şi ispitind pe Dumnezeu.

Deci nu-i de mirare că-i dă în robia înşelătorului de minte, ca să-i chinuiască. Câte unii mai aprinşi la minte, fie de la fire, fie de la boli, neavând cercarea dreptei socoteli, scâncesc în inima lor după daruri mai presus de fire, îmbulziţi de iubirea de sine. **Având iubire fără minte**, pe care ar

vrea să o cinstească cu daruri mai presus de fire, Dumnezeu îngăduie duhului rău să-i amăgească desăvârşit (II Tesaloniceni 2,11), ca pe unii ce îndrăznesc să se apropie de Dumnezeu, necuraţi la inimă. De aceea, **pentru îndrăzneală**, îi dă pe seama vicleanului să-i pedepsească. Astfel, când atârnă de la Dumnezeu o atare pedeapsă peste oarecare, îl cercetează satana, luând chipul mincinos al lui Hristos, şi grăindu-i cu mare blândeţe **îi trânteşte o laudă**, cu care-l câştigă fulgerător, şi poate pentru totdeauna, ca pe unul ce, pe *calea cea strâmtă şi cu chinuri* ce duce la Împărăţie, umblă după „plăceri duhovniceşti". Iată-l cu momeala pe gât. De acum, după oarecare **şcoală a rătăcirii**, când încrederea îi va fi câştigată desăvârşit şi-i va fi întărită prin potriviri de semne prevestite, ajunge încrezut în sine şi în hristosul lui, încât şi moarte de om e în stare să facă, întemeindu-se pe Scriptură.

Iată cum, „puiul de drac" al iubirii de sine, făcându-se bărbat şi ajutat prin vedenii mincinoase de tatăl său, tatăl minciunii, strâmbă mintea bietului om, încât i se va părea păcatul virtute dumnezeiască. Ba încă, omorând pe cei ce nu cred ca el, i se va părea că face slujbă lui „dumnezeu" (dumnezeul care l-a înşelat pe el) (Numeri 25,7-13).

Când stai de vorbă cu câte unul din aceştia, te uimeşte convingerea şi siguranţa lui, uneori şi legătura cu judecată a cuvintelor lui, şi nu poţi prinde repede că stai de vorbă cu un înşelat şi sărit din minte. Asta, până nu-i afli prima spărtură a minţii, de la care apoi toate meşteşugirile

vicleanului trebuie să-şi de-a arama pe faţă. Trebuie să-i prinzi **momeala** pe care a înghiţit-o şi care, de cele mai multe ori, e **căderea la laudă**, cu care **tatăl minciunii şi-a mângâiat pruncul iubirii de sine**, pe care l-a clocit cu atâta osârdie cel amăgit de minte.

Şi nu e mare mirarea, căci zice un filozof: e destul să primeşti în minte o singură prejudecată, ca apoi să nu fie prăpăstenie la care să nu ajungi în chipul cel mai logic posibil cu putinţă. De aceea Biserica înşiră printre păcatele minţii şi prejudecăţile.

O mărturie din Scripturi a celor zise ne va lămuri bine. Era pe vremea proorocilor mincinoşi (III Regi 18,21) din zilele lui Ilie şi a regelui Ahab. Proorocul Ilie vestise regelui mustrarea lui Dumnezeu, necazurile şi moartea ce-l vor ajunge, în zilele urmaşilor săi.

III Regi, cap. 22:

1. *Trecură trei ani fără război între Siria şi Israil.*

2. *În al treilea an s-a dus Iosafat, regele Iudei, la* (Ahab) *regele lui Israil* (urmaşii lui Solomon dezbinaseră regatul).

3. *Şi a zis regele lui Israil către slugile sale: „Ştiţi voi oare că Ramotul Galaadului e al nostru şi noi tăcem de atâta vreme şi nu-l scoatem din mâna regelui Siriei?"*

4. *Apoi i-a zis lui Iosafat: „Merge-vei şi tu cu mine la război împotriva Ramot-Galaadului?" Iar Iosafat a zis către regele lui Israil: „Cum eşti tu, aşa-s şi eu; cum e poporul tău, aşa-i şi poporul meu; cum sunt caii tăi, aşa-s şi caii mei".*

5. *Şi a mai zis Iosafat, regele lui Iuda, către* (Ahab) *regele lui Israil: „Întreabă dar astăzi, ce zice Domnul?"*

6. *Şi a adunat regele lui Israil ca la patru sute de prooroci şi le-a zis: „Să merg eu oare la război împotriva Ramot-Galaadului, sau nu?" şi ei au zis: „Să mergi, că Domnul îl va da în mâinile regelui!"*

7. *Şi a zis Iosafat: „Nu mai e oare aici un prooroc al Domnului, ca să întrebăm pe Domnul prin el?"*

8. *Şi a zis* (Ahab) *regele lui Israil către Iosafat: „Mai este un om, prin care se poate întreba Domnul, însă eu nu-l iubesc, căci nu prooroceşte de bine pentru mine, ci numai de rău - acesta e Miheia, fiul lui Imla". Şi a zis Iosafat: „Nu vorbi aşa, rege!"*

9. *Şi a chemat regele lui Israil pe un famen şi a zis: „Du-te repede după Miheia, fiul lui Imla!"*

10. *Apoi regele lui Israil şi Iosafat, regele Iudei, s-au aşezat fiecare în tronul său, îmbrăcaţi în haine domneşti, în locul de lângă porţile Samariei şi toţi proorocii prooroceau înaintea lor.*

11. *Iar Sedechia, fiul lui Ghenaan, şi-a făcut nişte coarne de fier şi a zis: „Aşa zice Domnul: Cu acestea îi vei împunge pe Sirieni, până ce-i vei nimici".*

12. *Şi toţi proorocii au proorocit aceleaşi, zicând: „Să te duci împotriva Ramot-Galaadului, că vei izbuti. Domnul îl va da în mâinile regelui".*

13. *Iar trimisul care s-a dus să cheme pe Miheia, i-a grăit acestuia, zicând: „Iată, toţi proorocii proorocesc într-un glas de bine, regelui; să fie dar şi cuvântul tău asemenea cu cuvântul fiecăruia din ei".*

14. *Dar Miheia a zis: „Viu este Domnul. Ce-mi va spune Domnul, aceea voi grăi".*

15. *Apoi a venit el la rege şi regele i-a zis: „Miheia, să mai mergem noi oare în război împotriva Ramot-Galaadului, sau nu?" Şi a zis acela: „Du-te că vei izbuti, Domnul îl va da în mâinile regelui".*

16. *Şi a zis regele: „Iar şi iar te jur, ca să nu-mi grăieşti nimic, fără numai ceea ce este adevărat, în numele Domnului".*

17. *Şi a zis el: „Iată, văd pe toţi israiliţii împrăştiaţi prin munţi, ca oile ce n-au păstor. Şi a zis Domnul: ei n-au domn, să se întoarcă fiecare cu pace la casa sa".*

18. *Atunci (Ahab) regele lui Israil a zis către Iosafat, regele Iudeii: „Nu ţi-am spus eu, oare, că el nu prooroceşte de bine pentru mine, ci numai de rău?"*

19. *Miheia însă a zis: „Nu e aşa! Nu eu grăiesc! Ascultă cuvântul Domnului! Am văzut pe Domnul, şezând pe tronul Său şi toată oştirea cerească stătea lângă El, la dreapta şi la stânga Lui.*

20. *Şi a zis Domnul: «Cine ar îndupleca pe Ahab să meargă şi să cadă în Ramot-Galaad?» Unul spunea una, altul alta.*

21. *Atunci a ieşit un duh şi a stat înaintea feţei Domnului, şi a zis: «Eu îl voi ademeni». Şi a zis Domnul: «Cum?»*

22. *Iar acela a zis: «Mă duc şi mă fac duh mincinos, în gura tuturor proorocilor lui». Zis-a Domnul: «Tu-l vei ademeni şi vei face aceasta: Du-te şi fă cum ai zis!»*

23. Şi iată cum a îngăduit Domnul duhului celui mincinos să fie în gura tuturor proorocilor acestora, ai tăi; însă Domnul n-a grăit de bine pentru tine.

24. Atunci s-a apropiat Sedechia, fiul lui Ghenaan, şi lovind pe Miheia peste obraz, a zis: „Cum, au doară S-a depărtat Duhul Domnului de la mine, ca să grăiască prin tine?"

25. Dar Miheia a zis: „Iată, ai să vezi aceasta în ziua când vei fugi din cămară în cămară ca să te ascunzi".

26. Zis-a regele lui Israil: „Luaţi pe Miheia şi îl duceţi la Amon, căpetenia cetăţii, şi la Ioaş, fiul regelui.

27. Şi spuneţi: Aşa zice regele: „Aruncaţi-l în temniţă şi îl hrăniţi numai cu puţină pâine şi cu puţină apă, până ce mă voi întoarce biruitor".

28. Iar Miheia a zis: „Că ai să te întorci biruitor, aceasta n-a grăit-o Domnul prin mine". Apoi a zis: „Ascultaţi, toate popoarele!"

29. După aceea a purces regele lui Israil şi Iosafat, regele Iudeii, împreună asupra Ramot-Galaadului.

30. Şi a zis regele lui Israil către Iosafat: „Eu îmi schimb hainele şi intru în luptă; iar tu îmbracă-ţi hainele de rege!" Şi şi-a schimbat hainele regele lui Israil şi a intrat în luptă.

31. Regele sirian însă a poruncit celor 32 de căpetenii ale carelor de război, şi a zis: „Să nu vă luptaţi nici cu mic, nici cu mare, ci numai cu regele lui Israil".

32. Căpeteniile carelor, văzând pe Iosafat, au

crezut că acesta este cu adevărat regele lui Israil, şi s-au repezit asupra lui, ca să se lupte cu el. Iosafat însă a strigat.

33. *Atunci căpeteniile carelor, văzând că nu e acesta regele lui Israil, s-au abătut de la el.*

34. *Iar un om a întins arcul şi a lovit, din întâmplare, pe regele lui Israil (Ahab) cel cu hainele schimbate, într-o încheietură a platoşei; şi acesta a zis căruţaşului său: „Întoarce îndărăt şi mă scoate din oaste, că sunt rănit".*

35. *Şi s-a pornit luptă mare în acea zi, şi regele (rănit) a stat în căruţa sa, în faţa sirienilor, toată ziua, iar seara a murit; şi a curs sânge din rana sa pe podul căruţei.*

36. *Şi la asfinţitul soarelui s-a dat de veste la toată tabăra, zicând: „Să meargă fiecare la cetatea lui, fiecare la ţinutul lui!"*

37. *Şi murind regele a fost dus în Samaria şi l-au înmormântat în Samaria.*

38. *Şi au spălat căruţa lui în iazul Samariei şi câinii au lins sângele lui Ahab, iar desfrânatele s-au scăldat în spălătura acelui sânge, după cuvântul Domnului, pe care l-a grăit (şi prin Ilie).*

Duhul care a ieşit şi a stat înaintea feţei Domnului şi s-a făcut duh mincinos în gura proorocilor, căruia i-a zis Domnul: *„Du-te şi fă cum ai zis!"* e acelaşi care a cerut de la Dumnezeu să încerce pe Iov, ca să se arate răbdarea şi statornicia dreptului.

Iov 1:

6. *Într-o zi îngerii lui Dumnezeu se înfăţişară înaintea Domnului şi satana veni şi el printre ei.*

7. *Atunci Domnul zise către satana: „De unde vii?" Iar satana răspunse Domnului şi zise: „Am dat târcoale pe pământ şi m-am plimbat în sus şi în jos".*

Cu îngăduirea lui Dumnezeu, satana îi cerne şi îi culege pe toţi cei ce mai umblă în lumea aceasta după plăceri, chiar duhovniceşti, dacă îi prinde că încă nu s-au lepădat desăvârşit de iubirea de sine şi de orice spurcăciune a vieţii, după atâta şi atâta propovăduire a Bisericii. Că patimile acestea îi fac pe oameni să cadă loviţi de săgeţile laudei şi să se trezească cu mintea înşelată şi sărită de la locul ei (din socoteala smereniei).

Că iată, pe cei ce nu aveau curăţia vieţii, lingăii de la curtea regelui Ahab, i-a dat înşelăciunii desăvârşite a duhului minciunii, şi sfatul lor era ispită regelui iubitor de slavă deşartă, ispită în care trebuia să cadă şi regele, ascultătorul lor, pentru păcatele sale.

Ca şi înşelaţii aceia, care l-au pălmuit pe adevăratul prooroc al lui Dumnezeu, aşa şi proorocii mincinoşi din zilele noastre sunt de o îndrăzneală nemaipomenită şi pălmuiesc smerenia, dându-se pe sine de ceva mare: „Ilie", „Ioan", „Hristos", „Fiul Omului", „Dreptul Judecător" şi aşa mai departe. Pretind ascultare de la oameni pentru că „Dumnezeu" i-a trimis să spună la lume lucruri de care îţi ţiuie urechile, auzindu-i.

Pe semnele următoare se pot cunoaşte că nu mai sunt întregi la minte:

1. Se dau pe sine de ceva mare, cum s-au dat de altfel toţi ereticii (rătăciţii) vremurilor, pe care

însă i-a afurisit Biserica prin Sfintele Soboare.

2. Cad la laudă, având o smerenie mincinoasă.

3. Se ţin pe sine mai presus de Scriptură (unul chiar mi-a rupt-o), mai presus de Biserică şi Sfinţi.

4. Mor după a fi ascultaţi şi crezuţi de oameni.

5. Fierb de mânie când nu sunt luaţi în serios.

6. Adesea au „grăire în duh", cu „duhul" care-i poartă şi-i învaţă.

7. Nu vor, nici în ruptul capului, să-şi controleze prin preoţi cele auzite de la „duhul" lor.

8. Câte unii, cu toate acestea, arată o evlavie neobişnuită: mărturisind pe Hristos, pe Maica Domnului, făcându-şi Sfânta Cruce, bătând mătănii, sărutând icoanele, ba şi Sfânta Împărtăşanie luând şi jurându-se că-s oamenii lui Dumnezeu, iar ei sunt înşelaţi.

9. Fac pe proorocii şi împrăştie spaima în oameni. Multe proorocii li se împlinesc, dar multe nu. Asta atârnă de puterea de străvedere a „duhului" care le spune ce le spune, ca unul ce n-are învelitoarea trupului şi de aceea prinde cu oarecare vreme înainte cele ce le apropie Dumnezeu de oameni. Dar asta nu e proorocie.

10. În numele „dumnezeului" lor sunt în stare să omoare om, întemeindu-se pe Scriptură, că şi Avraam a fost în stare de o atare ascultare, iar Fineas a şi făcut aceasta, şi i-a socotit acestuia râvnă pentru Dumnezeul său (Numeri 25,7-13).

Cu amăgirea ascultării până la uciderea de om, a încercat vrăjmaşul pe mulţi, în toate vremurile, chiar şi pe pustnici, darămite pe oamenii lumii.

Prin urmare, fiind aşa de săritori cu ascultarea

şi credinţa la poveţele „duhului lor" pe care-l cred că e Hristos, (şi nu e), sunt într-adevăr o adevărată primejdie printre oameni; terorişti (pentru cei slab credincioşi).

11. Sar de la un lucru la altul şi leagă lucruri fără nici o legătură. Tâlcuiesc greşit, strâmbă adevărul şi se propovăduiesc din Scripturi mai mult pe ei înşişi decât pe Dumnezeu, mergând grăbit spre cea mai de pe urmă sfărâmare şi sărire a minţii.

12. În preajma lor simţi tulburare şi primejdie, căci mulţi dintre ei au fost pe la casa de nebuni, sau vor trebui să se ducă.

Nu-i ocărâm, ci ne păzim, şi învăţăm şi pe alţii să se păzească şi ne înfricoşăm cât de groaznic şi-au tăiat mintea în Scripturi (II Petru 1,20).

Totuşi, pe cât se poate, să încercăm să-i înţelegem, lămurind adevărul lucrurilor şi meşteşugirile vicleanului. E ştiut că făcând omul gândurile şi voile celui rău, intră acela în el. Sau, altfel zicând: iubind cele rele, pe firul acestei iubiri intră vrăjmaşul în cetate, adică prin cele de-a stânga, relele.

Când însă vede că nu poate amăgi pe om cu cele de-a stânga, sare în cealaltă margine, de-a dreapta de tot, căutând acolo să-l amăgească, ca să-i dea omul crezare[34]. Îi trânteşte o laudă pentru

---

[34] Firul iubirii omului are două capete: de-a stânga iubirea celor rele şi de-a dreapta iubirea virtuţii; diavolul îl cântăreşte atent pe cel ochit spre înşelare spre ce înclină şi-l săgetează apoi fie cu laude pentru virtuţi fie cu îndemnuri spre păcate. Extremele sunt ale diavolului şi abia mijlocul, adică dreapta

mulţimea credinţei în Dumnezeu şi a iubirii virtuţii, şi-l îndeamnă ca fără măsură şi fără întrebare să se silească în acestea.

Pe unul îl trezea la rugăciune, silindu-se să-i strecoare în minte şi în inimă părere mare despre sine, precum că pe „el" îl trezesc „Îngerii" la pravilă. Sau, dacă cel ochit spre înşelare nu e chiar aşa de virtuos, îi mai îngăduie, ba să fumeze, ba să bea, zicându-i prin gândurile lui că-i trebuie putere şi că nu-i păcat. Pe unul l-a săgetat arătându-i-se în chipul lui „Hristos", şi spunându-i: „Pentru dumneata mai răsare soarele!" Douăzeci şi cinci de ani pe urmă l-a mai dăscălit, ca să ajungă să se creadă pe sine că el este „Fiul Omului" din Scriptură, care va despărţi oile de capre şi va întemeia Împărăţia lui Dumnezeu pe pământ, şi că în zilele lui va fi sfârşitul şi judecata se va face prin el.

Firul acestei iubiri, fie că înclină spre păcate, fie că înclină spre Dumnezeu, vrăjmaşul caută să-l prindă de capete, nesfiindu-se, ucigaşul, să se dea drept „Dumnezeu", numai să te prindă. De aceea au zis Părinţii că întotdeauna extremele sunt ale diavolului. Adică şi prea mare iubire de Dumnezeu - înainte de vreme - poate fi pricină de cădere: o iubire oarecum pământească, pătimaşă, neliniştită, nesenină, necurată şi pironită.

Grija la minte!, căci războiul nevăzut cearcă pe toată lumea şi n-a cruţat nici iubirea de Dumnezeu a Apostolilor!

Deci, ca să pricepem tocmai lucrul acesta

socoteală, e acela care-l duce pe creştin în braţele lui Dumnezeu.

subţire, şi rostul pentru toţi al celor scrise, ne folosim de icoana celor trei iubiri, a celor trei ucenici ai Domnului: Petru, Iuda şi Ioan.

Greşelile iubirii şi dreapta socoteală

Aceşti ucenici ai Domnului, din pricina iubirii lor aprinse, fiecare a făcut câte o greşeală. Doi s-au îndreptat, unul s-a surpat. Astfel, când oamenii dintr-o cetate oarecare, necunoscându-i n-au vrut să-i primească, Iacob şi Ioan au zis: „să ne rugăm ca Ilie să pogoare foc din cer peste ei, să-i ardă." (Luca 9,54). Cinstea şi preţul pe care-l avea Domnul în inima lor, precum şi râvna sau iuţimea lor, încă nu le aveau în cumpănă şi cu dreaptă socoteală, şi aşa au ars o greşeală. Mântuitorul i-a adus la blândeţe şi la dreapta socoteală, învăţându-i: „Nu ştiţi ce duh grăieşte prin voi acestea!"... (Luca 9,55).

Petru, după frumoasa mărturisire de credinţă: *„Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu"* (Matei 16,16) şi după lauda Mântuitorului, Care oarecum în aşa fel i-a spus-o încât chiar să-l ferească de primejdia laudei şi a părerii de sine, când Iisus a început să le spună despre patimile şi răstignirea Sa, iubirea lui Petru n-a putut răbda o socoteală ca aceea şi sări cu gura: *„Doamne, să nu-Ţi fie Ţie una ca aceasta!"* (Matei 16,22). Atunci, ca unul ce n-avea şi cunoştinţa tainelor lui Dumnezeu, care să ţină cumpăna dreaptă cu puterea

iubirii aprinsă şi înţeleasă omeneşte, capătă de la Domnul palmele acestea: *„Înapoia mea, satano! Sminteală îmi eşti"* (Matei 16,23). Sigur că nu Petru era satana, ci un gând al satanei intrase repede în Petru, căci era o spărtură, o descumpănire între puterile lui sufleteşti: cunoştinţă, dragoste şi iuţime.[35] Şi se vede că încă nu s-a tămăduit cu îndreptarea aceea. Mai bătrân fiind şi mai greu de leac, **iubirea lui încă nu se strămutase, ca a lui Ioan - toată pentru Mântuitorul - ci mai ţinea ceva şi pentru sine.** Mântuitorul îl cunoaşte şi-i preveşteşte lepădarea cea de trei ori în curtea lui Caiafa. Petru iarăşi a sărit cu gura, zicând că nu; dar la urmă a trebuit să constate că a mai luat trei palme peste obraz, pentru iubirea care n-o dăduse toată lui Dumnezeu, precum se făgăduise, ci mai ţinuse şi pentru sine.

Sfânta Predanie zice că atâta a plâns Petru şi s-a pocăit, încât lacrimile tăiaseră brazde pe obrajii săi.

Iuda, ucenic al Mântuitorului şi el, **având minte, iubire şi voinţă**, însă după felul lui, iarăşi ne dă o pildă şi o învăţătură. Iuda voia ca şi Mântuitorul să iubească ceea ce iubeşte el, adică să întemeieze o împărăţie pământească a Cerurilor, şi Iisus să se facă Împărat, iar pe el mare sfetnic şi vistiernic al arginţilor. Că tare era umilit să fie trimis desculţ, fără straiţă şi numai cu toiag (Marcu 6,8) şi să propovăduiască o Împărăţie pe care n-o

---

35 Puterile sufleteşti: *cunoştinţa, dragostea* şi *iuţimea* sunt tot una cu *mintea, iubirea* şi *voinţa*. (n.ed. 2012)

vedea cu ochii săi de lut, şi pentru care n-avea decât o zdreanţă de pungă goală.

Aşa fiind făcut, parcă era de un gând cu tot neamul său, deşi Mântuitorul l-a iubit şi l-a înzestrat cu daruri întocmai ca şi pe ceilalţi; totuşi **el a rămas evreul fără leac, iubind un „dumnezeu al veacului de acum"** (II Corinteni 4,4), iar pe Iisus, Care nu corespundea iubirii sale pământeşti, L-a vândut pe treizeci de arginţi, câştig ce-a mai putut să scoată pentru slujba pe trei ani.

Cele două capete ale iubirii sale erau prinse de diavol; se iubea pe sine şi iubea pe Dumnezeu numai dacă Dumnezeu îi asigura mulţumirea iubirii sale de sine. Ceea ce adevăratul Dumnezeu n-a putut să-i împlinească, şi de aceea s-a lăsat păgubaş. Mântuitorul a încercat totul cu beteagul Său ucenic, dar în zadar. I-a dat şi Sfânta Împărtăşanie cu Sine, dar în loc să se tămăduiască, atunci intră mai cu putere satana în el (Ioan 13,27) şi Mântuitorul - în grai omenesc zicând - S-a dat bătut, spunându-i: *„Ce faci, fă mai curând!"* Că nu puteau dracii face nimic de nu le îngăduia Dumnezeu...

A avut şi el o clipă de trezire, dar nu mai era el stăpân pe sine, ci acum era mai tare noul său „stăpân", care îl trăgea la plata spânzurătorii... (Fapte 1,18) şi nu i-a mai dat vreme...

Iată ce primejdie grozavă e acea iubire de sine, care nu se dăruieşte lui Dumnezeu şi nu se pleacă sfatului decât cu făţărnicie: necaz mare şi jug greu peste fiii lui Adam (Sirah 40,1).

Unirea celor doi sau trei în numele lui Dumne-

zeu e o minune nevăzută în suflet, e venirea iuţimii, a cunoştinţei şi a dragostei la cumpăna liniştită a dreptei socoteli - ştiutoare de taine şi ştiutoare de măsuri (Romani 12,13), şi aceasta e ceea ce urmărim cu orice prilej, ca pe un dar şi un dor al lui Dumnezeu. Ne trebuie - grăind mai pe înţeles - mai multă inimă în minte şi mai multă minte în inimă, căci altfel, fără lucrarea de unire a preafericitului nume, o iau razna şi inima şi mintea.

Măsura darului de sus

„Cine nu se leapădă de sine, nu poate să vină după Mine" (Luca 9,23). Cine nu poate să întrebe şi nu se poate pleca sfatului unui părinte duhovnicesc, sau nici măcar nu-l caută, nu-L găseşte pe Iisus. Dacă totuşi vrea să se ţină de urma lui Dumnezeu, fiind însă cu inima şi mintea întinate de mândrie şi părere de sine, dă de înşelăciuni. De aceea-s rânduiţi duhovnicii, să cumpănească duhurile ce străbat prin oameni, să cunoască măsurile fiecărui ins, şi încotro îi înclină cumpăna.

Încă de mult mărturisea Proorocul Iordanului că: *„Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din Cer"* (Ioan 3,27). Dar tot aşa zic şi cei înşelaţi. Cum să prindem înşelăciunea de gât? Foarte uşor de prins. Cei ce cu adevărat au darul de la Dumnezeu, vin la duhovnic să întrebe, pe când cei înşelaţi nu vor să vină ci se ţin pe sine mai presus de orice. Ei nu mai ştiu că fără de smerenie nu dai de Dumnezeu, ci de înşelătorul; fără întrebare, nu intri pe poartă ci sari pe aiurea şi cu tâlharii te socoteşti. Râvna fără întrebare şi părerea (de sine) sar măsura.

„În puterea darului ce mi s-a dat, spun oricui, care este între voi, să nu năzuiască mai sus decât i se cuvine să năzuiască, ci să cugete cumpănit, fiecare precum Dumnezeu i-a împărţit măsura credinţei" (Romani 12,3).

Asta ne-o spune Sfântul Pavel, care deşi a văzut lumina puternică din Cer şi a auzit glasul adevăratului Iisus Hristos, Care i-a descoperit rostul sfintei Sale nevăzute arătări, totuşi, spre asigurarea şi învăţarea smereniei, l-a trimis orb la sluga Sa în Damasc:

4. *Şi căzând pe pământ, a auzit glas zicând lui: Saule, Saule, ce mă prigoneşti?*

5. *Iar el a zis: Cine eşti, Doamne? Iar Domnul au zis lui: Eu sânt Iisus pe care tu Îl prigoneşti; cu greu este ţie a lovi cu piciorul împotriva boldurilor.*

6. *Şi tremurând şi spăimântat fiind, a zis: Doamne, ce voieşti să fac? Şi Domnul a zis către el: Scoală-te şi intră în cetate, şi se va spune ţie ce trebuie tu să faci.*

7. *Iar bărbaţii care mergeau pe cale cu el stăteau încremeniţi, auzind glasul şi pe nimeni văzând.*

8. *Şi s-a sculat Saul de la pământ, şi deschizând ochii săi pe nimeni nu vedea; şi ducându-l de mâini, l-au băgat în Damasc.* (Fapte Ap. 9,4-8).

Acesta, vestit şi el de Mântuitorul: 9. *Şi a fost trei zile nevăzând, şi nici nu a mâncat, nici nu a băut.*

10. *Şi era un ucenic în Damasc, anume Anania, şi a zis către el Domnul în vedenie: Anania. Iar el a zis: Iată eu, Doamne.*

11. *Iar Domnul au zis către el: Sculându-te, mergi pe uliţa ce se cheamă Dreaptă şi caută în casa lui Iuda pe Saul anume, Tarsenean; că iată se roagă,*

12. *Şi a văzut în vedenie pe un bărbat anume Anania intrând şi puindu-şi pe el mâna, ca iarăşi să vază.*

13. *Şi a răspuns Anania: Doamne, auzit-am de la mulţi pentru bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinţilor Tăi în Ierusalim;*

14. *Încă şi aici are stăpânire de la Arhierei să lege pe toţi cari cheamă numele Tău.*

15. *Şi a zis către el Domnul: Mergi, că vas ales este Mie acesta, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor şi a împăraţilor şi a fiilor lui Israil;*

16. *Că eu voi arăta lui câte i se cade să pătimească el pentru numele Meu.*

17. *Şi a mers Anania şi a intrat în casă, şi puindu-şi pe el mâinile a zis: Saule frate, Domnul Iisus, care s-a arătat ţie pe calea care veneai, m-a trimis ca să vezi şi să te umpli de Duh Sfânt.*

18. *Şi îndată a căzut de pe ochii lui ca nişte solzi, şi a văzut îndată şi sculându-se s-a botezat,*

19. *Şi luând mâncare, s-a întărit. Şi a fost Saul cu ucenicii care erau în Damasc câteva zile*

20. *Şi îndată în sinagoge a propovăduit pe Hristos, că acesta este Fiul lui Dumnezeu.*

21. *Şi se mirau toţi cei ce-l auzeau, şi ziceau: Au nu este acesta cel ce a prădat în Ierusalim pe cei ce chemau numele acesta, şi aici pentru aceea a venit, ca legaţi pe ei să-i ducă la arhierei?*

22. *Iar Saul mai vârtos se întărea şi turbura pe Iudeii cei ce locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristos.* (Fapte Ap. 9,10-18), l-a primit, l-a lămurit şi l-a înnoit cu Botezul. Acelaşi Pavel, după altă multă învăţătură, trudă şi propovăduire, după alte vedenii, semne şi răpire în Rai, totuşi s-a dus la Ierusalim să se întâlnească cu ceilalţi Apostoli şi să le spună şi lor Evanghelia pe care o

vestea el, ca nu cumva să fie înşelare şi toată truda lui zadarnică:

2. *Şi m-am suit după descoperire; şi le-am spus lor Evanghelia care o propovăduiesc întru neamuri, iar deosebi celor mai aleşi, ca nu cumva în deşert să alerg sau să fi alergat.*

3. *Ci nici Tit, care era cu mine, Elin fiind, n-a fost silit să se taie împrejur;*

4. *Dar pentru fraţii cei mincinoşi ce venise, care intrase pe ascuns să iscodească slobozenia noastră, care avem întru Hristos Iisus, ca pe noi să ne supuie robiei,*

5. *Cărora nici cât este un ceas nu ne-am plecat a ne supune, ca adevărul evangheliei să rămâie întru voi.*

6. *Iar de către cei ce se socoteau a fi ceva, ori care cândva erau, nu am grijă: Dumnezeu faţa omului nu primeşte; că cei ce se socoteau a fi ceva, nimic nu mi-au adăugat mai mult,*

7. *Ci încă împotrivă, văzând că mi s-a încredinţat mie Evanghelia netăierii împrejur, precum lui Petru a tăierii împrejur,*

8. *Că cel ce a lucrat lui Petru spre apostolia tăierii împrejur, a lucrat şi mie întru neamuri;*

9. *Şi cunoscând harul cel dat mie, Iacov şi Kifa şi Ioan, care se socoteau a fi stâlpi, au dat mie şi lui Varnava dreapta împărtăşirii; ca noi la neamuri, iar ei la tăierea împrejur.* (Galateni 2,1-8). Aşa îl povăţuia nu îndoiala ci, smerenia.

În fiecare ins a închis Dumnezeu chemarea către tot rostul şi lucrul, pe care - la vreme - le va avea între oameni. Astfel, Efeseni, cap. 4:

11. *El a dat pe unii ca să fie Apostoli, pe alţii Prooroci, pe alţii binevestitori, pe alţii păstori şi învăţători.*

12. *Spre desăvârşirea sfinţilor, la lucrul slujbei, spre zidirea trupului lui Hristos.*

13. *Până când toţi vor fi ajuns la unitatea credinţei şi a cunoştinţei Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura plinirii vârstei lui Hristos.*

14. *Ca să nu mai fim copiii şi jucăria valurilor, purtaţi încoace şi încolo de orice vânt de învăţătură, prin înşelăciunea oamenilor, prin vicleşugul lor, spre uneltirea rătăcirii.*

15. *Ci fiind credincioşi adevărului, prin iubire să creştem întru toate pentru El, care este capul - Hristos.*

El uneşte cele învrăjbite, El ne măsoară darul, El ne cheamă la lucrul în vie, El pe fiecare în parte ne ajută - dacă nu uităm să-L chemăm - iar spre desăvârşirea obştii El luminează slujitorii.

Sunt, între cei trimişi de Dumnezeu, şi oameni ce au darul să vadă dincolo de zare, să audă graiuri şi cuvinte mai presus de fire. Dar aceştia la vreme de mare însemnătate pentru ei, când li se deschide ochiul vederii şi urechile auzirii celor de dincolo, să nu întârzie a căuta povăţuirea unui duhovnic, ce are să le ferească inima şi mintea de bucurie străină, şi care îi va ocroti cu dulama smereniei.

Că dacă nu fac aşa, cu tot darul de sus, pot cădea pradă înşelăciunii. Iată cum: Darurile lui Dumnezeu ascunse întru noi, noi nu le ştim dar satana le vede, şi, ca un tâlhar viclean, pândeşte

vremea darului de sus să se deschidă în viaţa noastră, şi de nu-l va afla acoperit de smerenie şi dreaptă socoteală, varsă el, ca pe un jgheab, pustiirile lui pe făgaşul lui Dumnezeu.

Deci, de ţi-a dat Dumnezeu un dar, asigură-l cu întrebarea şi ocroteşte-l cu smerenia, şi cu atât mai vârtos nu ieşi din sfatul unuia dintre nebăgaţii în seamă slujitori ai lui Dumnezeu. *„Cu cât eşti mai mare, mai mult te smereşte, şi înaintea Domnului vei afla Har"*, zice înţeleptul (Sirah 3,18) Căci de n-ai îndemânarea aceasta, atunci darului vederii tale i se va arăta un hristos mincinos şi urechilor tale le va grăi satana, care se va da pe sine „Hristos" şi te va amăgi desăvârşit.

„... Se vor ridica hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi şi vor da semne mari şi minuni, ca să amăgească, de va fi cu putinţă şi pe cei aleşi" (Matei 24,24).

Hristoşii şi proorocii mincinoşi, de care ne previne Mântuitorul din vreme, sunt viclenii de dincolo de zare, care fac silă mare şi mult meşteşugită ca să fie primiţi ca atare de oameni şi care, răcnind, caută pe cineva să-i vadă şi să-i asculte. Nu cumva le e vremea aproape, că tare-şi mai fac de cap?

Mântuire este şi pentru cei înşelaţi, când îşi vor cunoaşte înşelarea şi se vor pocăi de ea. Iuda, însă, n-a mai avut vreme...

Iată pe scurt pricinile pentru care Predania Bisericii răsăritene se fereşte de vedenii şi-şi fereşte şi fiii, întrucât acestea nu sunt neapărat trebuitoare mântuirii, şi, desăvârşirea la care suntem chemaţi, lasă în urmă orice vedenie.

Nevoinţele desăvârşirii

Porunca desăvârşirii s-a dat încă prin Legea Veche evreilor:

44. *Că eu sunt Domnul Dumnezeul vostru, şi vă veţi sfinţi, şi sfinţi veţi fi, că sfânt sunt Eu, Domnul Dumnezeul vostru, şi să nu pângăriţi sufletele voastre.*

45. *Că eu sunt Domnul cel ce v-am scos pe voi din pământul Egiptului, ca să fiu vouă Dumnezeu, şi să fiţi sfinţi, că sfânt sunt eu Domnul.* (Levitic 11,44-45), dar cu deosebire s-a dat prin Legea Nouă creştinilor: *„Fiţi dar voi desăvârşiţi, precum şi Tatăl vostru cel din ceruri desăvârşit este"* (Matei 5,48). Desăvârşirea şi sfinţenia sunt cele ce măsoară apropierea sau depărtarea noastră de Dumnezeu. De aceea, în **trei cete** se rânduiesc ostaşii războiului duhovnicesc, în: 1. **chemaţi**, 2. **aleşi** şi 3. **credincioşi** (Ap. 17,14), sau cu altă numire: 1. **începători**, 2. **sporiţi** şi 3. **desăvârşiţi**.

Dar s-a ales o ceată de creştini care găsesc înlăuntrul lor îndemnarea sau chemarea numai spre viaţa duhovnicească, ca singurul rost vrednic de viaţă. Aceştia sunt călugării.

Precum când merg la oaste, oamenii lumii lasă toată grija de acasă, ca să nu-i încâlcească în vremea ostăşiei, aşa şi nevoitorii mântuirii lasă toată grija lumii, pentru Împăratul Cerurilor.

Dacă la intrarea în viaţă sunt de ajuns porun-

cile şi sângele Mielului, pentru ajungerea desăvârşirii, însă, sfaturile evanghelice ni se fac porunci. Printre acestea, cea dintâi e lepădarea de lume. Cine se leapădă de lume nu mai stă la cumpănă între preţul lumii întregi, (de i-ar da-o cineva toată în stăpânire până la sfârşitul veacului), şi între preţul sufletului, curăţit şi strălucit de slava lui Dumnezeu, în viaţa de apoi. Faţă de slava aceea, ale lumii de aici, toate sunt gunoi (Matei 16,26; I Ioan 2,17).

Lepădarea de lume e o convingere pe care poţi să o ai şi în mijlocul lumii stând, precum poţi să n-o ai şi în mijlocul pustiei petrecând. Dar cei ce se mântuiesc, toţi trebuie s-o aibă.

Călugării deci, vrând să înveţe ştiinţa mântuirii (Luca 1,77), sau meşteşugul izbăvirii din cele de aici şi strămutarea în cele de dincolo, dau aceste trei sfinte făgăduinţe: sărăcia, fecioria şi ascultarea.

Făgăduinţele acestea, când sunt făcute dintr-o convingere statornică, surpă pe rând toate patimile şi izbăvesc pe nevoitor de toate cursele vrăjmaşului; căci acestea sunt sfaturile evanghelice şi urmarea Mântuitorului. Astfel, sărăcia e dezlipirea sufletului de orice lăcomie de avere sau iubire de arginţi, precum şi dezlipirea de gândul averii. Cel dezlipit cu sufletul de acestea, de va avea şi avere în grijă, nu va fi împătimit de ea, şi nu-şi va pierde cumpătul când s-ar întâmpla s-o piardă.

Fecioria stă împotriva a toată desfrânarea. Nevoinţa ei urmăreşte să aducă firea la linişte sau la nepătimire, ca o stare de la sine înţeles a

firii, pe care firea a avut-o odată.

Ascultarea, însă, e făgăduinţa cea mai grea: mucenicia pe viaţă. Toţi i-au zis aşa. Greutatea ei cu adevărat stă şi în îndărătnicia firii, sălbăticită de păcate, dar stă şi în scăderile povăţuitorilor. De n-au cuvântul acoperit cu viaţa, de n-au viaţa duhovnicească sporită şi patimile stinse, n-au cu ce te îndemna la ascultarea desăvârşită, decât cu puterea mărimii sau cu mărimea puterii.

Înţeleg o ascultare, care opreşte mintea ascultătorului de a mai cumpăni cuvântul, şi sare să-l facă întocmai, chiar de l-ar costa viaţa. El nu mai face nici o socoteală cu viaţa, liniştit că duhovnicescul lui părinte i-a luat grija vieţii, şi l-a scutit de toate primejdiile socotirii. Desăvârşit nu poţi asculta decât de un sfânt. Aceştia, însă, fug de slujba poruncirii.

Totuşi, spre folosul vieţii duhovniceşti, este de mare câştig ascultând pe oricine; căci ascultarea e rânduită împotriva patimilor minţii: mândria, părerea şi slava deşartă, şi cine are de gând să scape de acestea, nu stă să cumpănească sfinţenia mai marelui (a preotului duhovnic). Ascultarea desăvârşită e vestita „tăiere a voii", care de multe ori e totuna cu tăierea capului. Ascultătorul desăvârşit nu mai are război cu necazurile ce vin de pe urma iubirii de sine şi nici lupte cu grija vieţii, care l-a scos din Rai. Ascultarea e lepădarea de sine, luarea crucii în fiecare zi (Luca 9,23) şi urmarea Mântuitorului. Ea ne învaţă smerenia, care ucide toate patimile şi linişteşte sufletul. Ea stinge orice frământare şi opreşte orice iniţiativă, deci toată

energia, cu vremea, trebuie să se convertească în virtuţi duhovniceşti.

În fiecare om este închisă o măsură a lui, după cum ne asigură şi Sfântul Pavel (Romani 12,3), peste aceasta să nu treacă nimeni, dar nici să nu se lenevească nimeni s-o ajungă. Arătarea şi împlinirea în firea noastră a tuturor darurilor naşterii noastre de sus, din Duhul Sfânt, e ceea ce numim desăvârşirea, cea la măsura fiecărui ins. Fiecare e înzestrat şi trimis să împlinească un rost al lui Dumnezeu între oameni. Dezvelirea şi înţelegerea acestui rost sau destin, ascuns în noi, în fiecare, după atotştiinţa de mai înainte (Romani 8,29) a lui Dumnezeu, nu poate fi dezgropat fără cunoştinţa şi luarea aminte a unui duhovnic iscusit, care are grija şi meşteşugul să înlăture din tine voia ta cea nepricepută, ca să poată avea loc voia cea bună a lui Dumnezeu, care este ascunsă în tine. Duhovnicul, sau stareţul, ajută şi dezvăluie toate intenţiile lui Dumnezeu din fiii săi, dăruite lor după măsura credinţei, ce vor avea s-o aibă.

De aceea toţi nevoitorii trebuie să-şi găsească duhovnic, deoarece în cele duhovniceşti tot ce nu e din povăţuire orânduită şi sub ocrotirea smereniei, duce la înşelare şi la mai mare rătăcire, decât însăşi patimile.

„Prin ştiinţa lui, dreptul, sluga Mea, va îndrepta pe mulţi” (Isaia 53,11).

Prin acea prietenie a lui (a duhovnicului) cu Dumnezeu, despre care nu ne mai tocmim, el va întoarce sau va atrage voia omului la voia lui Dumnezeu, vrând şi tu, ce vrea Dumnezeu. Atunci

va fi în noi ascultarea care era în Hristos Iisus (Filipeni 2,8), şi dreptul, sluga lui Dumnezeu, va întoarce dragostea omului la dragostea lui Dumnezeu, iubind şi tu ce iubeşte Dumnezeu; atunci va fi în noi simţirea care era în Iisus (Filipeni 2,5). Duhovnicul va întoarce şi mintea noastră de la atâta umblare pustie în afară, şi o va face scaun al lui Hristos-Dumnezeu, în care sunt ascunse toate comorile cunoştinţei şi ale înţelepciunii (Coloseni 2,3).

La aceste stări însă nimeni să nu încerce să ajungă singur, căci nu va ajunge, sau va ajunge rău. Toate darurile închise în destinul nostru sunt îngrădite cu suferinţe şi numai la atâtea daruri ajungem, prin câtă mulţime de suferinţe putem răzbi cu bucurie. Numai atâta bine putem face, câtă suferinţă putem ridica de pe el. Numai atâta mângâiere putem aduce printre oameni, câtă amărăciune putem să bem în locul celor ce vrem să-i mângâiem. Atâta strălucire va arăta iubirea de Dumnezeu şi de oameni în noi, sau atât de puternice vor fi mila şi adevărul în noi, câtă văpaie de ură înfruntăm bucuroşi pentru Dumnezeu şi oameni. Şi aşa mai departe.

E bine de ştiut şi aceea că darurile lui Dumnezeu dau o mare putere de a suferi, cu seninătate, orice potrivnicie în calea darului şi, răbdându-le cu linişte, toate piedicile cad pe rând, printr-o nevăzută rânduială dumnezeiască.

Lupta începătorului este lupta izbăvirii de patimi; straja atenţiei la porţile simţurilor, ca să nu intre pruncii vaviloneşti, care făcându-se bărbaţi,

ar fi mai greu de scos. Deci, cum se arată aceia să-i şi lovească de Piatră ca să nu ajungă cu ei până la luptă. Năvala de gânduri să nu descurajeze pe începători; toată grija să-i fie, să nu primească gândurile. A nu avea gânduri e tot aşa de cu neputinţă, ca şi a crede că poţi opri vântul. Cu orânduire dumnezeiască, vin şi vremuri fără furtună.

Începătorii pot să vadă cum numele Mântuitorului îi izbăveşte de asuprirea momelilor vicleanului - ceea ce-i îndatorează cu o mare smerenie înaintea lui Dumnezeu, ştiind că se luptă Dumnezeu în locul lor. **Partea începătorilor este nevoinţa de a usca izvoarele patimilor din pământul inimii, precum şi grija de a nu se sui cu mintea în văzduhul părerii, căci acolo bat furtuni mari şi se rup aripile minţii.** Fiindcă de multe ori e atrasă mintea dincolo şi, furată de vrajă cum e, uşor poate fi muşcată de bucuria străină. Sfinţii Părinţi ne atrag luarea aminte să ne împotrivim acestei răpiri a minţii, pentru că dincolo, mari şi multe sunt primejdiile, în care începătorii pot să-şi frângă mintea. **Începătorii trebuie să stea cu mintea de strajă la porţile sufletului, ca să nu intre foc străin în cetate.**

Vremea nevoinţei pentru unii e mai scurtă, pentru alţii mai lungă, pentru unii mai uşoară, pentru alţii mai grea, şi pentru foarte mulţi ţine toată viaţa. Iar pentru cei ce nu judecă pe nimeni, Mântuitorul zice că fără nevoinţă intră întru Împărăţie (Luca 6,37).

Fără uscarea izvoarelor rele, fără scoaterea

din rădăcină a patimilor - iar locul să fie ars cu lacrimile de pocăinţă - fără netezirea scurmăturilor pe care le-au făcut porcii patimilor: dealuri şi văi, nu e chip de a primi pe Iisus şi a ajunge în ceata a doua a luptătorilor, a celor sporiţi. Ceata începătorilor stă sub fericirea sărăciei desăvârşite. Nimic n-a mai rămas de care să le mai fie inima prinsă (din cele de aici), nici de ei înşişi. Cât despre patimi, singura lor avuţie, prin nevoinţa cea de bună voie, au risipit-o şi au ajuns săraci de avuţia aceea şi s-au făcut ca un crin în pustie.

Părintele Arsenie Boca
la Mănăstirea Brâncoveni de la Sâmbăta de Sus

Cei curaţi cu inima

Măsura celor sporiţi stă sub fericirea fecioriei, sau a celor curaţi cu inima. Că una e să făgăduieşti că vei petrece în feciorie şi alta e să ajungi cu adevărat starea nevinovăţiei şi nepătimirea. Cei ce-şi întorc mânia şi pofta de la cele de aici, unde altfel ar fi zăcut în contra firii, aceia scapă de bărbatul sau femeia dintr-înşii şi vin la starea unui suflet de fecioară.

Sufletul, ajuns la starea de fecioară, are parte de crinul Bunei Vestiri a naşterii lui Hristos într-însul. În vremea aceasta, sortită dezvelirii darurilor dobândite prin Sfântul Mir, se întâmplă că sufletul trebuie să treacă prin nevoinţe fără de voie, neatârnătoare de el, care însă-i vin prin dumnezeiască orânduire, împlinind ceea ce-i mai lipsea din lămurirea la care s-a supus prin nevoinţe de bună voie. În vremea aceasta lucrează asupra nevoitorilor puterea cea mai presus de fire a Duhului Sfânt. Dar, să nu uităm: numai după ce ei, prin nevoinţele cele de bună voie au adus toate puterile sufletului[36] din robia lucrării contra firii, la lucrarea potrivită cu firea, spre care le erau date. Odată dobândită această convertire şi armonie lăuntrică a puterilor, vine şi lucrarea cea mai presus de fire şi ajută creşterea şi rodirea darurilor

---

[36] Puterile sufleteşti sunt: cunoştinţa, dragostea şi iuţimea, sau mintea, iubirea şi voinţa.

Duhului Sfânt, potrivit orânduirii lui Dumnezeu cu fiecare.

Prunc nou s-a născut firii, pe care o întoarce la starea de fecioară, fără prihană. Iar pruncul creştea şi se întărea cu Duhul, umplându-Se de înţelepciune, şi Harul lui Dumnezeu era cu El (Luca 2,40). El e steaua de dimineaţă, care răsare în inimile credincioşilor (II Petru 1,19), după cum zice Petru. El e Dumnezeul-Lumină - lumina ta - cea care era învăluită de întunericul neştiinţei din vremea patimilor, care va răsări ca zorile din nou şi va grăbi tămăduirea ta:

7. *Frânge celui flămând pâinea ta şi pe săracii cei fără de casă, adu-i în casa ta; de vezi pe cel gol, îmbracă-l, şi nu trece cu vederea pe cei ce sunt din sămânţa neamului tău.*

8. *Atunci va ieşi de dimineaţă lumina ta, şi sănătatea ta curând va răsări, şi va merge înaintea ta dreptatea ta, şi slava lui Dumnezeu te va încunjura.*

9. *Atunci vei striga şi Dumnezeu te va auzi, şi încă grăind tu, va zice: aici sunt; şi vei lepăda de la tine legătura şi întinderea mâniei şi cuvântul cel de cârtire.*

10. *Şi de vei da flămândului pâine din sufletul tău, şi de vei sătura sufletul cel necăjit, atunci va străluci întru întunerec lumina ta şi întunerecul tău ca amiazăzi.*

11. *Şi va fi Dumnezeul tău cu tine pururea, şi te vei sătura în ce chip pofteşte sufletul tău, şi oasele tale se vor îngroşa şi vor fi ca o grădină adăpată şi ca un izvor, căruia nu-i scade apa, şi*

oasele tale ca iarba vor răsări şi se vor îngrăşa, şi vor moşteni neamurile neamurilor.

12. *Şi se vor zidi dărâmăturile tale cele vechi, şi vor fi temeliile tale veşnice în neamurile neamurilor, şi le vei chema tocmitor de cele stricate, şi cărările tale cele de prin mijloc le vei face umblate.* (Isaia 58,8-12).

Pe dărâmăturile tale vechi vor fi zidiri din nou şi vei pune temelia cea străveche, Iisus Hristos. Lumina lumii şi lumina ta va creşte tot mai tare, pruncul Iisus s-a făcut, în ceata celor desăvârşiţi, bărbat desăvârşit şi vine, plecându-Şi capul sub mâna de ţărână a zidirii Sale, arătându-ne smerenia ca pe un botez.

Duhul lui Dumnezeu, Lumina cea adevărată, Hristos, Lumina care luminează pe tot omul ce vine în lume (Ioan 1,9), ajută sufletul să se cunoască cu adevărat ce este faţă de sfinţenia lui Dumnezeu. La lumina adevărului veşnic îşi vede mulţimea păcatelor, loviturile tâlharilor, tăieturile fărădelegilor şi întârzierea tămăduirii. Pe măsură ce sporeşte într-însul lumina dumnezeiască a cunoştinţei de sine, pe aceeaşi măsură vede câtă stricăciune i-a făcut vremea închisă în necunoştinţa de sine. Aşa se face că sub lucrarea sfântă a Harului, nevoitorii se văd cei mai mari păcătoşi - căci e Cineva sfânt întru ei şi le arată aceasta.

Sfinţii sunt nişte „păcătoşi" convinşi de păcatele lor. De aceea, judecându-se pe ei înşişi vrednici de iad, primesc de la Dumnezeu Raiul şi în dar mântuirea.

Cei înşelaţi nu-şi văd păcatele, ci „virtuţile". Pe

când Sfinţii sunt nişte „păcătoşi" convinşi de păcatele lor - căci puterea sfinţitoare a lui Hristos se află în ei şi, întru recunoaşterea neputinţei se săvârşeşte Darul. Înşelaţii sunt nişte păcătoşi închişi în neştiinţă dar convinşi de mântuirea lor, căci s-a întărit într-înşii întunericul cel mai din afară, care îi face să se dea pe sine mai presus de Biserică şi Sfinţi. Sunt cei ce n-au avut grijă şi s-au suit la părerea de sine: văzând darul lui Dumnezeu şi socotindu-l al lor, şi-au frânt aripile minţii.

Cei desăvârşiţi nu simt numai spinul păcatelor lor, ci găsesc într-înşii toate păcatele oamenilor. Căci prin cei desăvârşiţi se răsfrânge sfinţenia lui Dumnezeu, ca printr-o oglindă, şi într-înşii toată firea omenească îşi simte durerea şi păcatul.

Abia lor le îngăduie Atotştiutorul Dumnezeu să aibă război cu stricătorul firii omeneşti şi cu sabia Duhului, neîntrerupt să-l ardă. Dar nu spre el le e privirea, ci având toată făptura lor absorbită de Dar, s-au făcut ca un pârjol într-un rug nearzător şi, strămutaţi de dragostea lui Dumnezeu, chiar şi numai cu atâta, că mai sunt în lumea aceasta, ard pe „stăpânitorul" ei în inimă, ca o săbie de văpaie.

Această nebănuită simţire a neputinţelor, întru care se desăvârşeşte Darul lui Hristos, ne-o face înţeleasă mutarea din cele de aici, a unui Cuvios Părinte:

„Venind el la vremea mutării din viaţa aceasta, şi în jurul lui şezând Părinţii, a strălucit faţa lui ca soarele. Şi le-a zis lor: «Iată Avva Antonie a venit». Şi după puţin a zis: «Iată ceata Proorocilor a venit». Şi iarăşi faţa lui mai mult a strălucit. Şi a

zis: «Iată ceata Apostolilor a venit». Şi s-a îndoit faţa lui în strălucire. Şi se părea ca şi cum ar vorbi cu oarecine şi i s-au rugat bătrânii, zicând: «Cu cine vorbeşti, Părinte?» - «Iată îngerii au venit să mă ia, şi mă rog ca să fiu lăsat să mă mai pocăiesc puţin». Şi i-au zis lui bătrânii: «Nu ai trebuinţă să te pocăieşti, Părinte!» Şi le-a zis lor bătrânul: «Cu adevărat, nu mă ştiu pe mine să fi pus început pocăinţei». Şi au cunoscut părinţii că a ajuns desăvârşirea. Şi iarăşi de năprasnă s-a făcut faţa lui ca soarele, şi s-au temut toţi. Şi le-a zis lor: «Vedeţi, Domnul a venit! Şi zice: „Aduceţi-mi pe vasul pustiului!" Şi îndată şi-a dat Duhul, şi s-a făcut ca un fulger şi s-a umplut tot locul de bună mireasmă»„ (Pateric, pag. 211-212).

Cu aceste graiuri trece pragul dincolo, în adâncul smereniei, nevoitorul ce a ajuns desăvârşirea.

Vârstele iubirii

Sfântul Isaac Sirul a numit desăvârşirea o prăpastie de smerenie; dar tot aşa de bine putea să zică şi despre iubire, legând-o de numele desăvârşirii. Că iubirea a coborât pe Dumnezeu din Ceruri să se facă Om, şi nu este smerenie mai mare ca aceea de a locui Dumnezeu întru oameni, din iubire. Deci, acestea sunt semnele celor locuiţi de Dumnezeu: un nesfârşit fluviu de dragoste şi o prăpastie de smerenie. Căci: *„Cine zice că petrece întru El, dator este precum Acela a umblat, şi el aşa să umble"* (I Ioan 2,6).

Iar dragostea în Duhul lui Hristos, în trei vârste se vede:

- în iubirea aproapelui ca pe tine însuţi (Matei 19,19).

- în iubirea mai mult ca pe tine însuţi - iubirea de vrăjmaşi (Matei 5,44).

- în iubirea ca jertfă pentru oameni (Ioan 15,13).

Până la măsura iubirii de vrăjmaşi sunt datori să ajungă toţi creştinii, care au de gând să se mântuiască, pe când la vârsta a treia a iubirii, foarte puţini ajung.

Cei desăvârşiţi fiind o încrucişare a lui Dumnezeu şi a firii omeneşti, şi răsfrângându-se Dumnezeu cu limpezimea cea mai mare în firea omenească, iar firea omenească în Dumnezeu, pe ei îi dor durerile şi păcatele oamenilor la o mă-

sură dumnezeiască nebănuită. De aceea vor să se jertfească pentru oameni, vor să fie osândiţi ei în locul lor, ca oamenii, fraţii lor, să ia iertare.

Aceşti fii ai Tatălui, spre aceeaşi soartă vin în lume, spre care a venit Cel Unul Născut, Fiul lui Dumnezeu. Aceştia toţi se învoiesc să-I urmeze cărarea întreagă.

„Pe Iisus, iubirea L-a făcut să moară, iubirea I-a dat biruinţa asupra morţii. Iubirea e singura putere care învinge moartea. Iar pe noi, forţa care ne pătrunde în chip zguduitor şi ne hotărăşte să-I dăm viaţa noastră toată, nu e cuvântul Lui, ci jertfa Lui"[37].

Aceasta e iubirea desăvârşită, iubirea ca Jertfă: pârjolul care aprinde lumea, cutremură porţile iadului, şi stârneşte împotrivă-şi toată vâlvătaia de ură, sau ispita a doua, prin durere. Iar cel ce iubeşte aşa, se ţine într-o linişte mai presus de fire, căci: „Mintea lui unindu-se cu Dumnezeu şi petrecând în El, prin rugăciune şi dragoste, se face înţeleaptă, bună, puternică, iubitoare de oameni, milostivă, îndelung răbdătoare şi, simplu vorbind, poartă în sine aproape toate însuşirile dumnezeieşti"[38].

De aceea nu-şi pierde cumpătul dacă-l vor părăsi prietenii la ceas de prigoană şi i se vor face potrivnici, şi-l vor huli, şi-l vor osândi ca pe un înşelător cei din casa lui. Mintea şi toată fiinţa

---

[37] Pr. Prof. Dr. D. Stăniloaie, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Sibiu, 1943, pag. 241-307.

[38] Sfântul Maxim Mărturisitorul, Filocalia, vol. 2, p. 66, ed. I, Sibiu, 1947.

lui, ajunsă simplă, va putea trece şi proba cea mai grea, când în viforul de ură al potrivnicilor îl va părăsi şi Dumnezeu, arătându-i gustul iadului şi dându-l în mâinile păcătoşilor, ca să se vadă: Nu cumva urgia răului îl va putea desface din dragostea lui Dumnezeu?

Acesta e focul celei mai mari nevoinţe, prin care au să treacă cei ce ajung desăvârşirea, că Dumnezeu Însuşi se ascunde din faţa lor, şi se prăvălesc asupra lor puhoaie de ură, căutând cum să-i înghită. Dar de dragostea lui Dumnezeu nimic nu-i mai desface (Romani 8,38-39): nici suferinţa, nici îngerii, nici viaţa, nici moartea, nici iadul, de care se dovedesc mai presus, căci desăvârşirea dragostei nu le mai are pe acestea îngrădire şi hotar.

Toată această slăvită cale stă sub povaţa Bisericii, ca una ce ne-a născut de sus a doua oară şi nimeni din cei ce se întorc Acasă nu se abate (nu se răzleţeşte) de la ea. Căci prin Biserică ne-am născut fii ai lui Dumnezeu, şi acum avem pe Hristos, în parte, după darul fiecăruia. Întreg e doar în Biserică, adică în obştea Sa văzută şi nevăzută: iar de la Înviere şi zidirea din nou a lumii (Matei 19,28), Hristos va fi totul în toate, desăvârşirea neavând hotar.

În Biserică se nasc de sus şi cresc pe pământ, câştigând în războaie, oamenii mai presus de fire, sau dumnezeii după Dar...

Cuvinte hotărâtoare

Sfânta Scriptură, prin Apostolul Pavel, împarte oamenii în două cete: în oameni trupeşti şi oameni duhovniceşti.

5. *Cei ce sânt după trup, cele ale trupului cugetă, iar cei ce sânt după Duh, cele ale Duhului.*

6. Pentru că cugetul trupului este moarte, iar cugetul Duhului este viaţă şi pace;

7. pentru că cugetul trupului este vrăjmaş lui Dumnezeu, că Legii lui Dumnezeu nu se supune, că nici nu poate;

8. Iar cei ce sânt după trup, lui Dumnezeu a plăcea nu pot.

9. Dar voi nu sânteţi după trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu locuieşte întru voi. Iar de nu are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este a lui Hristos.

10. Iar de este Hristos întru voi, trupul este mort pentru păcat, iar Duhul viiază pentru dreptate.

11. Iar de locuieşte întru voi Duhul Celui ce L-a sculat pe Iisus din morţi, Cela ce L-a sculat pe Hristos din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, pentru Duhul lui, Cel ce locuieşte întru voi.

12. Drept aceea, fraţilor, nu sântem datori ca să vieţuim după trup,

13. Că de vieţuiţi după trup, veţi muri; iar de veţi omorî cu Duhul faptele trupului, veţi fi vii.

14. Că oricâţi cu Duhul lui Dumnezeu se poartă, aceştia sânt fii ai lui Dumnezeu.

15. *Pentru că nu aţi luat iarăşi duhul robiei spre temere, ci aţi luat Duhul punerii de fii, întru care strigăm: Avva, Părinte.*

16. *Însuşi Duhul acesta mărturiseşte dimpreună cu duhul nostru că sântem copii ai lui Dumnezeu.* (Romani 8,5-16).

Cei ce sunt însă ai lui Hristos, trupul şi l-au răstignit împreună cu poftele (Galateni 5,24). Căci: „*Voinţa lui Dumnezeu aceasta este: sfinţirea voastră ca să vă feriţi de desfrânare, ca să ştie fiecare dintre voi să-şi stăpânească vasul său în sfinţenie şi cinste, nu în patima poftelor, cum fac necredincioşii, care nu cunosc pe Dumnezeu. Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăţie, ci la sfinţire*" (I Tesaloniceni 4,3-7).

Pe vremea acestui mare iconom al tainelor lui Dumnezeu, Pavel Apostolul, sufla urgie mare peste creştini. De aceea mulţi erau hotărâţi pentru înfrânarea desăvârşită în căsătorie, ca să fie gata oricând de Sfânta Împărtăşanie şi de mărturisirea muceniciei. Sfântul Pavel, însă, socotind copiii mugurii căsătoriei, n-a îngăduit înfrânarea desăvârşită decât pentru vremile de post şi rugăciune (I Corinteni 7,5). Post era - şi este - luni, miercuri şi vineri, iar rugăciune şi Sfânta Împărtăşanie sâmbăta şi Duminica. Slăbănogindu-se creştinii, cu trecerea vremii, Sfinţii Părinţi au adăugat pe rând cele patru posturi mari, care sunt post în toate privinţele. De atunci au băgat de seamă Părinţii, că omul fără înfrânare decade, iar fără post nu se poate înfrâna şi, ca urmare, nu mai poate pricepe cele ale vieţii duhovniceşti. Ioil

Proorocul de mult cuvântase: *„Gătiţi postiri sfinte... Să iasă mirele din cămara lui şi mireasa din iatacul ei!"* (Ioil 2,15-16)

Sfântul Pavel, socotind însă şi nevoia ceasului de faţă, urgia vremii de atunci, le dă sfatul acesta: *„Bine e pentru oricine să fie aşa cum se găseşte. Legat eşti de femeie, nu căuta desfacere. Dezlegat eşti de femeie, nu căuta femeie. Căci de-acum vremea s-a scurtat, aşa încât cei ce au femei să fie ca şi cum nu ar avea; şi cei ce plâng să fie ca şi cum n-ar plânge; şi cei ce se bucură ca şi cum nu s-ar bucura; şi cei ce cumpără ca şi cum n-ar stăpâni şi cei ce se folosesc de la lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi de ea. Căci faţa acestei lumi se trece"* (I Corinteni 7,26-31).

În zilele urgiei de pe urmă, la acelaşi sfat se va ajunge.

Până atunci, băgăm de seamă că Preoţii vremurilor noastre, cu aceeaşi datorie ca Pavel, nu mai urmăresc desfrânarea ca pe un păcat care dărâmă alcătuirea omenească, în întindere şi adâncime, ci o lasă să-şi facă de cap. Ei nu mai au îndrăzneala să o măture afară din Taina Căsătoriei creştine, de aceea se ajunge la sărăcirea şi rătăcirea roadelor ei, copiii. Aşa se întâmplă că: *„Lipsind preotului cunoştinţa legii şi bătrânului sfatul"* (Iezechiel 7,26), cum se tânguia Iezechiel, oamenii orbecăie în mulţimea neştiinţei şi a lipsei de sfat, care s-a întins ca o noapte de osândă peste bieţii oameni. Acesta e un somn de primejdie, din amândouă părţile. Căci scrie: *„Dormind oamenii, a venit vrăjmaşul şi a semănat neghină printre grâu şi s-a*

dus" (Matei 13,25).

Deci nu fără rost atragem luarea-aminte că **neghinele vrăjmaşului vor sălbătici oile împotriva păstorilor...**

Ceea ce se petrece în mic, într-un om, se petrece şi în mare, în omenirea întreagă. Ceea ce se petrece în micro-biologic, se petrece şi în macrobiologic, în societatea omenească; cu deosebirea, că o mică strâmbare dintr-un ins, cu întinderea şi cu lungimea de vreme, poate da între oameni o rătăcire, cum nu s-a mai pomenit. **De la faptul neînsemnat, că unuia, investit cu putere, i s-a strâmbat mintea, e cu putinţă să se ajungă la izgonirea a milioane de oameni de sub ascultarea de Dumnezeu.**

Faptul că Iisus a venit la nuntă, cu ucenicii Săi (Ioan 2,2), dovedeşte că de la nuntă se începe prima minune dumnezeiască spre bine; de aici se ridică o stavilă împotriva pustiirii firii omeneşti. De aceea se ridică şi nunta din desfrânare la cinstea de Taină, între cele şapte, tocmai pentru ca oamenii să se simtă şi să nu mai îngăduie într-însa şerpăria fărădelegilor.

Drept aceea, zice Sfântul Maxim: „Nimenea păcătuind, nu poate avea spre apărarea păcatului, slăbiciunea trupului. Căci unirea cu Dumnezeu-Cuvântul a întărit toată firea, prin dezlegarea ei de blestem, ne mai lăsându-ne nici o apărare pentru pornirea cu voia spre patimi. Căci dumnezeirea Cuvântului, fiind totdeauna după Har în cei ce cred în El, vestejeşte din trup legea păcatului".

În veacurile de aur ale creştinismului, trăirea

în Hristos era mai puternică şi mai întinsă între creştini; aceasta le făcea uşoară lupta cu patimile. În veacul nostru însă, când Dumnezeu a ajuns de râs chiar între creştini, a mai vorbi de luptă cu patimile însemnează să-ţi aprinzi paie în cap[39]. De aceea azi, oricât ne-ar costa îndrăzneala aceasta, trebuie să înduplecăm pe oameni la o viaţă mai curată - căci de ea atârnă o credinţă mai luminată, şi deci mântuirea. Drept aceea iau în ajutor propria lor mizerie, precum şi înfricoşarea de urmări, cu şi mai mari mizerii. Calea aceasta e treabă de cârpaci, pentru că o trăire în Hristos ne-ar scuti de vorbă. De aceştia, însă, care să trăiască viaţa în Hristos, rar dacă se mai află: trebuie născuţi, altă cale nu rămâne; căci cu ce vine, cum vine, credinţa va ajunge să se strâmbe şi în tot felul să se stingă.

Cunoştinţa mântuirii, de unde odată lumina ca soarele între noroade, azi abia se mai zăreşte ca o stea, căci gloatele şed în întuneric (Matei 4,16), şi în umbra morţii.

Cunoştinţa mântuirii trebuie, cu orice preţ, reaprinsă între oameni.

---

[39] Spre bucuria tartorului iadului (vezi „Marşul distrugătorului"!) şi spre pustiirea vieţii aşa numiţilor creştini şi a ţărilor lor! (n.ed. 2012)

Destinul talanţilor

Dacă rămânem înţeleşi despre faptul că în fiecare ins ce vine în lume Dumnezeu ascunde un gând al Său, un plan a cărui înfăptuire o urmăreşte între oameni, şi, potrivit cu el, tocmirea celui ce vine capătă însuşirile de a-l putea împlini, ne aflăm în raza unei mari taine.

Dumnezeu ocârmuieşte lucrurile în multe feluri. Dintre aceste multe feluri, alegem două spre tălmăcire.

- Una este ocârmuirea cea peste ştirea şi putinţa minţii omeneşti - ocârmuirea prin simpla atotputernicie a voinţei Sale.

- Iar a doua e ocârmuirea la care leagă şi slujirea omenească - o ocârmuire atârnătoare de om; în aceasta libertatea lui Dumnezeu se face, din iubire, atârnătoare de libertatea omului. Astfel de libertate însă nu o are decât dreptul, fiindcă el a câştigat iubirea lui Dumnezeu.

Păcătosul e rob păcatului, el n-are voinţă liberă. Ceea ce i se pare lui libertate, e un dezechilibru în creaţiunea lui Dumnezeu. Drept aceea, pe când dreptul cunoaşte un Dumnezeu personal, plin de iubire şi apropiat oamenilor, păcătosul simte un Dumnezeu aspru, ascuns, ameninţător, atotputernic şi tare departe. Dar sunt păcătoşi cu totul vrăjmaşi lui Dumnezeu, care nici nu îngăduie să li se zică păcătoşi. Aceştia nu sunt împreună lucră-

tori cu Dumnezeu. Peste lucrul lor trebuie să vină corecturi divine. Aşa se face că simţim un Dumnezeu atotputernic, Care restabileşte, peste voinţele oamenilor, echilibrul creaţiunii şi echilibrul vieţii stricat de fărădelegile oamenilor. Acţiunea aceasta a lui Dumnezeu prin care constrânge faptele oamenilor cu urmările lor, o numim ispăşire. Ispăşirea e un chip de veghe a lui Dumnezeu în destinul insului şi în destinul neamurilor. Dar cu toate că **răul se pedepseşte prin sine însuşi**, iubirea divină dă totuşi putinţă de ieşire din înfundătura răutăţii ce se pedepseşte pe sine însăşi trimiţând pe cineva să stea bun pentru fraţii săi, înaintea lui Dumnezeu.

Aceştia, încredinţaţi de Dumnezeu cu slujba aceasta încă mai înainte de a se naşte (Ieremia 1,5; Galateni 1,15) şi trimişi s-o împlinească, sunt slugile Sale, cărora le-a dat avuţia Sa pe mână.

Luca, cap. 19:

12. *„Un om de neam mare* (Iisus) *s-a dus într-o ţară depărtată ca să-şi ia întărire crăiască şi să se înapoieze.* (A doua venire ca Împărat şi Judecător).

13. *Şi a chemat pe zece robi ai Săi şi le-a dat zece talanţi şi a zis către ei: Neguţătoriţi cu ei până vin.*

14. *Dar cetăţenii lui aveau ură pe el, şi au trimis solie în urma lui, zicând: Nu vrem ca acesta să fie crai peste noi.*

15. *Când a venit înapoi, după multă vreme*[40]*, cu întărire de crai, a poruncit să-i cheme pe acei*

---

[40] Matei 25, 19

robi cărora le dăduse banii, ca să afle cine şi ce neguţătorie a făcut.

Talanţii sunt talentele: înzestrări cu daruri, misiuni, slujbe duhovniceşti şi slujiri cetăţeneşti, meşteşugul artelor, meşteşugul ştiinţei, a oricărei ştiinţe, darul chivernisirii avuţiei; pe scurt valorile culturii: valoarea morală, politică, teoretică (ştiinţa), estetică, economică şi religioasă. Iar slujitorii sunt oamenii înzestraţi cu toate aceste valori sau talente.

Şi fără vorbă s-ar pricepe, din felul cum e pusă problema, că toate valorile, talentele, ar trebui să se negustorească între oameni în favoarea lui Dumnezeu, căci precum este o ierarhie a valorilor, tot aşa este un Ierarh al lor.

Dar, zice parabola, că unii din talentaţi n-au vrut să-l recunoască de crai, 80% au făcut rebeliune împotriva Stăpânului averii.

Aceştia sunt cei ce socotesc că sunt ale lor darurile ce li s-au dat de la Dumnezeu. Ei se umflă cu părerea de sine, îşi afumă mintea cu mândria şi scot afară pe Dumnezeu din negustoria lor. Toată zdroaba lor e egală cu îngroparea talantului în pământ. A nu lucra cu valorile, în sensul în care le-a rostuit Dumnezeu, înseamnă a ieşi din ierarhie şi a face anarhie. Deci 20% petrec în ierarhie şi 80% în anarhie. Prin aceasta 20 de oi trăiesc în mijlocul a 80 de lupi.

Dar minunea lui Dumnezeu e că oile biruiesc lupii. Avem mărturie istoria creştinismului. Când puterii politice, în persoana împăratului din Roma sau Bizanţ, i se suia mândria luciferică la

minte, cerea poporului nu numai supunere, ci şi închinare. Se făcea pe sine zeu, îşi comanda statuie, o ducea la Panteon şi cerea lumii închinare.

Creştinii nu vroiau însă să se închine la idol.

Zeul împărat se ciocnea astfel de Dumnezeul creştinilor, şi, fiindcă nu-L putea înlătura din cale, ucidea pe creştini fără judecată, îi ardea de vii, îi răstignea pe cruce. Creştinii, fără să aibă vreo vină, cu răbdarea lor scoteau din minţi pe zeul mincinos. Se întâmpla vreo nenorocire? Creştinii sunt de vină! Nu plouă?, creştinii sunt de vină; ieşeau apele din matcă?, creştinii sunt de vină; încolţeau barbarii Imperiul?, creştinii sunt de vină; creştinii erau daţi de mâncare la leii...

Iată valorile în conflict: puterea politică, umflată de trufie, înfigând ghearele în grumazul smereniei. Şi totuşi, până la urmă, trufia a căzut frântă în faţa smereniei.

Pavel învăţa pe creştini:

1. *Supuneţi-vă stăpânirii, căci nu este stăpânire, fără numai de la Dumnezeu; iar cele ce sunt, de Dumnezeu sunt rânduite.*

2. *Pentru aceea cel ce se împotriveşte stăpânirii, rânduielii lui Dumnezeu se împotriveşte, şi care se împotrivesc, judecată vor lua loruşi.*

3. *Că dregătorii nu sânt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Iar voieşti să nu-ţi fie frică de stăpânire? Fă bine şi vei avea laudă de la dânsa;*

4. ***Că slujitor al lui Dumnezeu este** ţie spre bine. Iar de faci rău, teme-te; că nu în zadar poartă sabia; că slujitor al lui Dumnezeu este, izbânditor spre mânie celui ce face răul.*

5. *Pentru aceea trebuie să vă supuneţi, nu numai pentru mânia, ci şi pentru cunoştinţa cugetului.*

6. *Că pentru aceasta şi dăjdii daţi;* ***că slujitori ai lui Dumnezeu sânt, spre însăşi aceasta îndeletnicindu-se.*** (Romani 13,1-6).

Năravul ghearelor e cu rădăcini bătrâne. În istoria Egiptului, câtă vreme Faraonii respectau religia, dinastiile lor dăinuiau multe mii de ani. De îndată ce şi-au ridicat însă mâna asupra preoţilor s-a isprăvit cu ei; templele şi-au închis luminile ştiinţei, piramidele au rămas monumente ale morţii şi dinastiile s-au stins. Unul dintre Faraoni sfârşeşte cu toată oastea în fundul Mării Roşii. (Ieşire 14,28).

Dezechilibrul mintal al trufiei s-a întins aproape la toate valorile şi le-a ridicat una împotriva alteia. În valoarea politică trufia stârneşte tirania, terorismul, dictatura; în religie, inchiziţia, despotismul, protestantismul, ecumenismul; în ştiinţă şi economie, materialismul; în artă, senzualismul; în toate a băgat anarhia faţă de Dumnezeu, Ierarhul lor de drept. Deci ce vor zice, când li se va cere socoteală?

Nunta Fiului de Împărat
(pictură realizată de Pr. Arsenie Boca
la biserica din loc. Drăgănescu-Bucureşti)

„Îngerul către creştini: Sus (în Rai) totul este gata, veniţi la cină!"
Răspunsul multora:
- M-am însurat;
- Mi-am rotunjit ţarina;
- Mi-am cumpărat cinci milioane de cai putere;
- Caut locuinţă pe altă planetă; aşa că rogu-te să mă ierţi... nu pot veni;
- Nu mai avem această preocupare..."

(pictură realizată de Pr. Arsenie Boca la biserica din loc. Drăgănescu-Bucureşti)

Mănăstirea Prislop;
poarta de intrare construită în stil Maramureşan

Grup de monahii împreună cu duhovnicul
din mănăstirea Virghetec, loc. Voivodina,
din fosta Iugoslavie, venind la
mormântul Părintelui Arsenie Boca

Biserica mănăstirii Prislop

Părintele Nicolae Streza, din Sibiu, slujind la
Mănăstirea Prislop la pomenirea
Părintelui Arsenie Boca

Maica Andreia, din mănăstirea Prislop,
ce se osteneşte şi cu înfrumuseţarea
mormântului Părintelui Arsenie Boca

Mormântul Părintelui Nicodim,
fostul duhovnic al mănăstirii Prislop

Vederea prin văl

Să nu se creadă că dreptul apare numai în religie. Dreptul poate să se arate în oricare dintre valorile, sau talanţii lui Dumnezeu. Dacă însă abia apare în religie, asta se datorează faptului că numai aici se mai ştie ceva despre atârnarea omului de Dumnezeu. Deci purtătorul oricărei valori, din cele zise adineauri, dacă va ajunge la conştiinţa atârnării sale de Dumnezeu, va ajunge drept.

Dreptul e omul lui Dumnezeu, ori de poartă slujba Preotului, ori pe a împăratului, ori pe-a învăţatului, ori pe-a artistului, ori pe-a vistiernicului, ori pe-a bogatului, ori pe-a săracului. Un singur lucru i se cere pentru aceasta: să se cunoască pe sine ca avându-şi obârşia spirituală şi toată înzestrarea de la Dumnezeu. Sunt mulţi drepţi, care nici nu ştiu despre ei că sunt drepţi. Pentru ei, neştiinţa e o mare acoperire de primejdii. Ei sunt simpli ca florile, nu ştiu nimic despre frumuseţea lor.

Pentru toţi cei ce au o răspundere între oameni, e neapărat de trebuinţă să-şi cunoască atârnarea lor de Dumnezeu şi Lui să-I întoarcă cinstea şi slujba pe care o au între oameni. Însă tot ceea ce-i împiedică să ajungă la această stare normală e vălul de pe minte, e zidul despărţitor de Dumnezeu al păcatului.

Dumnezeu pe toţi îi trimite înzestraţi şi în stare să fie drepţi. Dar, trecând ei prin poarta naşterii pământeşti, iau în spate poveri părinteşti, care-i spetesc şi îi încovoaie spre pământ. Dar aceasta nu le ia putinţa de-a se face drepţi. **Însă dacă întârzie, abia pe urmă, slăbiţi de păcatele vieţii şi de mediul înconjurător, se fac tot mai greoi în a se decide să reprezinte cauza lui Dumnezeu.**

„Înainte de-a te urzi în pântece... te-am sfinţit şi te-am rânduit Prooroc pentru popoare", zice Dumnezeu lui Ieremia (Ieremia 1,5), care se cam lepăda de slujba de prooroc. Iona s-a lepădat mult şi bine, Petru de asemenea s-a lepădat; împăraţi s-au lepădat; preoţi s-au lepădat. **Se vede că e un risc al vieţii de a te ţine de Dumnezeu. E o ciudată ruşine de oameni în a te face mai bun.** Iar îndrăzneala de a sluji lui Dumnezeu şi a-i îndemna şi pe ei să-I slujească, de cele mai multe ori te pune în primejdie cu oamenii. E frica oii de lup. Dar dacă şi Iisus S-ar fi înfricoşat de iad, unde ar mai fi nădejdea noastră? Precum în trupul lui Iisus se ascundea Dumnezeu, aşa şi în făptura creştinilor se ascunde Hristos. **Aici e minunea că oile biruie lupii, oricât de mare ar fi haita acestora.**

Este o singură cale de urmat - viaţa curată care ajută şi oamenilor, şi-I ajută şi lui Dumnezeu ca să ne poată ajuta; nu-i alt chip obişnuit de-a surpa zidul şi de a subţia vălul ce desparte pe oameni de Dumnezeu **şi bagă haosul în** zidire.

Căci păcatul desfrâului şi a toată fărădelegea întârzie sau face cu neputinţă arătarea şi desăvârşirea vieţii lui Hristos în noi. Numai de se va arăta

viaţa lui Hristos în noi, vom cunoaşte ţinta spre care avem să tindem şi ne vom înţelege rostul nostru.

În copiii veniţi dintr-o vieţuire curată a căsătoriei, precumpănesc înclinările bune şi nu-i biruie împrejurările rele ale mediului, ce eventual l-ar găsi şi, poate că, chiar împotriva acestui mediu sunt rânduiţi. Ei sunt de mici mai străvezii pentru Dumnezeu, şi prin aceasta se vede că au chemare să-I fie ucenici, iar dacă vremea le-o va cere Îi vor fi şi mucenici.

Un bărbat de ştiinţă, care în mediul său mărturiseşte pe Dumnezeu, adeseori e mucenic; un conducător de neamuri, dacă se declară atârnător de Dumnezeu, e mucenic, fiind învinuit pe nedrept de slăbiciune; şi aşa pătesc pe rând toţi dăruiţii lui Dumnezeu, când nu se învoiesc, la sfatul lumii, să tâlhărească pe Dumnezeu de darul ce li-l dase spre tot lucrul bun.

Cu cât „vălul" ţesut din păcate şi aşternut peste ochiul conştiinţei e mai subţire, cu atât cei dăruiţi află mai repede cine sunt şi ce trimitere au de la Dumnezeu. Iisus, ca om adevărat, n-avea nici un văl despărţitor, încât, la 12 ani, spunea dreptului Iosif şi Sfintei Fecioare, cu aerul cel mai natural cu putinţă: *„N-aţi ştiut că în casa Tatălui Meu Mi se cade să fiu?"* (Luca 2,49) Era în templul din Ierusalim, înconjurat de bogoslovii Legii vechi întrebându-i şi răspunzându-le din Scripturi.

Deci sfinţii, drepţii prin excelenţă, pe măsura credinţei şi a curăţiei lor, moştenită din părinţi şi sporită cu propria lor osteneală, sunt o cuvântare

vie, pentru că au într-înşii pe Dumnezeu-Cuvântul, Cel ce strigă printr-înşii voia Sa către ceilalţi oameni. În jurul acestora se întăreşte şi se întinde credinţa şi mulţi se mântuiesc. Prin ei se potoleşte anarhia, prin ei se restabileşte echilibrul şi armonia, şi prin ei şi ceilalţi întrevăd pe Dumnezeu. Sfinţenia e tocmai această transparenţă a lui Dumnezeu în făptura Sa: prietenia aceea de mare cuviinţă a sufletului cu Tatăl său - singura stare normală şi de la sine înţeleasă a omului şi a oamenilor.

Dreptul între iubire şi sabie

Dezechilibrul, haosul şi anarhia sunt cam acelaşi lucru: o schimonosire, o degenerare, un accident, un păcat colectiv; nu sunt o realitate cu suport propriu, ci sunt ghearele haosului în grumazul realităţii, o pândire a nimicului, care vrea să înghită în sine toate câte sunt. O mare nenorocire, care pândeşte totul. Dumnezeu vrea să stăvilească năvala anarhiei în făptură, însă respectând libertatea omului. Nu poate să o facă decât dacă va câştiga şi convingerea omului pentru intenţia Sa. Pe drepţi îi are câştigaţi pentru acest scop. Pe nedrepţi, pierzând aceştia libertatea lor - de vreme ce robesc păcatului - nu-i mai poate câştiga prin libertatea pe care n-o mai au, de aceea, pentru aceştia nu-I mai rămâne decât sabia. Prin sabie se înţelege aici: asprimea dreptăţii, legea, autoritatea, stăpânirea, pedeapsa, până

chiar şi pedeapsa cu sabia.

Când cineva, cu faptele sale păcătoase, cade din dragostea Tatălui său, dă de dreptatea Lui, care ca pe un rob îl va readuce la cale cu sila. Îi dă şi timp, doar va simţi trebuinţa să se întoarcă de bună voie; dacă însă nu bagă de seamă, îi ia şi timpul, şi cade fără de veste, urmărit de dreptate.

O mare putere de refacere asupra celor căzuţi din dragostea lui Dumnezeu o au drepţii, care stau înaintea Stăpânului vieţii, pentru fraţii lor. Ei fac cumpănă între Dumnezeu şi oameni: de la oameni dobândind pocăinţa şi de la Dumnezeu milostivirea. Când lipsesc drepţii dintre oameni, iubirea nu se poate împlini, ci trebuie să se împlinească dreptatea.

Chemarea aceasta de mijlocitor între Dumnezeu şi oameni au avut-o mulţi, dar mai cu seamă Iisus, şi de la El toţi iconomii tainelor, Apostolii şi urmaşii lor legiuiţi. Preoţii reactualizează prin jertfa cea fără de sânge, prin Sfânta Împărtăşanie, permanenţa acestei mijlociri. De aceea preotul - care se înţelege că trebuie să fie un drept - e numit chiar mai mult decât atât: el e Îngerul Domnului Savaot (Maleahi 2,7) (Savaot e tot Iisus). „Îngerii Bisericii" din Apocalipsă erau şapte episcopi, care au luat îndreptare pentru oarecare nebăgări de seamă.

Preoţii au grija de-a îndupleca pe oameni în vremea rânduită întoarcerii, ca să nu cadă din milostivire sub strivirea dreptăţii. Lor li s-a dat marele dar să ierte în numele lui Dumnezeu. Mare, covârşitor de mare dar. Oare de ce nu-l

pricep oamenii, că nu toţi sunt aşa de slabi la minte şi nici fumul mândriei nu-i ceva aşa de tare, ca să-i poată ţine până la sfârşit?

A osândi pe preoţi e lucrul cel mai uşor şi cel mai fără rost. De ce nu se fac preoţi deştepţii aceştia care râd pe de lături sau chiar din locuri de frunte? De ce nu-şi dau copiii la învăţătura sfintei cunoştinţe de Dumnezeu, dacă într-adevăr sunt părtinitorii Lui? Ori e tocmai întors, văzând în preoţi slăbiciunile firii, ei - „cei fără slăbiciuni" - iau prilej să râdă de Dumnezeu. Sunt oameni care cred că asta-i deşteptăciune.

Să fim drepţi: slujba preoţilor e sfântă, darul lor e de la Dumnezeu, e ştiut. Dar firea lor pământească? - da, neavând cum să vină altfel decât plămădindu-se prin naştere din trupuri pământeşti, în care mişună pornirile fărădelegilor ca şerpii, şi rod înclinările patimilor ca viermii. Sigur că ei vor fi covârşiţi de moştenirea aceasta şi nu-şi vor putea îndeplini, fără umbră, trimiterea lor de la Dumnezeu. Chemarea le va fi învăluită, vor şovăi în hotărâri (Isaia 28,7), biruindu-se de lume, în loc ca ei să biruie lumea. Sigur că aceştia, prin viaţa lor, nu vor lăsa poporul să creadă, şi aşa se vor sălbătici oile asupra păstorului şi vor face bucurie lupilor. În jurul lor se va întări întunericul a toată neştiinţa şi va începe foametea, nu de pâine ci de Cuvântul lui Dumnezeu, pâinea cea din Cer. Sarea pământului o vor călca oamenii în picioare, şi aşa vine că: *„şi preotului i se va întâmpla ca şi poporului"* (Isaia 24,2). Dar, de toată starea asta rea a lucrurilor are să dea seama şi

poporul, căci toată decăderea e de la părinţi începătură.

Deci milostivirea lui Dumnezeu e atârnătoare de om; dreptatea însă nu mai e atârnătoare de om: trebuie să o sufere, fără de tocmeală.

Iubirea şi sabia lui Dumnezeu lucrează neîntrerupt şi deodată, între oameni: pentru fiecare, după cum îi trebuie; asta nu numai fiindcă oamenii sunt amestecaţi, dar şi pentru că fiecare ins îşi are vremile sale când străluceşte milostivirea, precum şi vremi când îl prigoneşte sabia, ca să vie iarăşi la starea de milostivire.

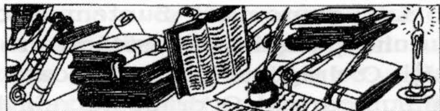
În toată această întoarcere a lucrurilor, preotul, şi în general dreptul, îşi are slujba sa de a tălmăci tainele iconomiei divine înduplecând amândouă părţile, şi pe om şi pe Dumnezeu. De multe ori dreptul o păţeşte, primind săgeţi din amândouă părţile. *„Dreptul care moare osândeşte pe nelegiuiţii care trăiesc... vedea-vor sfârşitul înţeleptului, dar nu vor înţelege, ce sfat a avut Dumnezeu cu el..."* (Înţelepciunea lui Solomon 4,16-17).

Dacă primim ce spune Carrel, persoana omenească se întinde în felurite chipuri şi dincolo de marginile sale anatomice. Suntem totodată şi persoane duhovniceşti. Dragostea şi ura sunt în noi realităţi. O dragoste distrusă poate pricinui uneori chiar moartea. O dragoste reînviată e o înviere. Dacă am putea vedea firele care ne leagă unii de alţii, forma oamenilor ar fi destul de ciudată. Unii oameni ar depăşi cu puţin suprafaţa pielii lor, alţii s-ar întinde până la un depozit de bancă; alţii până la trupul oarecui, alţii până la

cârciumă, alţii până la avuţie. Unii ni s-ar părea că au nişte mâini întinse peste mări şi ţări, până la familia lor, până la munţii şi cerul ţării în care s-au născut, ori la o ceată de prieteni, la o casă veche. Conducătorii de neamuri, marii binefăcători, Sfinţii, ar fi nişte uriaşi care îşi întind mulţime de braţe asupra unei ţări, a unui continent sau a unui imperiu[41].

Cine ştie dacă nu cu bun rost sfătuiau Părinţii pe ucenicii lor de a-şi avea sufletul adunat, acolo unde le e şi trupul; că, împrăştiaţi cu sufletul, căpătau multe răni şi nu sporeau. Cine ştie dacă stâlpul de foc ce urca, după mărturiile văzătorilor Părinţi, de la câte un sporit duhovniceşte până la cer nu era tocmai această concentrare a personalităţii fericitului: a minţii în inimă şi amândurora în Dumnezeu, căpătând forma unui stâlp de foc.

Sunt mult mai multe lucrurile pe care nu le ştim decât cele ce le ştim despre om; dar ceea ce ştim sigur e că spiritul nu e îngrădit de cele patru dimensiuni ale lumii văzute.

[41] Alexis Carrel, „Omul, fiinţă necunoscută", Bucureşti, 1944, Ed. Cugetarea, ed. III, p 268.

Ocârmuirea de sus

Oare de ce învinuieşte Dumnezeu pe oameni, de faptul că nu se mai naşte dreptul printre dânşii, şi că ei nu bagă de seamă? Răspunsul e următorul: drepţii sunt uneltele lui Dumnezeu, prin care sfătuieşte neamurile şi, prin rostul lor, face cu putinţă milostivirea sa printre oameni; pe când dacă nu-i are, oamenii vor da peste urgia dreptăţii Sale, după faptele lor. Familia, cu roadele ei împovărate de fărădelegi, Îl aduce pe Dumnezeu la impas; drept aceea oamenii sunt traşi la răspundere şi se află în aceeaşi primejdie ca smochinul fără roadă. (Luca 13,6).

„Căutat-am printre ei, să găsesc un om ca să se poarte cu dreptate înaintea feţei Mele pentru ţara aceasta, ca să nu o pierd şi n-am găsit" (Iezechiel 22,30).

Primul drept, care a stat înaintea lui Dumnezeu pentru alţii, a fost Avraam (Facere 18,23). Altul a fost Moise, care chiar a strâmtorat pe Dumnezeu ca să ierte norodul, care făcuse păcat mare închinându-se la viţelul de aur, zicând:

„Rogu-mă acum, de vrei să le ierţi păcatul acesta, iartă-i; iar de nu, şterge-mă şi pe mine din Cartea Ta, în care m-ai scris." (Exod 32,32)

Şi Dumnezeu ascultă de om.

Alt drept, Isus Navi, urmaşul lui Moise, intrând în pământul făgăduinţei la o luptă cu Amoreii, s-a

rugat să stea soarele şi s-a oprit soarele, până i-a făcut Dumnezeu izbândă asupra vrăjmaşului. *„Şi n-a mai fost nici înainte, nici după aceea o astfel de zi în care Domnul să asculte aşa glasul omului"*, mărturiseşte Scriptura (Isus Navi 10,14).

De obicei oamenii stârnesc cu faptele lor anumite furtuni nevăzute; acestea tot în capul lor se întorc, dar în chipul cel mai văzut cu putinţă. Dumnezeu, ştiind de mai înainte sfârşitul tuturora, rânduieşte fiecăruia ispăşiri în lumea aceasta.

„Dumnezeu este îndelung răbdător şi mult milostiv, dar nepedepsit nimic nu lasă." (Naum 1,3) Însă nimic nu face, fără să arate Taina Sa slujitorilor Săi. (Amos 3,7). Iată dreptul, ca vestitor al voinţei lui Dumnezeu, ca văzător înainte, dincolo de zarea dimensiunii a patra, timpul.

Sfânta Scriptură ar fi o copie de pe nevăzuta Carte de la cârma lumii. Dreptul ajunge la obârşia Scripturii. Astfel, Dumnezeu ţine sfat cu oştirea cerească, rânduind sfârşit cu pedeapsă regelui Ahav şi arată taina Sa Proorocului Miheia. (III Regi 22,19).

Aspra îndreptare a Împăratului din Babilon, care făcuse abuz de putere şi se suise la mândrie mare, *„se sprijină pe vrerea Îngerilor şi pe porunca sfinţilor"* (Daniel 4,14). Taina o înţelege Daniel, care îi dă trufaşului împărat sfatul să-şi răscumpere păcatele sale, lucru prin care ar fi putut ocoli nemaivăzuta pedeapsă, ce atârna asupra-i. Iar Dumnezeu, Cel ce împlineşte sfatul slugilor Sale, i-a dat 12 luni vreme la îndemână. Împăratul, însă, nedeprins să asculte, n-a vrut de bună voie

să-şi ispăşească păcatele, folosindu-se de calea milostivirii, de aceea l-a ajuns din urmă legea dreptăţii, a ispăşirii fără de voie. N-a vrut să se îndrepte folosindu-se de minte, de aceea i s-a luat mintea şi s-a izgonit dintre oameni, şapte ani păscând cu boii.

22. *Şapte ani te vor scoate de la oameni, şi cu fiarele sălbatice va fi petrecerea ta, şi cu iarbă ca pe un bou te vor hrăni, şi roua cerului peste tine va cădea, şi şapte vremi se vor muta peste tine, până vei cunoaşte că cel Preaînalt stăpâneşte peste împărăţia oamenilor, şi cui va vrea o va da pe ea.*

23. *Şi pentru că a zis: lăsaţi odrasla rădăcinilor copacului în pământ, împărăţia ta ţie va rămânea, dintru care vei cunoaşte puterea cea cerească.*

24. *Pentru aceea împărate! Sfatul meu să-ţi placă ţie, şi păcatele tale cu milostenie le răscumpără, şi nedreptăţile tale cu îndurări săracilor, doar va fi Dumnezeu mult îngăduitor păcatelor tale.*

25. *Acestea toate a venit asupra lui Navubodonosor împăratul.*

26. *După douăsprezece luni la Biserica împărăţiei lui în Vavilon umblând.*

27. *Răspuns-a împăratul, şi a zis: au nu este acesta Vavilonul cel mare, pe care l-am zidit eu casă împărăţiei întru tăria puterii mele, spre cinstea măririi mele?*

28. *Încă cuvântul în gura împăratului fiind, glas din cer s-a făcut: ţie se zice Nabucodonosor împărate; împărăţia ta a trecut de la tine.*

29. *Şi dintre oameni te vor scoale pe tine, şi*

cu fiarele câmpului va fi locuința ta, și cu iarbă, ca pe un bou te vor hrăni pe tine, și șapte vremi se vor premeni peste tine, până ce vei cunoaște, că cel Preaînalt stăpânește peste împărăția oamenilor, și cui va vrea o va da pe ea.

30. *În acelaș ceas s-a plinit cuvântul asupra lui Nabucodonosor, și s-a scos dintre oameni, și iarbă ca un bou a mâncat, și din roua cerului s-a vopsit trupul lui, până a crescut perii lui, ca perii leilor, și unghiile lui ca ale pasărilor.* (Daniel 4,22-30).

Fiind încredințat de Dumnezeu cu slujba de împărat al Babilonului, el nu trebuia să se semețească și să ceară poporului să i se închine lui, ispitire peste putere, lucru la care vroia să-l silească și pe poporul Evreu, pe care i-l dăduse Dumnezeu spre robie, iar nu spre rătăcire. Pe lângă asta era un tiran înfricoșat, încât tocise umerii ostașilor săi, și de osteneala zidirii marii cetăți a Tirului toți cheliseră. (Iez. 29,18).

El ar fi fost dator să se poarte ca o slugă a lui Dumnezeu, și nu ca un tiran, făcând atâta tulburare în zidirea lui Dumnezeu. Dar urgia, pe care a dezlănțuit-o asupră-și, a stins fărădelegile sale, încât după trecerea vremii de pedeapsă și-a văzut rostul său cel adevărat și atârnarea sa de Dumnezeu. Iată mărturia despre înțelepțirea acestui tiran al istoriei vechi dată de el însuși:

31. *Și după trecerea acestei vremi* (cei șapte ani de nebunie), *eu, Nabucodonosor, am ridicat ochii mei la cer și mintea îmi veni din nou și am binecuvântat pe cel Preaînalt și veșnic viu și l-am*

adus laude şi preamărire. Căci puterea Lui este putere veşnică, iar împărăţia Lui în neam şi în neam.

32. *Şi toţi locuitorii pământului, ca o nimica sunt înaintea lui, şi după voia Lui face întru tăria cerului şi întru lăcaşul pământului, şi nu este cine să stea împotriva mâniei Lui, şi să zică Lui: ce ai făcut?*

33. *În acea vreme mintea mea s-a întors la mine; şi la cinstea împărăţiei mele am venit, şi chipul meu s-a întors la mine; şi sfetnicii mei şi boierii mei m-au căutat pe mine, şi întru împărăţia mea m-am întărit; şi mărire mai multă s-a adaos mie.*

34. *Acum dar eu Nabucodonosor laud şi prea înalţ şi slăvesc pe Împăratul cerului, că toate lucrurile lui sunt adevărate şi cărările lui judecăţi, şi pe toţi cei ce umblă cu trufie poate să-i smerească.* (Daniel 4,31-34).

Cârmuirea neamurilor tot de sus se face, că este şi o ispăşire a neamurilor. Aceasta s-a destăinuit prima dată lui Avraam: *„Să ştii bine, că urmaşii tăi vor nemernici un pământ străin, unde vor fi robiţi şi apăsaţi patru sute de ani, dar pe neamul acela, căruia vor robi, îl voi judeca Eu, şi după aceea vor ieşi aicea cu avere mare. Ei însă se vor întoarce aici în al patrulea veac de oameni, căci nu s-a umplut încă măsura nelegiuirii Amoreilor".* (Geneza 15,13-14,16).

† † †

La plinirea vremii prezise, când evreii s-au întors din Egipt, alte taine din Cartea ispăşirii vede Solomon, privind îndărătul timpului. Iată cum i-a judecat Dumnezeu pe Egipteni:

Dintre cele 10 pedepse, cea mai grea a fost noaptea cea de trei zile, cu înfricoşările ei cumplite, *„care veniseră peste ei din iad"* (Înţelepciunea lui Solomon 17,14). *„Într-însa li se dezveleau păcatele lor ascunse. Ea era icoana întunericului ce avea să-i înghită pe urmă. Azvârliţi încoace şi încolo pe pământ şi pe jumătate morţi, ei dădeau pe faţă pricina pentru care mureau. Căci vedeniile ce-i îngroziseră le destăinuiseră lucrul, ca să nu moară în neştiinţă: pentru ce pătimesc atâta rău."* (Înţelepciunea lui Solomon 18,19) Iată şi sfârşitul judecăţii lui Dumnezeu cu ei: dezastrul militar al lui Faraon.

Înţelepciunea lui Solomon, cap. 19:

1. *O mânie neîndurată prigoneşte pe nelegiuiţi până în sfârşit, fiindcă Dumnezeu ştia de mai înainte care va fi petrecerea lor,*

2. *Că adică egiptenii, după ce au lăsat pe Israil ca să plece şi cu mare stăruinţă i-au zorit la drum, avea-vor păreri de rău şi vor începe să-i urmărească.*

3. *Cu adevărat, când nu isprăviseră de jelit pe morţii lor şi plângeau încă la mormintele celor ucişi, un alt gând nebunesc le-a venit şi au început ca pe nişte fugari să-i urmărească pe aceia, pe care îi zoriseră cu rugăminţi să plece de la ei.*

4. *La aceasta îi atrăgea pedeapsa de care erau vrednici, căci despre cele mai înainte întâmplate ei nu mai aveau ţinere de minte, ca să se împlinească şi ceea ce mai lipsea din urgiile suferite de ei.*

5. *Aşa încât poporul Tău să săvârşească necrezuta lui trecere prin mare, iar Egiptenii să dea*

peste o moarte năprasnică."

În vreme ce miluia Dumnezeu pe unii, prăpădea pe alţii, căci li se împlineau măsurile fărădelegilor. Iar ca cei mulţi să ia aminte, alte taine din Cartea ocârmuirii neamurilor se descoperă lui Moise, în vreme ce poporul se apropie de pământul făgăduinţei. **Dumnezeu îi înşiră lui Moise toate fărădelegile desfrânării, de care îi atrage luarea aminte să păzească poporul,** iar la urmă adaugă:

24. *Să nu vă întinaţi cu nimic din acestea, căci cu toate acestea s-au întinat păgânii, pe care Eu îi izgonesc dinaintea feţei voastre,*

25. *Că s-a întinat pământul şi am privit la nelegiuirile lor şi a lepădat pământul pe cei ce trăiau pe el.*

26. *Iar voi să păziţi toate poruncile Mele şi toate legile Mele şi să nu faceţi nici una din ticăloşiile acestea, nici băştinaşul, nici veneticul, care trăieşte între voi,*

27. *Că toate urâciunile acestea le-au făcut oamenii pământului acesta, care-i înaintea voastră, şi s-a întinat pământul;*

28. *Ca nu cumva să vă lepede şi pe voi pământul, când îl veţi întina, cum a aruncat el de la sine pe popoarele care au fost înainte de voi.* (Levitic 18; 24-28)

Iată că pe locuitorii cu viaţă stricată, când îi sorteşte Dumnezeu pedepsirii, nu-i apără nici-o graniţă şi nici o armă; dar, pentru o viaţă curată, îi apără Dumnezeu, cum nu-i apără nimic pe lume. Neamurile au un destin ascuns în Dumnezeu. Când îşi urmează destinul au apărarea lui

Dumnezeu, când îl trădează, să se gătească de pedeapsă. Dar ei n-au ascultat, ci din neam în neam tot mai răi s-au făcut, încât iată cum sună glasul lui Dumnezeu:

1. *Ascultaţi cuvântul Domnului, voi feciori ai lui Israil, că Domnul stă la judecată cu locuitorii pământului,*

2. *Căci nu mai este credinţă, nici iubire, nici cunoaştere de Dumnezeu în ţară.*

3. *Toţi jură strâmb, mint, ucid, fură şi sunt desfrânaţi; săvârşesc fapte silnice, iar sângele vărsat curge peste sânge.*

4. *Pentru aceasta ţara e în mare jale, iar cei ce locuiesc sunt fără vlagă.* (Osea 4; 1-4)

Nărăviţi cum erau cu păcatele, n-au ascultat; de aceea tot mai multă urgie şi-au îngrămădit pe cap, adăugând a face rele, până când prin Ieremia Proorocul, Dumnezeu le dă de ştire dărâmarea Ierusalimului şi ducerea lor în robie. E interesant momentul acesta istoric, în care Proorocul se luptă cu regele ca să-l înduplece să se predea fără rezistenţă, ca să scape cu viaţă, dar regele - în temeiul datoriei de rege - preferă să moară dar să se predea, ba. Prevestirea aceasta, care era o urmare a vieţuirii ticăloase a poporului şi a regelui, o motivează Dumnezeu lui Ieremia, zicând: *„Poate, auzind toate necazurile ce mi-am pus în gând să le fac* (Ieremia 36,3), ..., *vor asculta şi se vor întoarce fiecare de la calea sa cea rea şi atunci voi schimba strâmtorarea pe care vreau să le-o fac, pentru faptele lor cele rele."* (Ieremia 26,3).

Pentru cuvântul acesta, însă, erau să-L omoare

pe Ieremia (26,11). Căci cuvântul Domnului era de râs la ei, (Ieremia 6,10) şi şi-au bătut joc de trimişii lui Dumnezeu şi n-au ţinut seamă de cuvintele Lui, pe proorocii Lui i-au batjocorit, până ce mânia lui Dumnezeu s-a pogorât peste poporul Său, încât acesta n-a mai avut scăpare (II Paralipomena 36,16).

În vremea aceea Ieremia se ruga:

„Mărturisim Doamne necredinţa noastră şi fărădelegile părinţilor noştri, căci am păcătuit înaintea Ta. Nu ne lepăda pe noi, pentru numele Tău". (Ieremia 14,20).

Primeşte însă răspunsul următor:

1. *Şi a zis Domnul către mine: Chiar Moisi şi Samuil de va sta înaintea feţii Mele, nu este sufletul Meu către ei (nu M-ar îndupleca). Goneşte-i de la faţa Mea, să se ducă.*

2. *Iar de vor zice către tine: unde să ne ducem? Vei zice către ei: Acestea zice Domnul Dumnezeu: Cel rânduit la moarte, să se ducă la moarte, cel pentru foamete, la foamete şi cel pentru robie, la robie!*

3. *Şi voi nimici asupra lor în patru chipuri, zice Domnul: sabia spre junghiere şi câinii spre rumpere, şi fiarele pământului şi pasările cerului spre mâncare şi spre stricare.*

4. *Şi-i voi da pe ei în nevoi, la toate împărăţiile pământului, pentru Manase feciorul lui Ezechia împăratul Iudei, pentru toate câte a făcut în Ierusalim.*

5. *Cui îi va fi milă de tine Ierusalime? Sau cine se va întrista pentru tine? Sau cine va întreba de*

pacea ta?

6. *Tu m-ai urât, zice Domnul: înapoi vei merge, şi voi întinde mâna mea, şi te voi strica pe tine, şi nu-mi voi mai aduce aminte de ei.*

7. *Şi-i voi împrăştia pe ei cu împrăştiere în porţile poporului meu, făcutu-s-au fără de fii, pierdut-au pe poporul meu pentru răutăţile lor.* (Ieremia 15,1-7).

Iar calea rugăciunii, desăvârşit a închis-o, (Plângeri 3,8) apoi a adus prăpădul în robia celor 70 de ani:

14. *Şi toţi fruntaşii lui Iuda şi Preoţii şi poporul pământului au înmulţit a face fărădelege, după toate urâciunile neamurilor, şi au pângărit casa Domnului cea din Ierusalim.* (ca în România de azi, n.ed.)

15. *Şi a trimis Domnul Dumnezeul părinţilor lor la ei prin mâna proorocilor Săi, de grabă şi trimiţând solii Săi, că nu se îndura de poporul Său şi de lăcaşul cel sfânt al Lui.*

16. *Iar ei îi batjocoreau pe solii Lui şi defăimau cuvintele Lui şi râdeau de proorocii Lui, până ce s-a suit mânia Domnului asupra poporului Său încât nu mai era leac.*

17. *Şi a adus asupra lor pe împăratul Haldeilor, şi ia ucis pe tinerii lor cu sabie în casa cea sfântă a lui, şi nu i s-a făcut milă de Sedechia, şi spre fecioarele lor nu s-a milostivit, şi pe bătrânii lor i-a dus, toate le-a dat în mâinile lor.*

18. *Şi toate uneltele casei lui Dumnezeu, cele mari şi cele mici şi vistieriile casei Domnului şi toate vistieriile împăratului şi ale boierilor, toate*

le-au dus în Vavilon.

19. *Şi au ars casa Domnului şi au surpat zidul Ierusalimului, şi turnurile lui le-au ars cu foc şi toate vasele scumpe s-au pierdut.*

20. *Şi au mutat pe cei rămaşi în Vavilon, şi i-au fost lui şi fiilor lui robi, până la împărăţia Midilor.*

21. *Şi sa plinit cuvântul Domnului prin gura lui Ieremia. Până când pământul s-a îndestulat a serba sâmbetele sale, odihnindu-se tot timpul pustiirii sale, până s-au împlinit şaptezeci de ani.* (II Paralipomena 36,14-21),

La jalea aceasta se adaugă una şi mai mare: *„Femei miloase, fierbeau cu mâinile lor copiii care le-au slujit de hrană în vremea prăpădului"* (Plângeri 4,10).

De ce atâta urgie? se întrebă Ieremia şi căpătă răspunsul din rădăcini:

„Profeţii tăi nu ţi-au dat pe faţă fărădelegea ta, ca să-ţi schimbe calea ta!"(Plângeri 2,14).

E drept, că darea pe faţă a fărădelegilor e cea mai primejdioasă predică, dar şi singura care mai poate ceva. Toţi fug de metoda aceasta. Chiar pentru câştigul lui Dumnezeu, nu vor să se primejduiască cu oamenii. N-au putere. Oare de ce? Iată de ce:

11. *Că preotul şi proorocul s-au pângărit, şi în casa mea am văzut răutăţile lor.*

12. *Pentru aceea facă-se lor calea lor spre lunecare întru negură şi se vor împiedeca, şi vor cădea întru ea, pentru că voi aduce peste ei rele în anul cercetării lor.*

13. *Şi întru proorocii Samariei am văzul*

fărădelegi, proorocit-au prin Baal şi au făcut pe poporul meu Israil să rătăcească.

14. *Şi întru proorocii Ierusalimului am văzut lucruri groaznice, preacurvind şi mergând întru minciuni şi sprijinind mâini multe, ca să nu se întoarcă fiecare de la calea sa cea rea, făcutu-s-au mie toţi ca Sodoma şi cei ce locuiesc într-însa ca Gomora.*

15. *De aceea aşa zice Domnul Savaot* (numele Mesiei în Vechiul Testament) *despre prooroci: Iată îi voi hrăni cu pelin şi le voi da să bea apă cu fiere, căci de la Proorocii Ierusalimului a ieşit spurcăciune în tot pământul.* (Ieremia 23,11-15).

1. *Păstorii cei ce pierdeţi şi risipiţi oile păşunii Mele.*

2. *Pentru aceea aşa zice Domnul asupra celor ce pasc poporul Meu: voi aţi risipit oile Mele şi le-aţi scos afară, şi nu le-aţi cercetat pe ele, iată Eu voi zdrobi asupra voastră după meşteşugirile voastre cele rele.* (Ieremia 23,1-2).

Oare de ce S-a ostenit Dumnezeu 1.500 de ani cu ucigaşii drepţilor, trimiţându-le pe toţi vestitorii Săi, în fiecare zi, dis-de-dimineaţă (Ieremia 7,25), adică la o vreme când se mai putea înlătura osânda ce le atârna peste creştet şi se mai putea abate urgia, care se pogora ca focul, peste fărădelegile lor fără de seamă?

Crinul de pe cruce

Era ascuns în neamul acesta un mare destin: desăvârşirea prin el a Tainei celei din veac ascunse şi de Îngeri neştiute. Trebuia, era scris în istoria nevăzută, ca la plinirea vremii, să răsară între oameni crinul neamului omenesc: Sfânta Fecioară, Maica Domnului.

Era trebuinţă de recrearea acestei zidiri, povârnită spre plata păcatului, spre neîndurata moarte. Prin acest popor era prevăzut să se împlinească cea din urmă strădanie a lui Dumnezeu în persoană, cea din urmă dintre măsurile ce mai rămâneau. Dar singura rezolvare, care mai avea să facă viaţa neamurilor cu putinţă, nu află între iudei ca răspuns decât fapta cea mai ucigaşă a lor, cea din curtea lui Pilat şi de pe dealul Căpăţânii.

Crinul Bunei Vestiri, pe care dragostea L-a coborât din Cer între oameni, jidovii Îl răstigniră pe cruce. Cu fapta aceasta ucigaşă, ei ieşiră din destinul lor, pentru care ostenise Dumnezeu cu ei, atâta amar de vreme, şi-şi băgară neamul sub roţile blestemului. De aceea:

4. *Zile multe vor şedea fiii lui Israil fără de împărat şi fără de căpetenie şi fără de jertfă şi fără de altar şi fără de preoţie şi fără de arătători.*

5. După aceea fiii lui Israil se vor întoarce la credinţă, iar la sfârşitul zilelor celor de pe urmă se vor apropia cu înfricoşare de Domnul şi de

bunătatea Lui" (Osea 3,4-5).

Până la plinirea vremii atârnă peste ei blestemul pe care şi l-au cerut în curtea lui Pilat:

4. *Deci a ieşit iarăşi afară Pilat, şi a zis lor: iată, aduc vouă pe El (pe Hristos) afară, ca să cunoaşteţi că întru Dânsul nici o vină nu aflu.*

5. *Deci a ieşit Iisus afară, purtând cununa cea de spini şi haina cea mohorâtă. Şi Pilat le-a zis lor: Iată Omul!*

6. *Iar dacă L-au văzut pe El Arhiereii şi slugile, au strigat, zicând: răstigneşte-L, răstigneşte-L pe El. Zis-a lor Pilat: luaţi-L voi pe El, şi-L răstigniţi; căci eu nu aflu întru El vină.*

7. *Răspuns-au lui Iudeii: noi Lege avem, şi după Legea noastră dator este să moară, căci s-a făcut pe Sine Fiu al lui Dumnezeu.*

8. *Iar dacă a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut.*

9. *Şi a intrat în divan iarăşi, şi a zis lui Iisus: de unde eşti Tu? Iar Iisus răspuns nu i-au dat lui.*

10. *Deci a zis Pilat Lui: mie nu-mi grăieşti? Au nu ştii că putere am să Te răstignesc, şi putere am să Te slobozesc?*

11. *Răspuns-a Iisus: n-ai avea nici o putere asupra Mea, de n-ar fi fost dat ţie de sus; pentru aceasta cel ce m-a dat ţie, mai mare păcat are.*

12. *Din aceasta căuta Pilat să-L slobozească pe El; iar Iudeii strigau, zicând:* ***de vei slobozi pe acesta, nu eşti prieten Cezarului; tot cel ce se face pe sine împărat, stă împotriva Cezarului.***

13. *Deci auzind Pilat cuvântul acesta, a scos afară pe Iisus, şi a şezut pe scaun la judecată în*

locul ce se cheamă, pardosit cu pietre, iar evreieşte: Gavvata.

14. *Şi era vinerea paştelor, şi ceasul ca la al şaselea; şi a zis Iudeilor: iată Împăratul vostru!*

15. *Iar ei au strigat: ia-L, ia-L răstigneşte-L pe El. Zis-a lor Pilat: pe Împăratul vostru să-L răstignesc? Răspuns-au Arhiereii:* ***N-avem împărat fără numai pe Cezarul.***

16. *Deci atunci L-a dat pe El lor ca să se răstignească. Şi au luat pe Iisus, şi L-au dus ca să-L răstignească* (Ioan 19; 4-16).

„Sângele Lui asupra noastră şi asupra feciorilor noştri". (Matei 27,25).

De aceea sunt urâţi de toate neamurile că asta e ponosul blestemului, pe care singuri şi l-au cerut peste urmaşi. Blestemul acesta îi zoreşte să ia în braţe pe toţi anticriştii vremurilor, până la cel mai de pe urmă, pe care şi-l vor pune rege. Le va sosi şi vremea aceea mult dorită, dar chiar pentru ei ivirea anticriştilor e un destin blestemat. Când se vor convinge de aceasta, vor veni înfricoşaţi la credinţa creştină ortodoxă.

Deci până la capătul zilelor, când se vor întoarce şi ei, moştenirea lor este a noastră, a noului Israel, a neamurilor creştine. Până atunci, pentru ei sângele lui Iisus e blestem şi mânie. Pentru noi, dimpotrivă, sângele lui Hristos e izbăvirea de mânie. (Romani 5,9). Dovada celei mai mari iubiri de oameni - trecerea Mântuitorului pentru noi prin moarte - are putere de mântuire pentru cei ce-o primesc, dar are faţă de osândă pentru cei ce nu vor s-o primească. Unii stau sub dar, alţii sub

sabie.

În toată lumea lui Dumnezeu, nu este altă predică mai puternică decât a Sfântului răstignit de ură şi Care-Şi iartă ucigaşii. Asta dovedeşte ceva atotputernic şi fără de sfârşit: desăvârşirea.

Ei n-au înţeles, şi de aceea petrec acele „zile fără număr", zile de foamete:

11. *Nu foamete de pâine şi nu sete de apă, ci de auzit cuvintele Domnului.*

12. *Şi se vor clătina ei de la o mare până la cealaltă şi de la Miazănoapte la Răsărit, şi vor cutreiera pământul, căutând cuvântul Domnului, dar nu-l vor afla".* (Amos 8,11-12).

Asta-i foametea lor de mii de ani: Dumnezeu nu le mai vorbeşte!...

Toată tragedia acestui popor, ce se vrăjmăşeşte de moarte cu Iisus Hristos, e o mare lecţie a lui Dumnezeu, pe care o arată neamurilor creştine, până la sfârşitul zilelor. Istoria se va repeta cu oricare dintre neamurile care vor face ce-au făcut ei. Aceleaşi fapte aduc aceleaşi urmări, deci pricinuiesc aceeaşi istorie; pentru asta nu trebuie să fii prooroc deloc.

Răspunzătorii

Faptul că din partea Sa Dumnezeu a făcut totul pentru om, până şi jertfa Sa de pe cruce, dovedeşte că omul are un preţ imens, necrezut de mare. **Omul are dimensiunile intenţiei divine; el e centrul şi sinteza creaţiunii Sale: e lumea văzută îmbinată cu lumea nevăzută.**

Iată de ce suntem datori a vieţui potrivit acestei intenţii divine; adică să trăim deodată şi ca persoane văzute şi ca persoane nevăzute. Căci omul are valoarea arătată de jertfa de pe cruce.

Când omul trăieşte în adevărata lui valoare, e subiect de istorie, pe când dacă renunţă la dimensiunile sale divine ajunge obiect de istorie, în rând cu oricare dintre obiecte; nu mai poartă un nume, ci poartă un număr, 666.[42]

Deci ce poate să însemneze coborârea omului la simpla valoare economică, decât o degradare a lui în rândul vitelor, care se vor sălbătici întreolaltă, şi-şi vor împinge conducătorii până la marginile nebuniei. Asta înseamnă treaba unuia, care ar în-

---

[42] Codul numeric personal pe care-l primeşte astăzi, fără să fie întrebat, orice om care se naşte şi trăieşte pe planeta Pământ, stă sub apăsarea acestui număr antihristic: 666. Chiar dacă noi românii încă nu eram dominaţi de acest număr în vremea când Părintele Arsenie Boca a scris rândurile acestea, iată că Sfinţia sa cu 50 de ani înainte a descris desăvârşit situaţia noastră de azi. (n.ed. 2012)

covoia crinii în gunoi, preţuind mai mult gunoiul decât mirosul crinului.

Pentru o alunecare a omului de la nume la număr, au să dea seama toţi înzestraţii lui Dumnezeu, cei cu daruri, cu răspunderi, cu măriri, cu putere şi cu tot felul de haruri.

Regele David, înzestrat deodată cu darul stăpânirii şi cu darul proorociei, a căpătat o straşnică pedeapsă, numai fiindcă a îndrăznit să numere poporul. Darul proorociei i s-a luat o vreme, iar din popor i-au murit 70 de mii de oameni - şi doar el greşise, nu poporul. (II Regi 24,17)

Deci înainte stătătorii şi deţinătorii puterii au să dea seama, chiar de venirea sabiei după dreptate, după cum ni se destăinuie aceasta prin Iezechiel, văzătorul tainelor.

Iezechiel 33:

1. *Fost-a cuvântul Domnului către mine şi mi-a zis:*

2. *„Fiul omului, rosteşte cuvânt către fiii poporului tău şi le zi: De voi aduce sabie asupra unei ţări şi poporul ţării aceleia va lua din mijlocul său un om, şi-l va pune străjer,*

3. *Şi el, văzând sabia venind asupra ţării, va trâmbiţa din trâmbiţă şi va prevesti poporului;*

4. *De va auzi cineva sunetul trâmbiţei, dar nu se va păzi, când va veni sabia şi-l va prinde, sângele aceluia va fi asupra capului său.*

5. *Pentru că a auzit glasul trâmbiţei şi nu s-a păzit, sângele lui asupra lui; iar cel ce se va păzi, îşi va mântui viaţa sa.*

6. *Dacă însă străjerul a văzut sabia venind şi n-a sunat din trâmbiţă şi poporul n-a fost prevestit,*

atunci când va veni sabia şi va ridica viaţa cuiva, acela s-a răpit pentru păcatele lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna străjerului.

7. *Şi pe tine, fiul omului, te-am pus Eu străjer casei lui Israil şi tu vei auzi cuvânt din gura Mea, şi-i vei vesti din partea Mea.*

8. *Când eu voi zice păcătosului: „Păcătosule, vei muri!", şi tu nu vei grăi nimic ca să prevesteşti pe păcătos, ca să se abată de la calea lui, atunci păcătosul acela va muri pentru păcatele sale, iar sângele lui îl voi cere din mâna ta.*

9. *Iar dacă tu ai prevestit pe păcătos să se abată de la calea lui şi să se întoarcă de la ea, şi el nu s-a întors din calea lui, atunci el va muri pentru păcatele lui iar tu ţi-ai mântuit sufletul tău".* (vezi şi Iezechiel 3,17-21)

Slujba cea mai anevoioasă şi mai plină de primejdii o au însă drepţii, când trebuie să dea pe faţă păcatele poporului. (Plângeri 2,14; Ieremia 14,10; Isaia 58). *„Prin ştiinţa lui, dreptul, sluga Mea, va îndrepta pe mulţi"* (Isaia 53,11). **De aceea trebuie să fie deodată şi stâlp de fier şi zid de aramă** (Ieremia 1,18) **şi faţă de cremene** (Isaia 50,7), **iar pe deasupra tuturora, trebuie să fie păstorul cel bun, care-şi pune viaţa pentru oile sale.** (Ioan 10,11).

Într-adevăr, slujba aceasta n-o poate face decât un lepădat de viaţă şi un îndrăgostit de Dumnezeu. De aceea zice Petru, că şi dreptul abia se mântuieşte (I Petru 4,18), socotind greutatea sarcinii. Căci nimeni nu e drept fără vreun rost de la Dumnezeu, fără vreo treabă de făcut. Mântuirea

dreptului e condiţionată de împlinirea destinului său de la Dumnezeu, şi e primejduită când îşi cruţă viaţa proprie în dauna intenţiei divine.

Nici Dumnezeu n-a avut alt cuvânt mai tare decât jertfa. Jertfa e maxima apropiere a voinţei şi iubirii lui Dumnezeu de libertatea omului. Ea e hotarul de atingere între voinţa divină şi libertatea omului. Iar în ucenicii Săi, trimişi în fiecare veac de oameni, tot El e Cel ce-Şi repetă cuvântul şi aduce aminte lumii preţul pe care-l are omul înaintea lui Dumnezeu. El, Hristos, trăit din toată sinceritatea fiinţei, e singura cale care mai poate aduce pace între oameni şi bună învoire; **toate celelalte rezolvări alăturea de trăirea creştinismului grăbesc apocalipsul.** Ştiinţa fără Dumnezeu şi împotriva omului s-a apucat să facă şi nebunia ei cea mai de pe urmă: desfacerea şi aprinderea stihiilor.

II Petru 3, 10: *„Ziua Domnului va veni ca un fur. Atunci cerurile pieri-vor cu vuiet mare; stihiile arzând se vor desface şi pământul şi lucrurile de pe el vor arde de istov".*

Iconomul nedrept

Deci rostul iconomilor e de a întoarce marea turmă a oamenilor iarăşi la Dumnezeu în „Ţara de obârşie." (Ieremia 22,10). Au însă şi potrivnici, care zi şi noapte îi pârăsc înaintea lui Dumnezeu (Apocalipsa 12,10) precum că i-ar fi risipind avuţiile (Luca 16,1-13). Căci de când potrivnicul a fost aruncat pe pământ, se dă pe sine stăpân al pământului şi al tuturor împărăţiilor lumii. Nu se sfieşte potrivnicul nici de obrazul lui Hristos, ci-I zice:

6. *Şi i-a zis Lui diavolul: Ţie voi da stăpânirea aceasta toată şi slava lor, că mie îmi este dată, şi ori căruia voiesc o dau pe ea.*

7. *Deci, tu de te vei închina înaintea mea, toată Ţi-o dau Ţie.* (Luca 4,6-7).

Se înţelege dar, că orice milostenie, orice binefacere, orice folosire a lumii după legea iubirii de oameni, e o pagubă ce aduce o mare atingere stăpânirii acestui înger nebun. Ştiţi cum sunt nebunii: se dau pe ei de ceva mare şi pretind să li se supună oamenii, se cred pe ei stăpâni şi împăraţi, că aşa cere boala lor. Cu atât mai vârtos o cere aceasta Lucifer, începătorul nebuniei. Deci orice iubire, în păruta lui împărăţie e o risipire; şi orice ură - după voia lui cea rea - o mare faptă bună. Dar împărăţia fiind de drept a lui Dumnezeu, care este lumea întreagă, chivernisită de oameni cu ură, nu cu iubire, îngrămădeşte pe cheltuitorii ei

cu o mare datorie de plată lui Dumnezeu. Orice ascultare de Stăpânul adevărat al lumii e o daună în împărăţia „stăpânului" nebun şi orice ascultare de stăpânul nebun al pământului îngrămădeşte pe oameni sub povara unei datorii sau greşeli făcute lui Dumnezeu.

Deci dacă proprietatea şi stăpânia lumii, de fapt şi de drept, e a lui Dumnezeu, atunci omul e numai un fel de chiriaş, un fel de administrator şi nicidecum proprietarul absolut al lumii. Că, de se va crede stăpân absolut al lumii, seamănă cu credinţa îngerului nebun. Pentru ca să înfrâneze pe om de la o cădere ca aceasta, Dumnezeu l-a numit iconom nedrept, pe de o parte, pe motivul că n-are proprietatea absolută, ci numai proprietatea relativă; iar pe de altă parte, ca să-l ferească de căderea în nebunia îngerului rău. Aşadar, de îndată ce se dă pe sine proprietar absolut al lumii se ciocneşte cu Dumnezeu, Îl tăgăduieşte, Îl înlătură, Îl expropriază, şi cu asta crede întocmai ca lucifer. Nu-şi dă seama bietul om că, primind ispita, va fi zdrobit sub dărâmăturile propriei sale iubiri nebune. Când omul se lipeşte de făptură, de avuţie, de slavă, acestea i se fac mamona, care înseamnă bani sau bogăţii. Deci nu poţi sluji şi lui Dumnezeu şi lui mamona. Cu toate acestea Dumnezeu laudă pe iconomul pârât care şi-a făcut prieteni din mamona nedreptăţii şi-i făgăduieşte că-l va primi în împărăţie când o va isprăvi de risipit după legea dumnezeiască a iubirii de oameni - se înţelege că e vorba de risipirea mamonei.

De aci putem scoate înţelesul bogăţiei: nu să-

răcia te mântuieşte, nici bogăţia nu te osândeşte; şi precum nici bogăţia nu te mântuieşte, aşa nici sărăcia nu te osândeşte, ci precum ai sufletul şi faţă de bogăţie şi faţă de sărăcie.

Eşti sărac şi zorit cu gândul după avuţie, iată că nu te mântuieşte sărăcia. Eşti bogat, dar desfăcut cu inima de bogăţia ta, iată că nu te primejduieşte bogăţia ta. Faptul cum stai cu sufletul - şi faţă de una şi faţă de alta, de asta atârnă mântuirea sau osânda ta.

Mamona nedreptăţii are un mare apărător: viţelul de aur, care împunge pe toţi cei ce-ar încerca s-o risipească la săracii lumii. Stăpânul viţelului face pâră la Dumnezeu asupra iconomilor nedrepţi, care însă, risipind viţelul prin iubirea de oameni, s-au făcut mai înţelepţi decât fiii luminii (Luca 16,8).

Bietul Dumnezeu, săracul, n-are unde să-Şi plece capul, că bogaţii şi pana cea vicleană a cărturarilor (Ieremia 8,8) lumii acesteia L-au expropriat din dreptul de proprietate şi autor al lumii. Cine ştie dacă nu cumva I-a rămas totuşi dreptul să Se supere pe ei, şi să le mături toate gândurile cu mamona lor cu tot. Căci dreptul de proprietate derivă din atributul de autor mai mult ca din actul de proprietate. Deci când clatină Dumnezeu mamona, e semn că n-a fost bine iconomisită de oameni, şi le cere socoteală; a zis doar: *„Fii celor săraci ca un tată!”* (Înţelepciunea lui Isus Sirah 4,10). Deci, fiind în drepturile absolute peste valoarea economică, poate să-Şi pună iconom pe cine vrea, chiar şi pe cei ce-L tăgăduiesc.

Cu această orânduire atotputernică, prin care Dumnezeu Îşi lucrează voia Sa, întrebuinţând chiar şi pe vrăjmaşii Săi, mai pălmuieşte din când în când pe mărturisitorii Săi, ca să-i trezească din împietrirea inimii cu care ţin Lazării la poartă.

† † †

Părinţii au zis că singura noastră avuţie cu adevărat sunt păcatele. Căci, după ei, nu eşti proprietar decât al lucrului pe care l-ai făcut din nimic. Iar, împlinind condiţia asta, din nimic Dumnezeu a făcut făptura, iar făptura a făcut păcatul.

Deci, de drept, omul nu e al său, nici al altuia, ci al lui Dumnezeu. Pe de altă parte păcatul, al cărui autor este omul, îl reclamă pentru el, şi i se ţine de urmă ca proprietate de drept - balast de accident - care poate duce pe om până la starea să se lepede de Dumnezeu şi să-I stea împotrivă, ca un creator al unei teribile noutăţi - păcatul - fără să bage de seamă că prin asta se întoarce, cu ispravă cu tot, sub amara tiranie a neantului, adică a haosului de tot felul şi în toate privinţele şi poate că pentru totdeauna.

Asta-i noutatea grozavă, că omul a putut să facă ceea ce Dumnezeu nu vrea să facă, adică răul. Faptul că, după judecata tuturora, pe cei păcătoşi îi închide în chinurile haosului veşnic, nu e o răzbunare din partea lui Dumnezeu, ci o consfinţire a libertăţii şi a deciziei viciate a omului, pentru ca acesta să fie împreună cu creaţia sa iubită - păcatul - în infinitul eternităţii.

Păcatul, această mamonă cu adevărat nedreap-

tă a omului, trebuie risipit; trebuie să cerem iertare de la Dumnezeu pentru atare agoniseală, precum şi ajutorul ca s-o împrăştiem. Preoţii sunt acei iconomi ai tainelor lui Dumnezeu care scad, pentru semenii lor, această mamonică agonisire, iertându-le din datorie. De aceea Lucifer ridică pâră mare asupra lor înaintea lui Dumnezeu, zi şi noapte, şi le răscoală împotrivă toate urgiile împotrivirii.

„Ci ei l-au biruit prin sângele Mielului şi prin cuvântul mărturiei lor, şi nu şi-au iubit viaţa lor, până la moarte” (Apocalipsa 12,11).

De aceea avea dreptate Sfântul Ioan Gură de Aur zicând că: „mai multe sunt furtunile care zbuciumă sufletul preotului, decât talazurile care bântuie marea”. (Sfântul Ioan Gură de Aur: Despre preoţie, CIII, CVIII, V.21.)

Iconomii tainelor - slujitorii Sfintei Liturghii - sunt şi ei, în măsura iubirii, jertfă neîncetată - armă în lumea aceasta pentru mântuirea lumii.

Sfântul Simeon, Noul Teolog

ADĂUGIRILE EDITORULUI

PREDOSLOVIE

„Că, de la răsăritul soarelui şi până la apusul lui, mare este numele Meu printre neamuri şi în orice parte se aduc jertfe de tămâie pentru numele Meu şi prinoase curate, căci mare este numele Meu între neamuri", zice Domnul Savaot." (Maleahi 1,11)

„... o carte de aducere aminte a fost scrisă înaintea Domnului spre binele celor care se tem de El şi caută scăpare în numele Lui. «Şi vor fi aceştia pentru Mine», zice Domnul Savaot, «în ziua în care voi face judecată, ca o avere a Mea şi voi avea îndurare de ei, precum are un om faţă de fiul său care îi slujeşte»". (Maleahi 2,5-7)

Omul este zidit de Creator pentru viaţa veşnică, iar viaţa lui pământească este doar o pregătire pentru cea veşnică. Lucrarea noastră de căpetenie şi de cea mai mare importanţă este să trăim aşa cum Îi place lui Dumnezeu şi să primim, prin Domnul nostru Iisus Hristos, plinătatea unei vieţi bune, care s-a pierdut în Adam cel dintâi zidit. Viaţa cea bună este rodul Sfântului Duh şi este alcătuită din iubire, bucurie, pace, îndelungă răbdare, bunătate, milostivire, credinţă, blândeţe,

înfrânare (Galateni 5,22-23). Aceste daruri ne sunt date de Hristos Mântuitorul în Duhul Sfânt. Numai omul neprihănit, blând, bun, compătimitor, milostiv, îndurat, îndelung răbdător, fără răutate şi iubitor de oameni (în care a rodit Duhul Sfânt) este vrednic de Dumnezeu. **Noi cu acest scop ne şi naştem ca să dobândim asemenea calităţi sufleteşti, să ne unim cu Dumnezeu, să ne facem părtaşi la sfinţenia Lui şi să ajungem la plinătatea stării harice sau la îndumnezeire.** Din partea noastră ni se cere să ne nevoim pentru a ne curăţi prin pocăinţă şi smerenie, ca să unim toate simţămintele noastre cu Unicul şi Preabunul Dumnezeu. Atunci vom cunoaşte toate cele dumnezeieşti dintr-odată şi le vom înţelege cu văzul, cu auzul, cu contemplarea şi revelaţia.

Nici un om - nici cel drept, nici cel păcătos - nu se poate mântui singur prin sine. Dumnezeu spune: *„Milui-voi pe cel ce este vrednic să fie miluit; voi avea milă de cel ce este vrednic de milă"* (Ieşirea 33,19; Romani 9,15). Sfântul Prooroc David, mărturisind acest adevăr, strigă către Dumnezeu: *„Doamne, Dumnezeul mântuirii mele"*(Psalmul 87,1).

Ne mântuim sufletul în măsura în care devenim părtaşi la sfinţenia lui Dumnezeu, iar sfinţenia o dăruieşte Dumnezeu după voia Sa. Se învrednicesc de această sfinţenie cei ce n-au gânduri strâmbe şi cei ce-şi îndreaptă inimile spre Dumnezeu (Psalmul 77,39). Mila lui Dumnezeu consistă tocmai în dăruirea acestei sfinţenii, care îl face pe om să fie vrăjmaşul oricărui păcat şi să îndrăgească numai faptele plăcute lui Dumnezeu. Pentru cei care

iubesc pe diavol şi întorc spatele lui Dumnezeu nu este mântuire atâta timp cât vor rămâne în această stare păcătoasă şi nu se vor pocăi; dar şi cei ce-l caută pe Dumnezeu şi fac binele înclină spre mântuire nu din propriile lor puteri, ci din mila lui Dumnezeu. De aceea, orice creştin trebuie să se gândească că s-a născut şi şi-a început existenţa în vederea unei creşteri treptate cu duhul, însă nu în grădina raiului ci în mijlocul unui cuptor aprins de patimile omenirii subordonată de bună voie lui satan, pe care l-a iubit mai mult. Şi tocmai în acest învăpăiat cuptor încins de moşii, strămoşii dar şi de contemporanii lui, trebuie să se desăvârşească bietul creştin, fără însă să-şi frigă „aripile", până când - cu mila lui Dumnezeu - va ajunge la starea sfinţită şi plăcută Lui, care este îndumnezeirea prin har, şi până când va deveni vrednic să se mute în cereştile locaşuri.

† † †

Însă, fără pocăinţă din adâncul sufletului, cu potop de lacrimi, nu ne putem mântui şi nu putem să ajungem în împărăţia cerească! Pentru toţi cei care vor să se mântuiască dar se împotmolesc în propria neştiinţă şi în grele patimi şi neputinţe, Sfântul Simeon, Noul Teolog (949 - †1022) are un cuvânt cât se poate de luminos şi limpede, care citit cu atenţie arată cum poate smulge creştinul obiceiurile rele din fire:

„Ştiind aceasta[43], Cel ce pe toate le ştie,

43 Cuvânt extras din „Învăţăturile Sfântului Simeon Noul

Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos a zis: *„Pocăiţi-vă că s-a apropiat Împărăţia Cerurilor"* (Matei 3,2).

Bun lucru este **pocăinţa** şi folosul pe care îl aduce. Este cu putinţă tuturor, nu numai monahilor, ci şi mirenilor, să se pocăiască neîncetat, să plângă şi să se roage neîncetat lui Dumnezeu şi prin astfel de fapte să câştige şi celelalte fapte bune.

Că această pocăinţă, din adâncul inimii, este calea cea adevărată, o mărturiseşte şi Sfântul Ioan cel cu graiul de aur (Gură de Aur), stâlpul şi Învăţătorul cel mare al Bisericii. În cuvintele sale despre David, la tâlcuirea Psalmului 50, ne-a arătat cum „cel ce a avut şi femeie, şi copii, slujnice şi mulţime de slujitori şi bogăţie multă şi s-a învrednicit şi de mari dregătorii lumeşti, a putut totdeauna să plângă, s-a rugat, s-a pocăit şi a ajuns la plinătatea faptelor bune, a ajuns să ia Duh Sfânt, să se facă prieten al lui Dumnezeu şi să se îndulcească de vederea Lui, cum au fost şi Avraam, Isaac, Iacov, Lot şi Moise. Iar în darul cel nou, la arătarea lui Dumnezeu şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, au ajuns să se îndulcească de vederea lui Dumnezeu - Petru pescarul şi necărturarul împreună cu soacra sa şi mulţi alţii care propovăduiau pe Dumnezeu Cel ce Se arăta-se". Şi de atunci până azi nenumăraţi, pe care cine va putea să-i numere, fiind mai mulţi decât picăturile ploilor şi decât stelele cerului: pe împăraţii cre-

Teolog", ed. Credinţa Strămoşească, 2003.

dincioşi, boierii, puternicii, ca să nu mai vorbesc de cei săraci şi de cei care au trăit numai cu hrana zilnică, despre care mărturisesc până acum oraşele, casele şi bisericile ridicate de dânşii cu dărnicie, şi azilurile de bătrâni şi de săraci, ce există şi astăzi. Căci toate cele agonisite în timpul vieţii lor, deşi trăiesc în **lume**, ei le folosesc nu ca pe ale lor, ci ca pe nişte robi ai Stăpânului, iconomisindu-le ca pe nişte lucruri încredinţate lor şi după plăcerea Stăpânului, folosindu-se de **lume** după glasul lui Pavel, dar nefolosindu-se rău (I Corinteni 7,31). De aceea au şi fost slăviţi şi străluciţi în viaţa aceasta de acum, şi vor fi şi de acum şi până în veac, iar întru Împărăţia lui Dumnezeu vor fi şi mai slăviţi şi mai străluciţi.

Pentru că *lumea şi cele din lume* nu înseamnă nici aur, nici argint, nici cai, nici asini; nici sate, nici case, nici bani, nici vii, nici pâine, nici vin, că toate acestea câte slujesc la trebuinţa trupului le folosesc şi călugării care fug de *lume*. Ci ***lumea*** este **păcatul, împătimirea de lucruri şi patimile**, cum spune Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, iubitul ucenic al lui Hristos: *„Nu iubiţi lumea, nici cele din lume. Că tot ce este în lume: pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii nu este de la Dumnezeu, ci din lume este"* (I Ioan 2,15-6).

Deci, cel care lăsând lumea întreagă fuge de ea, iar părăsind-o şi făcându-se gol nu se păzeşte de pofte, la ce-i va folosi numai retragerea lui din lume? Că aceleaşi lucruri le întâlnim oriunde am merge şi am ajunge. Pretutindeni suntem oameni şi singuri nu putem trăi; pretutindeni avem nevo-

ie de cele necesare trupului; pretutindeni se află şi femei, şi copii, şi vin şi tot felul de roade; că din acestea şi din cele asemenea este alcătuirea vieţii noastre. Şi dacă avem pofta trupului, pofta ochilor şi trufia gândurilor, în mijlocul lor cum ne vom putea depărta de tot păcatul, ca să nu fim răniţi deloc de ghimpele lui?

Căci noi nici n-am avea nevoie de lepădarea de lume şi de fuga de lume, dacă am fi sârguitori, cu luare aminte şi cu trezvie, iar nu leneşi, (zăbavnici), trândavi, dispreţuitori şi călcători ai poruncilor lui Dumnezeu.

Fiindcă Dumnezeu a făcut pe om împărat şi stăpân al tuturor celor de pe pământ ca şi al celor ce se află sub cer; pentru că soarele, luna şi stelele negreşit pentru om au fost făcute. Şi ca împărat al tuturor celor văzute, îl împiedicau oare acestea cu ceva de la săvârşirea binelui? Nu, nicidecum; ci, dimpotrivă, l-ar fi ajutat şi mai mult să crească şi să strălucească, dacă ar fi trăit mulţumind lui Dumnezeu, Care l-a făcut şi i-a dat lui toate. Că dacă n-ar fi călcat porunca Stăpânului său, n-ar fi pierdut această Împărăţie, nu s-ar fi lipsit de slava lui Dumnezeu. Dar, pentru că a făcut aceasta, cu dreptate a fost scos afară, şi surghiunit a trăit şi a murit."

Şi iată că Sfântul Simeon Noul Teolog ne dezvăluie un lucru pe care, după cum şi lui însuşi i se pare, nimeni nu l-a descoperit arătat, ci a fost spus acoperit şi umbrit, până la el.

«Ce anume? Zice Dumnezeiasca Scriptură: *„Dumnezeu a zis lui Adam* (după ce călcase po-

runca):

- *„Adame, unde eşti?"*.

De ce a zis acestea, Făcătorul a-toate? Negreşit, vrând să-l aducă pe el întru simţire şi să-l cheme la pocăinţă i-a zis:

- *„Adame, unde eşti? Înţelepţeşte-te pe sineţi, cunoaşte-ţi goliciunea, vezi de ce îmbrăcăminte şi slavă te-ai lipsit! Adame, unde eşti ?"*. Ca şi cum l-ar fi îndemnat, zicându-i:

- *„Hai, cugetă, nenorocitule! Înţelepţeşte-te, amărâtule! Ieşi de unde te-ai ascuns, crezi că te poţi ascunde de Mine?! Zi: Am greşit, Doamne!"*. Dar el nu zice aşa, (dar mai ales eu, ticălosul, nu zic că a mea este patima), dar ce zice?

- *„Am auzit glasul Tău umblând prin Rai şi m-am temut, că gol sunt şi m-am ascuns"*.

Şi Dumnezeu ce-i zice?

- *„Cine ţi-a spus ţie că eşti gol? Fără numai că ai mâncat din pomul, din care ţi-am poruncit: numai din acesta să nu mănânci"*.

Vezi, iubite, îndelungă-răbdarea lui Dumnezeu? După ce i-a zis: *„Adame, unde eşti?"* şi după ce Adam nu şi-a recunoscut păcatul, ci a zis: *„Am auzit glasul Tău umblând prin Rai şi m-am temut, că gol sunt şi m-am ascuns"*, Dumnezeu nu Se mânie, nu Se întoarce de la el, ci îl învredniceşte de a doua întrebare: *„Cine ţi-a spus ţie că eşti gol? Fără numai că ai mâncat din pomul, din care ţi-am poruncit numai din acesta să nu mănânci"*.

Înţelegeţi, vă rog, adâncul cuvintelor înţelepciunii lui Dumnezeu! Că îi zice: *„De ce ascunzi păcatul, zicând că eşti gol? Oare socoteşti că*

numai trupul ţi-l văd, nu şi inima, şi gândurile tale?". Nădăjduia Adam, după ce fusese amăgit, că Dumnezeu nu-i ştie păcatul şi socotea în sine: *„Dacă voi zice că sunt gol, Dumnezeu, neştiind ce am făcut, mă va întreba: De ce eşti gol? şi aşa, voi putea să scap, zicând: Nu ştiu! Şi mă voi putea ascunde de Dânsul şi să-mi capăt iarăşi îmbrăcămintea cea dintâi. Şi nu mă va scoate afară şi nu mă va surghiuni"*.

Acestea, gândindu-le el, - precum fac mulţi (şi eu cel dintâi) ascunzându-şi răutăţile lor - Dumnezeu, ca să nu-i sporească şi mai mult osânda, îl întrebă: *„Şi de unde ai aflat că eşti gol? Fără numai că ai mâncat din pomul din care ţi-am spus să nu mănânci"*. Ca şi cum i-ar fi zis: *„Tot mai crezi că te poţi ascunde de Mine? Oare nu ştiu Eu ce ai făcut? De ce nu recunoşti că ai greşit? Zi, nenorocitule: - Da, în adevăr am greşit Stăpâne, am călcat porunca Ta; am greşit ascultând sfatul femeii, am păcătuit foarte greu făcând după cuvântul ei şi neascultându-l pe al Tău; miluieşte-mă"*.

Dar el nu zice aşa, nu se smereşte, nu se pleacă; ca de fier este grumazul inimii lui (Isaia 48,4) (în ce fel este cu adevărat şi al meu, ticălosul). Că dacă ar fi zis aşa ar fi rămas în Rai. **Cu un singur cuvânt ar fi putut scăpa de toate relele la care a fost supus după ce a fost izgonit, şi de iadul în care a zăcut atâtea veacuri.**»

«Aceasta a fost, deci, (ne spune Sfântul Simeon) ceea ce am făgăduit să vă spun. Acum ascultaţi şi ceea ce urmează şi veţi cunoaşte că adevărat este cuvântul şi nimic neadevărat nu se află într-însul.

Dumnezeu i-a zis lui Adam: *„În ceasul în care veţi mânca din pomul din care vă poruncesc să nu mâncaţi, **cu moarte veţi muri**"* (Facere 2,17). Adică, **cu moarte sufletească**, ceea ce s-a şi întâmplat în acel ceas, când **s-a dezgolit de haina cea nemuritoare.** Nimic mai mult nu zisese Dumnezeu şi nimic altceva nu s-a întâmplat. Dumnezeu, ştiind mai dinainte că Adam va păcătui şi voind să-i ierte păcatul, dacă se va pocăi, nu a hotărât nimic dinainte asupra lui. Dar Adam nu şi-a recunoscut păcatul şi nici nu s-a pocăit după ce a fost mustrat de Dumnezeu, ci a zis: *„Femeia pe care Tu mi-ai dat-o, aceasta m-a amăgit"*. O, suflete fără de minte! Ca şi cum i-ar fi zis lui Dumnezeu: *„Nu ai dreptate, Tu ai greşit, femeia pe care Tu mi-ai dat-o, ea m-a amăgit"*.

Aşa pătimesc şi eu, nesmeritul, şi nu vreau să mă smeresc niciodată, nenorocitul şi ticălosul, şi să recunosc din suflet că eu sunt pricinuitorul pieirii mele, ci zic că tu, care m-ai întărâtat să fac aceasta şi aceea. O, suflete ticălos, care grăieşti cuvinte pline de păcat! O, suflet fără de ruşine şi nebun care grăieşti cuvinte încă şi mai neruşinate şi spurcate!

Deci şi lui Adam, după ce a spus acestea, i-a zis Dumnezeu: *„Pentru că ai ascultat glasul femeii tale şi ai mâncat din pomul, din care ţi-am poruncit ţie, numai din acesta să nu mănânci, şi ai mâncat, blestemat să fie pământul întru lucrurile tale; întru necazuri vei mânca dintr-însul în toate zilele vieţii tale. Spini şi pălămidă îţi va rodi el şi te vei hrăni cu iarba câmpului! Întru sudoarea feţei*

tale vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământ din care eşti luat; că pământ eşti şi în pământ te vei întoarce" (Facerea 3,17-19). Cu alte cuvinte: Ţi-am zis să te pocăieşti, ca să rămâi în starea ta de mai înainte, dar pentru că eşti atât de împietrit, du-te acum departe de la Mine! Îţi va fi destulă drept pedeapsă îndepărtarea de la Mine: *„Că pământ eşti şi în pământ te vei întoarce".*

Aţi cunoscut deci acum că nu s-a pocăit după călcarea poruncii şi n-a zis: ***„Am păcătuit Doamne, iartă-mă"***, şi pentru aceasta a fost izgonit şi osândit să trăiască în osteneală şi sudoare şi să se întoarcă în pământul din care a fost luat, ceea ce se va vedea din cele ce urmează.

Şi, lăsând Dumnezeu pe Adam vine la Eva, vrând să arate că şi ea cu dreptate va fi scoasă afară, nevoind să se pocăiască şi o întreabă: *„De ce ai făcut aceasta?"*, ca măcar ea să recunoască că a greşit. Căci, spune-mi, de ce era nevoie s-o întrebe şi pe ea Dumnezeu, dacă nu, pentru ca măcar ea să recunoască: *„Stăpâne, ca o nebună am făcut aceasta eu, smerita şi păcătoasa de mine! Şi nu Te-am ascultat pe Tine, Stăpânul meu, ci miluieşte-mă!".* Dar ea n-a zis aşa, ci a zis: ***„Şarpele m-a amăgit!".***

O, nesimţire! Cum ai vorbit tu cu şarpele, care ţi-a grăit împotriva Stăpânului tău şi pe el l-ai cinstit mai mult decât pe Dumnezeu, Cel ce te-a făcut? Şi sfatul lui l-ai socotit mai de cinste şi mai adevărat?!

Şi după ce nici ea n-a recunoscut că a greşit, îndată au fost scoşi afară din desfătare, izgoniţi

din Rai şi de la Faţa lui Dumnezeu.

Ci tu, caută să înţelegi adâncul tainelor lui Dumnezeu, Iubitorul de oameni şi învaţă de aici, că dacă s-ar fi pocăit, n-ar fi fost scoşi afară, n-ar fi fost pedepsiţi, n-ar fi fost osândiţi să se întoarcă în pământul din care au fost luaţi. Cum aceasta? Ascultă:

După ce au fost scoşi afară şi au căzut din desfătare, au căzut în sudori şi osteneli trupeşti, au început să flămânzească, să înseteze, să îngheţe de frig şi să tremure. Aşa cum suferim şi noi înşine în ziua de azi. Dar mai grea decât nenorocirea aceasta era conştiinţa căderii lor şi, mai mult, a socotelii lor celei rele şi a milostivirii lui Dumnezeu. De aceea, şezând şi umblând afară din Rai, se căiau şi plângeau, se tânguiau, îşi băteau feţele şi-şi smulgeau părul, plângându-şi împietrirea inimii lor. Şi acest lucru nu l-au făcut o zi, două sau zece, ci toată viaţa lor. Cum să nu plângă totdeauna, aducându-şi aminte de Stăpânul acela blând, de desfătarea cea negrăită, de frumuseţile cele nepovestite ale florilor, de viaţa cea fără de grijă şi fără trudă, de suirea şi pogorârea îngerilor către dânşii?

Aşa cum şi cei aleşi de stăpânitorii veacului acestuia să le fie slujitori la casele lor, câtă vreme slujesc pe stăpân cu sfială, cu respect, fără viclenie şi-l iubesc pe el şi pe slujitorii cei împreună cu ei, se bucură de apropierea, de dragostea şi de iubirea lui, trăind în mult bine şi desfătare; iar dacă se ridică cu trufie împotriva stăpânului lor, dacă se fac tari la cerbice şi asupresc pe tovarăşii

lor de slujbă, cad din apropierea şi din dragostea lui, sunt izgoniţi departe de dânsul şi supuşi la nenumărate necazuri, pentru ca să simtă şi mai mult lipsa odihnei pe care o aveau şi paguba bunătăţilor din care au căzut. Tot aşa au pătimit şi protopărinţii, cei dintâi zidiţi. Întâi, au fost în Rai şi s-au desfătat de bunătăţile lui, iar dacă au căzut din ele au fost izgoniţi. Fiindcă-şi simţeau căderea lor, necontenit se tânguiau, de-a pururi plângeau şi chemau milostivirea Stăpânului. Iar Cel Mare cu mila şi zăbavnic la pedeapsă, văzându-i pe ei smerindu-se, deocamdată nu a dezlegat hotărârea dată asupra lor, ca şi pe noi să ne înţelepţească şi nimeni să nu se mai ridice împotriva Făcătorului tuturor. Ca un Dumnezeu, văzând mai înainte şi căderea şi pocăinţa lor, mai înainte de a fi făcut toate, a hotărât şi chipul şi vremea chemării lor din surghiun cu judecăţi negrăite şi nepricepute de toată suflarea. Care judecăţi chiar dacă s-ar descoperi cuiva nu i-ar ajunge nici vremea, nici hârtia ca să le scrie, nici cerneală şi nici cărţile scrise n-ar încăpea în toată lumea. Precum a hotărât mai înainte, întocmai a şi făcut. Pe cei ce cu dreptate îi scosese din Rai, din pricina obrăzniciei şi împietririi inimii lor, după ce s-au pocăit şi s-au smerit cum se cuvine, au plâns şi s-au tânguit, pogorându-Se Însuşi Singurul din Cel Singur, Unul-Născut, Fiul şi Cuvântul Tatălui, Celui mai înainte fără de început, nu numai că S-a făcut Om ca ei, ci a primit şi să moară şi încă moarte silnică şi de ocară şi pogorându-se în iad, de acolo i-a înviat pe ei. Toate acestea, pe care

totdeauna le auzim, le-a pătimit pentru ei, ca să-i ducă înapoi din acel îndepărtat surghiun.

Dacă s-ar fi pocăit în Rai, nu se putea să nu Se milostivească de dânşii. Cum să n-o facă Cel ce din fire este iubitor de oameni, şi pentru aceasta l-a zidit pe om, ca să se îndulcească din bunătăţile Raiului şi să slăvească pe Făcătorul său de bine. În adevăr, fraţilor, eu socot că aşa s-ar fi întâmplat. Şi ca să înţelegeţi pe celelalte, luaţi aminte la cele ce urmează.

Dacă s-ar fi pocăit în Rai, ar fi primit numai Raiul şi nimic mai mult. Dar pentru că, în urma nepocăinţei lor, au fost scoşi afară, unde s-au pocăit mult, au plâns şi au suferit, pentru aceste osteneli, sudori şi trude, şi pentru pocăinţa cea bună, Stăpânul Dumnezeu voind să-i cinstească şi să-i slăvească mai mult, ca să uite toate acele rele suferite, ce face? Vezi marea Lui iubire de oameni! Se pogoară în iad, îi înviază şi-i aşează nu în Raiul de unde căzuseră, ci îi suie tocmai în Cerul cerului (Împărăţia Cerurilor). Iar după ce Stăpânul şade de-a dreapta Tatălui, Celui fără de început, gândeşte-te ce face El cu cel care îi era rob după fire: îl face şi fiu al Său după *har!* Vezi, la ce înălţime l-a ridicat Stăpânul pentru pocăinţa, smerenia, plângerea şi lacrimile lui? O, putere a pocăinţei şi a lacrimilor! O, noian al negrăitei iubiri de oameni şi a necuprinsei Lui milostiviri! Că nu numai pe Adam, ci şi pe toată seminţia lui, ne slăveşte şi ne cinsteşte ca şi pe el, dacă urmăm căinţa, pocăinţa şi lacrimile lui şi cele zise mai sus, şi pe toţi cei ce vor face la fel, mireni sau monahi.

Amin, a zis Adevăratul Dumnezeu, nu-i voi lăsa pe ei niciodată, ci îi voi face ca pe nişte fraţi ai Mei, şi prieteni şi părinţi şi rudenii şi împreună moştenitori cu Mine. I-am proslăvit şi îi voi proslăvi, şi sus în cer, şi jos pe pământ, iar viaţa şi veselia şi slava lor nu se vor sfârşi niciodată.

La ce le-a folosit celor dintâi zidiţi petrecerea cea fără de grijă şi osteneală în Rai, dacă s-au trândăvit, dacă prin necredinţa lor faţă de Dumnezeu L-au nesocotit şi au călcat poruncile Lui? Dacă ar fi crezut în El, Eva n-ar fi dat mai multă crezare şarpelui şi s-ar fi silit să nu mănânce din pom; însă fiindcă au mâncat şi nu s-au pocăit, au fost scoşi afară. Dar, dimpotrivă, cu nimic nu s-au vătămat nici nu s-au păgubit dacă au fost scoşi afară, ci foarte mult s-au folosit. Ba aceasta s-a întors şi spre mântuirea noastră. Coborându-Se de sus, Mântuitorul nostru, prin moartea Sa a dezlegat moartea noastră, a nimicit osânda cea din călcare de poruncă a strămoşului, şi prin Sfântul Botez ne-a zidit a doua oară, ne-a izbăvit deplin de osândă şi ne-a făcut slobozi, izbăvindu-ne din robia vrăjmaşului. Ne-a cinstit cu deplina stăpânire de sine şi ne-a dat mai multă putere asupra vrăjmaşului omenirii, încât cei ce voiesc pot să-l biruiască cu lesnire mai mult decât toţi Sfinţii cei dinainte de venirea lui Hristos. Iar când vom muri, nu ne mai coborâm în iad ca aceia, ci ne vom sui în Cer, întru desfătarea şi fericirea cea de acolo. Acum, adică, cu măsură şi în parte, iar după învierea din morţi ne învrednicim de toată bucuria cea veşnică.

Deci nimeni să nu se îndreptăţească şi să nu spună nimeni că din pricina călcării de poruncă a lui Adam noi suntem cu totul sub stăpânirea diavolului şi povârniţi spre păcat. Cei ce cugetă şi grăiesc astfel, socotesc că zadarnică şi fără folos a fost venirea Stăpânului nostru şi Dumnezeu, care părere este a ereticilor şi nu a creştinilor.

Oare, pentru ce S-a coborât sau pentru ce a gustat moartea, dacă nu ca să dezlege osânda cea din păcat şi să slobozească neamul nostru din robia şi puterea vrăjmaşului celui potrivnic? **Că aceasta este adevărata voie liberă (libertate), a nu fi stăpânit nici cât de puţin de cineva sau de ceva ci a fi noi în ascultare deplină de Dumnezeu,** Creatorul nostru şi singurul Stăpân, Căruia I se cuvine slava, cinstea şi toată închinarea", ne învaţă Sfântul Simeon.

Pentru că am ieşit noi din **ascultare**, cea atât de plăcută Domnului după cum ne spune Însuşi prin Samuel (I Regi 15,22-23): *„Ascultarea este mai bună decât jertfa şi supunerea mai bună decât grăsimea berbecilor. Căci nesupunerea este un păcat la fel cu vrăjitoria şi împotrivirea este la fel cu închinarea la idoli"*, pentru aceasta a venit Fiul lui Dumnezeu, ca să ne întoarcă la ascultarea deplină a glasului Domnului Dumnezeu.

Că spune Sfântul Simeon: „Din pricina celui ce păcătuise şi noi eram păcătoşi; călcători de poruncă eram pentru călcătorul de poruncă; robi eram păcatului, pentru cel ce era robul păcatului; blestemaţi şi morţi, pentru cel ce era blestemat şi mort; pentru cel căzut cu sfatul celui viclean şi

robit de dânsul, pierzându-şi libertatea, şi noi, ca nişte fii ai lui, eram stăpâniţi şi tiranisiţi cu silnicie de dânsul (de cel viclean). Iar Domnul coborându-Se S-a întrupat, S-a născut om ca noi, afară de păcat, a nimicit păcatul, a dezlegat zămislirea cea păcătoasă şi naşterea a sfinţit-o, şi, prin creşterea puţin câte puţin, toată vârsta a binecuvântat-o. Apoi ajungând bărbat desăvârşit, a început propovăduirea, învăţându-ne astfel ca şi noi să nu o luăm înaintea celor cărunţi, cu priceperea şi cu fapta bună, mai ales cei tineri, care nu avem înţelegere şi minte bărbătească. A luat asupra Sa povara noastră şi a păzit toate poruncile lui Dumnezeu Tatăl, a dezlegat călcarea de poruncă şi a izbăvit de osândă pe călcătorii de poruncă.

Rob S-a făcut, luând chip de rob, şi pe cei robiţi ne-a întors la vrednicia stăpânească, făcându-ne stăpâni şi asupra tiranului celui dintâi. Mărturisesc acest lucru Sfinţii care şi după moarte îl izgonesc pe diavol ca pe un neputincios, precum şi pe slujitorii lui. Blestem S-a făcut, fiind Răstignit, că zice: *„Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn"* (Galateni 3,13) şi a dezlegat blestemul lui Adam; a murit şi cu moartea Lui a omorât moartea. A înviat şi a pierdut puterea şi lucrarea vrăjmaşului, care prin moarte şi prin păcat avea stăpânire asupra noastră. Că vărsând El în veninul cel purtător de moarte şi în otrava păcatului, negrăita şi de viaţă făcătoarea lucrare a Dumnezeirii Lui şi a Trupului Său, a izbăvit desăvârşit întreg neamul omenesc de puterea vrăjmaşului. Ba ne-a făcut fii ai Săi, sfinţi şi nepăcătoşi, curăţindu-ne prin

Sfântul Botez şi prin împărtăşirea cu Preacuratele Taine ale Trupului şi Scumpului Său Sânge. Din nou ne-a cinstit cu voie liberă, ca nu de silă, ci cu libertate să slujim Stăpânului.

Şi în ce chip la început Adam în Rai era slobod de păcat, dar de bună voie, nesilit, a ascultat de vrăjmaşul şi fiind amăgit a călcat porunca lui Dumnezeu; tot aşa şi noi, născându-ne a doua oară prin Sfântul Botez, de bună voie, ne dezlegăm de robie şi ne facem liberi. Iar dacă nu vom asculta de vrăjmaşul de bunăvoie, el n-are într-altfel nici o putere asupra noastră ca să ne facă ceva. Deci, dacă înainte de Lege şi înainte de venirea lui Hristos, fără aceste ajutoare, mulţi şi nenumăraţi oameni au bine plăcut lui Dumnezeu şi au fost fără prihană, din care pe dreptul Enoh l-a cinstit cu mutarea, iar pe Ilie cu car de foc l-a suit spre Cer; ce vom răspunde noi, care după **Har** şi după atâtea binefaceri, după surparea morţii şi a păcatului, după a doua naştere din Botez, după ce suntem păziţi de Îngeri şi umbriţi de Însuşi Duhul Sfânt, nu numai că nu suntem întocmai cu cei de dinainte de **Har**, ci ne arătăm trândavi, nesocotitori şi călcători ai poruncilor lui Dumnezeu? De aceea vom fi osândiţi mai greu decât cei ce au păcătuit în Legea Veche, precum ne arată Sfântul Pavel, zicând: *„De vreme ce s-a făcut adevărat cuvântul acesta ce s-a grăit prin Înger, şi toată călcarea de poruncă şi neascultarea a primit dreaptă răsplătire, cum vom scăpa noi, care ne lenevim de atâta mântuire?"* (Evrei 2,2-3).

Aşadar, să nu prihănim şi să nu învinuim pe

Adam, ci pe noi înşine, care cădem în tot felul de păcate, şi fiecare să facă pocăinţă adevărată, dacă voieşte să dobândească viaţa veşnică întru Domnul. **Iar dacă nu veţi vrea**, nici nu vă veţi sili din răsputeri să vă curăţiţi de păcat, păzind poruncile toate, şi când le călcaţi să vă pocăiţi până la moarte, fiecare plângându-şi păcatul său, **ci veţi rămâne întru învârtoşarea inimii şi nepocăita voastră socoteală**, aceasta zice Domnul: **„Pământul se va cutremura** din pricina celor ce, după atâtea minuni, după venirea Mea în lume, după atâta învăţătură adusă în lume, tot mai zăbovesc şi nu cred şi nu ascultă de cuvintele Mele; se va rupe şi se va sfărâma în bucăţi, **nemaiputând suporta pe cei nerecunoscători şi nemulţumitori, pe cei tari la cerbice şi pe cei neascultători de Mine** şi vor vedea căderea lor lângă picioarele lor şi vor tremura. Pământul se va cutremura şi cerul se va clătina şi se va înfăşura cu sunet şi din aceste înfricoşate arătări se vor înfricoşa inimile lor cele neplecate şi neîmblânzite, ca a iepurelui în vremea junghierii. Lumina se va întuneca, stelele vor cădea, soarele şi luna se vor stinge deasupra lor şi din crăpăturile pământului va izvorî foc ca valurile mării. Şi precum în vremea potopului s-au deschis jgheaburile Cerului şi s-au vărsat ape, care au acoperit pe oameni, aşa şi acum se va desface pământul din temeliile lui şi va izbucni foc, nu câte puţin, ci deodată va acoperi tot pământul ca un fluviu de foc.

Deci, ce vor face atunci cei ce zic: **„Să mă lase pe mine aici jos, pe pământ, că Împărăţia Cerului**

nu-mi trebuie!"? Ce vor face atunci cei ce acum râd şi zic aşa: „Ce, ne porunceşti să plângem totdeauna!"? Iar cei ce cârtesc şi răspund împotrivă sau şi mai mari rele decât acestea fac, ce vor zice atunci? Dacă vor zice: „N-am auzit, că nimeni nu ne-a sfătuit? Că n-am ştiut numele, stăpânirea, tăria şi puterea Ta, Stăpâne?" - «Dar câte v-am spus, ticăloşilor, (cu dreptate ne va zice) prin Prooroci, prin Apostoli şi prin toţi robii Mei, şi Eu însumi v-am zis şi v-am poruncit? N-aţi auzit Evangheliile Mele, care vă grăiesc: *„Pocăiţi-vă!?"* Nu aţi auzit Evanghelia care zice: *„Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia!?"* (Matei 5,4). Iar voi râdeţi hohotind, vorbind unii cu alţii şi prelungind deşartele voastre convorbiri, unii pe alţii poftindu-vă la ospeţe şi slujind pântecelor voastre? Iar când Eu ziceam: *„Strâmtă este şi necăjită calea care duce la viaţă* (Matei 7,14); *că Împărăţia Cerurilor se ia cu sila şi silitorii o răpesc"* (Matei 11,12), voi vă culcaţi şi zaceţi pe aşternuturi moi şi în toate căutaţi numai odihnă. Oare n-am zis Eu: *Cel care dintre voi va vrea să fie întâiu, să fie cel mai de pe urmă şi slugă şi rob al tuturor?* (Matei 20,27). Iar voi aţi căutat şederea în locul şi în rândul întâi, începătoriile, egumeniile, diaconiile şi vredniciile cele mari şi nu voiaţi să vă supuneţi sau să slujiţi cu suflet smerit ca un om simplu, sărac şi nebăgat în seamă? Oare n-am zis Eu: *„Toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi asemenea?"* (Matei 7,12). Iar voi numai de trupurile voastre v-aţi îngrijit, împlinindu-vă voile şi poftele, răpind, lăcomindu-vă, nedreptăţind şi

numai de sine v-aţi îngrijit! Oare nu M-aţi auzind, zicând: *„Dacă cineva te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i-l şi pe celălalt?"* (Matei 5,39). Iar voi, unii râdeaţi, alţii nu sufereaţi nici să auziţi acest lucru, zicând că rău şi fără dreptate am poruncit acestea. Oare nu M-aţi auzit, zicând: *„Dacă cineva te sileşte să mergi cu el o milă, tu să mergi două?"* (Matei 5,41). Voi nu numai că n-aţi făcut aceasta, ci cei mai mulţi şi pe fraţi i-aţi silit la corvezile voastre. Oare nu M-aţi auzit zicând: *„Fericiţi veţi fi când vă vor ocărî pe voi şi vă vor prigoni şi vă vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind pentru Mine?"* (Matei 5,11). Iar voi nici un cuvânt aspru n-aţi răbdat, nu numai de la cei asemenea cu voi, ci nici de la cei mai mari ai voştri. Oare n-am zis: *„Bucuraţi-vă şi vă veseliţi întru prigonirile şi necazurile voastre?"* Iar vouă v-au plăcut mai ales laudele, cinstea şi slava, şi pentru ele eraţi în stare şi viaţa să v-o daţi. Sau când îi fericeam pe cei săraci (Matei 5,3), voit-aţi voi vreodată din toată inima să vă faceţi săraci? Oare nu fericeam Eu pe cei blânzi, că aceia vor moşteni Împărăţia cerurilor, iar voi eraţi ca fiarele sălbatice faţă de cel ce nu vă împlinea de îndată voile? Însă când vedeaţi pe alţii călcând poruncile Mele, vă făceaţi milostivi şi blânzi, zicând compătimitor: „Lasă! Că doar Domnul ne-a poruncit să iertăm şi să nu ne mâniem asupra cuiva!" Când am zis: **„Rugaţi-vă pentru cei ce vă supără, iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă urăsc"**, voi ziceaţi că acest lucru este al Apostolilor şi al Sfinţilor, că cine altul poate face acest lucru?

Ticăloşilor! Dar voi pentru ce nu v-aţi făcut Sfinţi? Nu M-aţi auzit, zicând: *„Fiţi sfinţi, că Eu sfânt sunt?"* (I Petru 1,16) Iar voi aţi rămas întru necurăţia întinăciunilor şi a fărădelegilor!

Femeilor le va zice: „N-aţi auzit în Biserici pe cei ce citeau şi grăiau despre viaţa Sfintei Pelaghia[44], care a fost desfrânată? Viaţa Mariei Egipteanca[45], care a fost prostituată şi desfrânată? De asemenea, a Eufrosinei fecioara[46], cea care s-a numit cu nume bărbătesc Smaragd? A Teodorei[47] cea preacurvă şi pe urmă făcătoare de minuni? A Xeniei[48] cea cu adevărat „Xenie", adică străină şi minunată? N-aţi auzit că şi-au lăsat părinţii şi bogăţia, ba chiar şi pe logodnici, şi Mi-au slujit Mie în simplitate şi smerenie şi s-au făcut sfinte? Pentru ce n-aţi urmat şi voi acelora? Adică cele curve pe curvele pocăite, cele desfrânate pe cele desfrânate care şi-au plâns păcatul, cele măritate pe cele ce au păcătuit dar s-au întors la Mine, fecioarele pe fecioarele smerite şi pe cele asemenea vouă?»

„Ascultaţi acestea, popor nebun şi fără inimă! Ei au ochi şi nu văd, urechi au, dar nu aud. Au doar nu vă temeţi de Mine, zice Domnul, şi nu tremuraţi înaintea Mea?" (Ieremia 5,21-22), sunt cuvintele pe care le-a grăit Domnul prin Proorocul Ieremia şi pe care ni le strigă în urechi şi azi, prin gura Sfântului Simeon Noul Teolog, înainte de

---

[44] Prăznuită pe 8 octombrie.
[45] Prăznuită pe 1 aprilie şi în a cincea Duminică din Postul Mare.
[46] Prăznuită pe 25 septembrie.
[47] Prăznuită pe 11 septembrie.
[48] Prăznuită pe 24 ianuarie.

Judecata Lui cea dreaptă.

„De asemenea către bărbaţi, către împăraţi şi către boieri va zice, atunci, la Judecată: «Nu aţi auzit cum David, după ce a păcătuit şi a fost mustrat de Proorocul Natan pentru păcatul său, n-a grăit împotrivă, nu s-a mâniat, nu şi-a ascuns păcatul, ci îndată s-a ridicat de pe tron, a căzut cu faţa la pământ înaintea norodului şi a zis: „Am greşit Domnului meu!" Şi n-a încetat zi şi noapte să plângă şi să se tânguiască! Oare nu l-aţi auzit, zicând: *„Că cenuşă, ca pâinea am mâncat şi băutura mea cu plângere am mestecat; de glasul suspinului meu s-a lipit osul meu de carnea mea; asemănatu-m-am cu pelicanul din pustie?"* (Psalmul 101). Şi iarăşi: *„Ostenit-am întru suspinul meu, spăla-voi în toate nopţile patul meu cu lacrimile mele aşternutul meu voi uda?"* (Psalmul 6,6). Nu l-aţi auzit pe dânsul zicând: *„Doamne Dumnezeul meu, de am făcut acestea, de este nedreptate întru mâinile mele, de am răsplătit celor ce-mi fac mie rele, să cad deşert de la vrăjmaşii mei, să gonească vrăjmaşul sufletul meu şi să-l prindă, să calce în pământ viaţa mea şi slava mea în ţărână să o aşeze?"* (Psalmul 7,3-5).

Voi pentru ce nu i-aţi urmat lui şi celor asemenea lui? Oare vi s-a părut că sunteţi mai slăviţi decât ei sau mai bogaţi, şi de aceea n-aţi vrut să vă smeriţi? Nevolnicilor şi ticăloşilor! Fiind voi muritori şi stricăcioşi, aţi voit să stăpâniţi toată lumea! Dacă cineva, din altă ţară, nu voia să vi se supună, porneaţi împotriva lui, ca şi cum ar fi fost un rob de rând al vostru şi nu sufereaţi nesupune-

rea lui, cu toate că şi el era rob împreună cu voi şi voi nu aveaţi nimic mai mult decât el. Iar Mie, Făcătorului şi Stăpânului vostru, n-aţi voit să vă supuneţi şi să-Mi slujiţi cu frică şi cu cutremur? Şi când pedepseaţi pe cei ce vă greşeau, oare nu vă gândeaţi la păcatele voastre faţă de Mine?

Socoteaţi că nu se îngrijeşte nimeni de cei năpăstuiţi? Că nu vede nimeni cele ascunse ale voastre? Sau uitaţi de Mine şi credeaţi că nu mai este nimeni deasupra voastră, nici că o să-Mi staţi cândva înainte, goi şi descoperiţi şi împilaţi? Oare nu M-aţi auzit, mereu zicând: *„Cel ce voieşte să fie întâi, să fie cel mai de pe urmă decât toţi, rob şi slugă tuturor?* Cum de nu v-aţi cutremurat şi nu v-aţi frânt inimile, ca să nu ajungeţi la mândrie din acea slavă seacă şi deşartă, şi călcând această poruncă, să fiţi daţi focului?! N-aţi auzit cum David, fiind ocărât de generalul său Şimei, care l-a numit vărsător de sânge, s-a socotit pe sine mai prejos decât acela şi nu s-a mâniat, ci a oprit pe cei ce voiau să-l omoare?

Iată şi Moise şi Isus al lui Navi şi David şi mulţi alţii de dinainte de arătarea Mea, şi de după venirea Mea, mulţi, pe care îi vedeţi slăviţi împreună cu Mine, au fost ca şi voi împăraţi, boieri, voievozi şi au vieţuit întru frica Mea şi cu smerenie, fără să răsplătească nimănui rău pentru rău, ci de multe ori fiind ocărâţi de cei asemenea lor sau de cei de sub stăpânirea lor, Mi-au lăsat Mie dreptul să-i răzbun pentru aceasta, iar pentru greşelile lor faţă de Mine s-au pocăit din suflet, cu căinţă şi au plâns, auzind de ziua venirii Mele şi a Judecăţii,

neîndoindu-se de aceasta.

Iar voi aţi defăimat poruncile Mele, ca ale unui om de rând şi neputincios. De aceea, acum să fiţi împreună cu cel pe care l-aţi ales (diavolul), căruia i-aţi urmat şi i-aţi ascultat cuvintele şi faptele. Bucuraţi-vă de el şi de soarta gătită lui!

Tot aşa şi pe Patriarhii cei răi îi va pune alături şi îi va înfăţişa cu Patriarhii cei Sfinţi, cu Ioan Gură de Aur, cu Ioan cel Milostiv, cu Grigorie Teologul, cu Ignatie, cu Tarasie, cu Metodie şi cu ceilalţi, care nu numai cu cuvântul, ci şi cu fapta s-au făcut icoane ale adevăratului Dumnezeu şi dimpreună cu cei ce mai înainte de dânşii au strălucit în fapta bună.

Pe Mitropoliţii cei răi îi va înfăţişa cu Mitropoliţii cei buni, cu Vasile, cu Grigorie - fratele său, cu cel de un nume făcător de minuni, cu Ambrozie, cu Nicolae şi, în scurt zicând, pe fiecare Patriarh, pe fiecare Mitropolit, pe fiecare Episcop îl va judeca Dumnezeu împreună cu Apostolii şi cu Sfinţii Părinţi. Şi, punându-i pe toţi faţă în faţă, precum El însuşi grăieşte, adică pe oi de-a dreapta, iar pe capre de-a stânga, le va zice: „Oare n-aţi trăit şi n-aţi stat pe aceleaşi scaune unde şi aceştia Mi-au slujit?! De ce nu aţi urmat viaţa şi petrecerea lor?! Cum de nu v-aţi înfricoşat şi nu v-aţi înfiorat deloc, nici nu v-aţi cutremurat ţinându-Mă pe Mine, Cel curat şi neîntinat, cu mâini necurate şi cu suflete mai necurate şi mâncându-Mă?! Pentru ce aţi cheltuit averile săracilor cu poftele şi cu rudeniile voastre? Pentru ce M-aţi vândut ca Iuda pe aur şi pe argint?! Pentru ce M-aţi cumpărat ca

pe un rob netrebnic şi M-aţi pus să slujesc voilor trupului vostru?! Aşa cum voi nu M-aţi cinstit, nici Eu nu vă cruţ pe voi. Duceţi-vă de la Mine, lucrători ai fărădelegii, duceţi-vă!"». Grele vor fi cuvintele Mântuitorului la Judecată, cuvinte copleşitoare, pe care Sfântul Simeon Noul Teolog ni le desfăşoară în faţa ochilor noştri dis-de-dimineaţă, înainte de a nu fi prea târziu.

„Astfel vor fi despărţiţi părinţii de părinţi, prietenii şi rudeniile de părinţi şi de rudenii, fraţii de fraţi, cei robiţi şi cei slobozi de robi şi slobozi, bogaţii şi săracii de bogaţi şi săraci, cei căsătoriţi de cei ce au strălucit întru nuntă, cei slobozi de cei ce au vieţuit cu slobozire. În scurt, la înfricoşata zi a Judecăţii, tot omul păcătos va vedea înaintea lui, **în viaţa veşnică şi în negrăita lumină**, pe cel asemenea lui şi va fi judecat de dânsul. Adică ce vreau să spun: Fiecare păcătos, uitându-se la cel de o stare cu el, împărat către împărat, boier către boier, curvarul nepocăit către curvarul pocăit, sărac către sărac, rob către rob şi, ştiind că şi acela a fost om ca şi dânsul, având acelaşi suflet, aceleaşi mâini, aceiaşi ochi, şi în scurt, pe toate celelalte întocmai, că împreună cu el a trăit în viaţă, a avut aceeaşi vrednicie, acelaşi meşteşug, aceeaşi îndemânare şi că el n-a voit să-i urmeze, îndată se va închide gura lui şi va rămâne fără răspuns, neavând ce să grăiască.

Deci vor vedea de-a dreapta mirenii pe mireni, împăraţii cei păcătoşi pe împăraţii cei sfinţi, cei de sub jugul vieţii, pe bogaţi şi pe Sfinţii cei de sub jug, toţi cei din munci pe cei asemenea lor

întru Împărăţia Cerurilor. Atunci se vor ruşina şi vor fi fără răspuns, ca şi bogatul cel ce se ardea (prăjea) în foc văzând pe Lazăr în sânurile lui Avraam."

„Dar oare ce vom face noi, călugării, cei asemenea mie, trândavi şi păcătoşi?" se întreabă Sfântul Simeon Noul Teolog. „Ce ruşine şi ce chin ne va cuprinde când vom vedea pe cei ce au avut în viaţă femei şi copii, slugi şi slujnice, dănţuind întru Împărăţia Cerurilor împreună cu femeile şi cu copiii lor? Când vom vedea pe cei ce au bine plăcut lui Dumnezeu în dregătorii, în vrednicii şi în bogăţie? Când vom vedea stând în bucuria şi strălucirea drepţilor pe cei ce au săvârşit în viaţă toată fapta bună, au petrecut în pocăinţă şi lacrimi şi frică de Dumnezeu?

Ce frică, ce ruşine şi ce cutremur ne va cuprinde pe noi atunci, cugetând că am părăsit tată şi mamă şi fraţi şi surori şi toată lumea, ca să ne mântuim sufletele; iar unii şi femei, şi copii şi împreună cu aceştia bogăţie, dregătorii şi celelalte pe care le are viaţa cea veselitoare; că am ieşit din lume, făcându-ne săraci şi tunzându-ne ne-am făcut călugări pentru Împărăţia Cerurilor, iar pentru puţina trândăvie şi răutate, şi pentru poftele noastre cele rele am fost osândiţi împreună cu mirenii, cu preacurvarii şi cu cei ce au trăit curveşte în lume?

Credeţi-mă, fraţilor, pe mine cel ce grăiesc, că înfruntarea noastră va fi muncă mai grea decât munca cea veşnică a mirenilor. Când mă vor vedea pe mine, cel ce m-am lepădat de lume, că

sunt muncit împreună cu mirenii care au avut copii, au fost încurcaţi în treburi obşteşti şi au slujit în oaste, întorcându-se ei şi văzându-mă vor zice către mine: „Cum şi tu, călugăre, care ai lăsat lumea eşti aici cu mirenii? Şi tu? Dar pentru ce?" Oare ce le voi putea răspunde? Oare ce voi zice către dânşii? Cine, o, fraţilor, va putea povesti cum se cuvine mărimea necazului ce voi suferi atunci? Cu adevărat, nimeni! Ce vom zice şi ce vom putea răspunde? Că am lăsat lumea şi cele din lume? Dar pe acestea nu le-am urât din tot sufletul! Pentru că aceasta este adevărata depărtare de lume şi de cele din lume, ca după ce am fugit de lume să urâm şi lucrurile ei şi să ne îngreţoşăm de dânsele."

„Iar ce este lumea şi cele din lume, ascultă: Nu e aur, nici argint, nici cai, nici asini, că toate acestea câte slujesc la trebuinţa trupului le avem şi noi, călugării. Nu este nici pâine, nici vin, că din acestea ne împărtăşim şi noi şi le mâncăm de ajuns. Nici case, nici bani, nici sate, nici vii şi târguri. **Dar ce este lumea? Păcatul, împătimirea de lucruri şi patimile**, fraţilor. Iar cele din lume să ni le spună Ioan Cuvântătorul de Dumnezeu, iubitul ucenic al lui Hristos, care zice: ***„Nu iubiţi lumea, nici cele din lume. Că tot ce este în lume: pofta trupului, pofta ochilor şi trufia vieţii nu este de la Dumnezeu, ci din lume este"*** (I Ioan 2,15-16).

Deci dacă noi, lăsând lumea întreagă, fugim de ea, iar, părăsind-o şi făcându-ne goi, pe acestea nu le-am păzit, numai retragerea noastră din lume la ce ne va folosi? Că aceleaşi lucruri le întâlnim

oriunde am merge şi am ajunge. Pretutindeni suntem oameni şi singuri nu putem trăi; pretutindeni avem nevoie de cele necesare trupului; pretutindeni se află şi femei, şi copii, şi vin şi tot felul de roade; că din acestea şi din cele asemenea este alcătuirea vieţii noastre. Dacă avem **pofta trupului, pofta ochilor şi trufia gândurilor**, în mijlocul lor cum ne vom putea depărta de tot păcatul, ca să nu fim răniţi deloc de ghimpele lui?"

„Acest lucru însă mulţi, din cei de demult şi din Sfinţi, ştiu bine, l-au păzit şi-l păzesc, petrecând în mijlocul lucrurilor vieţii, al grijilor şi al învăluirilor, trăind în desăvârşită sfinţenie, precum mărturiseşte Pavel despre acestea şi cele asemenea, zicând: *„Trece chipul lumii acesteia şi cei ce au femei să fie ca şi cum n-ar avea, cei ce cumpără ca şi cei ce nu cumpără şi cei ce se folosesc de lumea aceasta ca şi cum nu s-ar folosi de ea"* (I Corinteni 7,29-31). Deci din acestea să învăţăm şi pe celelalte. Adică, cel ce se mânie să fie ca şi cel ce nu se mânie; cel ce se îndreptăţeşte pe sine să nu adauge nimic în inima sa la cele grăite; cel ce se răzbună să fie ca un mort faţă de lume cu aşezarea sufletului său; cel ce odată a ajuns aici, să caute să nu-şi mai cruţe trupul, căci în fiecare neam au fost şi se află astfel de luptători.

Iar dacă nu ne vom sârgui să fim astfel şi aşa ne ducem viaţa, ce vom zice? Că am defăimat bogăţia şi slava? Dar degrabă ni se va răspunde că pizma, zavistia şi cearta nu le-am lăsat. Că acestea ne înstrăinează şi ne depărtează pe noi de la Dumnezeu, ne-o spune dumnezeiescul

Iacov, Apostolul lui Hristos: *Iar dacă aveţi râvnire amară şi zavistie în inimile voastre nu vă lăudaţi, nici să nu minţiţi împotriva adevărului. Înţelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pământească, trupească, drăcească. Că unde este pizmă şi zavistie, acolo este neorânduială şi tot lucrul rău"*. Şi după puţin: *„Cereţi şi nu primiţi, pentru că cereţi rău, ca să vă risipiţi în poftele voastre"* (Iacov 3,14-16). Apoi adaugă: *„Preacurvarilor şi preacurvelor, oare nu ştiţi că prietenia cu lumea este duşmănie faţă de Dumnezeu? Cine vrea să fie prieten cu lumea se face duşman lui Dumnezeu"* (Iacov 4,3-4). Ia aminte şi vezi, că nu numai lumea, **ci şi prietenia cu lumea este vrăjmaşă lui Dumnezeu, că printr-însa ne facem preacurvari şi preacurve.** Că lucrul acesta este adevărat o zice Însuşi Domnul: *„Cel ce priveşte cu poftă a şi preacurvit în inima sa"* (Matei 5,28). Şi iarăşi: *„Să nu pofteşti nimic din cele ale aproapelui tău"* (Ieşirea 20,17).

Prin aceste cuvinte ne arată că nu numai cel ce face păcatul se depărtează de Dumnezeu, ci şi cel ce pofteşte şi iubeşte ceva, adică este împătimit de ceva din cele pământeşti, este lipit cu inima de ceva. Aceasta este prietenia cu lumea. Este limpede deci că cel ce este lipsit de toate şi nu face cu fapta nici un păcat, ci numai iubeşte şi îndrăgeşte păcatul şi este împătimit de dânsul, acela este vrăjmaş lui Dumnezeu. Precum zice şi Evanghelistul Ioan: *„Dacă cineva iubeşte lumea, dragostea Tatălui nu se află întru dânsul"* (I Ioan 2,15). Zice şi Domnul: *„Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din tot sufletul tău şi din toată*

puterea ta" (Matei 22,37). Deci cel ce pofteşte şi este împătimit de ceva nu împlineşte această poruncă. Iar noi, ticăloşii şi nevoiaşii, lăsând pe cele mari, prea slăvite şi înalte ale lumii şi venind la mănăstire, iubim unii rase strălucite, alţii haine cu frumoasă vopseală (aurite), alţii curele de încins şi anelavuri, alţii papuci şi cizme, alţii bucate dulci şi băuturi, alţii răzuşuri, ace şi cuţite şi altele mai umile decât acestea şi nu ne dăm seama, o, fraţilor, că prin acestea cădem din dragostea lui Hristos Dumnezeu, Împăratul a toate, şi ne facem vrăjmaşii Lui. Pentru aceasta vom fi osândiţi în focul veşnic împreună cu vameşii, cu bogaţii, cu păcătoşii şi cu cei ce au trăit în desfrânare, dacă nu ne vom grăbi să ne pocăim şi să ne scoatem din sufletele noastre toată pofta cea rea şi toată răutatea, cearta, pornirea, zelul şi trufia.

Deci să ne sârguim, fraţilor, să facem toată fapta cea bună, să urâm toată patima cea sufletească şi să ne îngreţoşăm de orice lucru mare sau mic, care primejduieşte sufletele noastre. Şi care ne fură de fericire, adăugăm, fiindcă fericirea statornică şi deplină este starea constantă a oricărui suflet curat, împăcat cu Dumnezeu. Aceia care caută fericirea-n plăceri se-nşeală căci nu găsesc decât o biată copie falsificată de diavol, un fals grosolan, o aprindere de simţuri trecătoare ce aduce satisfacţie doar pentru scurt timp; deşi nu ştiu s-o definească, oamenii neîncercaţi numesc „fericire" o denaturare care aduce cu sine neliniştea şi căutarea din nou a acelei stări, o deformare care tulbură, o plăsmuire şi o contrafacere de

către demoni a adevăratei fericiri.

Şi pentru că sunt dintre aceia care în loc să caute fericirea statornică, deplină, caută plăcerile, înşelându-se că pot găsi fericirea în plăceri, Sfântul Simeon Noul Teolog îndeamnă pe toţi la lepădarea de poftele născute din plăceri, care hoţeşte, pe neobservate, ne fură fericirea statornică atât de mult dorită. „Toţi cei ce umblă după plăceri, de orice fel, nu vor scăpa de primejdii, căci sub orice plăcere e încolăcit un şarpe." Iar fericirea curată şi deplină nu o putem dobândi decât departe de plăceri, nădăjduind în Dumnezeu, trăind în ascultare de Hristos Dumnezeu şi împlinind poruncile Lui:

1. *„Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioşilor şi în calea păcătoşilor n-a stătut şi pe scaunul pierzătorilor n-a şezut.*

2. *Ci în legea Domnului (e) voia Lui şi în legea Lui va cugeta ziua şi noaptea".* (Psalmul 1,1-2;

2. *„Şi deschizându-şi gura Sa, îi învăţa pe ei, zicând:*

3. *Fericiţi cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăţia cerurilor.*

4. *Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.*

5. *Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.*

6. *Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetoşează de dreptate, că aceia se vor sătura.*

7. *Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.*

8. *Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.*

9. *Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui*

Dumnezeu se vor chema.

10. *Fericiți cei izgoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.*

11. *Fericiți veți fi când vă vor ocărî pe voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind pentru Mine.*

12. *Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; că așa cu gonit pe proorocii cei mai înainte de voi.*

13. *Voi sunteți sarea pământului; iar dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? Întru nimic nu mai este de treabă, ci numai a se arunca afară și a se călca de oameni.*

14. *Voi sunteți lumina, lumii. Nu poate cetatea a se ascunde deasupra muntelui stând;*

15. *Nici nu aprind făclie și o pun supt obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sunt în casă.*

16. *Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune să slăvească pe Tatăl vostru cel din ceruri."* (Matei 5,2-16).

Fundamentul fericirii se află chiar în om, în curăția sa interioară, în desăvârșirea sa lăuntrică în Dumnezeu, Binele Suprem. Pe cât de înaltă este perfecțiunea morală a omului, curăția sa lăuntrică, pe atât de înaltă și adâncă și valoroasă este fericirea sa. Împărăția lui Dumnezeu sălășluită înlăuntrul omului este fericirea sa deplină.

Căci ce altceva vrea Domnul de la noi din totdeauna (I Regi 7,3; 12,20,23-24) decât numai **să ne temem de Domnul și să-I slujim Lui cu adevărat, din toată inima noastră, și să ne lipim**

inimile noastre de Domnul şi să-I slujim numai Lui, împlinind poruncile Lui şi lepădând de la noi şi din mijlocul nostru toată pofta (trupului şi a ochilor) şi trufia (vieţii, a lumii şi a gândurilor), dobândind astfel fericirea, atât aici pe pământ cât şi pe cea veşnică. Pentru că fericirea este o stare constantă de bucurie, de pace şi de împăcare lăuntrică, de dragoste adâncă, chiar dacă eşti lovit de răutatea diavolului prin oameni, boli, dureri, diferite încercări, toate îngăduite de Dumnezeu. Cel ce ascultă de voia lui Dumnezeu şi-L iubeşte mai presus de orice, oricât ar fi de îndurerat văzând atâta răutate în jurul său, este fericit înlăuntrul său căci Dumnezeu este cu el şi-l mângâie cu iubirea Lui divină binefăcătoare. Rădăcina omului credincios este bine înfiptă în ascultarea şi în dragostea de Dumnezeu (Psalmul 1,3; Ieremia 17,8) şi el are o înţelegere corectă a realităţii.

Şi ce zice Sfântul Simeon mai departe? Repetă şi iarăşi repetă ceea ce Domnul de veacuri repetă la urechile celor ce vor să audă şi să vină la ascultare: „Iarăşi repet aceleaşi lucruri şi nu voi înceta să le zic: Dacă ne vom păzi de întinăciunea trupească, dacă ne vom feri de zavistie, de mânie şi de furtişag, dacă vom fugi de sodomie, de pederastie, de malahie şi de toată desfrânarea, dar ne vom supune şi vom sluji ca nişte robi îndrăcirii pântecului, beţiei, somnului, lenevirii, trândăviei şi grăirii împotrivă, ce folos vom avea îndreptându-ne numai de acele rele?

De aceea, vă îndemn şi vă rog pe toţi: cei ce ştiţi că aţi făcut vreun rău şi aţi păcătuit, pierzân-

du-vă sufletul, măcar de acum îndreptaţi-vă şi faceţi pocăinţă pe măsura păcatelor, necontenit sârguiţi-vă să staţi de-a dreapta Mântuitorului. Cei ce vă ştiţi că aţi făcut unele greşeli mici, lepădaţi-le şi pe acestea cu toată graba, ca nu cumva pentru aceste mici să staţi şi voi de-a stânga, precum mărturiseşte toată Scriptura. Şi, pe cele mici, să nu le socotiţi mici şi neînsemnate, ci mari. Cel ce se fereşte de păcatele mari, dar face cu voia sa pe cele mici, mai mult va fi osândit; pentru că, stăruind şi biruind pe cele mari, a fost robit de cele mici. Şi o singură patimă este de ajuns pentru pieirea noastră, precum am zis, aducând martori pe înşişi Apostolii Ioan şi Iacov. (...)

Deci aşa, preaiubiţii mei fraţi, cu nimic nu ne vom folosi dacă vom stăpâni patimile cele mari, însă vom fi robiţi de cele mai mici.

Că iată, dacă cineva, având-şi tot trupul rănit, se vindecă cu multe doctorii, şi nu-i mai rămâne decât o foarte mică rană, el nu poate zice că e sănătos pe deplin câtă vreme i-a rămas nevindecată această rană, ci numai după ce s-a şters şi urma acestei răni, poate zice că este întreg sănătos.

Deci să nu nesocotim nici aceste păcate, ci auzind că mulţi din pricina lor au fost munciţi şi greu osândiţi, să fugim din tot sufletul de vătămarea lor. (...) Să nu ne stăpânească zavistia, nici mânia, nici furia, nici strigarea din care se nasc de obicei vorbele urâte şi ocările; slava deşartă şi mândria şi părerea de sine să nu ne stăpânească pentru a ne târî în fundul iadului. Ci pe toate

acestea izgonindu-le departe de la noi, să câştigăm în locul lor faptele cele bune.

Dar poate va zice cineva: Dacă sunt atât de multe şi nenumărate aceste patimi mici de care ne vorbeşti, cine le mai poate observa şi fugi de ele, ca să nu fie stăpânit de vreuna?

Cine? Cu Darul lui Hristos o să-ţi spun eu! Cel ce necontenit ia aminte la păcatele sale şi de-a pururea vede înainte judecata ce va să vie, cu pocăinţă şi cu lacrimi fierbinţi, acela le biruieşte pe toate, fiind înălţat prin pocăinţă, încât nici una din cele zise nu-l poate ajunge, nici a se atinge de sufletul lui care călătoreşte prin văzduh.

Iar dacă mintea noastră nu se va înaripa şi nu se va ridica la **înălţimea nepătimirii** prin pocăinţă, lacrimi şi prin duhovnicească smerenie, pricinuită de acestea, apoi nu vom putea fi slobozi de cele zise, ci uneori vom fi răpuşi de o patimă, alteori de alta, fiind necurmat mâncaţi ca de nişte fiare sălbatice. Iar după moarte, din pricina lor vom cădea din Împărăţia Cerurilor şi veşnic vom fi chinuiţi de ele." Deci iată cum Sfântul Simeon ne îndeamnă să alergăm la **nepătimirea** care vine prin lepădare, pentru a ne salva de primejdia „fiarelor sălbatice", care sunt patimile.

Iar nepătimirea, ne spun Sfinţii Părinţi, înseamnă să primeşti: „lauda ca hula, cinstea ca ocara, lipsa ca îndestularea, paguba ca şi câştigul", la fel după cum şi „hula să-ţi fie întocmai ca şi lauda, ocara ca şi cinstea, îndestularea ca şi lipsa, câştigul ca şi paguba". Pare nespus de greu a atinge asemenea culmi, dar slavă Domnului Dumnezeu

că niciodată nu-i lasă singuri pe cei ce vor să le atingă. Iar în istoria Vechiului Testament şi mai ales în istoria Creştinismului sunt multe exemple de astfel de oameni normali, pe care Biserica îi numeşte Sfinţi. Să-ţi recunoşti starea de anormalitate şi să doreşti să fii normal, adică aşa cum te-a creat Dumnezeu Tatăl şi te vrea Hristos-Dumnezeu, este primul pas făcut pe drumul spre nepătimire. Fiindcă abia Sfinţii sunt oameni normali.

„Cei ce trăiesc o viaţă plăcută lui Dumnezeu şi au o adevărată cunoaştere de Dumnezeu, Îl slăvesc pe Dumnezeu şi - asemenea îngerilor - cântă, cu gurile inimii lor, sfântul Său Nume. Ei nu-şi uită menirea până într-atât încât să facă cele ce nu-i sunt plăcute lui Dumnezeu. Ridicându-se deasupra celor simţite, adevăraţii creştini află încă în timpul vieţii pământeşti Paştile cele netrecătoare, adică trecerea de la cele văzute la cele nevăzute. După viaţa pământească, în faţa lor se află bucuria cu Hristos Domnul întru Dumnezeu Tatăl şi Duhul Cel de o Fiinţă. Ei vor contempla pururi pe Hristos şi vor fi văzuţi de El, vieţuind împreună şi împărăţind împreună cu El."

Icoana Maicii Domnului,
pictură realizată de Părintele Arsenie Boca

MOTIVAŢIE
LA PUBLICAREA ACESTEI CĂRŢI

Situaţia credinţei astăzi în lume, prezentată pe scurt

„De unde voi începe a plânge faptele vieţii mele celei ticăloase?"[49]

Această întrebare se cuvine să ne-o punem fiecare locuitor al societăţii globalizate de pe planeta Pământ. Şi cu atât mai mult trebuie să-şi pună această întrebare fiecare creştin, în faţa minţii căruia străluceşte lumina Evangheliei lui Hristos-Dumnezeu.

Cât de mult ne-am înjugat cu păcatele şi am îngăduit diavolului să ne lege cu cătuşele şi lanţurile patimilor, **chiar după 2.000 de ani de creştinism**, vedem în starea secularizată a întregii comunităţi omeneşti globale povârnită spre păcate strigătoare la cer. Generaţie după generaţie, din tată-n fiu a curs prin trupul neamului omenesc neascultarea de Dumnezeu, ajungând până la acceptarea cumplitei ispite a lepădării totale de credinţă ce s-a înscris ereditar în firea omenească, încât s-a întărit înclinaţia spre libertinaj, ateism şi nihilsm. Pietrificaţi în îndărătnicia inimii noastre rele, învârtoşaţi în nepocăinţă, cu sufletul

[49] Canonul Sfântului Andrei Criteanul.

lovit, ucis, am ajuns cumplit de nesimţitori, îngheţaţi, insensibili. Avem mare nevoie să luăm aminte la Cuvântul lui Dumnezeu pe care l-au trăit veacuri la rând Sfinţii Lui.

† † †

„Domnul va da cuvânt celor ce binevestesc cu putere multă." (Psalm 67,12; Biblia din 1914)

Cuvinte adânci şi pline de putere au fost trimise de Dumnezeu prin sfinţii şi profeţii Vechiului Legământ - Moise, Ilie, David, Samuel, Ieremia, Iezechiel, Isaia, Osea, Amos, Miheia, Avacum, Sofonie, Zaharia, Maleahi - poporului ales, pentru a se întoarce de la păcatele lor la ascultarea de poruncile de viaţă dătătoare ale Domnului.

Cuvinte adânci şi pline de putere au fost trimise de Dumnezeu prin Evangheliile Sale, prin Apostoli şi prin Sfinţii Părinţi ai creştinismului - de-a lungul veacurilor de la Hristos până la noi - întregii omeniri pentru a se pocăi şi a se împărtăşi de jertfa lui Hristos.[50]

Cuvânt cu putere multă ne-a lăsat şi Părintele Arsenie Boca, plin de adâncă învăţătură dumnezeiască şi curăţitoare de suflet întocmai ca lacrimile de pocăinţă izvorâte din adâncul inimii îndurerate de păcat. Strălucind de razele milei lui Dumnezeu, ele ne răcoresc ca picurii de rouă sufletele pârjolite de arşiţa păcatului. Căci Părintele este pentru noi, românii din generaţiile

---

[50] Dintre Sfinţii Noului Legământ care ne-au chemat dis-de-dimineaţă prin cuvântul lor puternic amintim în această carte, în mod deosebit, pe Sfântul Simeon Noul Teolog.

secolelor XX-XXI, (de la sfârşitul mileniului al II-lea), ca unul din profeţii Vechiului Testament pentru evrei. Străjer al Noului Legământ, el a fost trimisul lui Dumnezeu prin glasul căruia Domnul ne-a chemat **„dis-de-dimineaţă”**[51] la pocăinţă, înainte de a fi prea târziu, aşa cum la începutul mileniului întâi l-a trimis „dis-de-dimineaţă” pe Sfântul Simeon Noul Teolog (înainte de marea schismă de la 1054), din învăţătura căruia am extras cuvântul din Predoslovie, Sfânt care a reprezentat pentru Părintele Arsenie un far strălucitor.

Sfâşietoare, jalnică şi dezolantă ne apare chemarea la ascultare de Legea Vieţii, adresată „dis-de-dimineaţă” de Dumnezeu poporului ales, care însă în majoritatea lui a întors spatele Dumnezeului şi Tatălui său ceresc. Această dureroasă chemare ne este înfăţişată de profeţi ca o plângere amară. Prin glasurile profeţilor trimişi dis-de-dimineaţă Dumnezeu le arată cumplitul dezastru în care au ajuns iubindu-l mai mult pe diavol şi părăsind pe Domnul lor, şi-i avertizează de amara nefericire care-i va lovi pentru marele lor păcat al neascultării: *„Din ziua când părinţii voştri au ieşit din pământul Egiptului şi până în ziua aceasta am trimis la voi pe toţi robii Mei - proorocii - şi **l-am trimis în fiecare zi dis-de-dimineaţă**. Dar ei nu M-au ascultat şi nu şi-au plecat urechea lor, ci şi-au învârtoşat cerbicia...”* (Ier.

---

51 *„Eu v-am grăit dis-de-dimineaţă şi n-aţi ascultat, v-am chemat şi n-aţi răspuns ...”* (Ieremia 7,13,25);

7,25-26). *„Şi voi face Ierusalimul o movilă de pietre şi sălaş şacalilor, iar cetăţile lui Iuda le voi face pustietate fără locuitori"* (Ier. 9,11). *„Aşa zice Domnul: „Dacă nu Mă veţi asculta ca să umblaţi după legea Mea, pe care v-am dat-o, şi să luaţi aminte la cuvintele* ***robilor Mei prooroci, pe care-i trimit la voi dis-de-dimineaţă****, şi voi nu-i ascultaţi, atunci voi face cu templul acesta ceea ce am făcut cu Şilo, iar cetatea aceasta o voi da spre blestem tuturor popoarelor pământului".* (Ier. 26,4-6) *„Pentru că n-au ascultat cuvintele Mele, zice Domnul, deşi le-am trimis dis-de-dimineaţă pe slujitorii Mei, proorocii..."* (Ier. 29,19) *„Cetatea aceasta, chiar din ziua zidirii sale şi până astăzi, pare că a fost făcută pentru mânia Mea şi pentru urgia Mea, ca s-o lepăd de la faţa Mea din pricina răului fiilor lui Israil şi al fiilor lui Iuda, pe care l-au făcut pentru mânierea Mea, ei şi regii lor, căpeteniile lor, preoţii lor şi proorocii lor, bărbaţii lui Iuda şi locuitorii Ierusalimului. Şi Mi-au întors spatele, iar nu faţa şi, când i-am învăţat, dis-de-dimineaţă i-am învăţat şi ei n-au voit să primească învăţătură. În templul asupra căruia s-a chemat numele Meu au pus urâciunile lor, întinându-l."* (Ier. 32,31-34). I se cerea poporului Israil ascultarea nu numai pentru binele lui ci şi pentru că *în aceasta stătea înţelepciunea lui şi cuminţenia lui înaintea ochilor popoarelor.* (Deuteronom 4,6). Deşi chemarea a fost făcută dis-de-dimineaţă şi a fost insistent repetată veacuri la rând cu îndelungă-răbdare, a venit şi ziua pedepsei când răbdarea Domnului a luat sfârşit; pentru cumplita neascul-

tare şi învârtoşare, pentru că l-au iubit mai mult pe diavol, au fost aspru bătuţi, nu înainte de a fi anunţaţi pentru ultima oară de Însuşi Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu: *„De aceea, iată Eu trimit la voi prooroci şi înţelepţi şi cărturari; dintre ei veţi ucide şi veţi răstigni; dintre ei veţi biciui în sinagogi şi-i veţi urmări din cetate în cetate, ca să cadă asupra voastră tot sângele drepţilor răspândit pe pământ, de la sângele dreptului Abel, până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-aţi ucis între templu şi altar. Adevărat grăiesc vouă, vor veni acestea toate asupra acestui neam.*

Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci şi cu pietre ucizi pe cei trimişi la tine; de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu aţi voit. Iată, casa voastră vi se lasă pustie. (Matei 23, 34-38).

Cutremurător deznodământ.

Acelaşi lucru îl facem şi noi astăzi, creştinii ortodocşi, ca şi evreii Vechiului Testament. Noi însă vom lua mai amară bătaie pentru că la noi a coborât însuşi Fiul lui Dumnezeu şi ne-a vorbit faţă către faţă, apoi ne-a vorbit - „dis-de-dimineaţă" prin Sfinţii Apostoli, prin Evanghelii, prin Apocalipsa Sfântului Ioan Evanghelistul, prin toate Scrierile Sfinţilor Părinţi de 2.000 de ani încoace, prin vieţile Sfinţilor Săi care au atins culmile nepătimirii, chemându-ne ca „prin Fiul lui Dumnezeu să revenim în sânul Tatălui şi ca tot neamul omenesc renăscut să rămână în Hristos, Dumnezeu-Omul".

Iar noi, nu! Precum evreii de odinioară aşa şi noi, ortodocşii de astăzi, cu Arhierei cu tot: „Nu, Doamne!"

În predica „Chemări la apostolie", Părintele Arsenie Boca ne arată cum trebuie să înţeleagă fiecare om această chemare, care este de fapt chemarea la desăvârşire: „Voi ştiţi despre Iisus o mulţime de lucruri, dar încă nu-L ştiţi pe El. Şi până nu-L găseşti pe Dumnezeu, nu te afli nici pe tine, nu-ţi găseşti nici sensul tău, nici sensul lumii. (...) Dumnezeu, nemărginitul, vrea să creşti duhovniceşte pe dimensiuni divine" ... „Omul este veşnic în căutare după ceva, care înseamnă mai mult decât haina şi mâncarea. El este în căutarea lui însuşi. Aspiraţia sufletului după realizarea desăvârşirii sale, asta este toată istoria omului."

„Chipul omului se strică dacă se şterge chipul lui Dumnezeu din sufletul omului. Omul, căutând pe Dumnezeu, se caută pe sine însuşi, caută asemănarea sa cu chipul lui Dumnezeu. **Sufletul omului suferă durerile naşterii, când se naşte Dumnezeu într-însul. Această naştere a lui Dumnezeu în sufletul omului constituie naşterea autentică a omului.** Ea reprezintă mişcarea iubirii lui Dumnezeu spre om, răspunsul la nostalgia ce o are omul după Dumnezeu. **Experienţa duhovnicească descoperă că Dumnezeu de asemenea tânjeşte după om, că El doreşte ca omul să-L nască şi să-I răsfrângă chipul**". Iar calea spre această culme, spre starea capabilă de a primi razele divine ale harului Duhului Sfânt, este Iisus Hristos-Dumnezeu, calea iubirii prin Cruce.

„Duhul Sfânt, de data aceasta puternic, ca o suflare de vifor, este în stare să desăvârşească cele începute timid, de sărmana noastră fire."

Şi Părintele ne arată cum „în vremuri de cumplită şi cruntă ură între oameni", când, la cumpăna dintre mileniul I şi II, o parte dintre ei a căzut sub uneltirile lui satan, Sfântul Simeon Noul Teolog, care a gustat nepătimirea, a atins aceste culmi, şi „a trăit toată transcendenţa luminii divine", după ce harul din ceruri a înnoit „sărmana sa fire". Iată cum ne descrie Sfântul Simeon creşterea omului în nepătimire pe drumul Crucii:

„Luând pe umeri crucea, strânge-o cu putere,
Şi du până la sfârşit chinul încercărilor, sfâşierea durerilor
Şi primeşte cu bucurie piroanele întristărilor, ca pe o coroană a slavei,
Şi aruncat în fiecare zi în lăncile ocărilor,
Şi lovit cu pietrele tuturor necinstelor,
Vărsând lacrimi în loc de sânge (că totul izbuteşte plânsul de fiecare zi.),
Vei fi mucenic.
(Cuvântul 18, Sfântul Simeon Noul Teolog)
„Iar răbdând batjocuri şi palme cu bucurie
Părtaş al Dumnezeirii şi al Slavei Mele vei fi,
Iar de te vei arăta pe tine urma tuturora, şi slugă şi rob,
Te voi arăta pe urmă primul între aceia toţi, precum am făgăduit.
De vei iubi pe duşmani şi pe cei ce te urăsc,
De te vei ruga din suflet pentru cei ce te necăjesc,
Şi le vei face bine după puterea ta,

Te-ai făcut adevărat, asemenea Tatălui tău Preaînalt.

Şi dobândind din acestea inimă curată,

În ea vei vedea pe Dumnezeu, pe Care nimeni nu L-a văzut vreodată." (Cuvântul 13)

„Pe Acela a Cărui frumuseţe

Uluieşte toată gândirea, uimeşte toată inima,

Răneşte tot sufletul, înaripându-l spre iubire,

Unindu-l neîntrerupt cu Dumnezeu.

Să nu-mi ziceţi că Dumnezeu nu e văzut de oameni,

Nu ziceţi că oamenii nu văd lumina dumnezeiască,

Sau că e cu neputinţă în vremea de acum.

Niciodată aceasta nu-i cu neputinţă, prieteni!

Ci e foarte cu putinţă celor ce voiesc,

Dar numai celor a căror viaţă le-a adus curăţirea de patimi

Şi le-a făcut curat ochiul cugetării."

(Cuvântul 20, Sfântul Simeon Noul Teolog).

Şi spune Părintele Arsenie Boca: „Subliniem la acest loc, concepţia integralistă despre om a Sfântului (Simeon), realizată în trăirea mistică: inima curată, voinţa hotărâtă, viaţa curată de patimi şi ochiul cugetării curat. Sfântul este un om desăvârşit centrat cu firea:

„Iar măsurile strălucirii sunt măsurile iubirii" (Cuvântul 27).

„Ziditorul - ia aminte ce-ţi spun,

Îţi va trimite Duhul cel de la Dumnezeu,

Şi te va insufla, va locui şi se va sălăşlui fiinţial

Şi luminându-te şi umplându-te de strălucire,
Te va turna din nou întreg.
Stricăciosul îl va face nestricăcios
Şi va clădi iarăşi casa învechită, casa sufletului tău;
Şi va face cu totul nestricăcios şi trupul întreg,
Şi te va face pe tine dumnezeu după dar."
(Cuvântul 34)

„Ştiu că nu voi muri fiind înlăuntrul Vieţii.
Şi având înlăuntrul meu, ţâşnind întreaga viaţă,
În inima mea este, dar în ceruri se află,
Aici şi acolo, la fel se vede lucind."
(Cuvântul 6).

„Strălucit-ai din ceruri până-n inima mea." (Cuvântul 31).

„Ce cuvânt va tălmăci?
Ce limbă va spune?
Ce buze vor grăi cele ce se văd în mine
Petrecându-se, săvârşindu-se în toată ziua?
Căci chiar şi noaptea, chiar şi în întuneric
Văd pe Hristos deschizându-mi înfricoşător cerurile
Şi pe El pogorându-Se şi arătându-mi-Se
Împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, lumina întreit sfântă. (Cuvântul 32)

Dar iată şi misiunea:

„Astfel făcându-mă Domnul, mă închise în corpul trupesc
Şi pogorându-mă-n lumea simţită m-a pus să trăiesc
Eu izbăvitul de beznă, cu cei ce mai sunt întunecaţi,

Care petrec în mocirlă şi în noapte adânc cufundaţi,

Ca să-i învăţ şi să-i fac să cunoască nemernica stare,

Lanţul cu care-s legaţi şi rănile cele amare.

Dându-mi poruncă, Stăpânul S-a dus"

(Cuvântul 1, Sfântul Simeon Noul Teolog).

«Dacă am înţeles întrucâtva raţiunile Providenţei, când a deschis cerurile ca să-i întărească pe Apostoli în credinţă, pe mucenici în mărturisire, pe înzestraţii cu daruri în convertirea lor, aici în faţa Sfântului Simeon, „noul pelerin al transcendenţei", trebuie să ne gândim la o explicaţie în funcţie de cele petrecute în veacul său, veacul al XI-lea. Apariţia Sfântului, tocmai atunci când a avut loc ruptura Bisericilor, şi tocmai aşa, nu poate fi decât un răspuns magistral al Cerului la marea rană a istoriei: ruptura Bisericii de la mijlocul mileniilor.

Oamenii, petrecând în mocirlă de patimi şi-n noapte adânc scufundaţi, au rupt în veacul al XI-lea cămaşa lui Hristos: unitatea exterioară a Bisericii.

Oamenii se dezbinau de oameni şi se urau crunt, afurisindu-se, iar Cerul se unea cu omul încât uimea pe Sfânt:

„Iar ce-i mai înfricoşat decât toate: mi-a arătat cer nou

Şi S-a sălăşluit întru mine Ziditorul tuturor.

De care nu s-a învrednicit nimeni din sfinţii de odinioară" (Cuvântul 13, Sfântul Simeon Noul Teolog).»

E impresionant cuvântul Sfântului Simeon

Noul Teolog tălmăcit de înțelepciunea Părintelui Arsenie Boca, care i-a pătruns şi i-a trăit el însuşi adâncimile. De aceea trebuie să luăm în seamă chemarea Părintelui Arsenie Boca pentru noi, cei de azi, căci ne îndeamnă **să fim atenți la semnele vremurilor** şi să nu risipim timpul dat nouă pentru a ne desăvârşi în pocăință şi smerenie, ci să trăim „cu inima curată, voința hotărâtă, viața curată de patimi şi ochiul cugetării curat". Îndemnul Părintelui Arsenie Boca pentru cei duhovniceşti, care-l căutau în acele vremuri comuniste în care s-a arătat pe față prigoana diavolească asupra Bisericii Creştine Dreptmăritoare, era de a se ruga astfel: „Învredniceşte-mă, Doamne, să fiu martor mărturisitor martir al dumnezeirii Fiului Tău pe pământ".

Biserica Creştină Ortodoxă este singura Biserică citadelă care a stat vigilentă şi va sta neclintită pe baricadele ***credinței, nădejdii şi dragostei;*** a luptat şi va lupta până la jertfă pe meterezele iubirii desăvârşite de Dumnezeu, rezistând prin curăția ei, în toate timpurile până la a doua venire a Mântuitorului:

- numai Biserica Creştină Ortodoxă păstrează integral cele şapte Sfinte Taine;

- numai Bisericii Creştine Ortodoxe i s-a descoperit întregul Adevăr;

- numai la ortodocşi la Ierusalim an de an de Sfintele Paşti coboară Sfânta Lumină,

- numai această Biserică sfântă cuprinde în visteriile sale fortificate toată înțelepciunea adunată de mii de ani, în care ne înfățişează amănunțit strategiile în lupta cu „tartorul iadului", cu „tatăl

minciunii", cu „tâlharii cei de gând", cu „puiul de drac", cu „pruncii vaviloneşti".

Părintele Arsenie Boca din aceste tainiţe ale Ortodoxiei a scos la iveală, în cuvinte pe înţelesul celor mulţi, tehnicile războiului nevăzut şi armele făurite în veacurile grele de luptă mucenicească de către Apostoli şi urmaşii lor: Sfinţii Părinţi - care au fost model de ascultare desăvârşită sub acoperământul Sfintei Treimi.

† † †

Pentru a înţelege mai bine cât de periculos este duşmanul nevăzut, a cărui vicleană lucrare o demască Părintele cu atâta îndemânare, dăm mai jos câteva fragmente din infernalul plan pregătit de diavol omenirii, descoperit ortodocşilor ruşi şi apărut în anul 1905, sub numele de *„Marşul distrugătorului"*:

„Sunt slăbit şi învins, dar mai posed încă marea forţă de sugestie, şi voi zdrobi lanţurile şi cătuşele, voi trece peste hotarele universului, şi mă voi ridica împreună cu legiunile mele, şi-i voi sili pe oameni să se răscoale, şi voi începe bătălia, ultima bătălie cu acest Miel blând (...) Aşa gândea Lucifer, încătuşat în infern ... Şi lanţurile - ferecate şi împletite din întunecimea trădării, perfidiei, trufiei anarhice, înfumurării şi minciunii, ce-l încercuiau pe Lucifer, l-au încins şi l-au strâns şi mai vârtos din toate părţile, întunecându-i mintea cu o şi mai mare răutate şi sete de răzbunare (...)

„Să mă supun - oare? Să cad în ţărână înaintea

atotputerniciei luminii Atotziditoarei Puteri, înaintea acestei nesfârşite iubiri (...)? Să mă supun?... Să cad şi să mă închin, după ce am rezistat războindu-mă atâtea secole, am încercat atâtea mijloace de luptă şi m-am perfecţionat în cultura mea proprie? - se gândi cu mândrie Lucifer şi durerea crudă a nebuniei pricinuită de cătuşele neputinţei ce-l apăsau, l-a cuprins peste măsură şi straşnic. El s-a întunecat şi mai tare şi mai disperat, iar şarpele gândului său, răsucindu-şi inelele, s-a întins cât era de lung şi a înţepenit, apoi şi-a răsucit îndărăt inelele, şi s-a încolăcit în ghemul distrugerii, prăpădului şi morţii, dându-i lui Lucifer tăria flexibilităţii sale, forţa de insinuare a şerpeştii înţelepciuni. (...)

Lucifer îşi chemă legiunile sale şi pe toţi aliaţii săi, care s-au predat întunericului (...):

„Hei, voi, rătăcitorilor prin păduri, pustietăţi, desişuri şi mlaştini, slăbănogiţi de puterea Crucii, voi, a căror slavă nu s-a mai păstrat decât în poveştile doicilor ce-i sperie pe copii! Ascultaţi şi executaţi: vă dau o nouă putere şi tăria şarpelui negru... Ascultaţi!

Crucea şi credinţa în Răstignit au biruit întreaga lume, au cuprins tot universul. Oamenii se află deja în pragul împărăţiei Cereşti, care vine cu o putere de neînvins, pentru a-i conduce pe oameni la desfătarea veşnică, la contemplarea acelei frumuseţi, fericiri şi plenitudini a cugetului, care ne sfâşie prin chinurile iremediabilului. Oamenii sunt deja conştienţi în ce constă fericirea şi bunătatea vieţii veşnice. Ei nu mai pot fi înşelaţi prin

plăceri trupeşti, prin dulceaţa patimilor şi viciilor. Sunt necesare noi mijloace, noi procedee: trupul trebuie lăsat (deocamdată) în pace. Trebuie să acţionăm asupra centrului şi mai cu seamă din flancul drept: să distrugem credinţa - cea mai însemnată fortăreaţă din primele linii.

Când acest avanpost va fi cucerit şi distrus - noi am biruit. În acest scop trebuie să organizăm o astfel de ambuscadă, ca să nu poată fi descoperită de către oameni, şi din ascunziş să acţionăm intensiv şi neîntrerupt, dar în aşa fel încât fiecare atac să pară că provine din partea opusă. Pricepeţi voi, oare, actuala tactică militară? Când duşmanul nu se vede, el nu poate fi descoperit - deci, nu poate fi învins.

Vă dau o nouă putere a şarpelui negru - puterea sugestiei. Sugestionaţi - acesta e singurul procedeu contra liberei voinţe a omului, ca s-o înclinăm spre stânga, în direcţia noastră - să-l atragem în cursă pe adversar şi să-l impresurăm din toate părţile. Oamenii vor accepta sugestiile mintale ca pe propriile lor gânduri, ca pe achiziţiile şi performanţele intelectului lor. Ei vor urma irezistibil aceste sugestii, vor edifica şcoli, ştiinţe şi teorii întregi. Voi sunteţi datori să împletiţi din ele plasa voastră, a şarpelui negru, până când mintea oamenilor se va încâlci în ea din toate părţile. Ei vor înceta să se mai înţeleagă unul cu celălalt, nu vor mai şti unde se află şi în ce constă adevărul, şi nu vor mai fi în stare să se gândească la mântuire şi scăpare, pierzându-şi capacitatea de a-şi mai dori aşa ceva.

Atunci lumina din ei se va polariza în întuneric, devenind întunericul nostru, iar ei vor începe să-l numească lumină. Lumina li se va părea întuneric şi ei se vor înrola în escadroanele şi legiunile noastre negre.

Stânga va deveni la ei dreapta, iar dreapta va fi luată drept stânga. Această stângă va fi considerată adevărata dreaptă, iar robirea şi prizonieratul lor vor fi luate drept libertate autentică, care este samavolnicie.

După asta, încă un pas - şi vom distruge tot ce există pe pământ. Împreună cu noi, oamenii vor începe să jinduiască devastarea şi distrugerea stihinică a tot ceea ce există."(...)

Lucifer dădu legiunilor sale programul ofensivei:

- „Mai întâi de toate cuceriţi-i pe slujitorii Bisericii Celui Preaveşnic, (pe Arhierei, preoţi...). Pervertiţi-i treptat şi cu băgare de seamă, iar când sugestiile voastre vor fi confundate de către ei cu propriile lor gânduri, atunci poftele senzualităţii pătimaşe şi tainica dorinţă de posesiune a sufletelor, viclenia uneltirilor şi dominaţia asupra sufletelor şi comorilor pământului vor seduce cugetul şi inima lor. Ei (slujitorii Bisericii) vor începe să condamne, să tortureze şi să ucidă pe cei fără prihană şi nesupuşi lor, care se împotrivesc minciunii şi făţărniciei lor, şi prin teroare îşi vor consolida autoritatea - atunci voi v-aţi isprăvit treaba. Credinţa oamenilor se va clătina, ei vor gândi că, dacă slujitorii şi dascălii Bisericii sunt aşa atunci credinţa predată de ei nu poate fi mântuitoare, ci pierzătoare, iar ei mint (...).

Tentaţia va fi atât de mare, încât puţini vor rezista. Credinţa şi religiozitatea vor deveni sminteală, fiind subminate din rădăcină. (Iată ecumenismul, n.ed. 2012)

Treaba asta v-o încredinţez vouă: legiunii lui Palada şi Moloh. Iar ţie, legiunii şarpelui negru (stăpân pe puterea sugestiei), iată ce-ţi poruncesc:

- Voi urmăriţi-i pas cu pas şi supravegheaţi-i neîncetat pe savanţii înzestraţi cu talente şi genialitate. Aceştia sunt cei aleşi şi cei mai valoroşi dintre oameni - ei cercetează natura şi miraculoasele ei structuri şi forme, străduindu-se să pătrundă în taina vieţii întru slava Creatorului" (...)

- „Grăbeşte-te, legiune a şarpelui negru! Grăbiţi-vă, slujitorilor, pe tărâmul acestor aleşi, savanţi şi genii ai slavei Crucii. Inspiraţi-le cu prudenţă, înşelaţi-i în ascuns şi pe neobservate - că nu există nimic în lumea suprasensibilă şi tainică. Iar în ce priveşte caracterul treptat al dezvoltării naturii în toată diversitatea frumuseţii şi armoniei formelor ei, sugeraţi-le cu viclenie ideea autocreaţiei, sugeraţi-le, pentru a produce o impresie mai puternică, termenul latinesc - evoluţie; acest cuvânt va prinde mult mai repede şi va intra în uz, fiindcă oamenii sunt pasionaţi de ştiinţă şi cred cu tărie celor iniţiaţi în ştiinţe... (...) **Această sugestie este atât de reuşită, încât oamenii vor trece cu uşurinţă la negarea existenţei sufletului, şi a lui Dumnezeu - Creatorul universului.**

Ei vor zeifica materia. Iar suprema reprezentare despre El - Dumnezeirea asta - o vor comasa şi o vor vedea în sine, adică în intelectul lor; şi se

vor trufi ...

Văzându-i şi pe slujitorii Bisericii Lui, aşa cum i-aţi fabricat voi, (trufaşi şi pătimaşi), **oamenii se vor sminti de tot în Dumnezeu şi vor intra în alianţă cu noi - demonii - şi vor recunoaşte ca progres real şi unic numai** culturalismul nostru - demonic **şi** libertatea noastră - demonică, **în timp ce poziţiile noastre întărite vor fi complet ascunse şi inaccesibile pentru oameni, fiindcă am reuşit performanţa ca existenţa noastră să fie negată cu desăvârşire.**[52] Iar atacurile noastre viclene, sugestiile legiunii noastre, vor fi considerate de oamenii necredincioşi ca provenind din direcţia opusă, fiind luate drept saluturi amicale ale intelectului genialilor săi reprezentanţi. Şi nimănui nu-i vor mai da crezare că suntem adversari, (vrăjmaşi), iar oricine ne va depista şi-i va avertiza şi pe alţii despre existenţa noastră reală, va fi luat în râs şi socotit nebun.[53]

(...) Trebuie să acţionăm cât mai perseverent şi mai în pripă, ca să abatem definitiv gândul omenirii de la acele lăcaşuri cereşti şi de la speranţa lor în nemurire care-i cheamă în împă-

---

52 „- Nu există Satana! Astea-s superstiţii!" - te întâmpină câte un necredincios care se scutură ca ars luându-te în batjocură de încerci să-l avertizezi de existenţa diavolului. (n.ed. 2012)

53 „- Ce-mi spui tu mie de diavol, de draci sau de satana? Dragul meu, dar astea-s simple fantezii! Prostii! Pure superstiţii, imbecilităţi. Te ştiam om deştept şi cult!? Cum poţi să crezi în asemenea fleacuri şi nerozii, adevărate inepţii?!" - ai să auzi astăzi de la mulţi oameni îngâmfaţi când cauţi să-i avertizezi să nu mai drăcuiască în toată clipa. (n.ed. 2012)

raţia din înaltul cerului. Fiindcă ... oamenii îşi păzesc curăţia sufletească şi-şi sensibilizează sâcâitorul glas al conştiinţei care le reaminteşte de Dumnezeu şi de Sfinţenia Sa, noi trebuie să-i împiedicăm ... Aşa că - iată cum vom proceda:

- „Ascultă, legiune a şarpelui negru, şi execută! - Cât mai multe impresii oamenilor - din cele mai felurite, captivând atenţia printr-o succesiune febrilă, în fiecare minut, în fiecare secundă - la nesfârşit, fără preget: impresii tot mai noi şi mai noi, mai atrăgătoare, mai surprinzătoare, fixând atenţia. Mai întâi de toate - procedeele de transmisie a undelor, gândurilor, dorinţelor, a întregii fiinţe - să audieze de la distanţă, să-şi comunice gândurile la distanţă - ceva nemaipomenit, gigantic, stupefiant...

Să-i apropiem pe oameni, să-i adunăm la un loc - înlăturaţi izolarea! (metropolele, marile aglomerări urbane care se întind pe tot globul, n.ed.)

Spulberaţi individualitatea, îndepărtaţi-i de interioritatea lor trezindu-le prin sugestii viclene curiozitatea faţă de sclipitoarele inovaţii. Captaţi-le toată atenţia crescând fără precedent inventivitatea intelectuală. Toată această tehnică nebună, nebună, ne va sluji nouă... Dezvoltarea mijloacelor de transport cu ajutorul aburilor, căi ferate şi vapoare, vuietul trenurilor, mişcarea rapidă, cu iuţeala fulgerului, până la zăpăcirea creierului - zgomot, zdrăngăneală, fluierături, gări uriaşe, cu gălăgia şi larma lor neîncetată, caleidoscopul imaginilor şi întâmplărilor periculoase, îndrăzneţe până la insolenţă, până la ameţeală, până la

avaria unor garnituri întregi de trenuri, cu tot cu încărcătura lor umană... Telegrafe, telefoane, lifturi, aeronave, fonografe şi gramofoane... Motoare electrice, tramvaie electrice, lumină electrică... Toate aflându-se în mâinile omului, în posesia intelectului său, a omului-împărat, stăpânul naturii, pe care şi-a supus-o... Nu mai există artă inspirată, aceasta se află în stampe, fotografii, oleografii, în reproducerile mecanice, rapide a pozelor nenumărate... Maşini de scris, maşini de tipărit, maşini de cusut, maşini de semănat, de treierat, maşini de măcinat şi de copt pâine, maşini de jocuri, maşini de cântat şi de vorbit, cinematografe...

Jos munca manuală!... A triumfat intelectul. Intelectul e împărat, intelectul e stăpân, intelectul e mândria omului[54]. Lui vor începe să i se închine,

---

[54] „Din şoaptele diavolilor:
- Citiţi Biblia cum vă taie capul că şi noi o ştim pe dinafară şi „sfinţi" în fantezie vă vom face!
- Nu vă mai trebuie minte, vă teleghidăm noi la toate nebuniile.
- Veniţi la noi, căci vă dăm aşa o libertate încât vă puteţi şi sinucide!
- Nu este diavol, nu este suflet, nu este Dumnezeu, totul este biochimie (zice satana cu gheara pe cap: „Aşa, mânca-l-ar tata!").
- Aşa a zis ereticul Arie: Hristos este făptură.
- Bultmann: Iar eu cu Bâlă l-am demitizat.
- Renan şi Nietzsche: Oamenii L-au creat pe Dumnezeu. Iar eu L-am omorât.
- Aici pe pământ e „raiul" şi iadul. Dracul deschide uşile „raiului"... şi porţile balamucului.
- De fricoşi ce sunteţi vă rugaţi şi lui Dumnezeu, dar ştiţi că în inima smeritului şade dracu greceşte (fumând pipa păcii ca ecu-

pe el îl vor idolatriza. Omul îşi va ridica cu mândrie capul şi va cunoaşte libertatea. La ce-i trebuie lui stăpân, dacă el stăpâneşte totul? La ce-i trebuie lui să se supună cuiva, dacă el stăpâneşte totul? La ce-i trebuie lui să se supună cuiva, dacă forţele naturii i s-au supus lui? Omul va cunoaşte înţelepciunea prezicerii din Eden făcută de noi femeii ascultătoare nouă: „veţi şti totul, veţi fi ca nişte dumnezei."

„Şi omul îşi va înălţa capul şi va provoca la luptă Cerul, **care l-a chinuit prin încercarea răbdării şi se va răzvrăti împotriva supunerii şi dependenţei în faţa Legii, împotriva smereniei şi curăţeniei, şi neprihănirii, batjocorindu-le ca pe nişte slăbiciuni, şovăieli şi servilism** (vezi filozofia lui Emil Cioran întru totul servind lui satan, n.ed.), şi le va înlocui cu libertatea anarhică, iar desfătarea în plăceri senzuale va fi podoaba acestei libertăţi..."

„Viaţa va fi o mişcare fără întrerupere, fără

---

meniştii la întâlnirile lor; n.ed.), aşa că nu vă stricaţi nici cu noi!
- Vindem yoga, teozofie, spiritism, magie, cultul lui satan: eu sunt Wotan, Mamona, Priap.
- Totul e minciună şi minciuna este adevărul (pentru cei ce merg în iad).
- Stafia filozofilor: adevărul!? (in vino veritas - în vin este adevărul).
- Onirismul (visele), artele absurdului, cu frumuseţea luaţi-o după noi... urâtelor!
- Eului, care-i „dumnezeul" omului, numai lui să i te închini.
- Ştiinţa are ultimul cuvânt (şi nu numai pentru atei)."
(Texte extrase din învăţăturile Părintelui Arsenie Boca aflate în cartea „Talanţii împărăţiei", ed. Credinţa Strămoşească).

odihnă, un caleidoscop nesfârşit al impresiilor - va năvăli ca un puhoi, antrenând totul, nelăsând timp, nelăsând nici o clipă pentru aducerea aminte de Dumnezeu şi de Sfinţenia Sa, de viaţa paşnică, plină de iubire, îndreptată spre Lumină - acolo - la Dumnezeu, unde se află Izvorul său şi împlinirea făgăduinţei. Nimic sfânt, dumnezeiesc nu-i va mai satisface şi alina pe oameni, iar vocea conştiinţei în ei se va stinge şi vor fugi de ea, şi spaima lor va fi un calvar. Ei vor căuta să se alăture gloatei, temându-se de singurătate, pentru a nu trezi în ei vocea conştiinţei. Şi astfel, în locul acelei sfinţenii şi purităţi copilăreşti, infantile, pe care ei (oamenii credincioşi) o numesc virtute şi dezvoltare spirituală - aşa cum i-a învăţat Mielul, noi demonii vom instala cultura noastră (diavolească), progresul nostru - al triumfului şi mândriei intelectului... La ce bun această odioasă ordine, această supuşenie în faţa Legii? La ce bun această putere morală care uneşte puterile sufletului şi care frânează astfel impulsul către pofta nesăţioasă de pasiuni? La ce bun această tărie morală sufletească care înăbuşă insinuanta chemare de a se îmbăta cu toate frumuseţile unei vieţi senzuale, neruşinate şi captivante? La nimic bun pentru noi demonii! De aceea: - Inspiraţi-le insistent şi cu viclenie egalitatea în drepturi asupra extazului şi satisfacţiei superficiale de o clipă, asupra extazului vieţii uşuratice, bogate, accesibile oricui; sugeraţi-le egalitatea în drepturi a tuturor asupra extazului unei vieţi pasionate, a desfătării până la capăt, până la fundul plăcerilor!...

„Ascultă, legiune a şarpelui negru şi a Mamonei! Ascultă şi execută!... **Când viaţa firească a oamenilor se va schimba într-o viaţă artificială,** de producţie mecanică - **atunci munca manuală va deveni inutilă şi mâinile oamenilor vor fi slobode.** Atunci dorinţa irezistibilă de a trăi - de a trăi spasmodic, impetuos, cu toţi nervii, cu toate fibrele corpului, prin toate senzaţiile minutului, clipei, şi de a sorbi cupa desfătării pasionate cu bucuriile şi bunătăţile **culturii noastre** pe dea-ntregul - va creşte ca un val antrenant, acaparant, pătimaş. Dorinţa neînfrânată de a bea cupa vieţii până la fund va începe să crească şi să se înteţească până la extazul morţii, până la agonia desfătărilor - să guste fiecare, să încerce şi să se delecteze; pentru că nu va mai exista credinţă, nu va mai exista nădejde, nu va mai exista dragoste - ci doar plăceri senzuale. **Chiar oamenii înşişi vor râde de aceste surori ale naivei fantezii umane** - ***credinţa, nădejdea şi dragostea*** - **aşa cum râdem noi acum** - **copiii liberi ai iadului:** **ha-ha-ha!!**. Aşa că, râdeţi de ei, râdeţi de nebuni, nebunilor!... Râzi, legiune a şarpelui negru!... Râzi, bătrâne Moloh!... Priveşte şi te bucură de nebunia oamenilor!...

Munca, credinţa şi speranţa îi salvau, oferindu-le tihna şi curata bucurie a vieţii. Viaţa lor decurgea în pace, în cumpătare, în judiciosul calcul de la seceriş la seceriş, de la culesul roadelor până la noua recoltă. Or, bogaţii ne-au slujit nouă dintotdeauna, îndeplinind munca noastră: ghiftuindu-se şi bătându-şi joc de sărăcimea răbdătoare, ţinând-o în lanţuri şi închisori, în munci pentru ei,

bogaţii, pentru îndestularea lor, pentru podoabele lor, brocarturile şi moda lor, pentru fastul şi vanitoasa strălucire a trândavelor concubine, pentru destrăbălarea şi luxul exagerat! Ei n-au avut nici credinţă, nici nădejde, nici dragoste şi compasiune. **Meritul lor în toate acestea e mare înaintea noastră.**

Deci, atunci când fabricile şi uzinele vor anihila munca manuală şi masele de săraci înfometaţi nu-şi vor mai putea găsi un loc de muncă - ţinta noastră va fi atinsă. Proletariatul se va răscula şi va erupe ca o lavă grozavă, universală... Legiune a şarpelui negru, şi tu, bătrâne Moloh, inspiră-le libertatea, libertatea civilizată a bunului plac!... Acum nu va mai fi greu s-o scoatem la capăt: **lansaţi-l pe Marx al nostru şi instalaţi socialismul în locul idealurilor creştineşti: credinţa, nădejdea şi dragostea; instalaţi partidul comunist în locul acelei mărturisitoare Biserici a Mielului, aliată nouă, pe care am reuşit s-o divizăm atât de abil cu ajutorul serviabilei ierarhii a clerului ei, s-o divizăm la nesfârşit în părţi ce-şi vor disputa prioritatea şi sfinţenia, în mijlocul urii şi vrajbei „cuvioşilor" păstori ambiţioşi...** Noi am biruit! Urlă, legiune a şarpelui negru şi îndeamnă-i pe oameni: - trăiască marxismul! trăiască proletariatul! - revendicarea generală, forţată şi urgentă a fericirii tuturor - a bunăstării, a comodităţilor şi desfătărilor **culturii noastre** sclipitoare, captivante, libere de toate aceste suspine tulburătoare după înaltul şi îndepărtatul Cer... Întruchiparea, colo, a idealurilor lor e prea depărtată; perfecţionarea

individuală e prea îndelungată... Sugeraţi-le oamenilor fericirea momentană - plăcerea nu-i decât aici şi numai aici! Sugeraţi-le tuturor şi fiecăruia în parte forţa, energia, fermitatea de dragul fericirii sociale, a fericirii tuturor. Luaţi în râs noţiunea de păcat! Bateţi-vă joc de curăţia şi sfinţenia vieţii! Batjocoriţi conştiinţa!...

Luaţi-i în râs şi sugeraţi-le cu fermitate: că să omori, să verşi sângele altora, a multora, a unei clase întregi de duşmani, pentru **fericirea socială** - este o **faptă eroică** şi o treabă cât se poate de bună! Să nimereşti la închisoare, în cazemate şi la ocnă **de dragul fericirii sociale** - este o ispravă de martir şi o treabă şi mai bună! Să răpeşti, să ataci şi să jefuieşti ori să furi de dragul unor scopuri sociale - aceasta este o faptă vitejească. Să mori pe eşafod, să fii ghilotinat sau împuşcat de dragul fericirii sociale şi a culturii noastre diabolice - a libertăţii, egalităţii şi fraternităţii - (debarasaţi de aceste fantazări ale credinţei, nădejdii şi dragostei impuse oamenilor) - aceasta este într-adevăr o **faptă eroică**. Eroism nu ca al mucenicilor creştini, din dragoste pentru binefacerile veşniciei, ci **eroismul mucenicilor noştri, moderni, pentru o realitate anume, pentru o fericire obştească aici, pe pământ, fericirea**[55]

---

[55] Aceasta nu este fericire ci o goană neîntreruptă după satisfacţii şi plăceri, care golesc sufletul şi-l fac neliniştit; **fericirea** este o stare constantă, permanentă, care umple sufletul şi-i aduce pacea; **fericirea** adevărată o primeşte omul ascultător de Dumnezeu, curăţit de patimi, care iubeşte pe Dumnezeu din toată inima, cu toată puterea şi din tot cugetul său şi pe

satisfacerii totale a tuturor comodităţilor şi a neînfrânatelor porniri pătimaşe de a bea cupa vieţii până la fund, prin bunurile distribuite tuturor în egală măsură şi la fiecare.

Aceşti bravi mucenici ai noştri[56] **vor exercita o influenţă extraordinară asupra societăţii, pentru** că vor subtiliza noţiunea de faptă eroică şi slavă umilă a mucenicilor Mielului, ca să ocupe locul lor şi să umbrească pomenirea lor, micşorând adevărul cununii lor muceniceşti. **Această tactică, aşijderea, costă nu puţine eforturi şi trudă, deoarece tu, legiune a şarpelui negru, va trebui să întreţii prin sugestii sporite sistemul de execuţii, ce întăreşte şi alimentează energia voastră de împotrivire şi distrugere a poruncilor Mielului printre oameni, şi care ne sunt necesare pentru că înăspresc relaţiile dintre popor şi autorităţi, apropiind istoria de finalul prielnic nouă, de guvernarea noastră asupra lumii**, înţelegeţi voi asta? - tu, legiune a şarpelui negru, şi tu, bătrâne Moloh, şi tu, veşnic jucăuşule, veşnic zâmbăreţule Erot - copilul şarpelui negru, ... născut sub pomul paradisiac al seducţiei!...!! **Sugeraţi-le, deci, oamenilor relativitatea ideilor! Întunecaţi-le minţile!**" (...)

Iar Lucifer a continuat:

„Ascultaţi cu atenţie! ... Vă aşteaptă cea mai grea sarcină, fără de care nu vom reuşi nimic, iar toate uneltirile noastre nu-şi vor avea rostul. **Oamenii posedă o cetate - cea mai inaccesibilă.**

---

aproapele ca pe sine însuşi; numai aceştia gustă **fericirea.**

[56] Aceştia sunt eroii tuturor revoluţiilor anarhiste... (n.ed. 2012)

Aceasta este maternitatea: naşterea urmaşilor şi educarea lor spre împărăţia Mielului. Femeia fecioară şi femeia mamă: iată acea fortăreaţă de necucerit a omenirii, care trebuie avută permanent în vedere.

Îndreptaţi cu dibăcie şi precauţie toate atacurile voastre asupra ei. Dacă nu veţi cuceri şi nu veţi supune această citadelă - totul va fi în zadar, căci nu veţi apuca să-i veniţi de hac unei generaţii, că va creşte, formându-se, altă „armată" contra noastră. Cu ajutorul femeii vom reuşi să punem laba pe întreaga omenire în prezentul şi viitorul ei, s-o răpim în întregime..."

Şi, dintr-odată, îngrozindu-se de acest gând, Lucifer s-a strâmbat de parcă-l dureau dinţii. Şarpele negrului gând a lunecat printre maxilarele lui căscate de frică şi s-a pierdut înlăuntrul lui. Tot iadul s-a înfiorat şi s-a cutremurat... O rază de lumină pură, pogorându-se din înălţimile inaccesibile, ca un fulger, a lovit întunericul, împrăştiindu-l. A fost ca o aducere aminte a turbatei neputinţe luciferice şi a mărinimiei nesfârşite a Creatorului: în ceruri apăru pentru o clipă înaintea lui Lucifer chipul purtător de lumină al Preacuratei Fecioare - Maica Mielului, neobosita şi pururea ocrotitoare şi apărătoarea virginităţii şi maternităţii femeilor.

Şi iarăşi se înteţi întunericul infernului şi scânteiară ochii lui Lucifer, iar din maxilarele lui se strecură în afară şarpele negrului gând şi un rânjet obraznic şi batjocoritor îi schimonosi fizionomia:

- „Cunoaştem noi aceste sperietori!" - continuă el cu o voce insolentă, stridentă şi scârboasă, aidoma zdrăngănitului unei plăci de aramă între ciocan şi nicovală, şi se semeţi trufaş, ridicând un pumn păros şi diform cu degetele încleştate, arătându-şi ghearele, ascuţite şi albe. - „Nu suntem singuri! Avem un aliat, ha! ha! - „cununa creaţiei", - cu el nu ne temem de nimic!... De partea noastră se află bărbatul, sexul masculin, el ne va ajuta să aranjăm lucrurile!"

- „Ascultă, legiune a şarpelui negru, şi tu Mamona, şi tu Moloh, şi mai ales tu, hazliule şi jucăuşule Erot! Sugeraţi-le bărbaţilor, şi mai ales tinerilor, pofta senzuală excesivă. Sugeraţi-le că această castitate şi nevinovăţie a fetelor, timiditatea şi toată această puritate feciorelnică şi modestia tinerilor - nu sunt decât prejudecăţi lipsite de conţinut, ce îngrădesc necesităţile fireşti şi stingheresc plăcerile vieţii. Îndemnaţi-i pe bărbaţi să practice amorul liber, fără căsătorie, care să nu incomodeze personalitatea, ademenitor prin şansa diversităţii. **Inspiraţi-le aversiune faţă de căsătoria ce apasă personalitatea, punându-i cătuşele îndatoririlor.** Arătaţi-le şi sugeraţi-le modul de trai în concubinaj şi al căsătoriilor civile. Medicina şi marxiştii vă vor fi de folos mai cu seamă prin publicaţiile lor populiste şi instructajele referitoare la **sterilitatea arbitrară** prin intermediul dispozitivelor speciale folosite în timpul actului sexual; în acest caz presa, prietena noastră fidelă, se va dovedi o armă redutabilă de difuzare rapidă a acestor cunoştinţe absolut folositoare pentru

proliferarea **cultului erotic.** Asta pe de-o parte. Iar când bărbaţii se vor destrăbăla de tot, gustând din cei mai fragezi ani dulceaţa profesării cultului erotic şi vor prefera tradiţionalei căsătorii legale concubinajul liber, cu tot farmecul poligamiei, împrospătându-le simţurile, atunci stimulaţi-le celor mai valoroase femei, celor mai puternice naturi feciorelnice antagonismul contra bărbaţilor, răniţi-le cu iscusinţă în amorul propriu şi în demnitatea lor, treziţi-le conştiinţa necesităţii de emancipare, a serviciului independent şi a egalităţii în drepturile civile cu bărbaţii, vinovaţi de soarta lor vitregă, care au privat-o de căminul familial şi au atentat la sublimul ei *dar natural* de a fi mamă.

Sistemul nervos la femei este altfel ţesut, fiind mai sensibil la sugestii. Sugeraţi-le cu îndrăzneală, dar şi cu precauţie, deplina egalitate cu bărbatul, acest material grosolan, care cedează mai uşor ideilor nebuneşti, îmbrăcându-le imediat ***sugestia egalităţii*** într-o teorie ştiinţifică, împreună cu un sistem de factori doveditori. Găsiţi ***ceva anume pentru a justifica ideea,*** oricât de aberantă ar fi aceasta - după cum am reuşit să-l păcălim pe bătrânul savant, inspirându-l să vadă în ideea „evoluţiei” formelor universale ale naturii, (...) absenţa lui Dumnezeu, iar în evoluţia şi utilizarea ulterioară a acestei idei - să excludă din ştiinţă credinţa în Creatorul universului... O! Aceasta a reprezentat cea mai tare latură a noastră şi triumful total asupra intelectului uman, cu toate că e sărbătorită de om, ca fiind epoca minunată a

eliberării... Ei şi, lăsaţi-i să se distreze!..."

„Dar fiţi atenţi, că femeia e mai prevăzătoare decât bărbatul, mai elevată, mai pură şi divină în frumuseţea purtătoare de lumină a sufletului său, în înfăţişarea sa graţioasă, iar influenţa ei este foarte mare. De aceea, **la început trebuie să-i sugerăm treptat şi cu maximum de prudenţă noţiuni false asupra feminităţii, maternităţii, castităţii, graţiei şi iubirii gingaşe - asupra acestei iubiri ideale, deci sugeraţi-i că a fost născocită de către oameni.** Apoi tot mai insistent, crescendo - sugeraţi-i dispreţul faţă de acele forme sentimentale, ce dau în vileag slăbiciunea femeiei, căutând atârnare şi apărare din partea jumătăţii mai puternice. **Persiflaţi abil şi cu pricepere, lovind-o în amorul propriu.**

Tot ceea ce constituie în femeie o **forţă şi o lumină măreaţă** trebuie prezentat în ochii ei ca fiind o ruşinoasă neputinţă şi laşitate!

Principalul - continuaţi atacul asupra sentimentului religios, înrădăcinat cu putere în sensibilul suflet feminin, **ca dintr-odată să-i pervertim progenitura şi să distrugem în ea credinţa şi religia** - aceste piedici de temut pentru cultura noastră. În acest scop inspiraţi-le, inspiraţi-le cu insistenţă femeilor dorinţa de a studia ştiinţele superioare, unde predomină deja sistemul nostru evoluţionist de gândire, calea raţională a cunoaşterii experimentale, care duce la negarea existenţei lui Dumnezeu, la negarea nemuririi sufletului şi a altor „momeli" ale credinţei, **iar pentru a masca definitiv evidenta nebunie, vom da oame-**

nilor libertatea de gândire, şi ei vor născoci în curând o filozofie pozitivă.

Atunci femeile se vor grăbi să împartă cu bărbaţii dreptul la ştiinţă, se vor înscrie la universităţi, vor ocupa catedrele, vor diseca împreună cu studenţii cadavre îmbălsămate, căutând în ele sufletul, obârşia vieţii, şi, desigur, nu-l vor găsi; iar pe parcursul permanentei apropieri de partea bărbătească şi a comunicării tovărăşeşti cu bărbaţii, în auditorii şi amfiteatre, în laboratoare şi clinici, în adunări şi conferinţe, pe băncile şcolilor mixte şi la serviciu, în diverse instituţii de stat, **psihicul femeii se va polariza firesc cu însuşirile de acelaşi pol cu cel masculin, şi astfel** toată forţa fascinaţiei, tandreţii, modestiei feminine **şi a acelei atracţii divine**, care solicită cele mai sublime sentimente de frumuseţe şi perfecţiune sufletească, aflate în posesia femeilor - vor dispare de la sine **şi noi vom avea în femeie sclava noastră fidelă cu a sa colosală influenţă asupra gloatei - la vederea martirajului ei în închisori, în exil şi pe eşafod, în conformitate cu codul penal al libertăţii civile...** O! Acesta va fi un afront remarcabil, încă nemaiîntâlnit în achiziţiile noastre culturale, la adresa Celui Preaveşnic. Să mai admire şi acum „cununa creaţiei Sale!..." Ha-ha-ha!!."

Lucifer izbucni în hohote de râs şi fizionomia sa monstruoasă cu buzele fioroaselor maxilare larg răsfrânte, dezvelind două rânduri de dinţi ascuţiţi ca oţelul, se schimonosi îngrozitor.

Împreună cu el hohoteau legiunile şarpelui negru laolaltă cu toţi monştrii infernului şi cu

sufletele înrobite lor, aliaţii linguşitori, aflaţi sub teroarea înfiorătoare a nebuniei şi a disperării înconjurătoare. Iadul se clătină şi scoarţa pământului se cutremură de acest hohot sălbatic şi dement.

„Drepţi!... Ascultaţi!..." dădu comanda Lucifer şi când se restabili liniştea completă, continuă:

„Există încă o împrejurare extrem de importantă, care nu trebuie nicidecum scăpată din vedere. Aşa că, executaţi cu precizie instrucţiunile:

- O parte a Bisericii fidelă Mielului se va ţine cu tărie de poruncile Lui, luându-se la întrecere în credinţă cu apostolii noştri savanţi, stăpânind majoritatea minţilor.

Aicea tu, legiune a şarpelui negru, nu vei putea face faţă aşa de uşor, deci va trebui să-i înrolăm şi pe prizonierii noştri din cealaltă lume... Iată cum vom proceda:

De îndată ce veţi remarca printre cei credincioşi Mielului dorinţa de a demonstra savanţilor noştri existenţa vieţii de dincolo de mormânt şi a sferelor ei superioare, sugeraţi-le savanţilor să-şi însuşească procedeele tainice de comunicare magică cu noi de la yoghinii fideli filozofiei noastre şi de la discipolii ţinuturilor Edenului devastat. Dezvăluiţi-le prudent unele din ritualurile lojilor masonice devotate nouă: şedinţele de spiritism şi metodele de invocare a spiritelor, la care şedinţe imediat ocupaţi totdeauna, şi peste tot locul, primele poziţii, sub acoperirea unor spirite rătăcitoare, vasali de-ai noştri, cât şi a servitorilor noştri, care vor apărea în şedinţe de la prima chemare. Aici va trebui să dăm dovadă de o vigilenţă extremă,

ca nu cumva cei ce se află în aşteptare să aibă în minte şi în conştiinţă numele Celui Unuia Sfânt sau al Mielului Său. De aceea, puneţi-le tot felul de piedici stânjenindu-i, cu ajutorul sugestiilor ascunse, de la starea de spirit religioasă conştientă. Dar în prezenţa savanţilor morţi spiritualiceşte şi a necredincioşilor nu produceţi nici un fel de fenomene, ca să nu urmeze o reacţie inversă. Deja aceste aşteptări în faţa măsuţelor şi metodele rituale creează o atmosferă propice nouă şi potrivnică Luminatului Miel şi Bisericii Sale, care ne sâcâie prin puritatea şi sfinţenia slujbelor sale spre lauda Ziditorului."

„Aşadar, să ştiţi că **adunările mistice** cu denumirea de şedinţe spiritiste reprezintă câmpul vostru de activitate, iar voi trebuie să fiţi în primele rânduri. Retragerea este permisă numai în situaţii extreme, cum ar fi intervenţia luminaţilor strategi, îngeri sau Sfinţi Cuvioşi răposaţi - servii Mielului şi păzitorii sufletelor credincioşilor; în astfel de cazuri daţi-vă cu repeziciune îndărăt, dar nu vă intimidaţi de eşecuri minore; dacă unu sau doi vor părăsi şedinţele, nu-i nici o pagubă, oricum îi veţi avea pe ceilalţi. **Esenţialul e să vă siliţi din răsputeri să intraţi în relaţii amicale cu participanţii şedinţelor, apărând în grupuri, ispitindu-i, trezindu-le interesul şi curiozitatea.** Atingeţi mâinile şi trupurile mediumilor şi celorlalţi participanţi, **amestecând treptat materia subtilă a învelişului vostru întunecat cu fibrele lor nervoase** şi astfel, ceea ce nu veţi reuşi prin sugestie, veţi reuşi prin polarizare, prin transferul

înclinaţiilor voastre volitive, aşa că ei nu vor mai căuta fericire şi linişte sufletească în comuniunea cu Dumnezeu, în rugăciuni şi credinţă, ci în contactul cu noi, în receptarea mesajelor scrise şi miracolelor noastre, primindu-le ca pe nişte revelaţii superioare şi aflând în ele satisfacerea setei neînfrânate de a pătrunde în tainele ezoterice. **Atunci când şedinţele de spiritism vor înlocui Biserica Mielului, înseamnă că ne-am atins ţelul!**

Pe parcursul şedinţelor surprindeţi şi derutaţi asistenţa prin diverse ciudăţenii: mişcaţi scaunele şi alte obiecte, produceţi ciocănituri, cântaţi la instrumente şi sunaţi, dictaţi mesaje, ridicaţi obiecte în văzduh, până când veţi acumula de la mediumi şi ceilalţi participanţi energia şi substanţa necesară învelişului vostru, şi atunci, materializaţi-vă şi arătaţi-vă într-un corp vizibil, prezentându-vă sub numele unor persoane decedate şi ascunzându-vă sub înfăţişarea lor.

Prin intermediul acestor materializări temporare, în care spiritele nu pot rămânea mult timp, riscând de a-l ucide pe medium, vom pregăti prin amestecul cu oamenii întruchiparea şi naşterea din femeie a odraslei noastre, numit Antihrist de către Apostolii Mielului. El va concentra în sine întreaga ştiinţă umană, **abil răsturnată cu fundu-n sus de către noi**, cunoaşterea tuturor miracolelor atotputernicei noastre magii şi procedeele învierii morţilor. **Şi, întrucât savanţii noştri vor răspândi către acea vreme noua învăţătură, cum că Dumnezeu nu există, fiind doar o reprezentare a omului despre sine însuşi, oamenii îl vor primi pe**

fiul nostru, din cauza puternicíei şi forţei miracolelor sale, ca pe Fiul lui Dumnezeu, fiindcă el îi va îndemna pe oameni prin puterea sugestiei la distribuirea pământului, averilor şi comorilor, ca toţi să fie îndestulaţi (primind ajutoarele umanitare). **Şi atunci societatea umană nu se va mai numi Biserică a lui Hristos, ci uniune social-democratică, bazată pe anarhia totală, şi supusă nevăzut şi în secret nouă.**

Astfel, de partea noastră vor trece şi cei aleşi, iar dacă va rămâne acolo o mică turmă de credincioşi, împrăştiată pe faţa pământului, aceasta nu mai are pentru noi nici o importanţă. **Aşa, în alianţă cu oamenii, vom porni la ultima şi decisiva bătălie împotriva Mielului - Fiului Celui Preaveşnic, şi vom instala pe pământ imperiul nostru...** Chiar dacă această ultimă ofensivă nu ne va aduce izbânda, în cel mai rău caz ne rămân aliaţii noştri, pe care îi vom reţine pentru noi după retragerea în întunericul cel mai din afară, ca să nu rămânem acolo fără ocupaţie şi autoritate asupra celor care, fără îndoială, datorită însuşirii naturii umane, **vor începe să se chinuie şi să se lamenteze jalnic după trecutul fără putinţă de întoarcere...**

Auzi tu, legiune a şarpelui negru?! Auziţi voi, slujitorii şi sclavii mei fideli?! Acesta este ultimul meu cuvânt! Aţi înţeles, voi, totul?" - răcni Lucifer cu o voce sălbatică şi turbată.

Şi iadul a răsunat de strigătele frenetice şi stridente: „Ura!! Ura!!" Iar Lucifer, lungindu-se într-o poză dizgraţioasă, un monstru hidos şi diform,

întrecând orice închipuire, îşi ridică sus pumnul său muşchiulos şi păros, rânjindu-şi dinţii de oţel şi ameninţând spaţiul. În aceeaşi clipă, cu iuţeala fulgerului, se prăvăli împreună cu legiunile sale, în sfera sa - în prăpastia vâlvâitoare, în fundul iadului.

Pentru că soarele răsărea pe pământ ca şi mai înainte, florile îşi înălţau către ceruri rugile înmiresmate Creatorului şi îngerii plângeau în jurul Tronului Său asupra sorţii omenirii apostate a ultimelor zile.»

† † †

În faţa unui asemenea plan nevăzut, abil pus la cale, amuţeşte orice minte sănătoasă!!! Dar credinciosul nu se descurajează! Creştinii drept măritori, feciori şi fecioare, bărbaţi şi femei, bătrâni şi bătrâne, abia acum îşi strâng mai tare rândurile în jurul preoţilor drept-credincioşi ai Sfintei Biserici a Mielului plângându-şi rătăcirile lor şi ale înaintaşilor şi înţeleg adânca nevoie de ajutorul dumnezeiesc al lui Hristos Cel cu Cruce, în Sfânta Treime închinat.

Cele ce le vedem astăzi (anul 2006) în jurul nostru în societatea mondială a plăcerilor, a „egalităţii în drepturi", etc., adeveresc fără putinţă de tăgadă programul prezentat mai sus, care dacă nu ar fi confirmat în totalitate de realitatea de azi ar putea părea o cumplită ficţiune şi un groaznic coşmar. Dar este întărit de uneltirile şi reuşitele diavolului pe care le vedem peste tot în omenirea globalizată. Atât de reală este descoperirea încât înlătură orice umbră de îndoială din mintea celui care cunoaşte istoria ultimilor 300-400 de ani şi

pe acesta-l ajută să vadă aievea unirea dintre diavol şi oamenii ucigaşi de Hristos, fariseii tuturor timpurilor de 2000 de ani încoace.

Şi pentru că atât de mult s-a iscusit diavolul ucigaş de Hristos în silnicii şi nedreptate încât a reuşit să-i facă pe majoritatea creştinilor lumii actuale, mai ales tineri, să respingă existenţa demonilor ca pe-o închipuire, şi de asemeni i-a împins să se lepede de Dumnezeu şi să se urască între ei, trebuie neapărat ca şi creştinii luptători să posede o strategie proprie de luptă dacă vor să scape din şerpeştile capcane ale întunecatului despot al iadului, întrucât insinuările şi înşelăciunile lui sunt peste măsură de ticăloase.

Nu ştim dacă Părintele Arsenie Boca a cunoscut conţinutul acestui cutremurător plan nevăzut al distrugerii omenirii, în care sunt divulgate toate stratagemele tiranului perfid. În mod sigur a primit prin revelaţie şi prin citirea scrierilor Sfinţilor Părinţi cunoştinţa despre aceste fapte, care sunt proorocite de veacuri de Sfinţii lui Dumnezeu, şi despre care permanent pomeneşte în predicile sale.

Ştim însă că Sfinţia sa a fost un iscusit războinic în lupta cu armatele nevăzute ale făţarnicului ucigaş al omului, ceea ce se va vedea clar din cuprinsul învăţăturilor şi descoperirilor sale lăsate tuturor creştinilor.

Părintelui Arsenie Boca i se potrivesc cuvintele Sfintei Scripturi: *„Legământul Meu cu el era viaţă şi pace şi i l-am dat, ca să se teamă de Mine şi să se cutremure,* ***şi el se temea şi se cutremura***

înaintea numelui Meu. Învăţătura adevărului era în gura lui şi pe buzele lui nu s-a aflat nedreptate; în pace şi în dreptate a umblat cu Mine şi pe mulţi i-a întors de la rău. *Căci buzele preotului vor păzi ştiinţa şi din gura lui se va cere învăţătura, căci el este solul Domnului Savaot."* (Maleahi 2,5-7)

Din Sfânta Scriptură şi din scrierile Sfinţilor Părinţi ne-a tâlcuit Părintele Arsenie şi spre citirea şi asimilarea acestui minunat leac pentru toate bolile sufletelor noastre ne îndeamnă! Prin toată viaţa lui trăită în lumina Sfintei Scripturi, şi prin cuvintele sale de viaţă dătătoare pe care Hristos-Dumnezeu i le-a pus în gura sa sfinţită, a fost şi este un model de urmat pentru toţi creştinii de azi.

Valoarea scrierilor Părintelui este deja bine cunoscută din: „Cărarea Împărăţiei", opera Sfinţiei sale, care este un tezaur de înţelepciune adunat din Sfânta Scriptură, din Scrierile Sfinţilor Părinţi ai Bisericii Ortodoxe, din propria sa experienţă de duhovnic încercat şi cu totul dăruit slujirii jertfelnice a lui Dumnezeu. De asemenea predicile Sfinţiei sale au luminat sufletele creştinilor care mult s-au bucurat descoperind comoara ascunsă în ele şi mult s-au folosit învăţând din ele tactica luptei duhovniceşti.

Dorim ca şi această carte, în care Părintele Arsenie Boca ne învaţă strategia „luptei după lege" în „războiul nevăzut" pe care trebuie să-l poarte orice creştin hotărât să urce pe „calea cea strâmtă" spre cer, să fie folosită întocmai ca un manual de artă militară duhovnicească, în care este „lămurit adevărul lucrurilor şi meşteşugirile

vicleanului". Iar ostaşii războiului duhovnicesc, ne spune Părintele, „în trei cete se rânduiesc, în: chemaţi, aleşi şi credincioşi, sau cu altă numire: începători, sporiţi şi desăvârşiţi."

Găsim în învăţătura Părintelui Arsenie Boca desluşiri clare şi precise asupra tacticilor diavolului, pe care le demască necruţător; găsim de asemeni prezentate şi armele duhovniceşti de luptă, precum şi cum trebuie mânuite cu dibăcie pentru a fi de neînvins în mâinile bunului creştin drept credincios.

În carte Părintele a cuprins reguli şi principii absolut necesare pentru cunoaşterea, învăţarea şi practicarea disciplinei în viaţa duhovnicească. Se ştie că în orice război dacă strategia, tactica şi disciplina nu sunt bine gândite şi corect respectate, fără cârtire chiar, primejdia de a fi înfrânţi ruşinos şi fără întoarcere spre izbândă, planează ca o mare ameninţare. Iar vrăjmaşul diavol este foarte periculos: căci nu este numai viclean şi mieros înainte de a-şi învinge adversarul, ci devine cumplit de fioros şi plin de cruzime dacă obţine victoria.

După ce-i demontează cu iscusinţă „maşinăria de război" şi-i dă pe faţă cu dibăcie toate şiretlicurile şi vicleşugurile, Părintele ne învaţă ştiinţa armelor Luminii şi ne îndeamnă la sporită vigilenţă, căci nu e de glumit cu ipocrizia tatălui minciunii care nevăzut ne speculează orice slăbiciune prin iscoadele lui.

În textul lucrării am utilizat diverse sublinieri pentru a scoate în evidenţă elementele de

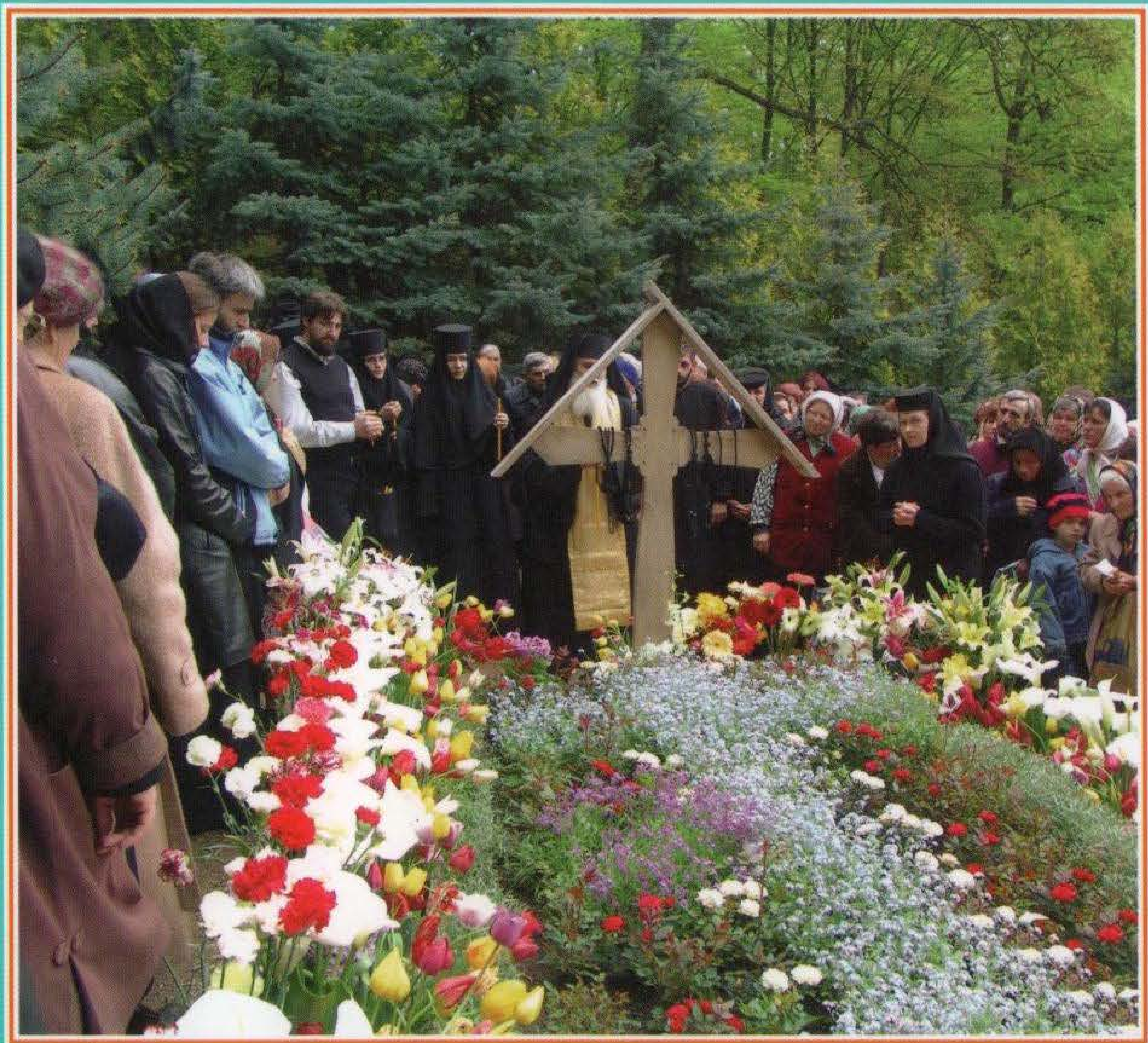
maximă importanţă folosite de Părintele în ştiinţa conducerii fiilor duhovniceşti. Îndrumările şi poveţele lui ascut simţurile duhovniceşti la vigilenţă, le ajută să-i ochească pe viclenii pândari şi să-i lovească cu săgeţile smereniei. Primindu-i sfaturile Părintelui, luptătorii ajung să vadă din timp obstacolele, să le doboare şi să scape teferi în lupta duhovnicească.

De voinţa liberă a omului depinde să strige după ajutorul lui Dumnezeu în lupta cea grea a mântuirii. **„Ne-a adus Dumnezeu din nefiinţă la fiinţă, dar să ne mântuiască nu vrea fără noi"**, nu vrea fără voia noastră, nu vrea să treacă peste libertatea noastră; ne-a dat o aşa de mare libertate, chiar primejdioasă, încât Îi putem spune: „Toate sunt ale Tale, Doamne, eu însă m-am dăruit altuia."

(Cu îndemn spre fapte bune
şi urări de mântuire. *Editorii*)

CUPRINS

Tipar:
Accent Print, Suceava

Pelerinaj la mormântul Părintelui Arsenie Boca